

Nākotne ir tavās rokās
Padariet savu balsi sadzirdētu

Konferences par Eiropas nākotnidaudzvalodu digitālā platforma

2022. gada maija nobeiguma ziņojums

Eiropo Demokratio Esperanto

Dokumentu sagatavojis Pierre Dieumegard
[Eiropas Demokrātija-Esperanto](#)

Šā “pagaidu” dokumenta mērķis ir ļaut lielākam skaitam cilvēku Eiropas Savienībā iepazīties ar Eiropas Savienības sagatavotajiem dokumentiem (un ko finansē no viņu nodokļiem).

Šīs konferences par Eiropas nākotni galīgais ziņojums bija tikai angļu valodā. Sākotnējo dokumentu sagatavoja Libre Office programmatūra un automātiski pārtulkoja
<https://webgate.ec.europa.eu/etranslation>

Tas liecina par nepieciešamību pēc daudzvalodības Eiropas Savienībā: bez tulkojumiem cilvēki tiek izslēgti no debatēm.

Ir vēlams, lai ES administrācija pārņemtu svarīgu dokumentu tulkojumus. Svarīgi dokumenti” ir ne tikai likumi un noteikumi, bet arī svarīga informācija, kas nepieciešama, lai kopīgi pieņemtu uz informāciju balstītus lēmumus.

Lai kopīgi apspriestu mūsu kopīgo nākotni un nodrošinātu uzticamus tulkojumus, starptautiskā valoda Esperanto būtu ļoti noderīga tās vienkāršības, regularitātes un precizitātes dēļ.

Atruna: par šo ziņojumu ir atbildīgi vienīgi autori, un tas neatspoguļo ES iestāžu vai konferences par Eiropas nākotni viedokli.

Analīze, ko veica Kantar Public.

Mājas lapa

Ievads	6
Kopsavilkumi	8
Klimata pārmaiņas un vide	9
Veselība un veselība	11
Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība	11
ES pasaulē	12
Vērtības un tiesības, tiesiskums un drošība	13
Digitālā pārveide	13
Migrēšana	14
Izglītība, kultūra, jaunatne un sports	14
1. Pārskats par platformā sniegto ieguldījumu	16
Darbības pārskats	16
Pārskats par notikumiem	19
Kas piedalījās debatēs?	20
Aktuāli temati saistībā ar ieguldījumu	21
Jaunākās norises	22
Aktuāli temati no 21. februāra līdz 2022. gada 9. maijam	23
2. Klimata pārmaiņas un vide	24
Informācija par pasākumiem	24
Cīņa pret klimata pārmaiņām un zaļais kurss	25
Enerģētiskais	25
Transporta pakalpojumi	26
Patēriņa kredīts	26
Bioloģiskā daudzveidība un dzīvnieku labturība	27
Lauksaimniecības tehnika un aprīkojums	28
Piesārņojums	28
Subsidēšana, nodokļi	28
Radīt izmaiņas attiekmē un uzvedības traucējumi	29
Mājokļi un būvniecība	29
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)	29
3. Veselība un veselība	33
Informācija par pasākumiem	33
Veselības aprūpes pieejamība ikvienam	33
ES veselības aprūpes sistēmu integrēšana	34
Veselīgs dzīvesveids	35
Veselības pētījumi	35
Profilakse, nevis iejaušanās	36
Veselīga novecošana un pret novecošanās	36
Pieejas medicīnai	36
Reaģēšana uz Covid-19	37
Vēža ārstēšana	37
Veselības aprūpes darbinieki	38
Seksuāls dzimums un reproduktīvā veselība	38
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)	38
4. Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība	42
Informācija par pasākumiem	42
Iekļaujošāka, sociāli taisnīgāka Eiropa	43
Ekonomikas atveseļošana	43
Inovācija — izaugsmes veicināšana	44
Sociālā aizsardzība un sociālais nodrošinājums	45
Nodokļu uzlikšana taisnīgai ekonomikai	46
Eiropas vienotā tirgus turpmāka stiprināšana	46
Palielināt darba vietas	47
Pašreizējā ekonomikas modeļa apstrīdēšana	47
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)	48
5. ES pasaulē	52
Informācija par pasākumiem	52

ES ārpolitikas vispārējie mērķi.....	53
Aizsardzības un bruņotie spēki.....	53
Lēmumu pieņemšana.....	54
Kaimiņattiecību politika un attiecības ar citiem.....	54
Paplašināšanās.....	55
Tirdzniecības politika.....	55
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022).....	55
6. Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība.....	60
Informācija par pasākumiem.....	60
Tiesības un brīvības.....	61
Iekļaujoša sabiedrība.....	62
Tiesiskuma aizsardzība.....	62
Drošība un drošība.....	63
ES vērtības.....	64
Lobēšana un korupcija.....	64
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022).....	64
7. Digitālā pārveide.....	69
Informācija par pasākumiem.....	70
Izglītība un apmācība: digitālās prasmes.....	70
Digitālā suverenitāte un ētika.....	70
Vispārēja sabiedrības digitalizācija.....	71
Eiropas digitālie rīki — publiskā sektora digitalizācija.....	72
Digitālie dati.....	72
Kiberdrošība.....	72
Digitālās tiesības un iekļaušana.....	73
Piesārņojums, ilgtspēja un ilgmūžība.....	73
Ekonomikas digitalizācija.....	73
Digitālā veselība.....	74
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022).....	74
8. Eiropas demokrātija.....	78
Informācija par pasākumiem.....	78
Eiropas Parlamenta vēlēšanas.....	79
Eiropas Savienības federālizācija.....	79
Iedzīvotāju līdzdalība un konsultācijas.....	80
Institucionālās reformas.....	81
Kopējas Eiropas identitātes un sabiedriskās telpas veicināšana.....	81
Demokrātijas aizsardzība un stiprināšana.....	82
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022).....	82
9. Migrēšana.....	87
Informācija par pasākumiem.....	87
ES kopējā migrācijas politika.....	88
Humānistiska nostāja migrācijas jomā.....	88
Integrācija.....	88
Migrācija ārpus ES kā drauds.....	89
Robežkontrole.....	89
Migrācijas pamatcēloņu novēršana.....	90
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022).....	90
10. Izglītība, kultūra, jaunatne un sports.....	94
Informācija par pasākumiem.....	94
Veicināt vienotu ES identitāti.....	95
Mobilitāte ES iekšienē.....	95
Nākotnes prasībām atbilstoša izglītība.....	96
Darba nestabilitāte un bezdarbs jauniešu vidū.....	97
Eiropas mantojums.....	97
Piekluve izglītībai un kultūrai.....	97
Radošie un akadēmiskie profesionāļi.....	98
Iekļautība sportā.....	98
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022).....	98
I PIELIKUMS: Saraksts ar pašlaik visvairāk atbalstītajām un komentētajām idejām par katru tēmu.....	103
Visvairāk komentēto un apstiprināto ideju par katru tematu (19/04/2021–09/05/2022).....	103

Ievads Ievads

Ar konferenci par Eiropas nākotni Eiropas Parlaments, Padome un Eiropas Komisija ir radījuši iespēju Eiropas pilsoņiem no visām 27 dalībvalstīm iesaistīties debatēs par problēmām un prioritātēm, kas jārisina, lai kopīgi izveidotu nākotnei gatavu Eiropu. Konferences procesa ietvaros 2021. gada 19. aprīlī tika uzsākta daudzvalodu digitālā platforma (turpmāk "platforma") (future.europa.eu) un tājoprojām bija dzīva visā konferences darba laikā.

Platforma bija svarīgs konferences elements; tas deva ikvienam ES pilsonim iespēju piedalīties jebkurā no 24 oficiālajām ES valodām. Iedzīvotāji varētu nākt klajā ar savām idejām, atbalstīt citu cilvēku idejas un komentēt tās. Platforma bija arī vieta, kur ikviens varēja apmainīties ar informāciju par konferences pasākumiem un ziņot par to rezultātiem.

Pēc tam tika savākti un analizēti visi platformas komentāri, lai tos varētu izmantot kā ieguldījumu [Eiropas pilsoņu paneļdiskusiju](#) darbā — [konferences plenārsēdē](#). Līdz šim ir publicēti [trīs starpposma ziņojumi](#), [trīs dalībvalstu ziņojumi](#) un [pilnīgs ziņojums](#), kas aptver platformas ieguldījumu līdz 2022. gada 20. februārim.

Šajā ziņojumā ir aplūkoti visi ieguldījumi platformā, kas tika sākti 2021. gada 19. aprīlī, proti, līdz 2022. gada 9. maijam, kad konference pabeidza darbu.

Lasot šo ziņojumu, ir svarīgi paturēt prātā, ka platformas devums atspoguļo attiecīgo respondentu viedokļus un tos nevajadzētu uzskatīt par tādiem, kas pārstāv Eiropas iedzīvotāju viedokli kopumā.

Analītiskie rezultāti ir izklāstīti ziņojumā atbilstoši platformā definētajiem tematiem:

Klimata pārmaiņas un vide

— Veselība

Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība

ES pasaulē

Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība

Digitālā pārveide

Eiropas demokrātija

— Migrācija

Izglītība, kultūra, jaunatne un sports

Idejas, kas minētas platformā sadaļā "Citas idejas", ir iekļautas vienā no deviņām iepriekš minētajām tēmām vai vairākās jomās transversālu jautājumu gadījumā.

Par katru tēmu tiek sniegts pārskats par ideju un pasākumu tematisko kopu ar notikumu ziņojumiem, izmantojot teksta analīzes sistēmu, kas identificē līdzīgas idejas vairākkārtējus gadījumus jebkurā valodā. Šīs identificētās tēmas un apakštēmas ir sakārtotas sastopamības līmeņa secībā, ko analītiskais novērtējis ar teksta analīzes sistēmas palīdzību. Tekstlodziņā katra temata sākumā ir sniegti daži par šo tematu rīkoto pasākumu piemēri, koncentrējoties uz jauniem notikumiem, kas pievienoti kopš pēdējā ziņojuma. Katras tēmas nodaļas beigās ir pievienots tematisks pārskats par jaunajiem ieguldījumiem, kas platformā augšupielādēti pēc 2022. gada 20. februāra.

Katra temata prāta karte nodrošina satura analīzes vizuālu attēlojumu pa tēmām un apakštēmām.

Piezīme par metodiku

Šajā ziņojumā galvenā uzmanība pievērsta platformas ieguldījuma **kvalitatīvai analīzei**. To veic, pamatojoties uz idejām, notikumu ziņojumiem un komentāriem, ko iesnieguši respondenti, lai sniegtu plašu pārskatu par platformas saturu. Praksē katrā tēmā pētniecības grupa ir veikusi manuālu tekstuālu analīzi un ierosināto ideju un slēgto pasākumu apkopošanu ar notikumu ziņojumiem, izmantojot datorizētu klasteru veidošanas rīku. Pēc tam tika sagatavots kopsavilkums par kopējām tēmām un iespējamiem apakštematiem. Kopas analīze par tematiem un apakštēmām tiek veikta iepriekš noteiktajās tēmās. Tas nozīmē, ka idejas, kas aptver tēmas vai idejas, kuras autori iesnieguši saistībā ar vairākām tēmām vai sadaļā "Citas idejas", šajā ziņojumā var parādīties vairākas reizes par attiecīgajiem tematiem. Šī pieeja ir izvēlēta tā, lai katram konferences tematam būtu holistiska perspektīva.

Šajā analīzē ir iekļauti arī jautājumi, kurus izvirza neliels skaits respondentu, ja tie sniedz jaunu perspektīvu salīdzinājumā ar citiem respondentiem. Mērķis ir sniegt vispārēju pārskatu par platformā pašlaik ierosināto ideju plašumu un daudzveidību, nevis koncentrēties uz kvantitatīviem elementiem. Tomēr tekstā ir norādīti temati, apakštemati vai idejas, kas atkārtojas bieži vai kam ir liels skaits apstiprinājumu vai komentāru, lai atspoguļotu pašreizējo situāciju diskusijās platformā, tostarp lielu

interesi par dažiem jautājumiem vai debates par tiem. Šos elementus izmanto arī, lai noteiktu tematu secību šajā ziņojumā.

Kvantitatīvus elementus (ideju, komentāru, apstiprinājumu un pasākumu skaitu) izmanto arī ieguldījumu pārskatā un pašlaik visvairāk apstiprināto un komentēto ideju sarakstā par katru tematu, kas izklāstīts **I pielikumā**.

Lūdzu, ņemiet vērā arī to, ka šajā ziņojumā sniegtajā analizē termins “**ieguldījumi**” attiecas uz ideju, komentāru un notikumu ziņojumu kombināciju.

Sīkāka informācija par metodoloģisko pieeju ir sniegta **II pielikumā**.

Kopsavilkumi

Šajā ziņojumā ir apkopoti pasākumi saistībā ar daudzvalodu digitālo platformu konferencei par Eiropas nākotni no tās sākuma līdz 2022. gada 9. maijam. Šajā periodā platformā tika reģistrēti 48 530 komentāri — 18 955 idejas, 22 570 komentāri un 7005 pasākumi, kas aptver visus 10 tematus. No 2022. gada 21. februāra līdz 9. maijam platformai tika pievienotas 4796 jaunas atbildes. Lielākā daļa šo jauno ieguldījumu konsolidē esošās tēmas un apakštematus dažādajos tematos un neietekmē tematu secību atkarībā no to vispārējā izvietojuma. Krievijas agresijas kara sākums pret Ukrainu 2022. gada 24. februārī ir ietekmējis dažus jaunus apakštematus par dažādiem tematiem, piemēram, aicinājumiem ES ciešāk iesaistīties konfliktā ES pasaulē, kā arī ierosinājumus panākt Eiropas enerģētikas suverenitāti saskaņā ar tematu “Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība”.

Klimata pārmaiņas un vide

Respondenti ir nobažījušies par klimata pārmaiņām un to sekām, kā arī par daudzām citām vides problēmām. Visbiežākās tēmas ir gan emisijas, gan atjaunojamie energoresursi. Kopumā respondenti vēlas paātrināt zaļo pārkārtošanos ar tūlītējiem un konkrētiem pasākumiem no ES un valdību puses ar virkni priekšlikumu, piemēram, zaļākas enerģijas ražošanas un transporta veicināšanu, patēriņa modeļu maiņu, ilgtspējīgāku lauksaimniecību, bioloģiskās daudzveidības veicināšanu un piesārņojuma apturēšanu. Pienesumos ir uzsvērtā vajadzība pēc izglītības un komunikācijas ES līmenī ar iniciatīvām šo jautājumu risināšanai. Daži respondenti ir izvirzījuši sociālā taisnīguma jautājumu saistībā ar klimata politiku. Idejas var tematiski grupēt šādi:

— Visaptverošs aicinājums valdībām un ES nekavējoties rīkoties ar spēcīgāku Eiropas vides politiku, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām. Respondenti ir nākuši klajā ar vairākiem ierosinājumiem, lai risinātu emisiju problēmu, un ir apsprieduši paraugpraksi un veidus, kā paātrināt zaļo pārkārtošanos un zaļā kursa īstenošanu vietējā un reģionālā līmenī;

— Saistībā ar enerģētiku ieguldītāji stingri atbalsta atjaunojamo energoresursu izmantošanas palielināšanu un enerģijas daudzveidības palielināšanu, veicot pētījumus un ieviešot jauninājumus ar alternatīviem enerģijas avotiem gan māsaimniecībām, gan maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). Tomēr daži respondenti ir vērsuši uzmanību uz to, ka iedzīvotāji piekrīt, un jautājums par kodolenerģiju ir izraisījis debates par šķelšanos;

— Dalībnieki vēlas veikt pasākumus, lai veicinātu alternatīvu, videi draudzīgu transportlīdzekļu izstrādi un izmantošanu ar dažādiem ierosinājumiem, lai veicinātu sabiedriskā transporta izmantošanu, un aicina palielināt pētniecību un ieguldījumus alternatīvos transporta risinājumos;

— Saistībā ar patēriņa tēmu ieguldītāji vēlas stingrākus pasākumus, lai risinātu atkritumu un

pārtikas atkritumu problēmu un veicinātu pārstrādi un aprites ekonomiku, pievēršoties gan ražotājiem, gan patērētājiem. Turklāt tiek aicināts veikt pasākumus, lai veicinātu ilgtspējīgāku patēriņu dažādās nozarēs, sākot ar tūrismu, modi un beidzot ar elektroniskajām ierīcēm.

Datu sniedzēji ir vienlīdz nobažījušies par vides spiedienu, kas saistīts ar digitālo pārveidi, piemēram, kriptovalūtu attīstību;

— Bioloģiskās daudzveidības un dzīvnieku labturības veicināšana, aicinot atjaunot mežus, apturēt mežu izciršanu, aizsargāt apdraudētās sugas un palielināt pētniecības iespējas saistībā ar bioloģisko daudzveidību;

— Saskaņā ar lauksaimniecības tēmu spēcīga apakštēma ir aicinājums izskaust pesticīdu lietošanu un kopumā pieņemt videi draudzīgāku lauksaimniecības praksi.

Citi ar vidi saistīti pasākumi ietver vietējās lauksaimniecības, bioloģiskās daudzveidības, veģetāra vai vegānu uztura veicināšanu un taisnīgas cenas lauksaimniekiem;

Līdzekļi un pasākumi piesārņojuma apkarošanai, jo to uzskata par vides noslodzes avotu. Ir ierosināti risinājumi cīņai pret ūdens piesārņojumu, piesārņojošu plastmasas izmantošanu ar aicinājumiem aizliegt vienas plastmasas izmantošanu, kā arī gaismas piesārņojumu;

— Videi nekaitīgu subsīdiju, piemēram, fosilā kurināmā vai kaitīgu zvejas subsīdiju, apturēšana, kā arī dažādi priekšlikumi par nodokļu pasākumiem, lai veicinātu uzvedības maiņu un veicinātu ilgtspējīgu patēriņu, piemēram, ar ilgtspējas nodokļa palīdzību;

— Atbalsītāji vēlas pastiprināt centienus mainīt uzvedību un attieksmi, uzlabojot informētību, izglītību un saziņu;

— Saistībā ar neseno enerģijas cenu kāpumu un ES aizvien problemātiskāko atkarību no Krievijas gāzes un naftas piegādes, vairāki devumi ir aicinājuši paātrināt pāreju uz atjaunojamiem enerģijas avotiem, veicinot apzinātāku enerģijas patēriņu, kā arī atbalstot ES enerģētisko suverenitāti;

— Īpaša tēma ir veltīta mājokļiem un būvniecībai ar idejām par ilgtspējīgiem mājokļiem, videi draudzīgiem būvmateriāliem un jauno Eiropas "Bauhaus"; — Respondenti ir apsprieduši

mijiedarbību starp digitalizāciju un klimata
pārmaiņām saistībā ar tematu “digitālā pārveide”.

Veselība un veselība

Veselības tēma aptver visdažādākās tēmas. Visbiežāk izvirzītais temats, ko spēcīgi ietekmē Covid-19 pieredze un tā ietekme, attiecas

nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai veselības aprūpei visā ES ar idejām par ciešāku sadarbību starp dalībvalstīm, lielāku saskaņotību un integrāciju, izmantojot, piemēram, ES mēroga aprūpes kvalitātes standartus. Ieguldītāji vēlas palielināt pētniecību un ieguldījumus medicīnas jomā un ir ierosinājuši dažādas idejas, lai uzlabotu sabiedrības veselību kopumā. Galvenās tēmas ir šādas:

Pasākumi, lai nodrošinātu piekļuvi augstas kvalitātes veselības aprūpei par pieņemamu cenu, nodrošinot piekļuvi ikvienam, jo īpaši garīgās veselības aprūpei. Priekšlikumi cita starpā ietver Eiropas medicīniskās apdrošināšanas shēmu, lai nodrošinātu pieejamību cenas ziņā;

— Ciešāka sadarbība un integrācija, spēcīgāka ES veselības aprūpes sistēma vai pat lielāka ES kompetence sabiedrības veselības jautājumos;

Integrētas stratēģijas kopējām ES veselības problēmām, piemēram, vāzīm, garīgajai veselībai, pašnāvību profilaksei, retām slimībām u. c.; Resursi un pasākumi, lai veicinātu veselībrātību, veselīgu dzīvesveidu un uzturu, tostarp attiecībā uz garīgo veselību, un dažādi pasākumi, lai atturētu no neveselīgu produktu, piemēram, tabakas, patēriņa. Dalībnieki vēlas, lai ES vairāk ieguldītu vairākos profilaktiskos ar veselību saistītos pasākumos; Nepieciešamība pēc koordinētas ES inovācijas un ieguldījumiem veselības pētniecībā, jo īpaši saistībā ar ES novecojošo demogrāfisko profilu;

— Saistībā ar pieeju medicīnā apspriestās idejas ietver paliatīvo un dzīves beigu aprūpi, dabas aizsardzības līdzekļu integrāciju vai holistiskāku pieeju medicīnai;

— Iespējas un veselības apdraudējumi, kas saistīti ar digitalizācijas pieaugumu pēdējās desmitgadēs, un viens no iespējām tika apspriests par Eiropas e-veselības sistēmu integrāciju un viens no draudiem, ko rada digitālā atkarība;

— Covid-19 ietekmes novērtējumu, tostarp izvērtējot atbildes, piemēram, digitālo koronas sertifikātu,

nepieciešamību pārvērtēt veselības aprūpes darbiniekus un gūto pieredzi, lai sagatavotos turpmākām pandēmijām un cīnītos pret tām;

Mazāk nozīmīgas tēmas ir ar seksuālo un reproduktīvo veselību saistīti pasākumi, piemēram, cīņa pret nabadzību laikā, seksuālā izglītība un tiesības uz abortu, kā arī vēža aprūpe, kas jo īpaši apspriesta saistībā ar profilaksi, agrīnu diagnosticēšanu un resursu apvienošanu visā ES.

Spēcīgāka ekonomika, sociālais

taisnīgums un nodarbinātība

Šajā tēmā bieži apspriestais temats ir tas, cik svarīgi ir, lai Eiropa kļūtu iekļaujošāka un sociāli taisnīgāka, jo īpaši ņemot vērā Covid-19 pandēmiju. Pienesumi šajā tematā ietver arī dažādus ierosinājumus ekonomikas izaugsmes veicināšanai ES, piemēram, pētniecību un inovāciju, vienotā tirgus turpmāku stiprināšanu un dažādus pasākumus mazo un vidējo uzņēmumu un stratēģisko nozaru atbalstam. Turklāt respondenti uzskata, ka dažādu cilvēku grupu, jo īpaši visnelabvēlīgākajā situācijā esošo grupu, labklājība ir ļoti svarīga ES veiksmīgai darbībai un turpmākai izaugsmei. Visnozīmīgākās tēmas, par kurām tiek diskutēts par šo tematu, ir šādas:

— Ierosinājumi veidot iekļaujošāku, sociāli taisnīgāku Eiropu saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru, piemēram, sociālās aizsardzības pasākumi, vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības novēršana, nabadzības samazināšanas pasākumi, dzimumu līdztiesība, personu ar invaliditāti tiesību nodrošināšana, LGBTIK tiesības un pārstāvība. Dažādas konkrētas apspriestas idejas ietver vienotu ES pieeju sociālajam nodrošinājumam, dzimumu kvotu ieviešanu valdes līmenī un sociālās vienlīdzības novērtēšanas indeksu;

— Ekonomikas atveseļošana, tostarp bažas par valsts parāda pieaugumu ES, diskusijas par Eiropas Centrālās bankas lomu, aicina pārskatīt Stabilitātes un izaugsmes pakta un paplašināt Atveseļošanas un noturības mehānismu, kā arī dažādus ierosinājumus atbalstīt vietējo ražošanu un vietējo patēriņu, lai veicinātu iekšējo tirgu un ES ekonomiku. Ņemot vērā neseno enerģētikas krīzi, ko izraisīja

stratēģiskā reakcija uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, prasa palielināt stratēģisko enerģētisko autonomiju;

Nodarbinātības izaugsmes veicināšana, ieguldot inovācijā, izglītībā, digitalizācijā, pētniecībā un izstrādē, kā arī izveidojot zaļo ekonomiku. Īpaša uzmanība tiek pievērsta mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam, jo tie tiek uzskatīti par inovācijas virzītājspēkiem. Turklāt vairākos pieņēmumos ir apspriests lauku apvidu potenciāls ekonomikas inovācijā, aicinot veikt pasākumus, lai novērstu iedzīvotāju skaita samazināšanos lauku apvidos vai vispārēju atbalstu lauksaimniecības nozarei, jo īpaši atbalstot gados jaunus lauksaimniekus;

— Respondenti uzskata, ka sociālā nodrošinājuma pasākumi ir svarīgi, lai panāktu sociālo taisnīgumu. Beznosacījumu pamatienākumi ir visbiežāk izvirzītā ideja. Citas idejas ietver koordinētu pensionēšanās politiku un pensijas visās ES dalībvalstīs, kā arī pasākumus nabadzības mazināšanai ES, aicinot arī vispārīgāk ņemt vērā ES demogrāfiskās pārmaiņas. Aicina ieviest digitalizētu kopēju ES sociālā nodrošinājuma karti — arī citur — un mobilo eiropiešu sociālās tiesības ir iekļautas arī saistībā ar šo tematu;

Dažādi nodokļu veidi taisnīgai un iekļaujošai ekonomikai, piemēram, nodokļu pasākumi, lai nodrošinātu godīgu konkurenci starp uzņēmumiem, vides nodokļi un minimālais ES mēroga nodoklis nodokļu oāžu apkarošanai;

— Ieguldītāji ir arī izvirzījuši ideju par kopēju nodokļu politiku ar Eiropas fiskālo reformu vienotākam Eiropas nākotnei, tostarp vairāk ES pašu resursu vai no dalībvalstīm neatkarīgu budžetu, kā arī nākuši klajā ar ierosinājumiem, lai vēl vairāk stiprinātu vienoto tirgu; — Ierosinājumi uzlabot darba apstākļus, piemēram, elastīgu darbu un tiesības atslēgties, un īpaši pasākumi, lai vēl vairāk veicinātu darbaspēka mobilitāti ES. Jo īpaši tika apspriests jauniešu bezdarbs ar vairākiem ierosinājumiem, lai atbalstītu jauniešu ienākšanu darba tirgū; Dažas idejas apdraud pašreizējo ekonomikas modeli, lai virzītos uz iekļaujošu un taisnīgu Eiropas modeli, kas neaprobežojas ar IKP.

ES pasaulē

Šajā tēmā ir izvirzītas dažādas ar ārpolitiku saistītas tēmas. Kopumā biežākās tēmas ir tās, kas prasa spēcīgāku ES klātbūtni globālajā politiskajā arēnā saskaņā ar ES pamatvērtībām. Platformas veidotāji ir izvirzījuši jautājumu par stratēģisko autonomiju un bieži uzskata, ka ES vajadzētu būt drosmīgākai gan maigās, gan stingrās varas īstenošanā, lai gan daži respondenti šajā sakarā ir pauduši šaubas. Galvenās tēmas ir šādas:

— Devums, ar ko apspriež ES ārpolitikas vispārējos mērķus, aicinot veidot kopēju ES ārpolitiku, aizstāvēt cilvēktiesības un demokrātiskās vērtības visā pasaulē;

— Dažādu līdzekļu un mehānismu izstrāde, lai uzlabotu ES tēlu un nodrošinātu, ka tā tiek nopietni uztverta pasaules politiskajā arēnā, ar plašām diskusijām par kopēju aizsardzības politiku, lai varētu iejaukties, kā arī lai tai būtu atturoša loma un pārstāvētu ģeopolitisko varu attiecībā pret citām pasaules lielvarām;

ES armijas un ar to saistītu centralizētu aizsardzības vai militāru iestāžu izveide;

Pārskatīt vienprātības noteikumu ārpolitikas lēmumu pieņemšanā un piešķirt lielākas pilnvaras Eiropas Parlamentam;

— Pasākumi, lai padarītu ES redzamāku, kā arī idejas par ES diplomātisko pārstāvību, piemēram, ar vienu vietu Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomē;

Izmantojot maigo varu kā multilaterālisma aizstāvi, stiprinot tirdzniecības politiku;

— Turpmāka paplašināšanās, jo īpaši Rietumbalkānu valstīs. Ņemot vērā Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, tika apspriesta arī Ukrainas dalība ES;

— ES stratēģiskās autonomijas veicināšana un lielāka koncentrēšanās uz ES galveno kopējā ekonomikas tirgus funkciju;

Ieņemt pārliecinošāku nostāju attiecībā uz Ķīnu, jo īpaši pieņemot Eiropas Savienības ārvalstu ieguldījumu stratēģiju;

Liels skaits jaunāko ieguldījumu attiecās uz ES lomu Krievijas agresijas karā pret Ukrainu, visbiežāk aicinot ES atbalstīt Ukrainu vai uzņemties vadošo lomu konflikta izbeigšanā.

Vērtības un tiesības, tiesiskums un drošība

Respondenti ir pavirzījušies uz priekšu idejas par līdztiesību un dažādām tiesībām un brīvībām un apsprieduši Eiropas vērtību koncepciju kā ES politikas veidošanas pamatprincipu. Tā kā līdztiesība tiek uzskatīta par ES pamatvērtību, tiek stingri atbalsēti pastiprināti centieni izveidot iekļaujošu sabiedrību, un ieguldītāji jo īpaši aicina panākt lielāku dzimumu līdztiesību, atzīt LGBTIK tiesības un iekļaut etniskās minoritātes un personas ar invaliditāti. Vēl viena atkārtota ideja šajā jautājumā ir saistīta ar nepieciešamību uzturēt un aizstāvēt tiesiskumu. Galvenās tēmas un idejas ir šādas:

Diskusijas ietvēra cilvēktiesību nodrošināšanu kopumā un veidus, kā padarīt tās īstenojamas, kā arī dažādas tiesības un brīvības. Šajā tēmā platformā ir stingri pārstāvētas pilsoniskās un politiskās tiesības, un visnozīmīgākās ir tiesības uz privātumu un vārda brīvību, kā arī to robežas (dezinformācija, naidīgi izteikumi). Ir skartas arī ekonomiskās un sociālās tiesības, tāpat kā saistībā ar tematu "Spēcīgāka ekonomika";

— Ir izvirzīta cīņa pret diskrimināciju un līdzekļiem un pasākumiem, lai panāktu vienlīdzīgu un iekļaujošāku sabiedrību, jo īpaši attiecībā uz cilvēkiem ar invaliditāti, gados vecākiem cilvēkiem, nacionālajām un etniskajām minoritātēm. Liels skaits ideju ir saistīts ar dzimumu līdztiesības panākšanu, piemēram, vienlīdzīgas darba samaksas nodrošināšanu un LGBTIK tiesību un brīvību aizsardzības uzlabošanu;

— Vairāki konkrēti ierosinājumi attiecas uz veidiem, kā uzlabot tiesiskuma aizsardzību ES, piemēram, pārskatīšanas mehānismu vai represīvu stratēģiju ieviešanu tām valstīm, kuras pārkāpj tiesiskumu, piemēram, samazinot dotācijas vai atņemot balsstiesības Padomē. Tomēr daži respondenti kritiski vērtē to, ko viņi uzskata par ES iejaukšanos dalībvalstu iekšējās lietās;

— Ieguldījumu grupa ir koncentrējusies uz to, kas ir ES vērtības, piemēram, cilvēktiesības, brīvība, vienlīdzība, demokrātija, tiesiskums, plurālisms,

solidaritāte, dzimumu līdztiesība, kam būtu jāvadās pēc ES politikas un tās mijiedarbības pasaules mērogā vai pat jāiekļauj ES konstitūcijā, pēc respondentu domām;

— Diskusijās tika apspriesta arī kristīgo vērtību nozīme, un daži respondenti norādīja, ka nevajadzētu noraidīt konservatīvākus viedokļus un pieejas Eiropas Savienībā;

— Tāpat kā saistībā ar tematu "ES pasaulē", drošības temata ietvaros vairāki dalībnieki ir apsprieduši ideju par ES armiju un nepieciešamību pēc ciešākas sadarbības starp Eiropas valstīm iekšējās drošības jautājumos. Nesenie ģeopolitiskie notikumi tikai pastiprināja šo aicinājumu palielināt ES militāro organizāciju un robežu aizsardzību;

— Tiek aicināts uzlabot regulējumu, lai padarītu lobēšanu pārredzamāku un apkarotu korupciju.

Digitālā pārveide

Kopumā respondenti ir uzsvēruši, cik svarīgi ir veicināt digitālo pārveidi un investēt tajā daudzās jomās, tostarp pārvaldības, ekonomikas un veselības jomā. Tomēr tās ir arī uzsvērušas vairākas problēmas, kas saistītas ar digitālo pārveidi, piemēram, ētiski apsvērumi, pieaugošā digitālā plaša, Vispārīgās datu aizsardzības regulas trūkumi un kiberdraudi. Kopumā visbiežāk sastopamie temati ir saistīti ar nepieciešamību ieguldīt digitālajā izglītībā un veicināt digitālās prasmes, kā arī ieguldīt digitālajā inovācijā un virzīties uz digitāli suverēnu Eiropu. Galvenās tēmas ir šādas:

— Nodrošināt, ka ES iedzīvotājiem ir digitālās prasmes, kas vajadzīgas, lai gūtu panākumus arvien digitālākā pasaulē, un digitalizēt izglītības sistēmu;

Līdzekļi un pasākumi digitālās inovācijas atbalstam, piemēram, mākslīgais intelekts un digitālās suverenitātes palielināšana. Tas aptver plašu apakštematu klāstu: veicināt atvērtā pirmkoda programmatūras izmantošanu, ilgtspējīgu ražošanu, sociālos plašsaziņas līdzekļus un platformas, kas atbilst ES standartiem privātuma jomā, un plašākā

nozīmē veidot Eiropas digitālo ekosistēmu, kas ir konkurētspējīga un atvērta pasaulei, bet kas ir arī droša un respektē privātumu;

— Vairāki rīki ES digitālajam pilsoniskumam un digitālajai apvienošanai ar ierosinājumiem par digitālajiem portāliem, Eiropas mēroga identifikāciju, izmantojot digitālo e-ID vai Eiropas mēroga autentifikācijas metodi, lai piekļūtu personas datiem vai sabiedriskajiem pakalpojumiem;

— Dalībnieki ir nobažījušies par datu privātumu un drošību, par idejām, kas saistītas ar sensitīvu personas datu centralizētu glabāšanu, drošu publisko tīklu nodrošināšanu ar atvērtā pirmkoda programmatūru vai blokķēdes tehnoloģiju, likumdošanas pasākumiem datu privātuma aizsardzībai un centralizētu pieeju ES aizsardzībai pret kiberterorismu;

Darbs pie digitālās iekļaušanas ar pasākumiem, kas garantē cenas ziņā pieejamu un iekļaujošu piekļuvi digitālajai telpai, un digitālo prasmju veicināšana dažādos iedzīvotāju profilos, kā arī digitālās pieejamības nodrošināšana ģeogrāfiski, tostarp lauku apvidos;

— Ilgtspējīgi digitālās pārkārtošanās pasākumi ar digitalizāciju, kas samazina piesārņojumu, un aicina cita starpā ieviest izturīgas, remontējamas digitālās iekārtas;

Ekonomikas digitalizācija ar pasākumiem, kas saistīti ar kriptovalūtu, un aicinājums ieviest digitālu euro;

Ieguldot digitālajā izglītībā un digitālajā veselībā, lai veicinātu veselīgu un apzinātu tehnoloģiju izmantošanu.

Lai gan pienesumos saistībā ar šo tematu konsekventi ir vajadzīga kopēja ES pieeja migrācijai, tie vairāk nekā par jebkuru citu tematu atklāj ļoti atšķirīgus viedokļus. No vienas puses, vienā mijiedarbības grupā ir vajadzīga lielāka solidaritāte un labākas integrācijas procedūras, bet, no otras puses, ar citiem ieguldījumiem ir vajadzīga lielāka rīcība, lai kontrolētu un samazinātu migrāciju. Uzņemoties starpposmu, cita dalībnieku grupa vēlētos veicināt starptautisko mobilitāti, bet tikai

starp ekonomiski attīstītām demokrātijām. Visbiežāk sastopamie temati ir kopēja ES migrācijas politika, cilvēktiesību ievērošana migrācijas jomā, atbalsts migrantu integrācijai dažādos veidos, kā arī idejas, kas prasa stingrāku robežkontroli un migrācijas pārvaldību. Idejas var apkopot šādi: — Aicina izstrādāt kopēju migrācijas politiku, piemēram, ES darbaspēka migrācijas politiku, ES selektīvu migrācijas politiku vai uz punktiem balstītu sistēmu; — Aicina īstenot migrācijas politiku, ievērojot cilvēktiesības, uzlabojot uzņemšanas infrastruktūru un drošākus migrācijas maršrūtus; un humānākas patvēruma un atgriešanas procedūras; — Īpaši pasākumi un līdzekļi, lai samazinātu migrāciju vai dažādus kontrolētas migrācijas veidus ar stingrākām robežkontrolēm un stingrāku repatriāciju;

Līdzekļi un pasākumi, lai veicinātu un atbalstītu migrantu un pastāvīgo iedzīvotāju integrāciju ES. Ierosinātie pasākumi ietver valodu izglītības un brīvprātīgā darba programmas migrantiem, kā arī informācijas kampaņas, lai ES pilsoņus informētu par rasisma apkarošanu;

Jebkāda veida opozīcija migrācijai, sasaiste ar terorismu, draudi ES kultūras identitātei vai migrācijai, kas tiek izmantota kā politisks ierocis;

Labāk organizēti un koordinēti centieni attiecībā uz robežkontroli: lielāks atbalsts Frontex un lielāka solidaritāte starp dalībvalstīm;

Nepieciešamība novērst migrācijas pamatcēloņus izcelsmes valstīs, piemēram, uzlabojot attīstības politiku un vienlīdzīgas tirdzniecības attiecības. Diskusijās tika apspriesti arī veidi, kā cīnīties pret klimata migrāciju.

Ņemot vērā tā daudztematisko raksturu, saturs šajā tēmā aptver dažādas tēmas. Lai gan jaunieši ir aktuāli daudzās idejās visā platformā, vislielākā uzmanība šajā tēmā ir izglītībai un kultūrai. Tāpat kā citur platformā aicinājums veicināt vienotu ES identitāti ir vairākkārtējs noskaņojums attiecībā uz šajā tematā apzinātajiem tematiem, cita starpā sniedzot ieguldījumu saistībā ar apmaiņu, saskari ar dažādām kultūrām un mobilitāti. Daudzi no šā

temata tematiem ir transversāli, un tāpēc tie parādās citviet platformā:

Līdzekļi un pasākumi, lai veicinātu Eiropas identitātes un Eiropas pilsonības attīstību; kurā būtiska nozīme ir plašsaziņas līdzekļiem un Eiropas žurnālistikai, kā arī Eiropas darbiem, kas izplata Eiropas vērtības un kultūru;

— Plašāka svešvalodu izglītība vai obligātie kursi skolās par ES iestādēm un Eiropas vēsturi arī tiek uzskatīti par līdzekli, lai veicinātu atzīšanu un vienotu ES identitāti. Ir daudz ieteikumu par vienotu, kopīgu valodu platformā saistībā ar dažādiem tematiem; ieteikumi svārstās no Esperanto līdz angļu valodai kā kopējai valodai. Aicinājums atzīt Esperanto jo īpaši attiecas uz dažādiem tematiem, tostarp sadaļā "Citas idejas";

— Dažādi ierosinājumi, lai veicinātu mobilitāti ES iekšienē, jo īpaši attiecībā uz izglītību, cita starpā paplašinot Erasmus stipendijas;

Vairākas idejas palielina vajadzību pēc nākotnes vajadzībām pielāgotas izglītības, aicinot veikt digitalizāciju, veicināt vispārējās prasmes, kas saistītas ar STEM prasmēm, vai starpkultūru prasmes kopumā;

Turklāt saistībā ar šo tematu iesniegtajās idejās apspriestas konkrētas darbības, kas saistītas ar jauniešu un jauniešu bezdarbu, darba nestabilitāti, izglītības un apmācības vajadzībām vai īpašu atbalstu jauniešu nodarbinātībai;

— Nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi izglītībai, jo īpaši augstākajai izglītībai, jo īpaši atbalstot lauku iedzīvotājus, bijušos ieslodzītos, etniskās minoritātes un cilvēkus ar invaliditāti, lai viņi varētu piekļūt terciārajai izglītībai;

Nepieciešamība atbalstīt un aizsargāt kultūras un radošās nozares, izmantojot tiesisko regulējumu;

Līdzekļi un pasākumi, lai atbalstītu akadēmiskos profesionāļus un pētniekus;

Mazāka daļa ideju ir apspriedušas sportu ES un veidus, kā uzlabot iekļautību sportā.

1. Pārskats par platformā sniegto ieguldījumu

Darbības pārskats

Kopš daudzvalodu digitālās platformas izveides 2022. gada 19. aprīlī līdz 9. maijam platformā tika apkopotas kopumā 48 530 atsauksmes, kas atspoguļo idejas, komentārus un pasākumus. Darbību var iedalīt šādi:

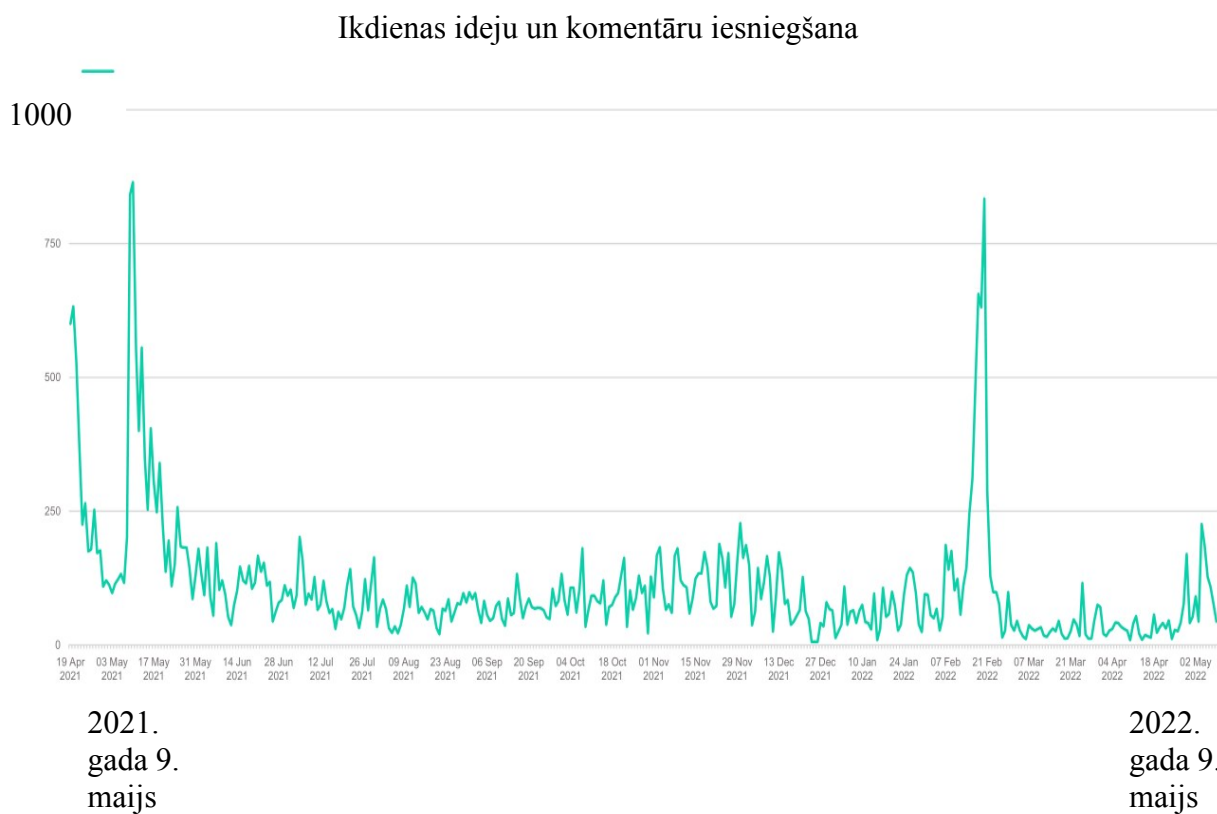
Idejas: 18,955

— Komentāri: 22,570

— Pasākumi: 7,005

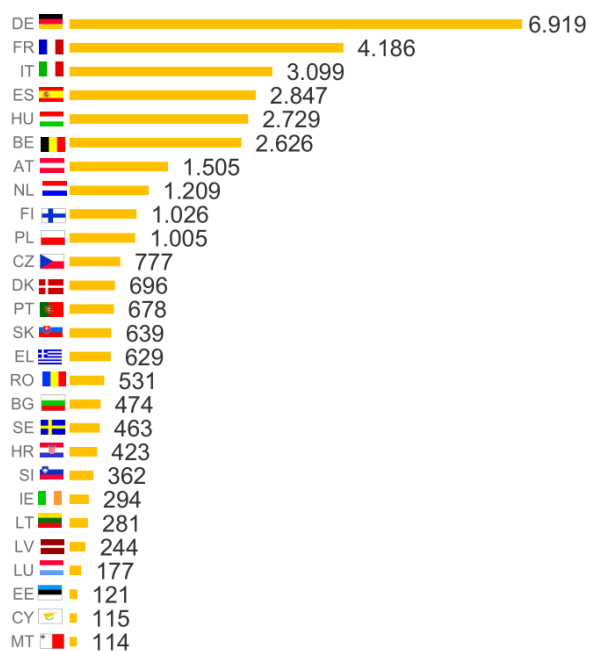
Aplūkojot tendenču līniju (sk. 1. attēlu), var novērot trīs ideju un komentāru iesniegšanas maksimumus. Pirmais maksimums sakrīt ar platformas darbības uzsākšanu, otrs kulminācijas punkts notika ap konferenci par Eiropas nākotni atklāšanu 9. maijā, savukārt trešais augstākais punkts notika pagājušajā nedēļā pirms 20. februāra termiņa, kurā ieguldījumi bija jāņem vērā pēdējā publicētajā ziņojumā.

Attēls. Termiņš, kurā norādīti ik dienas iesniegtās idejas un komentāri (19/04/2021–09/05/2022)

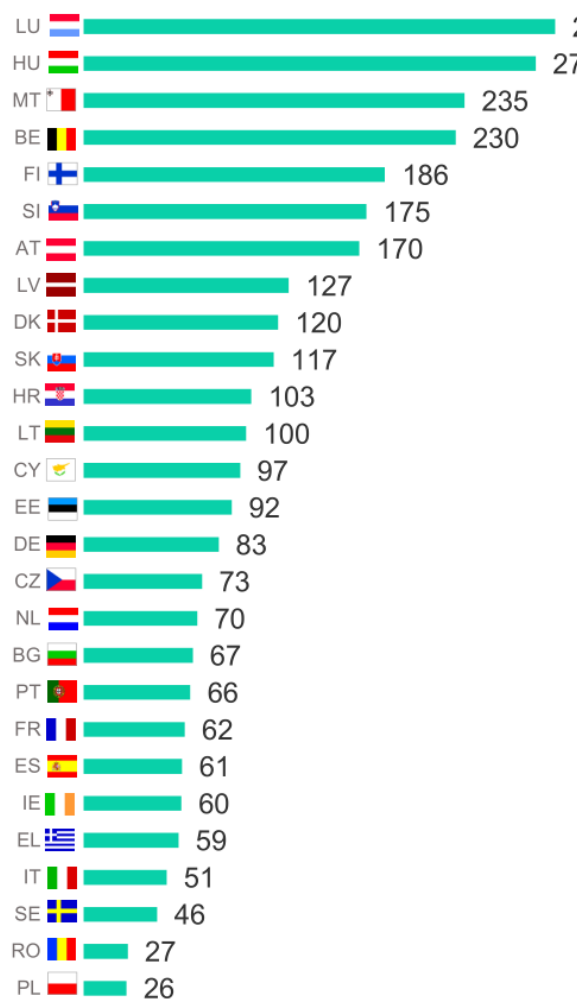
Pirms iesaistīšanās platformā respondentiem tika lūgts sniegt informāciju par viņu dzīvesvietas valsti, izglītību, vecumu, dzimumu un nodarbinātības statusu. Dati tika apstrādāti anonīmi. Tā kā šī informācija tika sniegta brīvprātīgi, pastāv ierobežojumi attiecībā uz ieskatu, ko var sniegt, pamatojoties uz šo informāciju un kas izklāstīts turpmāk. Piemēram, 29,5 % no iemaksām bija no dalībniekiem, kuri neatklāja savu dzīvesvietas valsti.

Visas ES valstis ir radījušas aktivitāti, kā redzams 2. attēlā, kurā atspoguļots kopējais iemaksu skaits pa valstīm. Turklāt tika reģistrētas 1,4 % iemaksas no trešām valstīm ārpus ES.

Attēls. Iemaksu apjoms pa valstīm (19/04/2021–09/05/2022)

Lai iegūtu detalizētāku priekšstatu par iemaksu apjomu proporcionāli iedzīvotāju skaitam, turpmāk sniegtajā attēlā ir sniegts pārskats par katras valsts iemaksu skaitu uz vienu miljonu iedzīvotāju.

Attēls. Iemaksu apjoms pa valstīm, proporcionālas pārdomas uz 1M iedzīvotājiem (19/04/2021–09/05/2022)

Pārskats par notikumiem

Konferences laikā tika organizēts ievērojams skaits pasākumu. Tie deva iespēju lielākam skaitam cilvēku iesaistīties šajā augšupējā demokrātiskajā pasākumā. No digitālās platformas darbības uzsākšanas līdz 2022. gada 9. maijam platformā kopumā tika reģistrēti 7005 pasākumi. Saskaņā ar Konferences hartu ([šeit](#)) iedzīvotājiem bija jābūt to pasākumu centrā, kuriem bija jābūt iekļaujošiem un pieejamiem, kā arī jāveicina debašu daudzveidība. Tika ieviesti rīkkopas, lai palīdzētu pasākumu organizatoriem (pieejami [šeit](#)). Lai pasākumi varētu efektīvi piedalīties konferencē, digitālajā platformā bija jāaugšupielādē pasākumu ziņojumi, kuros sīki izklāstīti secinājumi un no tiem izrietošās konkrētās idejas (sk. [pamatnostādnes](#)). Šie ziņojumi par notikumiem kopā ar pasākuma aprakstu un saistītajām idejām ir ņemti vērā platformas ieguldījuma vispārējā analizē.

Ar konferenci saistītie pasākumi tika organizēti dažādos formātos attiecībā uz pasākuma veidu, mērogu, auditorijas vai organizatoru profilu, kā arī tematisko tvērumu. Šīs iedaļas mērķis ir sniegt ieskatu par pasākumu veidu daudzveidību, savukārt to devums pēc būtības ir aplūkots attiecīgajos platformas tematos.

Pasākumi notika tiešsaistē, klātienē vai hibrīdsanāksmē. Tās bieži vien tika organizētas kā debates vai darbsemināri, piemēram, vairāki dialogi par nākotni, kas tika organizēti Spānijā, cita starpā ar darbsemināru iedzīvotājiem par pamatienākumu (sk. [pasākumu](#)), vai pilsoņu darbsemināru par ilgtspējīgu pilsētu praksi, kas notika nelielā Flandrijas pilsētā (sk. [pasākumu](#)). Tika organizētas arī pasaules kafejnīcas, tāpat kā vairākās diskusijās ar Latvijas jauniešiem, pētot viņu redzējumu par Eiropu un viņu lomu nākotnes Eiropā (skatīt [pasākumu](#)). Daži pasākumi tika organizēti klasiskākā formātā, tostarp, piemēram, pamatprezentācija, kam sekoja jautājumu un atbilžu sesijas, savukārt citi pasākumi tika organizēti vairāk apspriestos formātos. Daži platformā reģistrētie pasākumi bija daļa no ilgāka termiņa apspriežu projektiem, piemēram, projekta Decide Europe, ES līmeņa likumdošanas apspriežu simulācijas vidusskolēniem Čehijā un Slovākijā (sk. [pasākumu](#)).

Bija arī inovatīvi formāti, piemēram, seminārs, kurā dalībnieki varēja sniegt ieteikumus, vienlaikus virzoties uz lomu spēli (sk. [pasākumu](#)), Latvijā organizētu hakatonu, kurā dalībnieki sacentās komandās, lai radītu inovatīvus un ilgtspējīgus risinājumus (sk. [pasākumu](#)), vai pasākumu “staigāšana un runāšana par klimata pārmaiņām” Spānijā (sk. [pasākumu](#)).

Attiecībā uz līdzdalību daži pasākumi tika organizēti ar mērķi iekļaut konkrētu dalībnieku kategoriju ieguldījumu, piemēram, sievietes (sk. [pasākuma piemēru](#)), jauniešus (sk. [pasākumapiemēru](#)) vai cilvēkus ar invaliditāti (skatīt [pasākumu](#)).

Kopienas līmenī tika organizēti vairāki pasākumi, piemēram, līdzdalības pasākums, kurā piedalījās kādas konkrētas pilsētas vai reģiona iedzīvotāji, piemēram, Jönköping apgabala iedzīvotāji (sk. [pasākumu](#)), vai pārrobežu reģiona iedzīvotāji, apspriežot kopīgas problēmas, piemēram, pielāgošanos klimata pārmaiņām, kas ietekmē Spānijas un Portugāles robežu (sk. [pasākumu](#)).

Runājot par tematiem, daži pasākumi vairāk pievērsās konferences procesam vai Eiropas nākotnei, piemēram, pasākums Vācijā, kas sniedz vispārēju ievadu konferencei ([pasākums](#)) vai debates Marmandē, Francijā, par galvenajiem jautājumiem, uz kuriem attiecas Eiropas Savienības Padomes prezidentvalsts Francija, sākot no pārtikas un lauksaimniecības līdz Eiropas aizsardzībai un pamattiesībām (sk. [pasākumu](#)). Citi pievērsās konkrētiem tematiem, piemēram, pilsētām, kas veicina demokrātiju (sk. [pasākumu](#)) vai Pēčas Universitātes (Ungārija) rīkotam pasākumam par mākslīgā intelekta izmantošanu (sk. [pasākumu](#)).

Pasākumus organizēja dažādi organizatori: līdztekus ES pilsoņiem konferences par Eiropas nākotni organizēšanā piedalījās arī akadēmiskās aprindas, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, arī valstu, reģionālās un vietējās iestādes un ES iestādes. Dažas dalībvalstis organizēja valsts pilsoņu paneldiskusiju, savukārt citas rīkoja vai atbalstīja dažādas cita veida konsultācijas. Pasākumus organizēja arī Eiropas Komisijas pārstāvniecības dalībvalstīs, Eiropas Parlamenta vietējie biroji, Reģionu komiteja un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja.

Kas piedalījās debatēs?

Novērtējot to datu sniedzēju profilu, kuri sniedza informāciju par savu dzīvesvietas valsti (70,5 %), tostarp trešo valstu respondentiem, var izdarīt šādus novērojumus.

Gandrīz puse respondentu sevi identificēja kā vīriešus (47,3 %) un 15,9 % — sievietes. Tomēr vairāk nekā ceturtdaļa (35,6 %) nesniedza informāciju par dzimumu, un 1,2 % tika identificēti kā nebināri, tāpēc šie skaitļi sniedz tikai ierobežotu priekšstatu.

Vecuma grupu pārstāvība bija diezgan daudzveidīga, no 55 līdz 69 gadus veciem cilvēkiem bija aktīvākā vecuma grupa iemaksu izteiksmē (17,7 %), kam sekoja 25–39 gadus veci (16,3 %) un 40–54 gadus veci cilvēki ar 14,9 %.

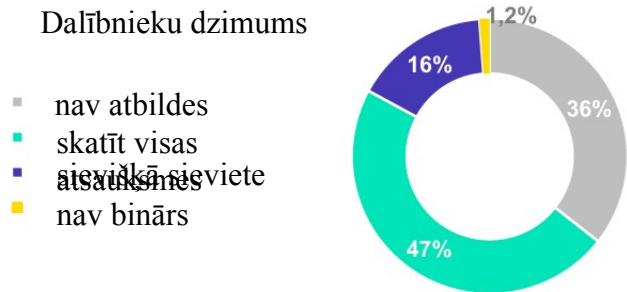
Profesionālās darbības jomā aktīvi darbojas profesionālie darbinieki (14,9 %) un pensionāri (10,9 %). Diezgan aktīvi bija arī vadītāji (10,3 %) un studenti (8,1 %). Pašnodarbinātie (7,6 %), fiziska darba strādnieki (4,5 %) un bezdarbnieki (2,6 %) platformā ir bijuši salīdzinoši mazāk aktīvi. 40,8 % respondentu nav deklarējuši savu profesionālo darbību.

Izglītības jomā aktīvākie ir bijuši cilvēki ar augstāku izglītības līmeni (41,6 %). Izglītības sociāli demogrāfijas dati ir vismazāk nodrošinātie (41,6 %)

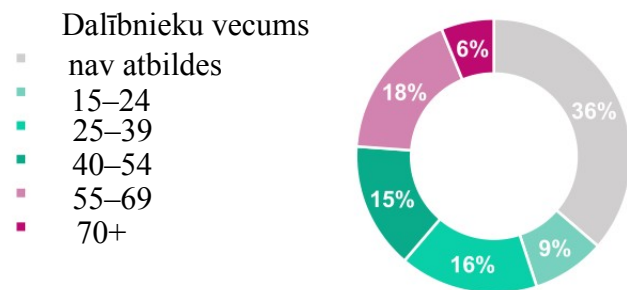
Jāatzīmē, ka šeit sniegtie sociāldemogrāfiskajiem datiem ir tikai ierobežots skatījums, jo organizācijas varētu arī izveidot profilu platformā, lai sniegtu ieguldījumu ideju vai pasākumu veidā. Turklāt pasākumu dalībnieki ne vienmēr ir reģistrējušies platformā, un uz tiem var neattiekties statistika.

Attēls. Dalībnieku vecums, dzimums, izglītība un nodarbošanās (19/04/2021–09/05/2022)

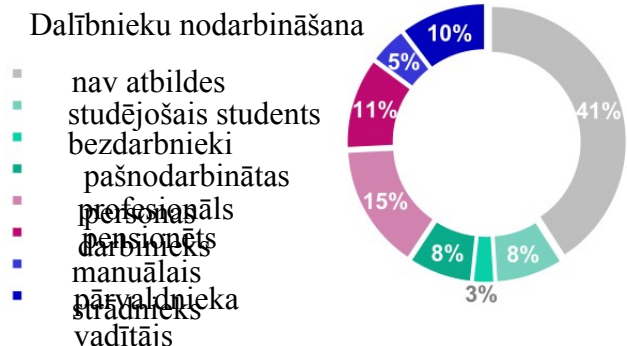
Dalībnieku dzimums

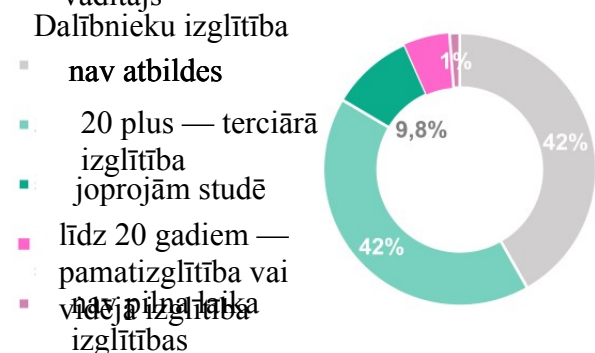
Dalībnieku vecums

Dalībnieku nodarbinātība

Dalībnieku izglītība

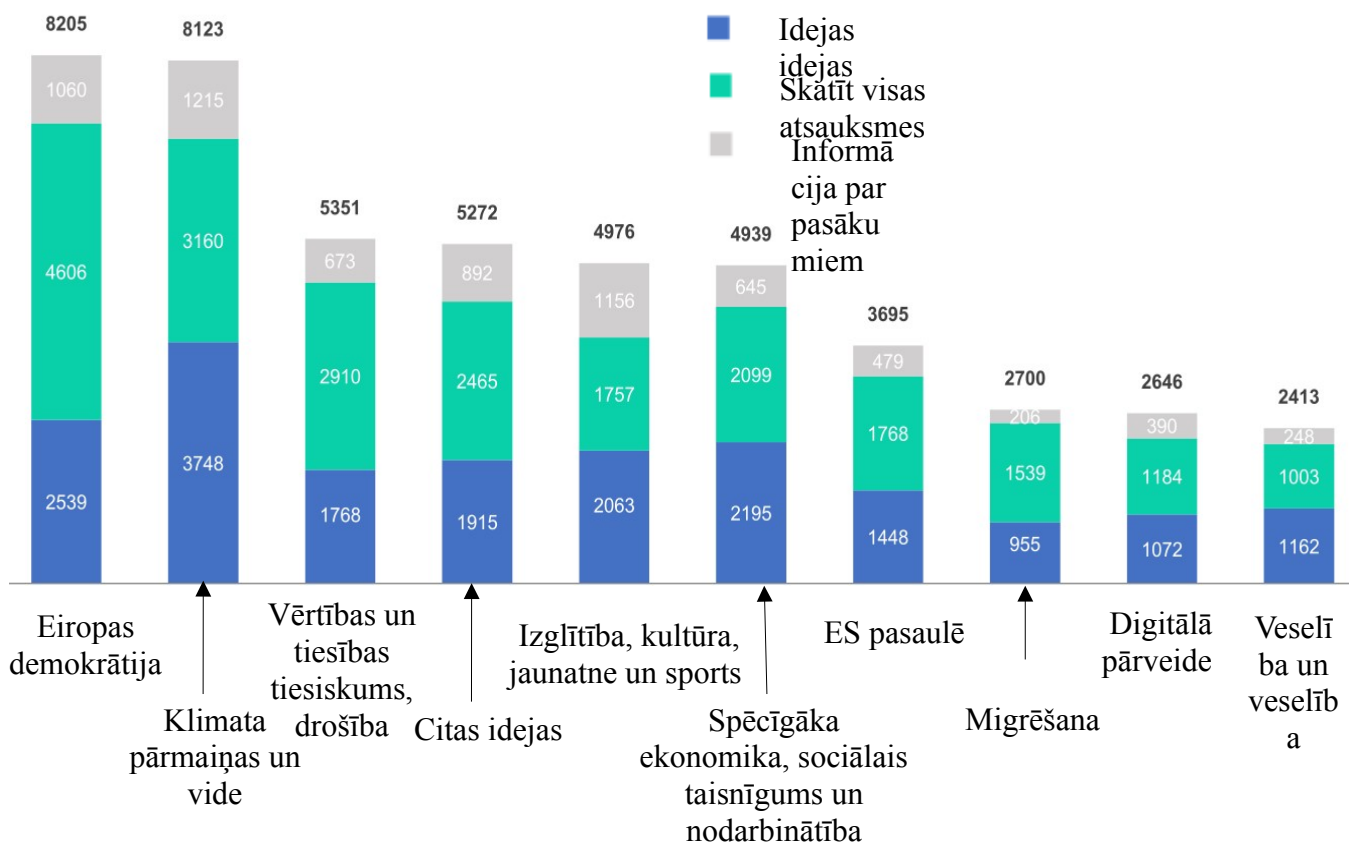
Aktuāli temati saistībā ar

ieguldījumu

No platformas darbības sākuma līdz 2022. gada 9. maijam Eiropas demokrātijas tematā ir reģistrēts augstākais devums (idejas, komentāri un pasākumi) (8,205). Klimata pārmaiņas un vide ieņem otro vietu ar 8133 ieguldījumu. Trešajā vietā ir ieguldījumi saskaņā ar vērtībām un tiesībām, tiesiskumu, drošību, kam seko citas idejas (4. punkts) un izglītība, kultūra, jaunatne un sports (5. punkts) (sk. 5. attēlu).

Daži temati ir radījuši vairāk komentāru, ideju vai pasākumu nekā citi, piemēram, Eiropas demokrātijai ir vislielākais komentāru skaits (4 606). Klimata pārmaiņas un vide ir reģistrējušas visvairāk ideju (3 748) un notikumus (1,215). Ar 1156 pasākumiem izglītības, kultūras, jaunatnes un sporta tēma ir otrais lielākais pasākumu skaits.

Attēls. Pienesumi pa platformas tematiem (19/04/2021–09/05/2022)

Jaunākās norises

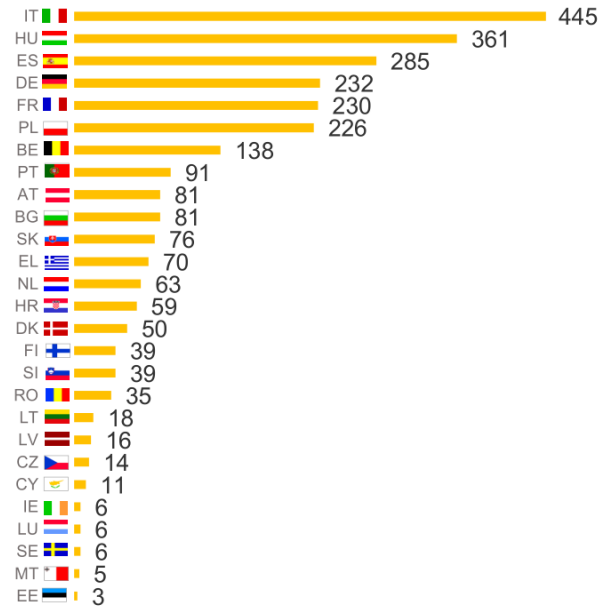
Laikposmā no 2022. gada 21. februāra līdz 9. maijam darbība platformā kopā veidoja 4693 ieguldījumu, ko veidoja:

- 2633 idejas
- 1,246 komentāri
- 814 pasākumi

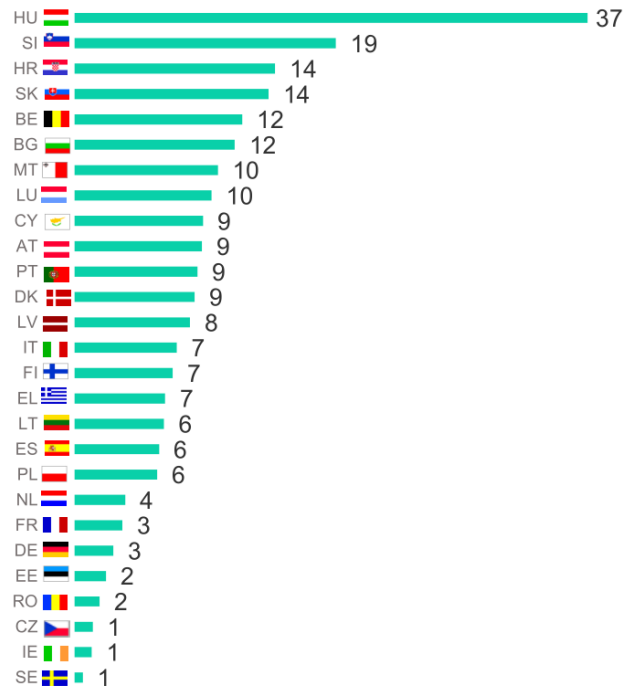
Analīze par iemaksām valsts līmenī liecina, ka Itālija šajā periodā ierindojās pirmajā vietā iemaksu apjoma ziņā (445), bet Ungārija (361) palika otrajā vietā. Spānija (285) ierindojās trešajā vietā.

Vācija (4. daļa) un Francija (5. daļa) turpināja sniegt ievērojamu ieguldījumu — attiecīgi 232 un 230 iemaksas.

Runājot par iemaksu līmeni proporcionāli iedzīvotāju skaitam, Ungārijā iepriekšējā periodā reģistrēts augstākais aktivitātes līmenis — augsts aktivitātes līmenis — 36,9 iemaksas uz vienu miljonu iedzīvotāju, kam seko Slovēnija ar 18,8 iemaksām uz vienu miljonu iedzīvotāju. Turklāt Horvātijā, Slovēnijā un Beļģijā tika reģistrēts augsts iemaksu līmenis uz vienu miljonu iedzīvotāju.

Attēls. Iemaksu apjoms pa valstīm (21/02/2022–09/05/2022)

Attēls. Iemaksas apjoms pa valstīm uz 1 milj. iedzīvotāju (21/02/2022–09/05/2022)

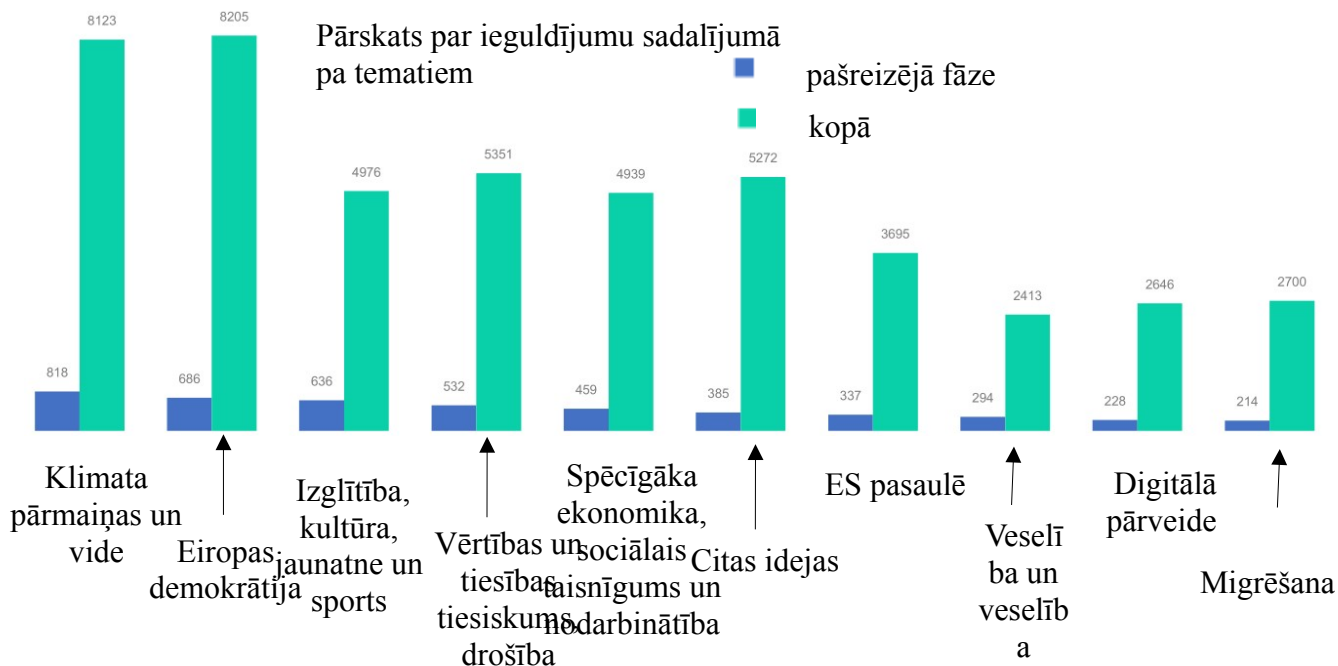
Aktuāli temati no 21. februāra līdz 2022. gada 9.

maijam

Eiropas demokrātijas un klimata pārmaiņu un vides jautājumi joprojām bija vispopulārākie temati ar vislielāko ieguldījumu — attiecīgi 686 un 818. Izglītības, kultūras, jaunatnes un sporta tēma bija trešais populārākais iepriekšējā periodā, un kopumā tika saņemtas 636 atsauksmes.

Salīdzinot ar kopējiem skaitļiem, tēma “Vērtības un tiesības, tiesiskums un drošība” ierindojās ceturtajā vietā starp jaunākajiem komentāriem, ar 532 atbildēm, bet citas idejas šajā pārskatā bija tikai sestās, un tikai 385 atsauksmes.

Attēls. Iesniegumu pārskata salīdzinājums pa iepriekšējā perioda tematiem un kopsummā

2. Klimata pārmaiņas un vide

Tēma “Klimata pārmaiņas un vide” ir radījusi kopumā 8 123 komentārus, idejas un pasākumus platformā (3 748 idejas, 3 160 komentāri un 1215 pasākumi). Savos dažādajos pienesumos dalībnieki kopumā ir pauduši bažas par globālo sasilšanu un tās sekām, mudinot valdības nekavējoties veikt konkrētus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām. Līdztekus zaļās pārkārtošanās veicināšanai, klimatneitralitātes sasniegšanai un atjaunojamo energoresursu enerģijas, jo īpaši saules enerģijas paneļu, veicināšanai bieži vien tika norādīts, ka emisiju samazināšana ir galvenais virzītājspēks. Ilgtspējīgi transporta risinājumi galvenokārt ir vērsti uz dzelzceļa sistēmām, un ar patēriņu saistīti ierosinājumi cīņai pret klimata pārmaiņām, piemēram, otrreizējā pārstrāde, iepakojums un plastmasa, arī ir izteikti. Ņemot vērā neseno enerģijas cenu pieaugumu, ir bijuši vairāki aicinājumi veicināt apzinātāku enerģijas patēriņu, kā arī enerģētisko suverenitāti ES. Iedzīvotāji ir aicinājuši iesaistīties visos sabiedrības segmentos: atkarībā no katra priekšlikuma īpašā satura atbildība tiek piešķirta privātpersonām, komerciālajam sektoram vai valdībām un politikas veidotājiem.

Dažādas idejas var sagrupēt pēc šādām tēmām:

- **Cīņa pret klimata pārmaiņām un “zaļais kurss”**
- **Enerģija**
- **Transports**
- **Patēriņš**

- **Bioloģiskā daudzveidība un dzīvnieku labturība**
- **Lauksaimniecība**
- **Piesārņojums**
- **Subsidēšana, nodokļi**
- **Izmaiņas attieksmē un uzvedībā**
- **Mājokļi un būvniecība**

Informācija par pasākumiem

Salīdzinot ar periodu pirms 20. februāra, periodā pēc 2022. gada 20. februāra Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīs, piemēram, Ungārijā, Polijā un mazākā mērā Slovākijā un Bulgārijā, tika organizēts lielāks skaits pasākumu saistībā ar klimata pārmaiņām un vidi. Šie pasākumi kopumā tika organizēti kā kolektīvas diskusijas par klimata pārmaiņu radītajām problēmām (sk. [pasākuma piemēru](#)). Daudzi pasākumi bija vērsti uz konkrētiem vides jautājumiem, kas apspriesti no jauniešu viedokļa (sk. pasākuma [piemēru](#)). Šajos pasākumos tika apspriests plašs tēmu klāsts. Par ilgtspējīgu lauksaimniecību un bišu aizsardzību (sk. [pasākumu](#)) Budapeštā notika biškopības konference, kurā piedalījās vairāk nekā 100 biškopju. Par klimatneitrālām pilsētām Ungārijas pilsētā Békéscsaba tika rīkots publisks pasākums (sk. [pasākumu](#)). Pasākuma mērķis bija apkopot idejas un ieteikumus, lai līdz 2030. gadam Békéscsaba padarītu klimatneitrālu. Polijā tika organizētas vairākas tikšanās ar jaunajiem aktīvistiem un vietējo pašvaldību un NVO pārstāvjiem, lai izpētītu jauniešu informētības līmeni vides jomā un interesi par vides jautājumu (sk. [pasākumu](#)).

Jaunieši Spānijā domāja par vairākiem tematiem, kas saistīti ar zaļo kursu, un ierosināja idejas, sākot no velosipēdu un slidas izmantošanas palielināšanas līdz ilgtspējīga enerģijas patēriņa veicināšanai un dabas resursu izmantošanai kompleksu būvniecībā (sk. [pasākumu](#)).

Vairāki Dānijas tiešsaistes semināri, kuru mērķis ir apmainīties ar idejām par to, kā uzņēmumi varētu veicināt inovāciju un zaļo pārveidi. Sekojošajā paneldiskusijā galvenais temats bija nepieciešamība paātrināt ES ūdeņraža un no ūdeņraža iegūtu

degvielu projektēšanas un ražošanas spējas (sk. [pasākumu](#)).

Cīņa pret klimata pārmaiņām un zaļais kurss

Dalībnieki bieži pauž bažas par klimata pārmaiņām un to sekām, mudinot valdības un ES nekavējoties rīkoties un ieviest spēcīgāku Eiropas vides politiku, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām (sk. [idejas piemēru](#), [pasākuma piemēru](#)). Ierosinājumi ir saistīti ar emisiju samazināšanu, klimatneitralitātes panākšanu, piesārņojuma apkarošanu, zaļo pārkārtošanos, ko aptver arī dažādie turpmāk minētie temati.

Attiecībā uz emisijām viens no visbiežāk apspriestajiem jautājumiem attiecas uz emisiju aplikšanu ar nodokli, konkrētāk, lai mudinātu uzņēmumus samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, izvēloties lētākus atjaunojamus energoresursus, kas savukārt ļautu patērētājiem izdarīt ilgtspējīgāku izvēli (sk. [daudz atbalstītas idejas piemēru](#)). Vēl viens priekšlikums ir samazināt maksimāli pieļaujamo siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni. Tas pašlaik ļauj augstas efektivitātes ogļu un gāzes spēkstacijām samazināties zem robežvērtības; tomēr tie joprojām veicina piesārņojumu (sk. [ideju](#)). Tiek uzsvērtā arī nepieciešamība pēc oglekļa ievadnodokļa un ar to saistītiem pasākumiem (sk. [pasākuma piemēru](#)).

Respondenti ir minējuši fosilā kurināmā neizplatīšanas līgumu — pilsoniskās sabiedrības iniciatīvu, kuras mērķis ir nodrošināt fosilā kurināmā izmantošanas samazināšanu. Viņi iesaka ES pievienoties līgumam paralēli Parīzes nolīgumam (sk. [ideju](#)).

Viens dalībnieks aicina veikt lielākus ieguldījumus oglekļa dioksīda uztveršanas un uzglabāšanas tehnoloģiju (CCS tehnoloģijas) izstrādē (sk. [ideju](#)).

Visā Eiropā ir organizētas debates par zaļo kursu un zaļo pārkārtošanos, lai apspriestu galvenās prioritātes, paraugpraksi, īstenošanu vietējā un reģionālajā līmenī, kā arī alternatīvus uzņēmējdarbības modeļus (sk. [pasākuma un piemērus](#)).

Vairāki devumi ir vērsti uz sociālo un ekonomisko ietekmi, ko rada zaļā kursa kā ES stratēģijas

īstenošana, kuras mērķis ir virzīt Eiropu uz pāreju uz klimatneitrālu, taisnīgu un pārticīgu sabiedrību. Piemēram, tiek aicināts īstenot sociāli iekļaujošāku pieeju un paust aicinājumu izstrādāt līdzsvarotu stratēģiju, kuras ekonomiskā, sociālā un vides dimensija ir jānovērtē un jāīsteno kopīgi un stratēģiski, atsaucoties uz enerģijas cenu paaugstināšanos visā Eiropā (sk. [ideju](#)). Ļoti atbalstīta ideja platformā vēlas, lai ES nodrošinātu spēcīgu un iekļaujošu pārvaldības pieeju, kurā gan darba ņēmēji, gan arodbiedrības ir iesaistītas pielāgošanās politikas izstrādē un īstenošanā visos līmeņos. Tiek uzsvērts, ka ES stratēģijā cīņai ar klimata pārmaiņām būtu jāiekļauj konkrēti politikas pasākumi, kas saglabā darbvietas un aizsargā darba ņēmēju veselību un drošību, kā arī aktīva darba tirgus politika un pārkvalifikācija un apmācība, lai novērstu darbvietu zudumu (sk. [ideju](#)).

Vispārīgākā līmenī tiek ierosināts izveidot rezultātu pārskatu, lai uzraudzītu pasākumu ietekmi un sniegtu pierādījumus par progresu zaļā kursa īstenošanā reģionālā līmenī (sk. [ideju](#)).

Enerģētiskis

Vēl viens temats, kas piesaista lielāku iesaisti, ir enerģētika, kas bieži tiek izvirzīta saistībā ar klimata pārmaiņu tematu. Platformas dalībnieki ierosina veicināt gan maza mēroga, gan plaša mēroga atjaunojamās enerģijas izmantošanu, piemēram, izmantojot Eiropas sadarbību enerģētikas jomā (sk. [pasākumu](#)). Līdztekus atjaunojamajai enerģijai kodolenerģija ir diskusiju temats, kurā paustas idejas, kurās aicināts ierobežot kodolenerģijas izmantošanu vai arī attīstīt drošu kodolenerģiju un to izmantot valstīs un vietās, kur nav iespējams izmantot atjaunojamās enerģijas avotus (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt Eiropas Komisijas nesenie plāni klasificēt kodolenerģiju un dabasgāzi kā videi draudzīgus ieguldījumus ir izraisījuši kritiku konferences platformā (sk. [idejas piemēru](#)). No otras puses, lielākajai daļai ieguldījumu šajā jautājumā ir pretējs viedoklis, norādot, ka kodolenerģija ir labākais veids, kā panākt dekarbonizāciju (sk. [idejas piemēru](#)).

Vienlaikus tiek aicināts izpētīt alternatīvus enerģijas avotus (sk. [notikuma piemēru](#)), [piemēram](#), termokodolsintēze, ģeotermālā enerģija vai ūdeņradis, kas ievērojami veicinātu enerģijas daudzveidību (sk. [idejas piemēru](#)). Tomēr

respondenti uzsver, ka vietējiem iedzīvotājiem ir jāpieņem pat alternatīvi avoti, piemēram, vēja enerģija, un ka ir jānodrošina to pozitīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību, cilvēkiem un ainavām (sk. [idejas piemēru](#)).

Energoefektīvas un videi draudzīgas siltumapgādes apakštēmā piemēri ietver ideju par vairāku kurināmo krāšņu izmantošanu (sk. ideju) vai centralizētās siltumapgādes tīklu, kas izmanto neizmantotus siltuma avotus, piemēram, dziļo ģeotermālo enerģiju (sk. [ideju](#)).

Cilvēki kopumā aicina uzņēmumus un komercuzņēmumus nodrošināt lielāku pārskatatbildību un iesaistīšanos, piemēram, samazināt mākslīgo apgaismojumu, kad tas nav nepieciešams, piemēram, veikalu logus centros pēc slēgšanas laika (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz energoefektivitātes mērķiem dzīvojamo ēku līmenī respondenti atbalsta pāreju uz individuālu enerģijas patēriņu kondomīnijos (sk. ideju). Vēl viena ideja ir mikrokoģenerācija enerģijas mājokļos (sk. [ideju](#)).

Transporta pakalpojumi

Vēl viens bieži sastopams ideju kopums attiecas uz transportu, kas bieži tiek apspriests saistībā ar piesārņojumu. Daži no turpmāk minētajiem ierosinājumiem attiecas uz transporta sistēmu maiņu, lai samazinātu piesārņojumu.

Platformā iesniegtās idejas mainīt transporta sistēmas pirmām kārtām aicina aizliegt neliela attāluma lidojumus ES, lai samazinātu piesārņojumu (sk. idejas [piemēru](#)). Respondenti uzsver, ka pandēmija jau ir izraisījusi aviācijas nozares sarukumu.

Kopumā tiek pausts stingrs atbalsts sabiedriskā transporta sistēmu uzlabošanai Eiropā (sk. [idejas piemēru](#)) kā videi nekaitīgākas alternatīvas īsiem lidojumiem. Konkrēti, plaši tiek apspriests kopīgs Eiropas dzelzceļa tīkls (sk. [idejas un notikuma](#) piemēru). Viens no respondentiem ierosina meklētājprogrammu Euro Trainscanner, lai padarītu ceļošanu pa dzelzceļu pievilcīgāku (sk. [ideju](#)), bet otrs ierosina ieviest integrētu ES biļeti un padarīt to bez maksas pilsētās (sk. [ideju](#)). Priekšlikumi paplašināt ātrvilcienu tīklus un izveidot pārrobežu dzelzceļa savienojumus tika izstrādāti vienā no

vairākiem pasākumiem, kas tika organizēti Eiropas Dzelzceļa gadam (sk. [pasākumu](#))

Citas idejas attiecas uz kopīgu riteņbraukšanas tīklu, ierosinot, piemēram, paplašināt velomaršrutus vai izveidot Eiropas mēroga velopārvades tīklu (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt tika ierosināts noteikt, ka pašvaldībām obligāti jāizveido veloceļiņi kā neatņemama ceļa daļa, jo tas jau attiecas uz gājēju ietvēm (sk. [ideju](#)).

Vēl viens ideju kopums ir vērsts uz inovāciju un elektrisko transportlīdzekļu, piemēram, automobiļu un velosipēdu, attīstību un to integrāciju pašreizējā vidē, piemēram, nodrošinot uzlādes staciju tīklu (sk. [ideju un ideju](#)). Tomēr viens dalībnieks apgalvo, ka elektromobiļiem ir kaitīgas vides un humanitārās izmaksas, un tā vietā ierosina ierobežot transportlīdzekļa svaru un ātrumu, lai samazinātu CO2 emisijas (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz jautājumu par transporta dekarbonizāciju un videi draudzīgāku transportu dalībnieki arī uzsver, cik svarīgi ir pārrobežu projekti, lai veicinātu kuģniecību un dzelzceļa transportu (sk. [idejas piemēru](#)). Tiek arī aicināts izstrādāt programmas pētniecības, izstrādes un inovācijas veicināšanai, lai ražotu transportlīdzekļus — gan publiskos, gan privātos, gan individuālos, gan kolektīvos —, kas nav piesārņojoši un 100 % pašpietiekami enerģijas ziņā (sk. [idejas piemēru](#)).

Patēriņa kredīts

“Patēriņš” aptver plašu apakštematu klāstu ar idejām, kas vērstas uz visdažādākajiem materiālu atkritumu veidiem, nosakot ilgtspējīgu praksi šādu atkritumu novēršanai un samazināšanai. Respondenti plaši aicina mainīt pašreizējo preču un pakalpojumu masveida patēriņa sistēmu. Ļoti atbalstīta ideja, kas atspoguļo atkārtotu noskaņojumu, aicina veicināt aprites ekonomiku šajā ziņā (sk. [ideju](#)) Tiesības uz remontu tiek uzskatītas par būtisku elementu patēriņa modeļu izmainīšanā un aprites ekonomikas veicināšanā. Dalībnieki aicina ieviest remontam draudzīgu produktu dizainu un ieviest remonta indeksu un ES mēroga remonta marķējumu (sk. [ideju](#)). Pandēmijas ietekme ir arī likusi cilvēkiem pārdomāt globālās piegādes ķēdes un atbalstīt to saīsināšanu (sk. [ideju](#)). Daži respondenti iet vēl tālāk, ierosinot noteikt kvotas maksimālam patēriņam un ražošanai (sk. [idejas piemēru](#)).

Konkrēti saistībā ar pārtikas izšķērdēšanu viens dalībnieks uzsver, ka 40 % no visas visā pasaulē

saražotās pārtikas nekad nesasniedz mūsu tabulas un ka tas rada 10 % no visām globālajām siltumnīcefekta gāzu emisijām, un ierosina pasākumus pārtikas izšķērdēšanas novēršanai, piemēram, atbalstot pārtikas ziedojumus (sk. [ideju](#)).

Vairāki platformas dalībnieki norāda uz radīto atkritumu ievērojamo apjomu un ierosina vairākus pasākumus, lai novērstu un apkarotu šādus atkritumus, piemēram, pārstrādi (sk. [idejas piemēru](#)), izvēloties produktu iepakojumu bez atkritumiem vai ar zemu atkritumu daudzumu, lai samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi (sk. [idejas piemēru](#)). Ļoti atbalstīta ideja veicina ideju par ES vadītu programmu atpakaļnododamam pārtikas iepakojumam, kas izgatavots no pārstrādājamiem materiāliem (sk. [ideju](#)). Viens dalībnieks norāda, ka ir vajadzīga plašāka informācija par pārstrādi, lai veicinātu šādu praksi jau agrīnā vecumā (sk. [ideju](#)). Cita ierosina ieviest integrētu Eiropas sistēmu pudeļu atpakaļnododānai, pamatojoties uz Vācijas modeli (sk. [ideju](#)). Atkritumu apakštēmā (sk. [ideju](#)) ir norādīts arī aizliegums izmantot atkritumus no ES.

Saistībā ar patēriņa ietekmes uz vidi apakštēmu ir izvirzīts jautājums par importēto preču atbilstību ES standartiem. Piemēram, viens no respondentiem ierosina aizliegt tādas liellopu gaļas importu no Brazīlijas, kurai nav tāda paša izsekojamības līmeņa kā ES liellopu gaļai (sk. [ideju](#)).

Cita atkārtota ideja atbalsta modernāku produktu marķēšanas sistēmu (sk. [idejas piemēru](#)), kurā būtu sīki izklāstīta ražošanas ietekme uz vidi vai norādīts, vai produkti satur mikroplastmasu un tādējādi negatīvi ietekmē patērētāju veselību (sk. [idejas piemēru](#)). Ļoti atbalstīta ideja piedāvā "klimata vērtējumu" produktiem, aprēķinot produkta ietekmi uz klimatu ražošanas, transporta, uzņēmuma profila u. c. ziņā (sk. [ideju](#)).

Pēdējais virziens ir saistīts ar ātrās modes un tekstilrūpniecību, lai padarītu to videi draudzīgāku; respondenti uzsver milzīgo resursu daudzumu, ko izmanto apģērba ražošanā, un to, ka apģērbs bieži vien nav piemērots otrreizējai pārstrādei (sk. [idejas piemēru](#)).

Pilsoņu darbseminārā, kas notika Spānijā, tika radītas vairākas idejas saistībā ar ūdens patēriņu. Respondenti uzsver, ka ir jāuzlabo sadales un ūdens ieguves sistēmas, lai izvairītos no ūdens izšķērdēšanas (sk. [notikumu](#)).

Turklāt dalībnieki uzsver nepieciešamību veicināt videi draudzīgu un ilgtspējīgu tūrismu, nevis masu tūrismu, jo uzskata, ka tūrismam ir ievērojama ietekme uz dabas un kultūras resursiem (sk. [pasākuma piemēru](#)).

Pēdējā komentāru un ideju grupa šajā tēmā atspoguļo bažas par atkritumiem, ko rada jaunas elektroniskās ierīces, un aicina palielināt šādu ierīču obligāto garantiju un nepieciešamību nodrošināt remontējamību (sk. [idejas piemēru](#)) un izveidot sadarbības tīklu platformu, lai nodrošinātu e-atkritumu atkārtotu apriti (sk. [ideju](#)). Vēl viens priekšlikums ietver izmēģinājuma programmas izstrādi, lai aizstātu 35 miljonu ES ģimeņu elektroierīces ar A+++ precēm saskaņā ar ES mērķi īstenot zaļo pārkārtošanos (sk. [ideju](#)).

Daži dalībnieki arī vēlas, lai enerģijas patēriņš tiktu ierobežots, jo īpaši tāpēc, ka elektroenerģiju lielākoties ražo ar fosilo kurināmo, nosakot ikmēneša elektroenerģijas kvotu patēriņam, ar nodokli apliekot pārpalikumu (sk. [idejas piemēru](#)). Daži dalībnieki ir pauduši bažas par kriptovalūtu attīstību, kur iekārtas noved pie masveida elektroenerģijas patēriņa. Pēc viņu domām, jo vairāk kriptogrāfijas ieguves kļūst par globālu jautājumu, jo vairāk ierobežojumu un noteikumu būs nepieciešami (sk. [idejas piemēru](#)).

Bioloģiskā daudzveidība un dzīvnieku labturība

Biodaudzveidības saglabāšana un dzīvnieku aizsardzība konferences gaitā arvien biežāk ir kļuvušas par tematiem, kas ar vairākiem ieguldījumiem ir kļuvuši arvien biežāki.

Galvenais ideju apakštēms attiecas uz mežu izciršanu. Viena no vairāk atbalstītajām idejām aicina ieguldīt Eiropas mežu atjaunošanā, lai izvairītos no pārtuksnešošanās (sk. [ideju](#)) vai lai glābtu planētas plaušas, proti, Amazones lietusmežus un citus pasaules lietusmežus, lai ne tikai palēninātu globālo oglekļa piesārņojumu un glābtu sugas, bet arī lai samazinātu migrācijas spiedienu uz Eiropu (sk. [idejas piemēru](#)). Politikas ierosinājumi ietver aizliegumu importēt atmežošanas rezultātā iegūtus produktus (sk. [ideju](#)).

Dzīvnieku aizsardzība arī tiek uzskatīta par svarīgu šīs tēmas sastāvdaļu. Viens dalībnieks ierosināja pieņemt kopēju politiku apdraudēto Eiropas sugu aizsardzībai (sk. [ideju](#)). Vairāki dalībnieki ir atbalstījuši idejas apturēt eksotisko dzīvnieku kā lolojumdzīvnieku tirdzniecību (sk. [ideju](#)), kā arī

idejas, kas saistītas ar ūdensdzīvnieku aizsardzību, tostarp tiesību aktu īstenošanu ūdensdzīvnieku labturības jomā (sk. [idejas piemēru](#)).

Cita starpā ar bioloģiskās daudzveidības tēmu saistītais ieguldījums ir ierosinājums stādīt kokus visās "aizmirstajās" vietās, piemēram, automaģistrālēs, ceļu pārmaiņās u. c., lai uztvertu CO₂, veicinātu evaporanpirāciju, uzlabotu bioloģisko daudzveidību un regulētu ūdens plūsmas (sk. [ideju](#)). Dažos pasākumos tika apspriests arī aicinājums atstāt vairāk vietas dabai (sk. [pasākumu](#)). Vēl viens ierosinājums ir izveidot Eiropas mobilo jūras pētniecības staciju, lai iegūtu būtiskas zināšanas par jūras bioloģisko daudzveidību (sk. [ideju](#)).

Lauksaimniecības tehnika un aprīkojums

Vēl viena tēma, kas ir piesaistījusi ievērojamu skaitu ieguldītāju, kā arī pietiekami daudz apstiprinājumu attiecībā uz saistītajām idejām, ir lauksaimniecība. Šajā tēmā respondenti diezgan bieži atbalsta ekoloģiskās lauksaimniecības un vairāk mazo lauku saimniecību jēdzienu (sk. [idejas piemēru](#)), aicinot aizliegt pesticīdu izmantošanu un intensīvo lauksaimniecību (sk. [idejas piemēru](#)). Daži respondenti iet vēl tālāk, ierosinot, ka pesticīdu aizliegums būtu jāattiecinā arī uz privātu izmantošanu (sk. [idejas piemēru](#)). Atbalstu mazai un bioloģiskai lauksaimniecībai, kā arī ES lauksaimniecības politikas nākotnei kopumā apliecina arī dalība apaļā galda sanāksmēs, kas organizētas, lai apspriestu šīs konkrētās tēmas (sk. [pasākuma piemēru](#)).

Ideju daļā ir minēti vairāki piemēri, kā padarīt lauksaimniecību mazāk piesārņojošu un ilgtspējīgāku, apspriežot tādus aspektus kā plastmasas izmantošana lauksaimniecības plēvēs (sk. [ideju](#)) un veidus, kā samazināt ūdens patēriņu lauksaimniecībā (sk. [ideju](#)).

Citas idejas liecina, ka ES būtu jādara vairāk, lai veicinātu uz augiem balstītu uzturu, pamatojoties uz klimata aizsardzību un vides saglabāšanu. Daži respondenti šādu rīcību pamato ar ētiskiem apsvērumiem (sk. [idejas piemēru](#)). Tas tiek risināts arī saistībā ar tematu "Veselība".

Ieguldītāji arī stingri uzsver nepieciešamību nodrošināt pārtikas suverenitāti un nodrošinātību ar pārtiku, veicinot vietējo lauksaimniecību. Diskusijās pievērsās pārtikas jostām ap pilsētām, augļu koku stādīšanai pilsētu teritorijās, atbalstam zemes iegādei, ko veic ražotāji un lauksaimnieki, ierobežojot šādas zemes cenu, un citiem pasākumiem (sk. [ideju](#)). Turklāt priekšlikumi ietver vietējo produktu iepirkuma kvotu noteikšanu lieliem starptautiskiem lielveikaliem (sk. [ideju](#)).

Saistībā ar lauksaimniecības tēmu tiek izvirzīts jautājums par to, kā lauksaimniecībai vajadzētu tikt galā ar klimata svārstībām un sagatavoties tām. Šajā sakarā daudzfunkcionālas, daudzveidīgas agromežsaimniecības sistēmas var uzlabot humusa veidošanos, ūdens noturēšanas jaudu un saistīšanu ar CO₂, tādējādi ievērojami palielinot lauksaimniecības stabilitāti un produktivitāti (sk. [ideju](#)). Turklāt viens dalībnieks atbalsta pāreju no intensīvās lauksaimniecības uz agroekoloģiju (sk. [ideju](#)).

Visbeidzot, tiek apspriesti lauksaimnieku ienākumi, un daži respondenti aicina lauksaimniekus saņemt garantētus ienākumus, izmantojot taisnīgas cenas, nevis subsīdijas (sk. [idejas piemēru](#)).

Piesārņojums

Piesārņojums tiek identificēts kā avots spiedienam uz globālo vidi. Tiek apspriestas vairākas piesārņojuma jomas ar šādiem apakštematiem: ūdens piesārņojums, plastmasas piesārņojums un gaismas piesārņojums.

Attiecībā uz ūdens piesārņojuma apakštēmu liels uzsvars tiek likts uz nepieciešamību nodrošināt dzeramā ūdens resursu un tīru ekosistēmu drošību nākotnē. Turklāt ir konkrēti priekšlikumi cīņai pret okeānu un upju piesārņojumu (sk. [notikumapiemēru](#)), piemēram, ideja neitralizēt okeānu paskābināšanu ar konkrētām baktērijām (sk. [ideju](#)).

Ieguldījumi, kas pievēršas jautājumam par plastmasas materiālu radīto piesārņojumu, veido ievērojamu daļu no kopējā devuma, atspoguļojot pieaugošās sabiedrības bažas par pārmērīgiem plastmasas atkritumiem. Līdztekus aicinājumam piemērot un paplašināt vienreizlietojamās plastmasas aizliegumu (sk. [pasākumapiemēru](#)) dalībnieki ierosina ierobežot iepakojumam izmantotās plastmasas veidus, attiecinot tos tikai uz tiem plastmasas veidiem, kurus var pārstrādāt kopā, nenodalot sastāvdaļas (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt viena no iecerēm ir izveidot no upēm un okeāniem izņemtas plastmasas pārstrādes iekārtas (sk. [ideju](#)). Visbeidzot, dažas platformas idejas ierosina ierobežot gaismas piesārņojumu (sk. [idejas piemēru](#)).

Subsidēšana, nodokļi

Papildus dažādām idejām, kas saistītas ar emisiju aplikšanu ar nodokli un kas tiek apspriestas saistībā ar klimata pārmaiņu apkarošana, šajā tēmā ir izteikti vairāki ierosinājumi, lai apturētu videi nekaitīgas subsīdijas, piemēram, ļoti atbalstīta ideja pārtraukt visas fosilā kurināmā subsīdijas (sk. [ideju](#)). Līdzīgā veidā cita ideja aicina apturēt kaitīgas zvejas subsīdijas (sk. [ideju](#)). No otras puses, ierosinājumi

atbalsta subsīdiju palielināšanu bioloģiskās daudzveidības un klimata pārmaiņu projektiem vai ES piešķirta līdzekļus mājokļu siltināšanas atjaunošanai (sk. [idejas piemēru](#)). Respondenti arī ierosina ieviest ilgtspējas nodokli (sk. [idejas piemēru](#)), kas neilgtspējīgus produktus padarītu dārgākus, tādējādi padarot šādus produktus mazāk pievilcīgus gan patērētājiem, gan ražotājiem. Turklāt tas arī nodrošinātu ES papildu ieņēmumus jeb “klimata ienākumus”, lai ieguldītu ilgtspējas pasākumos, piemēram, elektromobiļu iepirkšanā un saules enerģijas paneļu uzstādīšanā privātmājās (sk. [ideju](#)).

Radīt izmaiņas attieksmē un uzvedības traucējumi

Vēl viens uzsvars tiek likts uz visu paaudžu eiropiešu izglītošanu un izpratnes veicināšanu (sk. [pasākumu](#)). Lai gan lielākā daļa ideju attiecas uz jauniešu izglītību (sk. [idejas piemēru](#)), pat jau no agra vecuma, izmantojot izglītojošus dārzus (sk. [ideju](#)), tiek aicināts iesaistīt gadus vecākus eiropiešus ar klimata pārmaiņu iniciatīvām, jo īpaši tāpēc, ka Eiropā pieaug iedzīvotāju novecošana (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt daži respondenti uzsver, ka ir jāveicina Eiropas iestāžu ekoatbildīga komunikācija. Piemēram, viņi ierosina izstrādāt komunikācijas komplektus par to, kā kļūt par ekoloģiski atbildīgu Eiropas iedzīvotāju, un stiprināt vides izglītību, lai izveidotu par vidi atbildīgus rajonus (sk. [ideju](#)).

Apzinoties indivīdu lomu klimata pārmaiņu mazināšanā, daži dalībnieki uzstāj uz uzņēmumu atbildību un mudina cilvēkus saukt pie atbildības tos uzņēmumus, kuri apgalvo, ka tie ir oglekļa emisiju ziņā neitrāli, bet joprojām paļaujas uz neilgtspējīgiem uzņēmējdarbības modeļiem (sk. [ideju](#)).

Mājokļi un būvniecība

Vēl viens temats attiecas uz mājokļiem un būvniecību ar apakštēmu, kurā apvienotas vairākas idejas un pasākumi, kuros tiek apspriests jaunais Eiropas “Bauhaus” (sk. [pasākumu](#)), lai inovatīvu, estētisku dizainu apvienotu ar konkrētiem pasākumiem klimata pārmaiņu novēršanai un padarītu mūsu nākotnes dzīves telpas ilgtspējīgākas, pieejamākas un pieejamākas. Vēl viena ideja aicina rīkot izpratnes veicināšanas

kampaņas par videi nekaitīgu un ilgtspējīgu būvniecību, izmantojot būvmateriālus ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni (sk. [ideju](#)).

Līdzīgi Zviedrijā organizētais dialogs ir vērst uz to, kā attīstīt un veicināt ilgtspējīgus mājokļus lauku apvidos, lai padarītu lauku iedzīvotājus pievilcīgākus (sk. [pasākumu](#)).

Viens priekšlikums paredz ieviest Eiropas atjaunošanas zemes monopolu, lai atjaunotu pamestas zemes un ēkas dabiskākā stāvoklī bioloģiskās daudzveidības un pilsētnieku labā (sk. [ideju](#)).

Visbeidzot, tika pētīta arī ideja par lietotu elementu un materiālu atkārtotu apriti būvniecības nozarē (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)

Jauna uzmanība jaunākajā ieguldījumā bija koncentrēšanās uz enerģētiku, ņemot vērā ES aizvien problemātisko atkarību no Krievijas gāzes un naftas piegādes. Tika izteikti vairāki ieteikumi, sākot ar enerģijas apdomības veicināšanu ES (sk. [ideju](#)) enerģētiskās neatkarības jomā vai ilgtspējīga transporta veicināšanu. Ievērojama daļa jauno ieguldījumu ir atbalstījuši uzlabotus dzelzceļa tīklus, lētu un pieejamu sabiedrisko transportu un velosipēdu izmantošanu (sk. [idejas piemēru](#)). Debatēs galvenokārt pievērsās tīras enerģijas avotiem, kas ir populārs temats, kā minēts arī iepriekšējos ziņojumos (sk. [idejas piemēru](#)). Ūdeņradis bieži tika minēts kā zaļās enerģijas nesēja piemērs, savukārt daži “zaļie” enerģijas avoti, piemēram, kodolenerģija un metāns, bieži tika izcelti (sk. [idejas piemēru](#)).

Saistībā ar ilgtspējīga patēriņa veicināšanas apakštēmatu tika atzīmēti tādi apakštēmati kā plastmasas izmantošanas aizliegums (sk. [idejas piemēru](#)), [pārstrāde](#), atkritumu samazināšana un nodokļu sistēma, kas veicina ilgtspējīgu patēriņu. Jaunas idejas sniedza konkrētus ierosinājumus, piemēram, ieguldījumu, kurā ierosināts izveidot ES atbalstītu automobiļu apmaiņas programmu, lai iedzīvotāji varētu apmainīt savus automobiļus pret mazāk piesārņojošiem modeļiem, piemēram, hibrīdautomobiļiem (sk. [ideju](#)). Citos pieņēmumos tika ieteikti enerģijas taupīšanas veidi, jo īpaši birojos, ņemot vērā klimata pārmaiņas (sk. [idejas piemēru](#)).

Klimata pārmaiņas un emisijas kopumā atkal tika plaši apspriestas, savukārt idejas, kas saistītas ar vides izglītību, iepriekšējā periodā tika izvirzītas biežāk (sk. [idejas piemēru](#)). Klimata pārmaiņu apkarošanas tēmā nesenie devumi nāca klajā ar ierosinājumiem saistībā ar kopēju pieeju klimata pārmaiņām Eiropas vēstniekam vides jautājumos vai, atspoguļojot pašreizējo vidi, Eiropas enerģētikas ministra izveidi, lai pārstāvētu Eiropu šajos jautājumos starptautiskā mērogā (sk. [idejas piemēru](#)).

Eiropas jaunatnes debatēs, kas notika Milānā 2022. gada aprīļa sākumā, tika apspriesti vairāki jautājumi, kas saistīti ar ilgtspējīgu kosmosa izpēti, aicinot izstrādāt jaunas, videi draudzīgākas kosmosa tehnoloģijas ilgtspējīgu satelītu radīšanai (sk. [ideju](#)).

Attēls. Saprātīga karte "Klimata pārmaiņas un vide" 1. daļa

Veicināt aprites ekonomiku
Pārdomāt piegādes ķēdes
Pieprasīt masas patēriņu
Samazināt visu veidu atkritumus, tostarp
pārtikas un ūdens atkritumus
Ieviest lielāku obligāto garantiju jaunām
ierīcēm
Aizliegums atkritumu nodošanai
ārpusvalstī no ES
Ieviest produktu marķējumus, kuros sīki
aprakstīta ietekme uz vidi.

Patēriņa kredīts

Veicināt ilgtspējīgus veidus, kā
sasniegt Eiropas enerģētisko
suverenitāti
Atteikties no neatjaunojamiem
enerģijas avotiem vai ierobežot tos
Veicināt un izpētīt alternatīvus
enerģijas avotus
Izpētīt energoefektīvu un videi
draudzīgu apkuri
Prasīt, lai uzņēmumi būtu atbildīgi
par savu enerģijas patēriņu
Regulēt kriptovalūtu ieguvu

Enerģētiskis

Veicināt zaļo pārkārtošanos ar
konkrētiem politikas pasākumiem
Paplašināt ES emisijas kvotu
tirdzniecības sistēmu
Nodokļu emisijas
Zemāks maksimālais pieļaujamais
siltumnīcefekta gāzu emisiju līmenis
Pievienoties fosilā kurināmā
neizplatīšanas līgumam
Investēt CCS tehnoloģijā
Ieviest spēcīgāku Eiropas vides
politiku cīņai pret klimata
pārmaiņām

Cīņa pret
klimata
pārmaiņām

Veicināt īstenošanu vietējā un
reģionālajā līmenī
Paplašināt zaļo kursu sociāli

Klimata pārmaiņas
un vide

Aizliegt lidojumus nelielos attālumos
Uzlabot un paplašināt sabiedrisko
transportu un tā infrastruktūru
Paplašināt ātro vilcienu tīklus
Velotransporta infrastruktūras
atvieglošana
Apspriediet elektrisko automobiļu
vides ieguvumus un trūkumus
Ieguldīt videi draudzīga transporta
pētniecībā un attīstībā

Transporta
pakalpojumi

Attēls. Saprātīga karte "Klimata pārmaiņas un vide" 2. daļa

3. Veselība un veselība

Saistībā ar tēmu “Veselības jomas veidotāji” ir pievērsušies visdažādākajām tēmām. Visbiežāk sastopamie temati ir palielinājuši vajadzību nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi augstas kvalitātes veselības aprūpei un ierosināja lielāku veselības aprūpes saskaņošanu un integrāciju Eiropas līmenī; to ir ietekmējusi arī Covid-19 pieredze un tās ietekme. Citas idejas ietver aicinājumus vairāk ieguldīt garīgajā veselībā, veselības pētījumus, lai cīnītos pret pašreizējām veselības problēmām, īpašu uzmanību pievēršot sabiedrības novecošanai un vāzīm, līdz aicinājumiem ieguldīt profilaktiskos pasākumos, tostarp veselīga dzīvesveida veicināšanā un tādu faktoru risināšanā, par kuriem zināms, ka tie ir veselības problēmu cēloņi, piemēram, gaisa piesārņojums un tabakas patēriņš. Par šo tematu ir saņemti 2413 komentāri: 1162 idejas, 1,003 komentāri un 248 pasākumi. Identificētās tēmas ir uzskaitītas atkarībā no to rašanās līmeņa. Galvenās tēmas, uz kurām attiecas šis temats, ir šādas:

- **Veselības aprūpes pieejamība ikvienam**
- **ES veselības aprūpes sistēmu integrēšana**
- **Veselīgs dzīvesveids**
- **Veselības izpēte**
- **Profilakse, nevis iejaukšanās**
- **Veselīga novecošana un pretnovecošanās**
- **Pieejas medicīnā**

- **Atbildes reakcija uz Covid-19**
- **Veselība digitalizētā laikmetā**
- **Vēža aprūpe**
- **Veselības aprūpes darbinieki**
- **Seksuālā un reproduktīvā veselība**

Informācija par pasākumiem

Dažādi nesenie notikumi pievērsās tādiem jautājumiem kā garīgā veselība un labklājība (sk. [pasākuma piemēru](#)). Saistībā ar Eiropas Jaunatnes padomju kongresu, kas notika Polijā, dalībnieki apsprieda, kā sociālie plašsaziņas līdzekļi ietekmē garīgo veselību (sk. [pasākumu](#)). Saistībā ar Covid-19 pandēmiju tika apsvērta pandēmijas ietekme uz iedzīvotāju fizisko un garīgo veselību (sk. [notikumu](#)).

Ļubjanas Universitātes tiešsaistes pasākumā dalībnieki pētīja ES lomu veselīgas novecošanas veicināšanā (sk. [pasākumu](#)), savukārt Itālijā pasākums bija veltīts Eiropas Vēža plānam (sk. [pasākumu](#)).

Saistībā ar veselības aprūpes integrēšanu visās ES dalībvalstīs līdzdalības seminārā Grieķijā (sk. [pasākumu](#)) Eiropas sabiedrības veselības sistēmas izveides perspektīvas un izaicinājumi tika apspriesti [līdzdalības](#) seminārā Grieķijā. Dalībnieki formulēja idejas, sākot no aicinājumiem izveidot Eiropas Medicīnisko korpusu līdz nepieciešamībai novērst nevienlīdzību starp ziemeļiem un dienvidiem, lai virzītos uz šādu kopēju Eiropas sabiedrības veselības sistēmu. Tiešsaistes pasākumā tika apspriesti ar gaisa kvalitāti saistītie riski veselībai, ko rada piesārņotāji, piemēram, tabakas dūmi, deggāze, ķīmikālijas un citi alergēni un radoni (sk. [notikumu](#)).

Veselības aprūpes pieejamība ikvienam

Viens no visbiežāk sastopamajiem tematiem šajā tēmā ir aicinājums nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi cenas ziņā pieejamai un kvalitatīvai veselības aprūpei (sk. [īoti atbalstītas idejas piemēru](#)).

Izvirzītās idejas atbalsta arī Eiropas medicīniskās apdrošināšanas sistēmas ieviešanu (sk. [idejas piemēru](#)). Viena ļoti atbalstīta ideja šajā jautājumā arī aicina ES nodrošināt, lai visiem ES iedzīvotājiem būtu vienlīdzīga piekļuve cenas ziņā pieejamiem un kvalitatīviem veselības un sociālās aprūpes pakalpojumiem, ko sniedz noturīgas, labi nodrošinātas un labi aprīkotas publiskās sistēmas ar vispārēju pārklājumu (sk. [ideju](#)). Vairākas idejas virzās uz to, ka ES ir jāpiešķir līdzekļi, lai visiem neatkarīgi no ienākumiem un vecuma nodrošinātu īpašu piekļuvi garīgās veselības aprūpei (sk. [idejas piemēru](#)). Ideja par veselības aprūpes nozares deprivatizāciju ir izvirzīta arī kā veids, kā padarīt veselības aprūpi pieejamu visiem (sk. [piemēru](#)) un atcelt dubulto pieeju publiskai un privātai veselības aprūpes pieejamībai ES (sk. [ideju](#)). Citas idejas izvirza jautājumu par zāļu izmaksām un ierosina veidus, kā tās padarīt pieejamas ikvienam, vairāk uzraugot farmācijas nozari (sk. [idejas piemēru](#)). Attiecībā uz pieejamību ideju grupa piedāvā vairākus risinājumus, kā padarīt veselības aprūpi praktiski pieejamāku pacientiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām vai attālos reģionos (sk. [idejas piemēru](#)). Attālinātas veselības aprūpes attīstība izpaužas kā ātrdarbīga un maza barjera piekļuve medicīnas sistēmām ar veselības autobusiem (sk. [ideju](#)).

Pēdējais apakštēma attiecas uz vienlīdzības aspektu attiecībā uz piekļuvi veselības aprūpei. Respondenti norāda, ka dažas pacientu grupas bieži saskaras ar īpašiem sociāliem šķēršļiem. Daži dalībnieki uzsver, ka jāpievērš uzmanība bērnu aprūpei, jo īpaši vēža slimniekiem (sk. [idejas piemēru](#)), vēl viena ideja ir palielināt mērķorientētus ieguvumus invalīdiem (sk. [ideju](#)). Viens dalībnieks aicina nodrošināt transpersonām labāku piekļuvi īpašiem veselības aprūpes pakalpojumiem (sk. [ideju](#)).

Ņemot vērā pašreizējo Covid-19 situāciju un garīgās veselības pakalpojumu gaidīšanas sarakstus, vairākas idejas attīstās par to, ka ES ir jāpiešķir līdzekļi, lai nodrošinātu garīgās veselības aprūpes pieejamību visiem neatkarīgi no ienākumiem un vecuma (sk. [idejas piemēru](#)).

Vācijas pasākumā "Veselība bez robežām novecojošā sabiedrībā" tika apspriesti pašreizējie un turpmākie Eiropas veselības aprūpes sistēmu uzdevumi, ņemot vērā divas lielas tendences, kas raksturo veselību mūsu laikmetā: iedzīvotāju novecošana un tehnoloģiskā revolūcija. Daļa no šā pasākuma tvēruma bija arī saprast, kā gūt labumu no tehnoloģijām, lai nodrošinātu visaptverošu veselības segumu, neraugoties uz sabiedrības novecošanu (sk. [notikumu](#)). Dalībnieki apzināja trīs darbības jomas: starptautisku mācību programmu izveide, ģeogrāfisko robežu pārvarēšana veselības pētniecībā un aprūpē, darba modeļu uzlabošana (darba laiks un saturs), jo īpaši darba ņēmēju novērtēšanas mehānismi.

ES veselības aprūpes sistēmu integrēšana

Saistībā ar veselību ierosināto ideju vidū ES veselības aprūpes sistēmu integrēšana, palielinot dalībvalstu sadarbību, kopumā ir viena no visbiežāk minētajām tēmām (sk. [idejas piemēru](#)). Platformas dalībnieki atbalsta ciešāku sadarbību starp dalībvalstīm, lai stiprinātu Eiropas veselības aprūpes sistēmas (sk. [pasākuma piemēru](#)) un nodrošinātu kvalitatīvu veselības aprūpi visā ES. Idejas ietver ES mēroga aprūpes standartu noteikšanu (sk. [idejas un idejas piemēru](#)), lai apkopotu medicīniskās zināšanas un spējas tīklā (sk. [idejas piemēru](#)) vai, piemēram, ļautu intensīviem brīvi pārvietoties un aprūpēt kritiski slimus pacientus visā ES (sk. [idejas piemēru](#)). Ir arī priekšlikumi par aprūpes kvalifikāciju atzīšanu visā ES, par Eiropas reto slimību slimnīcas izveidi (sk. [ideju](#)), par to, kā uzlabot tiesisko regulējumu transplantācijas jomā, lai izveidotu vienotu transplantācijas un orgānu ziedošanas sistēmu (sk. [ideju](#)), un izveidot Eiropas veselības aprūpes iestāžu akreditācijas aģentūru (sk. [ideju](#)). Tāpat respondenti ierosina atzīt slimības visā ES, lai izveidotu datubāzi ar ārstēšanas metodēm un novērtējumiem, lai izveidotu ES mēroga slimību režīmu (sk. [idejas piemēru](#)). Vēl viena ideja attiecas uz veselības koridoru izveidi starp robežvalstīm (sk. [idejas piemēru](#)). Tas ļautu darba ņēmējiem, pacientiem un citiem veselības aprūpes speciālistiem pārvietoties pāri valstu robežām turpmāko pārvietošanās ierobežojumu laikā un tādējādi nodrošinātu piekļuvi veselības aprūpei. Tādēļ diskusijās uzsvērts, ka ir jāpalielina ES kompetence sabiedrības veselības jautājumos (sk. [idejas un pasākumapiemēru](#)), daudzi ierosina un apstiprina Lisabonas līguma pārskatīšanas [ideju \(sk. idejas piemēru\)](#). Citi ierosina izveidot Eiropas Veselības iestādi (sk. [ideju](#)) vai uzlabot EMA — Eiropas Zāļu aģentūras — lomu (sk. [ideju](#)). Viens no respondentiem ierosina izveidot Eiropas veselības aprūpes ministriju (sk. [ideju](#)) vai reālu iestādi, kas koordinē visas ES veselības aģentūras, lai pārraudzītu zāļu piegādi no izstrādes līdz ražošanai (sk. [ideju](#)). Šie ierosinājumi visbiežāk tiek ierosināti saistībā ar to, kā dalībvalstis ir risinājušas Covid-19 pandēmiju un ar to saistīto medicīniskā aprīkojuma trūkumu, problēmas, kas saistītas ar vakcīnu izstrādi un kopīgu vakcīnu iegādi. Attiecīgi respondenti uzsver, ka ir jāpalielina vai jāpārveido zāļu un medicīnisko ierīču ražošanas jauda ES (sk. [idejas piemēru](#)).

Daži respondenti aicina izstrādāt integrētu stratēģiju attiecībā uz kopīgām ES veselības problēmām, piemēram, Eiropas stratēģiju garīgās veselības jomā

([sk. idejas piemēru](#)) un pašnāvību novēršanu (sk. [idejaspiemēru](#)) vai vienotu pieeju retām slimībām (sk. [idejas piemēru](#)). Līdz ar to Polijā rīkotajās valsts mēroga debatēs par veselību dalībnieki ierosināja grozīt Līgumu par Eiropas Savienību tā, lai garīgās veselības jautājumi tiktu regulēti Savienības līmenī (sk. [pasākumu](#)). Citi uzskata, ka saistībā ar vēža apkarošanu un profilaksi nav lietderīgi paplašināt Savienības kompetenci veselības jomā, jo dalībvalstis vairāk atbilst vietējai situācijai (sk. [ideju](#)). Ideju kopums pievēršas dzīves beigu aprūpes tēmai, atbalstot vienotu Eiropas stratēģiju dzīves beigu ārstēšanai (sk. [ideju](#)), savukārt citas ir vērstas uz vēža slimnieku paliatīvās ārstēšanas uzlabošanu (sk. [ideju](#)).

Veselīgs dzīvesveids

Vēl viena bieži sastopama tēma ir veselīga dzīvesveida veicināšana. Daudzi platformas dalībnieki uzskata, ka ES ir dalībnieks, kas ir labi kvalificēts, lai veicinātu veselīgu dzīvesveidu Eiropas iedzīvotāju vidū. Vairāki respondenti uzskata, ka ir svarīgi veicināt vegānu vai veģetāru uzturu, ņemot vērā to labvēlīgo ietekmi uz veselību un vidi (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā kontekstā daži ierosina palielināt nodokļus gaļai un samazināt PVN veselīgai pārtikai (sk. [ideju](#)), savukārt citas cenšas aplikt ar nodokli neveselīgus pārtikas produktus kopumā (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks ierosina subsidēt veselīgu un bioloģisku pārtiku, lai cilvēki ar zemiem ienākumiem varētu atļauties to iegādāties (sk. [ideju](#)). Domājot par sliktu uztura sekām, cits dalībnieks ierosina risināt iekaisuma slimības, kas saistītas ar sliktu uzturu un aptaukošanos (sk. [ideju](#)).

Platformā ir ierosināts arī atbalsts veselības lietotprasmes un izglītības veicināšanai ([sk. idejas un idejas piemēru](#)) un ar veselību saistītas prakses ieviešanai jau agrīnā vecumā, kas ir būtisks veselīga dzīvesveida faktors (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā viens dalībnieks kritizēja Nutri-score sistēmā izmantotos parametrus (sk. [ideju](#)). Līdzās izglītošanai par veselīgu uzturu respondenti uzskata, ka izglītošana par garīgo veselību ir īpaši svarīga (sk. [idejas piemēru](#)).

Korelācija starp pārtiku un veselību ir sīkāk pētīta vairākās idejās, kas rada jautājumu par pastiprinātu pārtikas kvalitātes kontroli (sk. [idejaspiemēru](#)) vai konkrētu produktu, piemēram, mākslīgo transtaukskābju, aizliegumu (sk. [ideju](#)). Ir minēts arī regulējums par lauksaimniecības metodēm, kas ietekmē uzturu un veselību, piemēram, antibiotikas intensīvā lauksaimniecībā (sk. [ideju](#)). Īpašs pasākums Lietuvā bija vēltīts ilgtspējīgas ES pārtikas politikas izstrādei, un tajā piedalījās 280 dalībnieki (sk. [pasākumu](#)). Tie apliecināja, ka ES ir vairāk jāiegulda bioloģiskajā lauksaimniecībā, sniedzot īpašu atbalstu lauksaimniekiem. Kopumā

dalībnieki uzsver nepieciešamību pieņemt augšupēju pieeju, lai īstenotu ilgtspējīgu lauksaimniecības politiku. Līdzīgas idejas tiek izvirzītas arī saistībā ar tematu “Klimata pārmaiņas un vide”.

Vairāki iedzīvotāji norāda, ka ir jāatturas no tabakas patēriņa Eiropas līmenī, palielinot cenu un samazinot aptieku pārdošanas punktus (sk. [idejaspiemēru](#)), savukārt citi atbalsta noturīgāku cīņu pret narkotikām ES līmenī (sk. [ideju](#)). Alkohols ir arī viens no atkarības veidiem, pret ko ES būtu jācīnās (sk. [idejas piemēru](#)), un viens dalībnieks ierosina ierobežot alkohola un tabakas pārdošanu specializētajos veikalos (sk. [ideju](#)).

Daži respondenti ierosina atcelt sezonālo laika maiņu, kas, viņuprāt, uzlabotu vispārējo veselību un drošību (sk. [ideapiemēru](#)).

Veselības pētījumi

Veselības pētniecība ir transversāla tēma, kas piesaista lielāku iesaisti un skar vairākus tematus. Neatkarīgi no konkrētā jautājuma ieguldītāji kopumā lielā mērā atbalsta lielākus ieguldījumus pētniecībā, jo īpaši attiecībā uz inovatīvu biomedicīnas tehnoloģiju izpēti.

Vairāki respondenti ierosina dažādas idejas, lai attīstītu plaukstošu veselības ekosistēmu Eiropā, veicinot un atbalstot veselības inovāciju un pētniecību veselības jomā (sk. [idejas piemēru](#)). Ierosinājumi ir dažādos veidos, piemēram, ļoti atbalstītais priekšlikums veicināt pētījumus par mialģiskā encefalomielīta patomehānismiem pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” ([sk. ideju](#)) vai aicinājums atbalstīt pētniecību neirodeģeneratīvo slimību jomā (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz pētniecības institucionālo organizāciju ES līmenī daži ieguldītāji ierosina pārredzamu intelektuālā īpašuma veicināšanas sistēmu (sk. [ideju](#)) vai centralizēta Eiropas Veselības pētniecības institūta izveidi, lai koordinētu veselības pētniecību starp valstu institūtiem un ieguldītu farmācijas pētniecībā (sk. [ideju](#)). Citas idejas ietver Eiropas infekcijas slimību laboratorijas izveidi (sk. [ideju](#)). Viens iedzīvotājs uzsver, ka valstu pētniecības institūtiem ir jāsavienojas, kā arī jāpērk, jāražo un jāpiegādā aizsargapģērbs un zāles, lai tie kļūtu vairāk balstīti uz Eiropu (sk. [ideju](#)). Vēl viens ierosinājums ir nepieciešamība Eiropai apvienot spēkus ar universitātēm pētniecības jomā, lai izstrādātu jaunas antibiotikas pret superrezistentām baktērijām (sk. [idejas piemēru](#)). Tiek atbalstīta arī lielāka informētība par antibiotiku lietošanu un nepareizu lietošanu (sk. [ideju](#)). Daži iedzīvotāji arī aicina ieviest tiesību aktu, kas farmācijas uzņēmumiem, kuri izplata vakcīnas, nosaka pienākumu publicēt pilnīgus datus no šo vakcīnu

klīniskajiem izmēģinājumiem, lai atvieglotu to drošuma un efektivitātes novērtēšanu (sk. [ideju](#)). Starp problēmām, kas kavē pētniecību efektīvi pētīt slimības, kuras ir izplatītākas sieviešu vidū, ir minēti ar dzimumu saistīti aizspriedumi. Viens dalībnieks mudina ES rast risinājumu tam, ka pētniecībā trūkst ar sievietēm saistītu datu (sk. [ideju](#)). Daži respondenti, tostarp ļoti atbalstīta ideja par citām idejām, aicina izstrādāt rīcības plānu pārejai uz bezdzīvnieku zinātni (sk. [ideju](#)).

Profilakse, nevis iejaukšanās

Attiecībā uz veselīga dzīvesveida kategoriju preventīvi pasākumi tiek uzskatīti par jomu, kurā ES var efektīvi rīkoties un kurā tai vajadzētu rīkoties. Vairākas iedzīvotāju paustās idejas attiecas uz izpratnes veidošanu par garīgo veselību un tās sekām, piemēram, izdegšanu, stresu, depresiju un trauksmi, un aicina izstrādāt Eiropas plānu šā jautājuma risināšanai (sk. [idejas piemēru](#)), jo īpaši ņemot vērā Covid-19 ietekmi (sk. [idejas piemēru](#)). Šis jautājums tiek uzskatīts par īpaši aktuālu jauniešu vidū, kā rezultātā tiek aicināts izveidot Eiropas Jaunatnes platformu garīgajai veselībai (sk. [ideju](#)) un palielināt ieguldījumus pētniecībā (sk. [ideju](#)) un plašsaziņas līdzekļu kampaņās par garīgās veselības izpratni (sk. [ideju](#)). Gaisa piesārņojuma ietekme uz iedzīvotāju veselību tiek minēta arī kā neatliekams jautājums (sk. [ideju](#)), kā arī nepieciešamība novērst trokšņa piesārņojumu, nosakot stingrus pieļaujamo trokšņa emisiju līmeņus automobiļu riepām (sk. [ideju](#)). Turklāt tiek aicināts samazināt eksponētību vielām, kas rada ļoti lielas bažas, tostarp PFAS (per- un polifluoralkyl) (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar profilaksi viena ideja atspoguļo epigēnētisko tehnoloģiju priekšrocības, lai veicinātu jaunu ekoloģisko humānismu, palielinot vides un pārtikas nozīmi indivīdu un kopienas veselības aizsardzībā (sk. [ideju](#)). Profilakses un veselības skrīninga nozīme tika uzsvērtā arī pasākumos (sk. [notikumu](#)). Viens dalībnieks uzsver, ka ir jāizstrādā Eiropas rīcības plāns arī attiecībā uz sirds un asinsvadu slimībām (sk. [ideju](#)).

Veselīga novecošana un pretnovecošanās

Daži dalībnieki no dažādām perspektīvām apspriež idejas, kas saistītas ar veselīgu novecošanu un novecošanu. Ņemot vērā Eiropas sabiedrības novecošanu, iedzīvotāji uzsver, cik svarīga ir laba veselība

“sudraba laikmetā”. Šajā nolūkā ir uzsvērtā nepieciešamība pēc kvalitatīviem aprūpes pakalpojumiem vecāka gadagājuma cilvēkiem (sk. [ideju](#)). Viena ļoti atbalstīta un komentēta ideja veicina zinātniski intensīvu veselīgu ilgmūžības pētniecību un tehnoloģijas, piemēram, atjaunošanās terapiju un klīniskos izmēģinājumus. Par svarīgu uzskata arī efektīvu juridisko, budžeta, regulatīvo un institucionālo saistību īstenošanu ar mērķi palielināt paredzamo veselīgas dzīves ilgumu ES (sk. [ideju](#)). Ņemot šo ideju vēl vairāk, viens pilsonis virzās uz krioniku kā iespēju aizkavēt aprūpi, līdz tiek atrasta ārstēšana, sasaldējot galīgi slimus cilvēkus (sk. [ideju](#)).

Tiek atbalstīta arī cīņa pret novecošanu, lai veicinātu ekonomikas izaugsmi salīdzinājumā ar strādājošo iedzīvotāju skaita samazināšanos (sk. [ideju](#)). Viens iedzīvotājs palielina lauku apvidu kā veselīgas novecošanas stratēģiju inovācijas centru potenciālu, jo šīs “grūtās teritorijas” parasti ir blīvāk apdzīvotas vecāka gadagājuma iedzīvotāji un veselības aprūpes kvalitāte nav tik augsta kā pilsētu teritorijās, tāpēc ir vajadzīgi inovatīvi risinājumi (sk. [ideju](#)). Viens no risinājumiem, ko ierosinājis cits ieguldītājs, ir automatizētas, daudzpaudzū dzīves koncepcija (sk. [ideju](#)).

Pasākumā Lietuvā tika izmantota interesanta ar vecumu saistīta perspektīva, cenšoties izprast jauniešus un gados vecākus cilvēkus dažādos uzskatos un attieksmē pret veselības jautājumiem (sk. [pasākumu](#)). Divas galvenās izejas no pasākuma bija, no vienas puses, informācijas kampaņu un mūžizglītības nozīme veselības jautājumos un, no otras puses, ģimeņu un savstarpējā atbalsta būtiskā loma veselības problēmu risināšanā.

Pieejas medicīnai

Platformas dalībnieki dažkārt atšķiras pēc saviem uzskatiem par labāko pieeju medicīnai. Lai gan diskusija par medicīnas pieejām parasti aprobežojas ar dažiem dalībniekiem, daži jautājumi parasti sasniedz plašāku auditoriju. Tā tas ir dzīves cikla beigu ārstēšanas gadījumā. Viens no respondentiem aicina plašāk vākt datus par izvēlēm dzīves beigās un atzīt dzīvo gribu visā Eiropas Savienībā (sk. [ideju](#)).

Viena no idejām, kas pievēršas dzīves beigu aprūpes tēmai, ir vērsta uz vēža pacientu paliatīvās ārstēšanas uzlabošanu (sk. [ideju](#)).

Papildus atbalstam nolietotiem tiesību aktiem vēl viens plaši apspriests temats ir vieglo narkotiku dekriminalizācija medicīnas vajadzībām. Jo īpaši vairāki iedzīvotāji aicina dekriminalizēt marihuānu medicīniskos un terapeitiskos nolūkos (sk. [ideju un ideju](#)).

Ideja par dabas aizsardzības līdzekļu integrēšanu medicīnā, piemēram, fitoterapijā, homeopātijā utt., lai papildinātu alopātisko medicīnu, ir plaši

apspriesta platformā (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt ir pausta arī nepieciešamība pieņemt holistiskākas pieejas medicīnai (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā respondenti arī norāda, ka ar zālēm nesaistīta iekļaušanās var acīmredzami labvēlīgi ietekmēt pacientu veselību un autonomiju (sk. [idejas piemēru](#)).

Citi dalībnieki uzsver, cik svarīgi ir praktizēt uz pierādījumiem balstītu medicīnu un nodrošināt piekļu zinātniskajai informācijai, lai cīnītos pret viltus ziņām veselības jomā (sk. [idejas piemēru](#)).

Reaģēšana uz Covid-19

Pandēmija noteikti ir rosinājusi interesi un bažas par veselību. Šis temats ir minēts daudzās platformā publicētajās idejās. Veselības aprūpes resursu trūkums slimnīcās, maskās vai vakcīnās ir izraisījis publiskas debates par nepieciešamību ES būt stratēģiski autonomai veselības aprūpes jomā. Vēl viena atbalstīta ideja attiecas uz autonomiju pirmās nepieciešamības zāļu ražošanā (sk. [ideju](#)).

Covid-19 ietekmi plaši apspriež dalībnieki, kuri kopumā uzskata, ka ir jāatjauno racionāla un zinātniska uzticamība un uzticēšanās medicīnai un politikai attiecībā uz nepareizu priekšstatu un viltus ziņu plašu izplatīšanu pandēmijas laikā. Apspriežot ar Covid-19 saistītos pasākumus, pilsoņi platformā ir vienprātīgi, ka visi Covid-19 pasākumi Eiropas Savienībā būtu jāīsteno uz pierādījumiem balstītā veidā, lai veiktu pēc iespējas reālistiskāku izmaksu un ieguvumu analīzi (sk. [ideju](#)). Jo īpaši viens dalībnieks brīdina neņemt vērā vai atlikt aprūpi pacientiem ar citām slimībām un slimībām saistībā ar medicīnas iestāžu pārstrukturēšanu, lai ņemtu vērā Covid-19 pacientus (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar to iedzīvotāji iestājas par medicīniskā personāla kapacitātes palielināšanu (sk. [idejas piemēru](#)). Turpmākās idejas uzsver, ka ir jāizstrādā iekļaujošas stratēģijas, lai risinātu turpmākās pandēmijas ES līmenī, aizsargājot personu ar invaliditāti tiesības (sk. [ideju](#)). Viens no ierosinātajiem ierosinājumiem ir veikt pētījumu par Covid-19 pasākumu ietekmi uz iedzīvotājiem un vecāka gadagājuma cilvēku māju darbiniekiem dažādās ES valstīs, lai iegūtu tiešus pārskatus par vecāka gadagājuma cilvēku pieredzi saistībā ar Covid-19 pasākumiem (sk. [ideju](#)). Turklāt viens iedzīvotājs aicina izmeklēt pandēmijas netiešo kaitējumu un slēptās sekas (sk. [ideju](#)).

Vairāki dalībnieki aicina pastiprināt garīgās veselības atbalstu, lai risinātu pandēmijas sociālās un ekonomiskās sekas, jo īpaši jauniešu vidū (sk. [idejas un idejas piemēru](#)). Ar šo tematu ir saistīti arī vairāki notikumi, piemēram, jautājums par Eiropas sabiedrības veselības nākotni pēc koronavīrusa krīzes (sk. [notikumu](#)).

Debates par vakcinācijas programmu atklāj pretrunīgus viedokļus, sākot ar ideju, ka vakcinācijai jābūt obligātai ikvienam (sk. [idejas piemēru](#)), un

ierosinot, ka iedzīvotājiem vajadzētu būt iespējai brīvi izvēlēties (sk. [idejas piemēru](#)). Cits komentētājs apgalvo, ka vakcīnām nevajadzētu būt obligātām jauniešiem un ka ES nevajadzētu tās "šantēt", dodot iespēju "atvieglot" starptautisku ceļošanu apmaiņā pret vakcināciju, un ka, ja ir nepieciešami PKR testi, tie būtu jānodrošina bez maksas (sk. [ideju](#)). Tiek arī ierosināts, ka ES dalībvalstīm būtu jāpiekrīt atzīt attiecīgos PVO standartus un valsts dokumentus, kas apliecina antivielu līmeni (vai vakcīnu/atjaunošanu) (sk. [ideju](#)). Plaši tiek apspriests arī zaļās kartes sertifikāts, kurā iekļauti tie, kas aicina to atcelt (sk. [idejas piemēru](#)), baidoties no divu klašu iedzīvotāju skaita pieauguma (sk. [ideju](#)) un ierosinot, ka eiropiešiem būtu jāaizstāv tiesības nevakcinēt (sk. [ideju](#)) pret tiem, kas atbalsta šādu veselības apliecību un obligātu vakcināciju kā daļu no kolektīviem centieniem apkarot vīrusu un nodrošināt veselības aprūpes sistēmu dzīvotspēju (sk. [idejas piemēru](#)). Viens ieguldījums attiecas uz procedūrām, kas saistītas ar vakcīnu iegādi ES līmenī, aicinot nodrošināt lielāku atklātību un pārredzamību attiecībā uz līgumiem ar farmācijas uzņēmumiem (sk. [ideju](#)).

Vairāki iedzīvotāji aicina panākt lielāku solidaritāti un izveidot globālu partnerību un finansējumu, lai apkarotu un izskaustu slimības visā pasaulē, un ierosina, ka Eiropa var būt pasaules līdere pandēmiju, vēža un sirds slimību apkarošanā un pārvarēšanā (sk. [ideju](#)). Viens iedzīvotājs ierosina, ka Eiropas Komisijai sadarbībā ar Pasaules Veselības organizāciju būtu jāveicina starptautisks nolīgums, kas ļautu visā pasaulē ražot un izplatīt zāles saistībā ar pandēmijām (sk. [ideju](#)), un vēl viens ieguldījums uzsver nepieciešamību vakcinēt pasauli, lai novērstu jaunu celmu rašanos (sk. [ideju](#)). Tajā pašā laikā respondenti ierosina veikt pasākumus, lai aizsargātu uzņēmumu patentus, un ierosina, ka Eiropas Komisijai varētu būt nozīmīga loma kā starpniekam un vēstniekam (sk. [ideju](#)).

Vēža ārstēšana

Temats, kas bieži tiek pieminēts platformā, jo īpaši saistībā ar profilaksi, kā arī tās sociālās un psiholoģiskās sekas ir vēža profilakse (sk. [idejas piemēru](#)). Arī šeit dalībnieki ierosina apvienot resursus cīņai pret vēzi visā ES (sk. [idejas piemēru](#)).

Respondenti norāda, ka ir vajadzīgi apvienoti centieni veikt agrīnu diagnostiku, piemēram, skrīningu, ko ES ir aicināta atbalstīt (sk. [idejas un idejas piemēru](#)).

Saistībā ar vēža profilaksi vienā no idejām ir ierosināts aizliegt solārijus, lai novērstu ādas vēža attīstības risku (sk. [ideju](#)), savukārt vēl viens pienesums uzsver vēža profilakses nozīmi lauku apvidos, kas bieži vien nav sasniegts ar vēža profilakses kampaņām (sk. [ideju](#)). Daži dalībnieki

uzsver dzimumu stereotipu un stigmatizācijas šķēršļus veselīga dzīvesveida un profilakses prakses veicināšanā vīriešu vidū. Vīņi vēlas, lai ES izstrādātu mērķtiecīgas izpratnes veidošanas kampaņas, jo īpaši par prostatas vēža profilaksi (sk. [ideju](#)).

Veselības aprūpes darbinieki

Dalībnieki ir izvirzījuši jautājumu par darba apstākļiem veselības aprūpes nozarē ne tikai saistībā ar veselību, bet arī migrāciju un dzimumu (sk., piemēram, sadaļu par migrāciju). Dalībnieki ir uzsvēruši veselības aprūpes nozarē strādājošo sieviešu ieguldījumu un nepieciešamību viņas atbalstīt, ieguldot vadošās un paplašinātās programmās (sk. [ideju](#)).

Idejas par veselības aprūpes darbiniekiem uzsver negatīvos darba apstākļus, kas ietekmē šo nozari (sk. idejas [piemēru](#)), kopumā pieprasot uzlabot algas un darba apstākļus (sk. [ideju](#)).

Pandēmija arī palīdzēja uzsvērt veselības aprūpes darbinieku galveno sociālo ieguldījumu, dažkārt izraisot plašākas debates par pašreizējo veselības aprūpes sistēmu būtību un privāto dalībnieku lomu šajā nozarē, tostarp privatizācijas ietekmi uz darba apstākļiem (sk. [ideju](#)).

Saskaņā ar vienu ideju Eiropas Brīvprātīgo gads būtu piemērots veltījums brīvprātīgo centieniem un ietekmei Covid-19 pandēmijas laikā (sk. [ideju](#)).

Seksuāls dzimums un reproduktīvā veselība

Aicinājums nodrošināt visām sievietēm piekļuvi cenas ziņā pieejamai un pieejamai kontracepcijai tiek apspriests idejās un pasākumos (skatīt pasākumu). Dažas idejas ierosina publiskajās vietās darīt pieejamus bezmaksas menstruālos priekšmetus, lai cīnītos pret tā saukto “perioda nabadzību” (sk. [idejas piemēru](#)). Citos priekšlikumos ierosināts samazināt vai atcelt nodokļus sievietes veselības produktiem, piemēram, sanitārajiem spilventiņiem (sk. [ideju](#)). Turklāt tiek izvirzīta nepieciešamība veikt vairāk pētījumu par sievietes reproduktīvo veselību un mazāk invazīvu sievietes un vīriešu kontracepcijas līdzekļu attīstību (skatīt [ideju](#)), kā arī padarīt rīta pēc tabletes pieejamas katrā valstī bez receptes. Tāpat platformā tiek ierakstīti viedokļi pret tiesībām uz abortu (sk. [ideju](#)). Pienesumos ir apspriesta nepieciešamība veicināt seksuālo izglītību, izmantojot Eiropas mēroga pieeju, seksuālās veselības kampaņas vai atbalstot

nevalstiskas iestādes, kas aktīvi darbojas šajā jomā (sk. [idejas piemēru](#)).

Pasākums Berlīnē apsprieda nākotnes perspektīvas, bet jo īpaši ētiskos jautājumus, kas saistīti ar in vitro apaugļošanu (sk. [pasākumu](#)). Vienā priekšlikumā ierosināts izveidot ES sponsorētas un veicinātas seksuālās veselības klīnikas (sk. [ideju](#)), savukārt citā priekšlikumā ir uzsvērtā HIV apkarošanas nozīme (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)

Nesen iesniegtās idejas par tematu “Veselība” atkārtoja daudzas iepriekš minētās tēmas, norādot, ka galvenā uzmanība joprojām tiek pievērsta jautājumiem, kas lielākajai daļai dalībnieku tiek uzskatīti par prioritāriem. Jaunas apakštēmas vai tēmas netika reģistrētas.

Dalībnieki arī apsprieda nepieciešamību pieņemt vienotu sistēmu Eiropas veselības aprūpes sistēmas pārvaldībā un veicināt atsevišķu valstu veselības aprūpes sistēmu integrāciju (sk. [idejas piemēru](#)), un daži dalībnieki atkārtoti uzsvēra ideju par Eiropas veselības savienību (sk. [idejas piemēru](#)), bet citi — uz veselības suverenitāti (sk. [ideju](#)). Dalībnieki arī uzsvēra ideju, ka veselības aprūpei arī turpmāk jābūt sabiedriskam pakalpojumam (sk. [idejas piemēru](#)).

Saistībā ar Covid-19 tika izvirzīts jautājums par to, cik svarīgi ir nodrošināt atbilstošu vakcīnu ieviešanu (sk. [ideju](#)), kā arī nepieciešamība uzlabot krīzes saziņu un pārvaldību (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Tika plaši apspriesta profilakses iniciatīvu nozīme (sk. [idejas piemēru](#)), un priekšlikumi norādīja uz inovatīvām tehnoloģijām (sk. [ideju](#)) un telemedicīnas izmantošanu grūti sasniedzamajiem iedzīvotāju segmentiem (sk. [ideju](#)) un obligātas regulāras pārbaudes (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt tika uzsvērti tabakas radītie apdraudējumi, jo īpaši no agrīna vecuma (sk. [ideju](#)).

Svarīga tēma bija arī datu vākšana, lai uzlabotu medicīnisko pētniecību, jo īpaši, lai saskaņotu dzimumu datu atšķirības (sk. [idejas piemēru](#)). Platformā tika atkārtoti uzsvērtā arī nepieciešamība uzlabot veselībpratību (sk. [idejas piemēru](#)).

Attēls. Mind kartes "Veselība" tēma, 1. daļa

Stiprināt Eiropas veselības aprūpes sistēmas, izmantojot sadarbību un apmaiņu
Apvienot medicīniskās zināšanas un spējas ES līmenī
Izveidot ES mēroga orgānu ziedošanas sistēmu
Palielināt ES kompetenci sabiedrības veselības jautājumos
Nodrošināt ES vairāk ārkārtas kompetenču un pilnvaru sabiedrības

ES aprūpes sistēmu integrēšana

Veselības pētījumi

Ieguldīt un atbalstīt pētniecību un inovāciju veselības jomā
Koordinēt veselības pētniecību ar Eiropas infekcijas slimību laboratoriju vai centralizētu Eiropas Veselības pētniecības institūtu.
Izstrādāt jaunu antibiotiku pret superrezistentām baktērijām
Aņņemties nodrošināt pārredzamību klīniskajos izmēģinājumos un vakcīnu pētījumos, darot datus pieejamus sabiedrībai;
Novērst dzimumu aizspriedumus sieviešu vidū dominējošo slimību pētniecībā
Pāreja uz zinātņi bez dzīvniekiem
Veicināt pētījumus par mialģiskā encefalomielīta patomechanismu

Nodrošināt piekļuvi cenas ziņā pieejamai un kvalitatīvai veselības aprūpei
Noteikt ES mēroga standartus attiecībā uz aprūpi
Īstenot visaptverošu Eiropas medicīniskās apdrošināšanas shēmu

Veselības aprūpes pieejamība ikvienam

Veselīgs dzīvesveids

Veicināt veģetāro uzturu
Veicināt veselīgu uzturu, subsidējot vai apliekot ar nodokļiem neveselīgus produktus
Aizliegt mākslīgos trans-taukskābjus, antibiotiku un biocīdu izmantošanu intensīvā lauksaimniecībā
Ieaudzīniet zināšanas par veselību jau no agrā vecuma
Mazināt atkarību izraisošu praču piemēram, tabakas

Profilakses pasākumi

Vadīt ilgtermiņa
Laika mēroga
Palielināt izpratni par garīgo veselību
Ierobežot gaisa un trokšņa piesārņojumu un pakļaušanu vielām, kas rada lielas bažas
Aizliegt vai ierobežot praksi, par kuru ir zināms, ka tā kaitē veselībai, piemēram, solārijus
Pārvarēt dzimumu stereotipus, kas ierobežo profilakses programmu efektivitāti, jo īpaši vīriešu vidū

Veselība un veselība

Attēls. Mind mape "Veselība" 2. daļa

Veselība digitalizētā laikmetā

Ieviest Eiropas e-veselības sistēmas
Veicināt e-veselības instrumentus, lai veicinātu fiziskās aktivitātes
Nodrošināt DNS datubāzu privātumu

Reaģēšana uz Covid-19

Atjaunot zinātnisko uzticamību medicīnā un politikā
Ieviest ar Covid-19 saistītus pasākumus pierādījumos balstītā veidā
Izstrādāt iekļaujošas stratēģijas, lai aizsargātu personu ar invaliditāti tiesības stāties pretī turpmākām pandēmijām
Ietekmes pētījums, kurā apkopoti pārskati par Covid-19 laikā dzīvojošo vecāka gadagājuma cilvēku pieredzi
Solidaritātes aicinājums pēc globālas partnerības un finansējuma fight un slimību izskaušanai

Veselības aprūpes darbinieki

Palielināt veselības aprūpes darbinieku algas
Uzlabot darba apstākļus veselības aprūpē

Veselība un veselība

Seksuālā un reproduktīvā veselība

Nodrošināt piekļuvi cenas ziņā pieejamai un pieejamai kontracepcijai
Cīņa pret nabadzību, piemēram, atceļot nodokļus sievietes veselības produktiem
Palielināt pētījumus par sievietes reproduktīvo veselību un mazāk invazīviem sievietes un vīriešu kontracepcijas līdzekļiem

Veselīga novecošana un pretnovecošanās

Veicināt inovācijas veselīgām vecumdienām
Pētījumi par skārušas citas slimības, kas noveco Covid-19, netiek aprūpēti
Ilgmūžību

Vēža ārstēšana

Profilakse (veselīgi ieradumi, skrīnings utt.)
Mobilizēt vēža sociālo un psiholoģisko ietekmi
Centralizēti centieni, resursu apvienošana vēža ārstēšanai ES līmenī
Cīņa pret HIV

Pieejas medicīnai

Advocate uz pierādījumiem balstīta medicīna
Atbalstīt holistisku pieeju medicīnā
Dekriminalizēt marihuānu medicīniskiem mērķiem
Atpazīt dabiskās zāles
Vienota Eiropas stratēģija mūža beigu aprūpes ārstēšanai

4. Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība

Par tematu “Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība” līdz 2022. gada 9. maijam kopumā ir saņemtas 2195 idejas, 2 099 komentāri un 645 pasākumi. Respondenti ir uzsvēruši, cik svarīgi ir, lai ES kļūtu iekļaujošāka un sociāli taisnīgāka, jo īpaši ņemot vērā Covid-19 pandēmiju, un ir norādījuši uz vairākām saskatāmām saistītām problēmām, piemēram, atbalsta trūkumu Eiropas jauniešiem un sadarbības trūkumu starp dalībvalstīm. Viens no visbiežāk ierosinātajiem mehānismiem, lai padarītu Eiropu iekļaujošāku un sociāli taisnīgāku, ir garantēt beznosacījumu pamatienākumus visā ES. Turklāt ieguldītāji ir izvirzījuši dažādus ierosinājumus, lai veicinātu ekonomikas izaugsmi ES, ieviešot ekonomikas politiku, vēl vairāk padziļinot Eiropas vienoto tirgu, koncentrējoties uz inovāciju un veicinot un atbalstot MVU un stratēģiskās nozares. Turklāt respondenti uzskata, ka zaļā un digitālā pārkārtošanās sniedz iespējas uzlabot Eiropas darba ņēmēju kvalifikāciju un pielāgoties mainīgajam darba tirgum, lai Eiropas ekonomika būtu konkurētspējīga un pašpietiekama. Vēl viens ieguldījumu virziens norāda uz nepieciešamību novērst iedzīvotāju skaita samazināšanos lauku apvidos un intelektuālā darbaspēka emigrācijas ietekmi. Dažādas idejas var sagrupēt pēc šādām tēmām:

- Iekļaujošāka, sociāli taisnīgāka Eiropa
- Ekonomikas atveseļošana
- Inovācija — izaugsmes veicināšana
- Sociālā aizsardzība un sociālais nodrošinājums
- Nodokļu uzlikšana taisnīgai ekonomikai
- Turpināt stiprināt Eiropas vienoto tirgu
- Veicināt darba vietas
- Pašreizējā ekonomikas modeļa apstrīdēšana
- Patērētāju tiesības un aizsardzība

Informācija par pasākumiem

Dažādās vietās visā Eiropā tika organizēti vairāki līdzdalības pasākumi, lai iedzīvotāji varētu paust savu viedokli par ES un viņu bažām par nākotni (sk. [pasākuma piemēru](#)). Piemēram, vienā pasākumā skolēni tika iesaistīti pārdomās par jautājumiem, kas viņiem ir prioritāte. Nodarbinātības jomā viņi aicināja nodrošināt taisnīgākas iespējas (starp vīriešiem un sievietēm un starp paaudzēm), lai novērstu intelektuālā darbaspēka emigrāciju, un atbalstīja lieliskus ieguldījumus inovācijās, lai veicinātu izaugsmi, pastiprinātu dialogu starp paaudzēm un lielāku iekļaušanu, lai izvairītos no jebkāda veida diskriminācijas. Turklāt viņi uzsvēra vēsturiskā, mākslas un kultūras mantojuma vērtību un vajadzību pēc labākas transporta infrastruktūras (sk. [pasākumu](#)). Bulgārijas pasākumā tika apspriesti jautājumi par intelektuālā darbaspēka emigrāciju un jauniešu noturēšanu mazāk apdzīvotās teritorijās saistībā ar to, lai ekonomika kļūtu taisnīgāka un iekļaujošāka un stimulētu darbvietu radīšanu, izaugsmi un ieguldījumus (sk. [pasākumu](#)). Saistībā ar sociālo politiku debatēs, ko Agenas pilsētā organizēja Maison de l'Europe, dalībnieki apsprieda sociālās Eiropas perspektīvas (sk. [pasākumu](#)) un veidus, kā mazināt nevienlīdzību, lai panāktu lielāku sociālo taisnīgumu (sk. [pasākumu](#)). Pasākuma uzmanības centrā bija jauniešu perspektīvas ES tirgus ekonomikā (sk. [pasākumu](#)). Jautājums par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām tika padziļināti pētīts Kipras kontekstā (sk. [notikumu](#)). Turklāt saistībā ar pārmaiņām, kas notiek darba tirgū, Eiropas Sociālais fonds tika apspriests Zagrebā rīkotajā konferencē “Darba tirgus nākotne, iespējas un iespējas Eiropas Sociālajā fondā” (skatīt [pasākumu](#)). Hibrīdpasākuma laikā notika apspriešanās ar Eiropas uzņēmumu darba devējiem par to, kā risināt nākotnes problēmas tirgus ekonomikā (sk. [pasākumu](#)). Pasākumā Ungārijā tika apspriesta jaunās ES kopējās lauksaimniecības politikas ietekme uz ģimenes saimniecībām (sk. [pasākumu](#)). Spānijā Europa Press sadarbībā ar Eiropas Parlamentu organizēja pasākumu ciklu “Nākotne ir jūsu rokās”; vienā no šiem notikumiem tika risināts jautājums par

iedzīvotāju skaita samazināšanos lauku apvidos un to atdzīvīnāšanas izredzes (sk. [pasākumu](#)).

Iekļaujošāka, sociāli taisnīgāka Eiropa

Centieni veidot iekļaujošu un sociāli taisnīgu ekonomiku Eiropā ir atspoguļojuši visvairāk ideju saistībā ar šo tematu. Šī tēma ir vērsta uz mērķi stiprināt sociālo kohēziju kā līdzekli spēcīgas ekonomikas sasniegšanai (sk. [ideju](#)). Liela daļa ideju šajā tēmā kopumā aicina paplašināt Eiropas sociālo tiesību pilāru (sk. ļoti atbalstītas [idejas piemēru](#)) un izstrādāt vienotu ES pieeju sociālajam nodrošinājumam, sākot no vecāku un ģimenes līdz tiesībām uz pieejamu mājokli un pensiju politiku (sk. [pasākuma piemēru](#)). Citi respondenti apspriež Eiropas sociālo tiesību pilāru kā kompasu sociālas Eiropas sasniegšanai un aicina noteikt minimālo mērķi tādās jomās kā nodarbinātība, nabadzības samazināšana, izglītība un prasmes (sk. [ideju](#)). No otras puses, daži iemaksu veicēji apgalvo, ka darba tiesībām, sociālajai labklājībai un pensiju sistēmām būtu jāpaliek katras dalībvalsts kompetencē (sk. [ideju](#)).

Vairāki platformas dalībnieki aicina veidot sociāli taisnīgāku Eiropu, ko varētu sasniegt, piemēram, izstrādājot sociālās vienlīdzības novērtēšanas indeksu (sk. [idejas piemēru](#)).

Viens no vairāk apspriestajiem apakštematiem šajā tēmā ir nepieciešamība izstrādāt politiku iestāžu līmenī, lai panāktu dzimumu līdztiesību, kā arī kultūras un izglītības līmenī (sk. [idejas piemēru](#)). Viens no ierosinājumiem ir noteikt dzimumu kvotas vadošos amatos uzņēmumos (sk. [ideju](#)). Konkrēti, ir idejas, kurās ierosināta līdztiesības politika, kas attiecas uz lēmumiem par bērna kopšanas atvaļinājumu (sk. [ideju](#)) un vienlīdzīgām nodarbinātības iespējām (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar to panelīdiskusijā tika risinātas problēmas, ar kurām saskaras sievietes uzņēmējdarbības vidē, atalgojuma nevienlīdzība, finansēšanas iespējas un izcelti labas prakses piemēri vietējā un valsts līmenī (sk. [pasākumu](#) un [pasākumu](#)). Tika izvirzīti arī apsvērumi par sieviešu nodarbinātības nestabilitāti Covid-19 laikā (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Citas idejas ietver, piemēram, aicinājumu nodrošināt dzimumu līdztiesību arhitektūras un inženiertehniskās būvniecības jomā (sk. [ideju](#)). Viena no platformā ierakstītajām idejām atbalsta Vienlīdzīgas attieksmes direktīvas pieņemšanu, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi visās dzīves jomās (sk. [ideju](#)). Saistītās idejas attiecas uz pasākumiem pret seksuālu vardarbību un vardarbību ģimenē, jo īpaši aicinot īstenot iniciatīvas cietušo atbalstam, piemēram, izmantojot lietotni (sk. [ideju](#)). Vēl viens apakštēma, kurā tika veicināta iekļaujošāka Eiropa, kurā ir liels skaits respondentu,

ir apspriesta nepieciešamība veicināt personu ar invaliditāti iekļaušanu, piemēram, pagarinot valsts invaliditātes karšu derīguma termiņu visā ES (sk. [ideju](#)) un uzlabojot tūrisma zonu pieejamību (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)). Tiek atbalstīta arī sociālā tīkla izveide personām ar invaliditāti (sk. [ideju](#)). Turklāt dažas idejas ir vērstas uz pilsētplānošanu, ierosinot padarīt sabiedriskās telpas, kas veicina apmaiņu starp paaudzēm, izmantojot parkus, kultūras centrus utt. (sk. [idejas piemēru](#)). Tā bija arī viena no vairākām Spānijas pasākumā izvirzītajām idejām, kas mudināja iedzīvotājus paust savu viedokli par to, kā uzlabot savu pilsētu, ja viņi būtu mērs (sk. [pasākumu](#)).

Tāpat ideja atbalsta ilgtspējīgus urbānisma principus, lai pilsētas ar labu dzīves kvalitāti izvirzītu noturīgas un sociāli taisnīgas Eiropas ekonomikas centrā, tostarp veicinot vietējos uzņēmumus un vietējo ekonomiku, piekļuvi sabiedriskajam transportam, labu gaisa kvalitāti utt. (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Tiek atbalstīta nepieciešamība palīdzēt cilvēkiem, kas dzīvo zem nabadzības sliekšņa, un nepieciešamība samazināt nevienlīdzību (sk. [idejas piemēru](#)). Dažas idejas arī uzsver, ka ir jāpieliek lielākas pūles, lai risinātu bezpajumtniecības problēmu (sk. [idejas piemēru](#)) un izstrādātu romu minoritāšu integrācijas stratēģijas (sk. [pasākumu](#) un [pasākumu](#)), paužot arī dažus skeptiskākus viedokļus (sk. [ideju](#)).

Vairākas idejas apspriež nepieciešamību ieviest tiesības atlēgties (sk. [idejas](#) un [idejas piemērus](#)). Vēl viena ideja atbalsta zilo karšu derīguma palielināšanu trešo valstu valstspiederīgajiem pēc tam, kad viņu sākotnējā nodarbinātība ir izbeigta (sk. [ideju](#)).

Ekonomikas atveseļošana

Ekonomikas atlabšana ir viena no tēmām, kas visvairāk iesaistījusies. Platformas dalībnieki pauda savu viedokli par nepieciešamību stiprināt iekšējo tirgu, lai palielinātu tā konkurētspēju un stimulētu inovāciju kā atveseļošanās ceļu (sk. [ideju](#)). Kopā ar to vairāki dalībnieki atbalsta ideju par atjaunotu sociālo līgumu Eiropai par taisnīgu atveseļošanu (sk. [ideju](#)). Turklāt, lai izveidotu Eiropas sociālo tirgus ekonomiku, iedzīvotājs mudina stiprināt sociālo dialogu un sarunas par darba koplīguma slēgšanu (sk. [ideju](#)).

Platformas komentāru un ideju apkopojums pauž bažas par valsts parāda pieaugumu ES (sk. [idejas](#) un [notikumapiemēru](#)): apspriest Eiropas Centrālās bankas (ECB) lomu, aicinot pārskatīt Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus (sk. [ideju](#)), cita starpā tiesību aktus par tekošā konta nelīdzsvarotību (sk. [idejas piemēru](#)) un vispārīgāk — paplašināt un stiprināt ECB pilnvaras (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Diskusijās galvenā uzmanība tika pievērsta ES atveseļošanas plānam, kurā ieguldītāji uzsvēra solidaritātes problēmu, kas ir kopīga ES valstīm, un apsprieda problēmas, kas saistītas ar līdzekļu aktivizēšanu (sk. [idejas](#) un [notikumapiemēru](#)). Tajā pašā laikā ieguldītāji uzsvēra, ka atveseļošanas plānu īstenošanā ir vajadzīga stingra, efektīva un pārredzama (sk. [idejas piemēru](#)).

Idejas, kas vērstas uz vietējā patēriņa un ražošanas veicināšanu, MVU kā izaugsmes dzinējspēku bieži izvirza ieguldītāji, un tās tiek uzskatītas par ļoti svarīgām ES ekonomikas atveseļošanai. Šā iemesla dēļ iedzīvotāji uzsvēra, ka ir jānovērš birokrātiskie šķēršļi uzņēmumiem (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)) un jāvienkāršo birokrātiskās procedūras ārvalstu jaunuzņēmumiem (sk. [ideju](#)). Dalībnieki arī ierosina, ka ES fondi būtu jānovirza arī MVU (sk. [idejas piemēru](#)). Saskaņā ar plašo tendenci šajā tēmā ir daudz aicinājumu palielināt preču ražošanu ES, nevis importēt (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Atzinuma sagatavotājs ierosina norādīt tiešsaistē pārdoto produktu izcelsmi, lai veicinātu lielāku vietējo patēriņu (sk. [ideju](#)).

Saistībā ar atveseļošanas stratēģijām kohēzija ir uzsvērtā kā būtiska vērtība saistībā ar sociālajām tiesībām tiešsaistē un jauniešu nodarbinātības vajadzību risināšanu (sk. [pasākumu](#)). Piemēram, ieguldījumi nākamajās paaudzēs tiek prezentēti arī kā stratēģija ekonomikas atveseļošanai pēc Covid-19 krīzes (sk. [ideju](#)).

Tāpat attiecībā uz Covid-19 respondenti apspriež nepieciešamību finansēt turpmākus iespējamus pandēmijas gatavības pasākumus (sk. [idejas piemēru](#)). Saskaņā ar to viena ideja attiecas uz veselības aprūpes speciālistu nepietiekamo skaitu Eiropā (sk. [ideju](#)). Turklāt ieguldītāji uzsvēra, cik svarīgi ir piešķirt publiskos līdzekļus, lai atbalstītu mazos ražotājus un tirgotājus, lai kompensētu visus zaudējumus, kas radušies pandēmijas slēgšanas dēļ (sk. [ideju](#)).

Inovācija — izaugsmes veicināšana

Daudzi ieraksti šajā tēmā norādīja, ka inovācija ir Eiropas ekonomikas pamatvērtība. Respondenti ierosina veicināt izaugsmi, veicot ieguldījumus augsto tehnoloģiju pētniecībā, prasmēs, zināšanās un zināšanās (mākslīgais intelekts, blokķēde, nanotehnoloģija, enerģijas uzkrāšana, labaudzēta gaļa utt.). Dažas idejas apspriež konkurences pāreju no izmaksu samazināšanas uz zināšanu palielināšanu, paverot iespējas Eiropas zināšanu ekonomikai izveidoties (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Turklāt vairākas idejas norāda uz tehnoloģiskās neatkarības nepieciešamību, piemēram, attīstot ES aparatūras ražošanas jaudu un samazinot tās rūpniecisko un

komerciālo atkarību no ārējām valstīm (sk. [idejas piemēru](#)).

Šajā tēmā biežākās idejas pievēršas nepieciešamībai atbalstīt mazos un vidējos uzņēmumus (sk. [idejas piemēru](#)) un stimulēt uzņēmējdarbību (sk. [ideju](#)). Faktiski jaunuzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) finansēšana kopumā tiek uzverta kā svarīgs inovācijas virzītājspēks (sk. [idejas piemēru](#)). Praksē ieguldītāji ierosina atbalstīt MVU, piemēram, izmantojot ES fondu, kas nodrošina sākumkapitālu MVU (sk. [ideju](#)), vai tiešsaistes tirdzniecības platformu, kas paredzēta Eiropas MVU (sk. [ideju](#)). Cits dalībnieks norāda uz Ķīnas attīstību, izmantojot kapilārus inovācijas un izaugsmes centrus, kā arī labvēlīgus administratīvos un fiskālos noteikumus, kas veicināja ieguldījumus un jaunu uzņēmumu skaita pieaugumu. Dalībnieks aicina pārskatīt Eiropas politiku, ņemot vērā šādus piemērus (sk. [ideju](#)). Turklāt ideja ierosina piešķirt labvēlīgus nodokļus jaunuzņēmumiem visprogresīvāko tehnoloģiju nozarēs (sk. [ideju](#)).

Spēcīgs devums arī izceļ iespēju izveidot uzņēmumus mazos Eiropas ciematos un pierobežas teritorijās (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)), izmantojot arī tāl darba iespēju (sk. [ideju](#)). Vairākas idejas liecina par labu decentralizācijai un uzlabotai vietējai pārvaldībai (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)), arī ņemot vērā reģionālo teritoriālo atšķirību mazināšanu un intelektuālā darbaspēka emigrāciju, ar ko saskaras daudzi reģioni (sk. [pasākumu](#)). Līdzīgi tika rīkots [pasākums](#) par to, kā saglabāt ļaunākus pasākumos tika apspriestas iespējas novērtēt teritoriju vietējo attīstību, lai veicinātu ilgtermiņa tūrisma (sk. [pasākumu](#) un [pasākumu](#)). Investīcijas pētniecībā un izglītībā tiek uzskatītas par kritiski svarīgām (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)), ar atbalstu zināšanu apmaiņai, izmantojot atvērtu laboratoriju tīklu vai Eiropas Infrastruktūras aģentūru (sk. [ideju](#)). Lielā mērā atbalstītā ideja aicina ES izpildīt solījumu 3 % no IKP veltīt pētniecībai un inovācijai (sk. [ideju](#)). Vēl viens ierosinājums attiecas uz sava veida Spotify for Science, pieejamu datubāzi, kas satur 3D drukāšanas modeļus (sk. [ideju](#)), e-mācību materiālus un izglītības programmas, kas apkopo starptautiskus labas prakses piemērus profesionālajai izglītībai (sk. [ideju](#)). Saistībā ar pētniecību viens no ierosinājumiem ir atvieglot patentus, izmantojot patentu fondu (sk. [ideju](#)). Tiek arī aicināts izveidot Eiropas Augsto veselības aizsardzības iestādi, kurai būtu jāveicina publiskā un privātā sektora pētniecības veselības jomā (sk. [ideju](#)). Turklāt, lai veicinātu inovāciju, viens iedzīvotājs atbalsta inovāciju, palielinot standartizācijas brīvību, lai samazinātu juridisko atbildību attiecībā uz inovatīvām pieejām, kas piedāvā alternatīvus risinājumus (sk. [ideju](#)). Ir vairāki priekšlikumi pētniecības un inovācijas

veicināšanai, lai veicinātu galveno pamattehnoloģiju attīstību Eiropā (sk. [ideju](#)).

Citas idejas liecina, ka digitālā ekonomika tiek uzskatīta par priekšnoteikumu inovācijai un izaugsmei, ar diskusijām par kriptovalūtu (sk. [idejas piemēru](#)) un vietējām digitālajām valūtām, kas būtu paralēlas euro (sk. [idejas piemēru](#)). Kad runa ir par kriptovalūtu, ieguldītāji uzskata, ka regulējums ir nepieciešams, lai aizsargātu iedzīvotājus (sk. [idejas piemēru](#)).

Inovācija un izaugsme tiek apspriestas arī saistībā ar vidi un klimata pārmaiņām un zaļo pārkārtošanos (sk. [ideju](#)). Tādējādi visā platformā ir pārstāvētas idejas par klimatneitralitātes mērķiem un ES vadošo lomu (globālās) zaļās ekonomikas izveidē un ieguldījums tajā (sk. [idejas piemēru](#)). Piemēram, viens iedzīvotājs ierosina zaļo pārkārtošanos papildināt ar rūpniecības politikas plāna mērķu izsekošanu, izmantojot kvantitatīvus rādītājus, lai uzraudzītu Eiropas rūpniecības stratēģiju globālā salīdzinājumā (sk. [ideju](#)). Turklāt dalībnieks uzsver iespēju izmantot mākslīgo intelektu, lai uzlabotu uzņēmumu energoefektivitāti (sk. [ideju](#)).

Vairākas idejas apspriež zaļās ekonomikas praktisku īstenošanu, piemēram, ieguldot bioloģiskajā lauksaimniecībā un iniciatīvās “No lauka līdz galdam” (sk. [ideju](#)). Cits dalībnieks ierosina panākt videi nekaitīgāku ekonomiku, vienlaikus risinot pārtikas nodrošinājuma jautājumu, izmantojot viedas lauksaimniecības tehnoloģijas (sk. [ideju](#)).

Tomēr viens iedzīvotājs skaidro, ka zaļā kursa īstenošanai būtu jānodrošina, ka jaunie pasākumi negatīvi neietekmē ES iedzīvotājus (sk. [ideju](#)). No uzņēmējdarbības viedokļa vairākās idejās ir apspriesti pasākumi, lai mudinātu un atbalstītu uzņēmumus zaļās pārkārtošanās panākšanā (sk. [pasākumu](#)), piemēram, nosakot skaidrus un saistošus mērķus konkrētām nozarēm (sk. [ideju](#)), vienlaikus liedzot uzņēmumiem pieņemt “zaļās mazgāšanas” stratēģijas (sk. [ideju](#)).

Citi ierosinājumi attiecas uz aviācijas un kosmosa nozares stiprināšanu kā veidu, kā virzīt inovatīvas tehnoloģijas, piemēram, palielinot finansējumu EKA (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Sociālā aizsardzība un sociālais nodrošinājums

Visbiežāk sastopamais apakštēma, kurā vairākas idejas tiek ļoti atbalstītas un komentētas, attiecas uz beznosacījumu pamatienākumiem, lai nodrošinātu katras personas spēju piedalīties sabiedrībā (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Līdztekus beznosacījumu pamatienākumiem atkārtoti tiek aicināts veikt pasākumus, lai risinātu (jauniešu) bezdarba problēmu, piemēram, uzlabot prasmju programmas (sk. [idejas piemēru](#)) un izveidot Eiropas bezdarba

fondu (sk. [ideju](#)). Jautājums par jauniešu bezdarbu ir aplūkots arī citos jautājumos.

Līdzīgi saistībā ar šo apakštematu ir ideju grupa, kurā apspriestas ienākumu atšķirības ES, kas liecina par ierobežotu algu atšķirību vienā un tajā pašā uzņēmumā (sk. [idejas piemēru](#)), un vispārējs aicinājums veikt vairāk pasākumu nabadzības apkarošanai un novēršanai Eiropā (sk. [idejas piemēru](#)). Dalībnieks atkārtoti uzsver, ka sociālo pabalstu finansēšanai ir jāatbilst spēcīgam ekonomiskajam pamatam (sk. [ideju](#)).

Nemot vērā sabiedrības novecošanu, daži dalībnieki uzsver, ka ir jāpievēršas ilgtermiņa veselības aprūpei, lai nodrošinātu vecāka gadagājuma cilvēku drošību un cieņu (sk. [ideju](#)), kā arī jānovērš vecuma sociālā izolācija (sk. [ideju](#)). Viņi vēlas veicināt paaudžu solidaritāti, lai novērstu to, ka vecāka gadagājuma paaudze netiek atstāta novārtā (sk. [ideju](#)). Viens dalībnieks arī aicina novērst digitālo plaisu vecāka gadagājuma cilvēku vidū, lai nodrošinātu, ka viņiem ir prasmes, kas vajadzīgas valsts pārvaldes formalitāšu kārtošanai, un piekļuve sociālajiem un veselības aprūpes resursiem, vispārējai informācijai un kultūras pasākumiem (sk. [ideju](#)).

Saistībā ar to daudzi respondenti apspriež nepieciešamību pēc koordinētas pensionēšanās politikas un pensiju visās ES dalībvalstīs (sk. [idejas piemēru](#)), ierosinot izveidot vienotu pensiju sistēmu mobilajiem iedzīvotājiem (sk. [idejas piemēru](#)). Dalībnieki ierosina arī pensiju reformas (sk. [idejas piemēru](#)).

Vēl viens ideju kopums pievēršas bērnu un vecāka gadagājuma cilvēku nabadzības problēmai (sk. [idejas piemēru](#)). Pensionāres ir vairāk pakļautas nabadzības riskam, jo viņas parasti uzņemas aprūpētāju lomu, un šādi darba gadi netiek atzīti viņu pensijās (sk. [ideju](#)). Tiesības uz pieejamu mājokli par pieņemamu cenu ir vēl viens apakštēma, kas saistīta ar sociālo nodrošinājumu, kuru apspriež respondenti (sk. [idejas piemēru](#)). Dalībnieks arī aicina stimulēt pašreizējo demogrāfisko lejupslīdi, izmantojot nodokļu kredīta pasākumu, lai atvieglotu finansiālo slogu jaunām ģimenēm ar zemiem ienākumiem (sk. [ideju](#)). Citi aicina ES un tās dalībvalstis ņemt vērā demogrāfiskās pārmaiņas (sk. [idejas piemēru](#)) ar ierosinājumiem izveidot struktūru šim nolūkam (sk. [ideju](#)).

Visbeidzot, pastāv virkne ideju, kas saistītas ar administratīvajiem procesiem, piemēram, digitalizētas (kopējas ES) sociālā nodrošinājuma kartes ieviešanu un nododamu sociālo tiesību ieviešanu mobilajiem eiropiešiem, kā tas apspriests arī saistībā ar citiem platformas tematiem (sk. [idejas piemēru](#)). Tajā pašā sakarā viens ieguldītājs atbalsta demokrātisku digitālo euro un vispārējo pamata dividendi, ko varētu finansēt no ienesīguma, ko ECB gūst no obligācijām un akcijām, kas iegūtas atklātā tirgus operācijās, izmantojot digitālo licencēšanu vai tiešas investīcijas (sk. [ideju](#)).

Nodokļu uzlikšana taisnīgai ekonomikai

Svarīgs temats ir sociālo, ekonomisko un vides problēmu risināšana, izmantojot fiskālos noteikumus.

Dominējošs ideju kopums atbalsta lielāku taisnīgumu nodokļu jomā, taisnīgu nodokļu uzlikšanu un cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā. Priekšlikumi ietver pasākumu ieviešanu, lai novērstu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, finanšu darījumu nodokļa ieviešanu (sk. [ideju](#)). Liels skaits dalībnieku iesniedz idejas par to, kā izvairīties no "sociālā dempinga", saskaņojot fiskālos noteikumus un minimālās algas dalībvalstīs (sk. [idejas un idejas piemērus](#)). Viena ļoti komentēta un atbalstīta ideja attiecas uz globāla vai ES minimālā nodokļa ieviešanu nodokļu oāžu novēršanai (sk. [ideju](#)) un Eiropas konverģences veicināšanu tiešo nodokļu jomā (sk. [ideju](#)). Cita ideja ierosina pārskatīt metodiku to jurisdikciju sarakstam, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas (sk. [ideju](#)). Daudzi ieguldījumi rada jautājumu par to, kā efektīvi uzlikt nodokļus lieliem tehnoloģiju uzņēmumiem un digitālajām korporācijām (sk. [idejas un notikuma piemēru](#)). Būtisks ideju virziens atbalsta nodokļu saskaņošanu un fiskālās savienības izveidi, lai nodrošinātu labāku bagātības sadali Eiropas sabiedrībās (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā ziņā digitālajā platformā ir uzsvērti dažādi iespējamie nodokļu pasākumi iekļaujošai un taisnīgai ekonomikai (sk. [idejas piemēru](#)). Pašlaik nodokļu maksātāji ir šādi. Pirmkārt, nodokļu pasākumi godīgas konkurences veicināšanai starp uzņēmumiem, piemēram, vai nu kopēja pievienotās vērtības nodokļa (PVN) sistēma e-komercijai, vai prasība uzņēmumiem maksāt PVN tikai savās mītnes valstīs (sk. [ideju](#)). Otrkārt, nodokļi, kas saistīti ar vidi un klimata pārmaiņām, cita starpā prasa ieviest ES oglekļa ievedkorekcijas mehānismu (sk. [idejas piemēru](#)) vai ilgtspējas nodokli (sk. [idejas piemēru](#)). Kopējie nodokļi, piemēram, oglekļa pēdas nodokļi, arī tiek uzskatīti par veidu, kā pārvarēt nevienlīdzību starp ES valstīm un uzlabot vienotā tirgus darbību (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā notika pasākums, kurā notika nepieciešamība reformēt dalībvalstīs piemērojamos ES budžeta noteikumus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu atveseļošanu pēc Covid-19 un nodrošinātu publiskās investīcijas, kas nepieciešamas zaļajai un digitālajai pārejai (sk. [pasākumu](#)). Treškārt, aicinājums aplikt ar nodokli patēriņa preces, pamatojoties uz ražošanas nosacījumiem (darbaspēks, izejvielas, algas), lai veicinātu godīgu tirdzniecību, nevis brīvu tirdzniecību (sk. [idejas piemēru](#)). Uz pēdējo nodokļu pasākumu grupu attiecas dažādi, tostarp nodokļi, lai veicinātu dzimumu līdztiesību, ar aicinājumu atļaut piemērot

nulles vai samazinātu PVN likmi sieviešu sanitārajiem produktiem (sk. [ideju](#)).

Eiropas vienotā tirgus turpmāka stiprināšana

Vairāki ieguldījumi ir saistīti ar nepieciešamību vēl vairāk stiprināt Eiropas vienoto tirgu, galveno uzmanību pievēršot ekonomikas politikai, ņemot vērā to, ka Komisijas uzmanības centrā arvien vairāk ir pievērsta uzmanība citām politikas jomām (sk. [idejas un pasākuma piemēru](#)). Patiesībā daudzi dalībnieki uzskata, ka ES vienotais preču, pakalpojumu, kapitāla un cilvēku tirgus ir ES vērtīgākā vērtība (sk. [idejas piemēru](#)). Dažos ieguldījumos ir uzsvērts, cik vērtīgi un svarīgi ir savienot vietējās ekosistēmas visā Eiropā, ar kuru palīdzību ir attīstījušās dažādas speciālās zināšanas un zinātība (sk. [ideju](#)).

Turklāt daudzi pienesumi norāda uz iespēju ES, ņemot vērā konteineru transporta izmaksu ievērojamo pieaugumu, atvest atpakaļ starptautiskas rūpnīcas, piemēram, mikroshēmu ražošanu, kas agrāk bija pārvietota uz Āzijas valstīm zemāku ražošanas izmaksu dēļ (sk. [ideju un ideju](#)). Viens iedzīvotājs ierosina izstrādāt ekonomikas politiku, lai piesaistītu ES pasaules mēroga uzņēmumus kā daļu no Eiropas uzņēmējdarbības politikas, paredzot viendabīgus nodokļus visā ES (sk. [ideju](#)). Kopumā idejas atkārti, ka dalībvalstīm būtu jāuzlabo spēkā esošā acurošā īstenošana ekonomikas jomā, izvairoties no protekcionisma, lai vienoto tirgu padarītu pievilcīgāku un konkurētspējīgāku (sk. [idejas piemēru](#)). Citas idejas atbalsta ECB funkciju palielināšanu (sk. [idejas piemēru](#)), ierobežot lobēšanas intereses ES (sk. [idejas piemēru](#)) un stiprināt savstarpējo saistību pāri robežām. Kā arī uzlabot savienojumus ar lauku apvidiem (sk. [ideju](#)).

Kopējie nodokļi, piemēram, oglekļa pēdas nodokļi un valūta, tiek uzskatīti par veidu, kā pārvarēt nevienlīdzību starp ES valstīm un uzlabot vienotā tirgus darbību (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā notika pasākums, kurā notika nepieciešamība reformēt dalībvalstīs piemērojamos ES budžeta noteikumus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu atveseļošanu pēc Covid-19 krīzes un nodrošinātu publiskās investīcijas, kas vajadzīgas zaļajai un digitālajai pārejai (sk. [pasākumu](#)).

Dalībnieks atkārtoti uzsver, ka iekšējā tirgus noteikumi būtu jāsaņem, lai uzlabotu pārrobežu tirdzniecības darbību. Turklāt MVU izaugsmes un paplašināšanas perspektīvas būtu jāizvērtē pēc MVU testa, lai nodrošinātu, ka noteikumi atbilst uzņēmēju un iedzīvotāju reālajām vajadzībām (sk. [ideju](#)).

Dažās idejās uzsvars likts uz tūrismu kā stratēģisku nozari Eiropas ekonomikas izaugsmei (sk. [ideju](#)).

Visbeidzot, ideja apstiprina, ka Esperanto kā Eiropas valodas pieņemšana būtu ekonomiski izdevīga (sk. [ideju](#)).

Palielināt darba vietas

Apspriežot, kā veicināt nodarbinātību, respondenti apzinās virkni jautājumu, sākot ar nepieciešamību paaugstināt darba ņēmēju kvalifikāciju un beidzot ar pielāgošanos mainīgajam darba tirgum un nepieciešamību risināt jauniešu bezdarba problēmu un pielāgoties Covid-19 radītajiem apstākļiem. Respondenti uzsver, cik svarīgi ir atbalstīt jauniešus, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi darba tirgum (sk. [pasākuma piemēru](#)). Jauniešu bezdarbs šajā tēmā ir visnozīmīgākais jautājums (sk. [idejas piemēru](#)), īpaši atsaucoties uz NEET dalībniekiem (sk. [ideju](#)). Dalībnieki uzsver, ka sākuma līmeņa darbavietas nav pieejamas sākuma līmeņa darba meklētājiem, jo viņiem paradoksāli ir nepieciešama darba pieredze (sk. [ideju](#)). Viena ideja ierosina iekļaut akadēmiskās mācību programmās dažas grūti prasmes, lai stiprinātu uz darbu orientētas prasmes (sk. [ideju](#)). Uzsvars tiek likts arī uz karjeras attīstību, aicinot izstrādāt programmas un pasākumus, lai atvieglotu piekļuvi ES darba tirgum, ar praksi visās dalībvalstīs un tiešsaistes darba platformu (sk. [idejas piemēru](#)). Piemēram, projekta “Prasmju pilnveides ceļi” mērķis ir izvirzīt apmācības un mācīšanās iespējas Eiropas sociālā tirgus centrā (sk. [ideju](#)). Tāpat platformā iesniegtie ierosinājumi ietver akadēmiskās kvalifikācijas pielāgošanu darba tirgum, kas savukārt uzlabotu studentu nodarbinātību (sk. [ideju](#)). Lai novērstu kvalificētu darbinieku trūkumu un vispārīgāk — prasmju trūkumu darba tirgus digitalizācijai (sk. [ideju](#)), viens dalībnieks ierosina atvieglot ārvalstīs iegūtas apmācības atzīšanu (sk. [ideju](#)). Vēl viena ideju grupa, kas saistīta ar inovācijas tēmu, aicina radīt darbavietas saskaņā ar zaļo un digitālo pārkārtošanos (sk. [idejas piemēru](#)). No otras puses, dalībnieki arī uzsver nepieciešamību nodrošināt vairāk profesionālās attīstības iespēju tehniskajās jomās, kurās nepieciešamas vairāk praktisko prasmju (sk. [ideju](#)). Faktiski vairāki dalībnieki uzsver profesionālās izglītības un pēcdarbinātības izglītības trūkumu un līdz ar to arī uzņēmumu nespēju atrast kvalificētus darbiniekus (sk. [ideju](#)). Piemēram, viens dalībnieks aicina veicināt amatniecības darbavietas kā līdzekli jaunām paaudzēm, lai no jauna atklātu pamatvērtības, nevis tikai veicinātu darbavietas IT nozarē (sk. [ideju](#)). Darba ņēmēju mobilitātes palielināšana ES arī tiek uzskatīta par ekonomiski izdevīgu (sk. [ideju](#)), kas tomēr tiek apspriesta, ņemot vērā intelektuālā darbaspēka emigrāciju dažās valstīs (sk. [pasākumu](#)). Platformas dalībnieks virza centienus

radīt pienācīgas kvalitātes darbavietas, pamatojoties uz nopelniem (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz darba apstākļiem dalībnieki atbalsta tāl darba un “elastīga darba” veicināšanu, lai samazinātu darba ņēmēju pārvietošanās laiku un biroja infrastruktūras fiksētās izmaksas darba devējiem (sk. [ideju](#)), lai saskaņotu ģimenes laiku, samazinātu lauku iedzīvotāju skaita samazināšanos (sk. [ideju](#)) un samazinātu kaitīgas emisijas, samazinot satiksmi (sk. [ideju](#)). Citi ierosinājumi ietver īsāku darba nedēļu (sk. [idejas piemēru](#)), neapmaksātu stažēšanās aizliegumu, obligātu virsstundu un nestabilu darba līgumu slēgšanu (sk. [idejas piemēru](#)) vai ieguldījumus bērnu aprūpes infrastruktūrās, lai saskaņotu privāto un profesionālo dzīvi.

Visbeidzot, ideja par vasaras laika likvidēšanu ir paplašināta, un respondenti apspriež ekonomiskos un sociālos ieguvumus, ko sniedz “Daylight taupīšanas laika” (DST) likvidēšana (sk. [idejas piemēru](#)).

Pašreizējā ekonomikas modeļa apstrīdēšana

Daudzām idejām šajā tēmā ir kopīgs mērķis samazināt nevienlīdzību ES ekonomikā (sk. [idejas piemēru](#)). Tas tiek uzskatīts par būtisku līdztekus centieniem palielināt sabiedrības līdzsvaru, uzlabojot starpreģionu sadarbību (sk. [ideju](#)).

Vairākas idejas aicina ieviest regulu par izejvielu un pārstrādātu preču piegādes avotu dažādošanu Eiropas rūpniecībai, lai veicinātu “Eiropas kapitālisma” modeli (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Vairākās atbildēs arī uzsvērts, cik svarīgi ir apsvērt tādu ekonomikas modeli, kas neaprobežojas ar IKP, lai strādātu pie iekļaujošas un taisnīgas Eiropas labklājības (sk. [idejas](#) un [notikuma](#) piemēru) ar rādītājiem, ar kuriem mēra izaugsmes jēdzienus ārpus IKP (sk. [notikumu](#)). Līdzīgi viens iedzīvotājs apgalvo, ka vienotā tirgus tiesiskajam regulējumam būtu jāievieš lielāks stimuls uzņēmumiem sadarboties ar sabiedrību un vidi (sk. [ideju](#) un [notikumu](#)). Tajā pašā laikā ideja iezīmē nepieciešamību attiecīgi pielāgot monetāro politiku jēdzieniem “vides taksonomija” un “sociālā taksonomija” (sk. [ideju](#)). Trešās nozares organizācijas iestājas par to, lai daļa NextGenerationEU paketes tiktu tērēta sociālajai labklājībai un teritoriālajai kohēzijai (sk. [ideju](#)). Vienā priekšlikumā ierosināts ziņot par to, cik daudz dažādi transporta ieradumi ietekmē oglekļa pēdu, lai palielinātu informētību un mudinātu iedzīvotājus izvēlēties vismazāk piesārņojošo veidu (sk. [ideju](#) un [notikumu](#)). Līdzīgi cits dalībnieks ierosina ieviest oglekļa kredītkaršu sistēmu lidojumiem, kas tiek veikti ES, lai regulētu un ierobežotu gaisa pārvadājumus (sk. [ideju](#)).

Šajā tēmā pašreizējā Eiropas ekonomikas sistēma tiek apspriesta no ideoloģiskākas perspektīvas. No vienas puses, ieguldītāji ierosina balstīties uz kapitālismu un brīvo tirgu, palielinot iekšējo konkurenci, samazinot regulatīvo slogu, samazinot subsīdijas un pārmērīgas nodokļu likmes (sk. [idejas piemēru](#)). Respondentu grupa aicina ekonomiku kļūt liberālāka. Viņu ierosinājumi jo īpaši ietver birokrātijas samazināšanu, ES politiku un darbinieku privilēģiju atņemšanu (sk. [idejas piemēru](#)), nodokļu samazināšanu zemākajām un vidējām klasēm, uzņēmējdarbības atbalstīšanu un mazo un vidējo uzņēmumu attīstību, kas savukārt nodrošina nodarbinātības iespējas (sk. [idejas piemēru](#)). Kā jau iepriekš apspriests, citi dalībnieki cenšas panākt ekonomiku, kas vairāk vērsta uz cilvēku, un uzsver pašreizējā ekonomikas modeļa konstatētos trūkumus, piemēram, darba apstākļu un preču izcelsmes pārredzamības trūkumu ražošanas ķēdēs (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā diskusijā viena ideja ir vērsta uz ataugšanas teoriju, kas ir veids, kā atjaunot jaunu līdzsvaru starp cilvēkiem un dabu attiecībā pret nekontrolētu augšanu (sk. [ideju](#)). Cits dalībnieks ierosina par atsauci izmantot riņķveidīgu ekonomikas modeli (sk. [ideju](#)). Daži respondenti atbalsta aprites ekonomikas iniciatīvas (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Citas idejas par aprites ekonomiku ir publicētas tematā "Klimata pārmaiņas un vide".

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)

Saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā liels ideju kopums izvirzīja nepieciešamību pēc ražošanas autonomijas, lai uzlabotu Eiropas ekonomisko pašpietiekamību (sk. [idejas piemēru](#)), ko papildinātu stingrāka Eiropas marķējuma aizsardzība (sk. [ideju](#)) un lielāki importa nodokļi kā līdzeklis Eiropas suverenitātes stiprināšanai (sk. [ideju](#)). Jauna šīs tēmas izpausme ir vairāku dalībnieku izvirzītie pašpietiekamības meklējumi, lai panāktu enerģētisko neatkarību (sk. [idejas piemēru](#)), bieži atsaucoties uz enerģētikas krīzi, ko radīja stratēģiskie risinājumi Krievijas iebrukumam Ukrainā (sk. [idejas piemēru](#)). Tas tiek ņemts vērā priekšlikumā par Eiropas Enerģētikas savienību (sk. [ideju](#)). ES stratēģiskās enerģētikas autonomijas koncepciju vairāki dalībnieki (sk. [idejas piemērus](#)) apsprieda ar ekspertu grupu pasākumā Spānijā no drošības un aizsardzības, enerģētikas un vides, kā arī rūpniecības restrukturizācijas viedokļa (sk. [ideju](#)).

Tāpat kā iepriekš vairākos nesenajos pieņēmumos tika apspriesta lauku apvidu loma spēcīgākas ES ekonomikas veidošanā. Dažādas idejas uzsvēra lauku apvidu iedzīvotāju skaita samazināšanās problēmu (sk. [idejas piemēru](#)), un daudzi respondenti uzskatīja, ka tas ietekmē nevienlīdzību (sk. [ideju](#)). Dalībnieki uzsvēra, cik svarīgi ir stimulēt uzņēmumus un jauniešus apmesties uz dzīvi lauku apvidos, izmantojot mērķtiecīgus nodokļus un samazinot birokrātiju (sk. [idejas piemēru](#)). Tika pausts arī aicinājums palielināt finansējumu jaunajiem lauksaimniekiem (sk. [ideju](#)).

Iepriekšējā periodā sociālās aizsardzības un sociālā nodrošinājuma tēma radīja lielu skaitu saistītu ideju, atkārtotot iepriekš izklāstītās tēmas. Ieguldījumos tika apspriestas pensiju reformas, darba nedēļas ilgums, aktivizēšanas politika, politika, ar ko risina konkrētas problēmas, ar kurām saskaras cilvēki ar invaliditāti (sk. [idejas piemēru](#)), un ienākumu atbalsta shēmas. Starp pēdējiem minētajiem bija visbiežākais priekšlikums ieviest vispārēju pamatienākumus (sk. [idejas piemēru](#)), un daži respondenti sarežģīja šāda pasākuma efektivitāti (sk. [ideju](#)).

Nozīmīgā ideju daļā tika apspriests, kā zaļā ekonomika būtu jāsteno un jāsaglabā (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks arī atbalstīja izpratnes veicināšanas kampaņu rīkošanu Eiropas līmenī par labu ūdens resursu apsaimniekošanu (sk. [ideju](#)).

Attēls. Mind karte “Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība” 1. daļa

Risināt sarunas par atjaunotu sociālo līgumu, kura pamatā ir sociālais dialogs un darba koplīguma slēgšanas sarunas
Ieviest pasākumus, lai novērstu pieaugošo valsts parādu ES
Stiprināt un paplašināt ECB pilnvaras
Nodrošināt, ka atvēršanas plāni ir stingri, efektīvi un pārredzami
Atbalstīt un augt MVU: būtiska nozīme ES atvēršanā

Ekonomikas atvēršana

Izveidot Eiropas sociālo dimensiju ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru
Panākt dzimumu līdztiesību visās nozarēs ar vienādu darba samaksu un dzimumu kvotām
Pastiprināt centienus, lai iekļautu personas ar invaliditāti
Samazināt nevienlīdzību un pastiprināt centienus, lai cīnītos pret bezpajumniecību

Iekļaujošāka, sociāli taisnīgāka Eiropa

Finansēt turpmākos pandēmijas gatavības
Ieviest ES mēroga beznosacījumu pamatienākumus
Kaujas (jaunatnes) bezdarbs
Cīņa pret ienākumu atšķirībām ES un nabadzību
Novērtēt sociālās aizsardzības pabalstu ieviešanas iespējas saistībā ar ekonomiskā pamata stabilitāti
Pievērsties ilgtermiņa veselības aprūpei, lai nodrošinātu vecāka gadagājuma cilvēku drošību un cieņu un veicinātu apmaiņu starp paaudzēm;
Koordinēt pensiju politiku un pensijas ES
Noteikt minimālos ES standartus sociālā nodrošinājuma

Sociālā integrēta apzinātās marginalizētās aizsardzības un nodrošinājuma veidu diskrimināciju nodrošināt tiesības atslēgties

Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un darbvietas

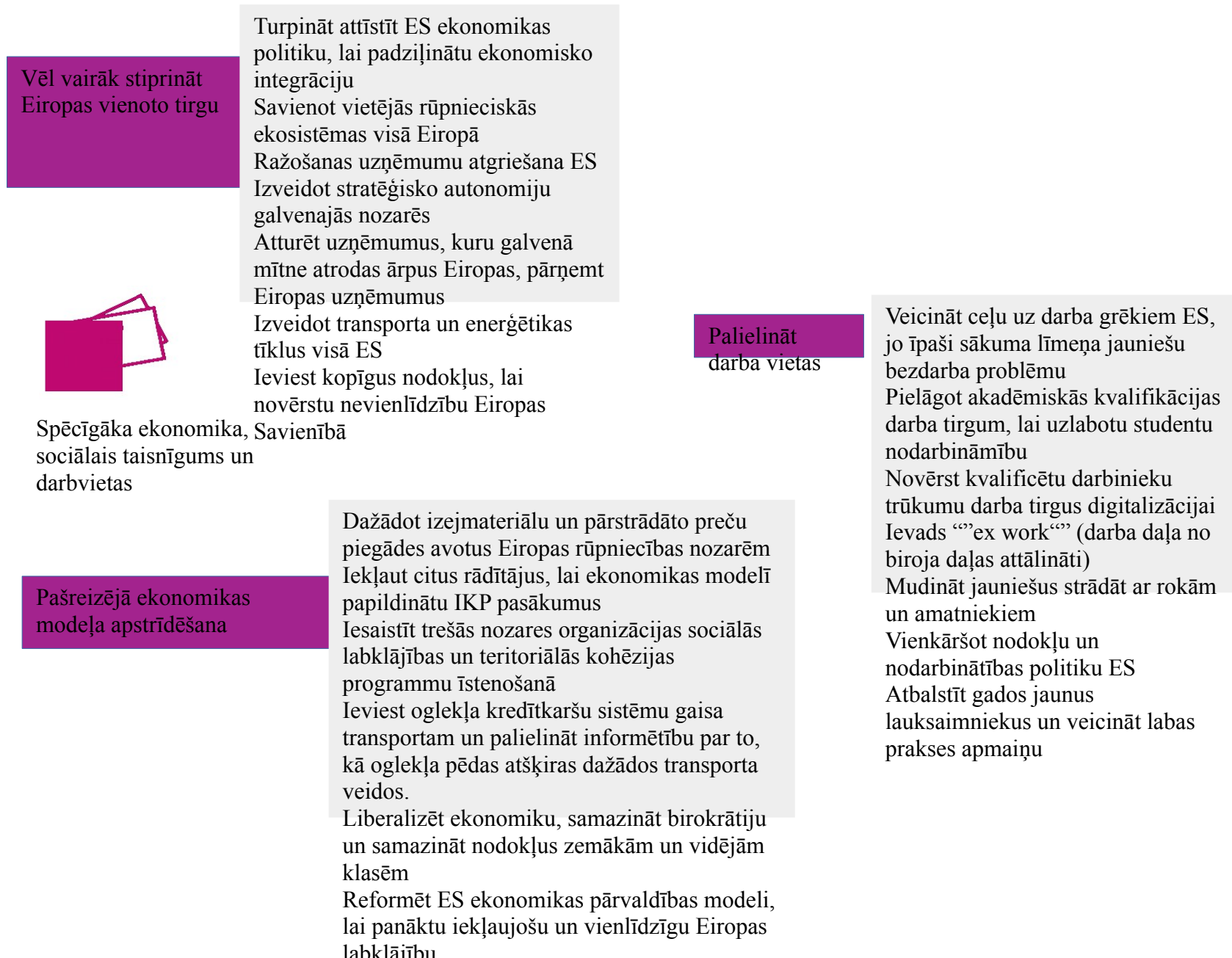
Cīņa pret krāpšanu nodokļu jomā
Vienādot Eiropas nodokļu noteikumus, lai izvairītos no sociālā dempinga
Saskaņot nodokļu politiku virzībā uz fiskālo savienību
Cīņa pret nodokļu oāzēm ar minimālo nodokli visā ES
Veicināt ES patēriņu, izmantojot nodokļus
Nodokļi cīņai pret klimata pārmaiņām
Taisnīga nodokļu politika taisnīgas

Nodokļi iekļaujošai un taisnīgai ekonomikai

Ieguldīt izglītībā, pētniecībā un attīstībā, lai izveidotu Eiropas uz zināšanām balstītu ekonomiku
Samazināt rūpniecisko un komerciālo atkarību no ārējām valstīm
Fonda darbības uzsākšana 8. MVU kā inovācijas virzītājspēks
Decentralizēt uzņēmumus un uzlabot vietējo pārvaldību, lai mazinātu teritoriālās atšķirības
Veicināt ilgtspējīgu tūrismu
Digitālās ekonomikas izveide
Tiekties uz videi draudzīgu ekonomiku
Mudināt un atbalstīt uzņēmumus, lai panāktu zaļo pārkaršanu, vienlaikus novēršot “zaļo mazgāšanu”

Inovācija — izaugsmes veicināšana

Attēls. Saprātīga karte "Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība", 2. daļa

5. ES pasaulē

Idejas, kas publicētas saistībā ar ES tēmu pasaulē, aptver dažādas tēmas, kas saistītas ar ārpolitiku un drošības politiku, sākot no tirdzniecības un dažādiem citiem maigās varas aspektiem līdz pat aizsardzībai. Kopumā biežākās tēmas prasa spēcīgāku ES klātbūtni pasaules politiskajā arēnā: kaimiņattiecību politikā, kā arī attiecībās, piemēram, ar Āfrikas, Klusā okeāna un Latīņamerikas valstīm. Platformas veidotāji uzskata, ka ES vajadzētu būt drosmīgākai gan attiecībā uz maigās, gan stingrās varas izmantošanu. Kopš platformas izveides šis temats kopumā ir radījis 3695 viedokļus, t. i., 1448 idejas, 1768 komentārus un 479 pasākumus. Dažādas idejas var sagrupēt pēc šādām tēmām:

- ES ārpolitikas vispārējie mērķi
- Aizsardzība un bruņotie spēki
- Lēmumu pieņemšana
- Kaimiņattiecību politika un attiecības ar citiem
- Paplašināšanās
- Tirdzniecības politika

Informācija par pasākumiem

Nesenos ES rīkotos pasākumos pasaules temātā lielā mērā ietekmēja radikāli atšķirīgais ģeopolitisks konteksts, ko noteica Krievijas iebrukums Ukrainā.

Konflikta uzliesmojums izraisīja vairāku pasākumu organizēšanu par ES lomu un tās ekonomiskajām un diplomātiskajām attiecībām ar Ukrainu un Krieviju. Tas bija tiešsaistes pasākums Vācijā, kurā piedalījās 64 dalībnieki ([sk. pasākumu](#)), kurā dalībnieki iztaujāja divus ES pārstāvjus par ES ārpolitikas nostāju pašreizējā konfliktā un ES sankciju pret Krieviju ietekmi. Citā tiešsaistes pasākumā Francijā dalībnieki apmainījās viedokļiem ar ES pārstāvi par to, kā samazināt ES atkarību no Krievijas gāzes piegādēm ([sk. pasākumu](#)). Karš arī atjaunoja interesi par tādiem tematiem kā kopējā aizsardzība un ES paplašināšanās, kas tika apspriesti dažos pasākumos. Piemēram, darbseminārā Polijā jo īpaši tika apspriesta nepieciešamība veicināt ES paplašināšanos ([sk. pasākumu](#)).

Tika organizēti arī citi pasākumi, piemēram, konference par Eiropas nākotni ([sk. pasākumu](#)) Spānijā tika organizēts forums, kas veltīts migrācijai, rasismam un attiecībām starp ES un Āfriku.

ES ārpolitikas vispārējie mērķi

Daudzi devumi saskaņā ar ES tēmu pasaulē vēlas, lai ES nostiprinātu savu lomu kā pasaules mēroga dalībniece un dotu ieguldījumu globālajā multilaterālismā, kā arī aizstāvētu demokrātiju un izmantotu savu maigo varu pret autoritārisma pieaugumu visā pasaulē (sk. [idejas piemēru](#)). Lielākā daļa šo ideju tiecas uz vienotāku ES, saskaroties ar globālām problēmām, piemēram, tām, ko pārstāv cilvēktiesību pārkāpumi un klimata pārmaiņas (sk. [idejas piemēru](#)).

Diskusijas par ES lomu pasaulē īpaši iezīmēja Afganistānas un Ukrainas krīze. Respondenti ir uzsvēruši, cik svarīgas ir ģeopolitiskās pārmaiņas, ko izraisa arvien pieaugošā ASV izstāšanās no ārlietām un konfliktiem. Daudzi respondenti uzskata, ka Taliban atgriešanās pie varas ir Rietumu neveiksme un ka ir pienācis laiks ES uzņemties savu lomu ārpolitikas jautājumos neatkarīgi no tās stratēģiskās alianses ar ASV (sk. [idejas piemēru](#)). Šis atkārtotais aicinājums pēc vienotas pieejas ārpolitikai ir bijis vairāku notikumu temats (sk. [pasākuma piemēru](#)). Attiecībā uz lielo krīzi pie Ukrainas robežas ar Krieviju ES aicina palīdzēt Ukrainai (sk. [idejas piemēru](#)) un paust vienotu nostāju pret Krievijas militārajiem draudiem, lai neatkārtotu pagātnes kļūdas, kad sašķelta ES atstāja pārāk daudz vietas ārvalstu lielvarām, jo īpaši ASV, risinot militārās krīzes (sk. [idejas piemēru](#)). Attiecībā uz ASV lomu, neraugoties uz to viedokli par Ukrainas krīzi, daži devumi liecina par neuzticēšanos ES galvenajam sabiedrotajam (sk. [ideju](#)).

Respondenti pauž viedokli, ka ES loma mainās, ņemot vērā pieaugošās bažas par ārkārtas situāciju klimata jomā, ekonomiskās un ģeopolitiskās varas līdzsvara maiņu, nozīmīgām daudzpusējām problēmām un globālo cīņu pret Covid-19 (sk. [pasākuma piemēru](#), sk. [idejas piemēru](#)). Tāpēc vairāki respondenti pauž viedokli, ka ES vajadzētu būt drosmīgākai gan attiecībā uz maigās, gan stingrās varas izmantošanu (sk. [idejas un idejas piemēru](#)).

Attiecībā uz cilvēktiesību aizsardzību viena no visvairāk atbalstītajām idejām šajā tēmā ierosina, ka ir vajadzīga kopēja ārpolitika un drošības politika, lai nodrošinātu eiropiešu drošību, vienlaikus veicinot demokrātiju, cilvēktiesības, tiesiskumu un vides aizsardzību kaimiņvalstīs un pasaulē (sk. [ideju](#)). Vēl viena ideja ierosina uzlabot cilvēktiesību aizsardzību ES parakstīto ārējās tirdzniecības nolīgumu klauzulās (sk. [ideju](#)). Daudzas idejas atbalsta feminisma ES ārpolitiku gan tādā nozīmē, ka ES būtu stingri jāaizstāv sievietes tiesības visā pasaulē (sk. [idejas piemēru](#)), gan arī izmantojot pieeju, kas

balstīta uz pozitīvu mieru un kultūras jutīgumu (sk. [ideju](#)).

Tāpēc respondenti aicina veidot ciešāku sadarbību starp dalībvalstīm un nepieciešamību pārtraukt konkurenci starp dalībvalstīm starptautiskā līmenī (sk. [ideju](#)). Tas ir aicinājums izveidot kopēju Eiropas ieroču eksporta sistēmu ar stingriem noteikumiem, lai nodrošinātu, ka ES ražoti ieroči neveicina konfliktus visā pasaulē un neizraisa cilvēktiesību pārkāpumus (sk. [ideju](#)).

Lai gan lielākajā daļā ideju ir vajadzīga vienotāka un integrētāka ES, tādējādi stiprinot ES kā pasaules mēroga tiesību un tiesiskuma spēku, kas ir atvērts mijiedarbībai ar dažādām daudzpusējām iestādēm gan globālā, gan reģionālā līmenī (sk. [idejas un idejas piemēru](#)), citas vēlas, lai ES koncentrētos uz tās kā ekonomikas dalībnieka lomu, kā sākotnēji paredzēts. Šajā sakarā tās uzskata, ka ES nevajadzētu uzņemties ģeopolitiska dalībnieka lomu, bet gan jāsaglabā sava galvenā kopējā ekonomikas tirgus funkcija. Dalībnieki uzskata, ka, tā kā ES nav suverēna valsts, tā nevar īstenot politisku lomu kā pasaules mēroga dalībniece (sk. [a\) piemēru](#)).

Aizsardzības un bruņotie spēki

Atkārtots un daudz apspriests apakštēms ir nepieciešamība stiprināt ES stingro varu (sk. [pasākuma piemēru](#)), gan palielinot ES budžetu aizsardzībai (sk. [ideju](#)), gan stiprinot Eiropas aizsardzības rūpniecību, lai panāktu stratēģisku autonomiju (sk. [idejas piemēru](#)). Respondenti arī atbalsta kopējas Eiropas armijas izveidi (sk. [idejas piemēru](#)), kas ir viena no visvairāk atbalstītajām idejām šajā jautājumā, vai dalībvalstu bruņoto spēku integrāciju ES līmenī (sk. [idejas piemēru](#)). Daži respondenti atzīst pašreizējās iniciatīvas par labu kopējai Eiropas militārajai politikai, piemēram, ES stratēģisko kompasu drošības un aizsardzības jomā. Viens no tiem jo īpaši aicina pievērst lielāku uzmanību militārajai sociālajai dimensijai (t. i., darba apstākļiem bruņotajos spēkos, sk. [ideju](#)). Tomēr daži pienesumi ir skeptiskāki, ja ne pilnīgi pretim idejai par kopīgu Eiropas armiju. Viens no tiem prasa neīstenot ideju par Eiropas armiju un aicina novirzīt atsevišķu valstu militāros ieguldījumus NATO (sk. [ideju](#)).

Respondenti arī ierosina ES līmenī izveidot specializētākus spēkus vai iestādes, piemēram, Eiropas Nacionālo gvardi, kas izvietotu ārkārtas situācijās, piemēram, pēc dabas katastrofām (sk. [idejas piemēru](#)). Citi dalībnieki arī vēlas izveidot Eiropas Izlūkdienu (sk. [idejas piemēru](#)). Daži respondenti arī ierosina izveidot Eiropas Militāro akadēmiju (sk. [idejas piemēru](#)). Attiecībā uz militāro izglītību viens dalībnieks arī ierosina izveidot pamata militāro apmācību Eiropas jauniešiem (sk. [ideju](#)).

Daži respondenti uzskata, ka ES un ASV alianses panākums nozīmē arī ciešāku sadarbību un koordināciju ārpolitikā starp ES dalībvalstīm (sk. [idejas piemēru](#)).

Lēmumu pieņemšana

ES lēmumu pieņemšanas process bieži tiek uzskatīts par lēnu un diezgan neefektīvu, ja runa ir par ātru rīcību, reaģējot uz tūlītēju problēmu. Lai pārvarētu šo problēmu, dalībnieki virza vairākas idejas, lai reformētu ES lēmumu pieņemšanas procesu.

Respondenti uzskata, ka ir ļoti svarīgi, lai ES darbotos kā viena stabila vienota vienība starptautiskajā politiskajā arēnā, lai saglabātu un vēl vairāk stiprinātu tās lomu. Lai to panāktu, vairāki devumi rada vajadzību pēc kopējas ārpolitikas (sk. [ideju](#)). Aicinājums stiprināt ES spēju iesaistīties ārpolitikā un drošības politikā bija arī Somijas sabiedriskās apspriešanas par Eiropas forumu temats, apspriežot Somijas pašreizējo un turpmāko lomu Eiropā un ES (sk. [pasākumu](#)).

Daudzās atbildēs ir jāpārskata vienprātības noteikums. Vienā ideju daļā uzsvērts, ka pašreizējā situācija, kuras pamatā ir vienprātības noteikums, ļauj vienai dalībvalstij bloķēt kopējo ārpolitiku (sk. [idejas un notikuma piemēru](#)). Tas tiek uzskatīts par problemātisku, jo tas neļauj ES paust ticamu, stabilu un spēcīgu nostāju pasaulē. Tāpēc saskaņā ar pausto ideju ES būtu jāvirzās uz "absolūta" vairākuma balsošanas sistēmu. Viena no visvairāk atbalstītajām idejām šajā tēmā sniedz detalizētu aprakstu par absolūta vairākuma balsošanas sistēmu dalībvalstīm, ko atbalsta vienkāršs Eiropas Parlamenta deputātu vairākums, lai ES varētu veikt izpildvaras pasākumus un radīt reālu un uzticamu ārpolitiku (sk. [ideju](#)). Līdzīgi kā diskusijās par tematu "Eiropas demokrātija", kvalificēta vairākuma balsošana arī tiek piedāvāta kā alternatīva pašreizējam vienprātības noteikumam (sk. [idejas piemēru](#)).

Pēdējā apakštēmā ir apspriestas Eiropas Parlamenta kompetences. Daži respondenti uzskata, ka, lai gan Eiropas Parlaments jau no paša sākuma ir atbalstījis kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) koncepciju un ir centies paplašināt tās darbības jomu, tam joprojām ir tikai perifēra loma ES ārpolitikas veidošanā. Tāpēc viņi uzskata, ka ir ļoti svarīgi piešķirt Eiropas Parlamentam vairāk ārpolitikas kompetenču (sk. [idejas piemēru](#)).

Kaimiņattiecību politika un attiecības ar citiem

Ideju apakštēma attiecas uz ES diplomātisko pārstāvību, un kopumā respondenti aicina ES

iestādes redzamāk pārstāvēt un aizstāvēt savas intereses pasaulē (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā viņi ierosina, ka ES dalībvalstu vēstniecības būtu jāaizstāj ar vienotu ES vēstniecību, kas pārstāvētu un apvienotu visas ES dalībvalstis. Viens dalībnieks uzskata, ka to varētu panākt, reformējot esošo Eiropas Savienības Ārējās darbības dienestu (EĀDD, sk. [ideju](#)). Tas varētu nozīmēt arī vienotu ES dalību visās starptautiskajās institūcijās, piemēram, NATO (sk. [idejas piemēru](#)), vai vienu vienotu un pastāvīgu pārstāvniecību ANO Drošības padomē (sk. [ideju](#)). Citas idejas ietver kopējas ES pasēs izveidi visiem Eiropas pilsoņiem (sk. [idejas piemēru](#)) un sistemātisku Eiropas karoga un Eiropas himnas izmantošanu starptautiskā kontekstā (sk. [idejas piemēru](#)).

Pasākums Polijā un ar to saistītā ideja (sk. [notikumu un ideju](#)) atkārtoti uzsvēra Apvienotās Karalistes un ES tirdzniecības attiecību ekonomisko nozīmi gan Polijai, gan visai ES, un to pat pēc Brexit. Šajā tēmā sniegtais ieguldījums jo īpaši attiecas uz ES politiskajām attiecībām ar Krieviju un Ķīnu (sk. [pasākuma piemēru](#)). Pienesumu autori izvirza nepieciešamību fundamentāli pārdomāt ES ārpolitiku, īstenojot drosmīgāku pieeju atbilstoši tam, kas tika apspriests iepriekšējos tēmās. Viens dalībnieks, piemēram, apgalvo, ka ES būtu jāpalielina jūras klātbūtne Indijas un Klusā okeāna reģionā (sk. [ideju](#)). Tomēr citi platformas dalībnieki apspriež viedokli, ka attiecībā uz Ķīnu ES būtu ne tikai jāizstrādā vienotāka un stingrāka nostāja diplomātiskajās attiecībās, ņemot vērā ļoti atšķirīgās vērtību sistēmas, bet arī jāizstrādā Eiropas Savienības ārvalstu ieguldījumu stratēģija, lai novērstu Ķīnas ietekmi pasaulē un jo īpaši jaunattīstības valstīs (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz attiecībām ar Krieviju un Austrumeiropas valstīm daži dalībnieki pasākumā, kurā apsprieda attiecības starp Vāciju un Baltijas valstīm, cita starpā aicināja ES atbalstīt Baltkrievijas opozīciju (sk. [pasākumu](#)). Viens dalībnieks vēlas, lai ES vairāk iesaistītos politiskajā saspīlējumā, kas rodas kaimiņvalstīs, piemēram, Melnkalnē, Bosnijā un Hercegovinā un Kosovā, vai pat savās dalībvalstīs, piemēram, Kiprā (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā šis dalībnieks arī pauž bažas par attiecībām starp ES un Turciju, kā arī starp ES un Serbiju. ES tiek arī mudināta uzņemties vadošo lomu miera veidošanas procesā starp Izraēlu un Palestīnu (sk. [idejas piemēru](#)).

Attiecībā uz ES attiecībām ar valstīm ārpus Eiropas, jo īpaši ar Āfrikas valstīm, respondenti pauž viedokli, ka būtu jāveido ciešāka partnerība un jāpārveido tirdzniecības attiecības ar Āfriku (sk. [priekšvakarapiemēru](#)). Citi iedzīvotāji aicina veidot spēcīgākas divpusējas partnerības starp atsevišķām dalībvalstīm un Āfrikas valstīm, arī lai risinātu migrācijas jautājumus. Šāda veida idejas ir sīkāk aprakstītas Migrācijas nodaļā. Ir arī daži aicinājumi atteikties no bijušo koloniālo sistēmu ekonomiskā un

politiskā mantojuma saglabāšanas (sk. [ideju](#)). Arī attiecībā uz attiecībām ar Āfrikas kontinentu viens dalībnieks mudina ES pilnībā atzīt Somāliendu par suverēnu valsti (sk. [ideju](#)). Daži respondenti aicina veidot spēcīgāku partnerību starp ES un citām reģionālām daudzpusējām organizācijām, tostarp Āfrikas Savienību, Mercosur un ASEAN (sk. [idejas piemēru](#)).

Paplašināšanās

Atkārtots temats ir ES paplašināšanās. Idejas par turpmāku paplašināšanos, jo īpaši attiecībā uz Rietumbalkāniem, saņem salīdzinoši lielu dalībnieku skaitu. Viens no visvairāk atbalstītajiem ieguldījumiem šajā tēmā aicina turpināt ES paplašināšanos, integrējot Rietumbalkānu partnerus, lai nodrošinātu mieru un stabilitāti reģionā (sk. [ideju](#)). Tika organizēti arī dažādi pasākumi, kuros apsprieda jautājumus, kas saistīti ar ES paplašināšanos un Rietumbalkāniem (sk. [pasākuma piemēru](#)). Vienā jaunatnes pasākumā Vācijā jaunie dalībnieki pieprasīja lielāku ES iesaisti Rietumbalkānos, tostarp kā drošības jomas dalībnieku (sk. [pasākumu](#)). Ungārijas konferences pasākumā (sk. [pasākumu](#)) tika pieņemta spēcīga paplašināšanās atbalstoša nostāja, kurā piedalījās vairāki politiķi un akadēmiķi, kuri uzsvēra Rietumbalkānu paplašināšanās nozīmi Eiropas Savienības nākotnē. Dažādi devumi ir vērsti uz ES paplašināšanās ģeopolitisko aspektu (sk. [idejas piemēru](#)), savukārt citi uzsver, ka izredzes pievienoties ES ir ekonomikas reformu un tiesiskuma stiprināšanas virzītājspēks valstīs, kas vēlas pievienoties ES (sk. [idejas piemēru](#)). Saistībā ar prasībām ES paplašināties līdz Rietumbalkāniem ir aicinājums pilnībā atzīt Kosovu (sk. [idejas piemēru](#)). Tomēr ideja paplašināt ES iekļaut Kosovu rada dažādas piezīmes, kas dažādu iemeslu dēļ stingri iebilst pret šo perspektīvu. Cits dalībnieks pieprasa bezvīzu ieceļošanu ES cilvēkiem no Kosovas (sk. [ideju](#)). Lai gan daži dalībnieki retāk nekā tie, kas atbalsta paplašināšanos, iebilda pret turpmāku ES paplašināšanos, uzsverot nepieciešamību noteikt prioritātes pašreizējās Savienības iekšējiem jautājumiem (sk. [idejas piemēru](#)). Vienā no atbildēm ES tiek lūgts pārtraukt uzskatīt Turciju par kandidātvalsti (sk. [ideju](#)). Viens atbildētājs kopumā kritizē ES neskaidrību paplašināšanās politikā (sk. [ideju](#)). Pēc viņas domām, tas rada neapmierinātību un nestabilitāti kandidātvalstīs. Tāpēc, viņasprāt, Eiropas Savienībai reizi par visām reizēm ir jāprecizē sava nostāja attiecībā uz paplašināšanos.

Tirdzniecības politika

Dalībnieki mazāk diskutē par idejām, kas saistītas ar tirdzniecības un ekonomiskajām attiecībām. Tomēr

jautājums par tirdzniecības attiecību un nolīgumu stiprināšanu starp ES un citām pasaules valstīm bieži tiek pieminēts to ideju vidū, kurās aicināts izveidot spēcīgāku un aktīvu ES pasaules mērogā. Virkne ieguldījumu tematā ES pasaulē vēlas uzlabot tirdzniecības politiku un reformēt tirdzniecības nolīgumus saskaņā ar ES vērtībām gan attiecībā uz cilvēktiesību ievērošanu, gan vides standartu ievērošanu (sk. [idejas piemēru](#)). Plaši atbalstīta ideja aicina reformēt ES tirdzniecības un ieguldījumu politiku un atjaunot globālo multilaterālismu, kura pamatā ir pienācīgu darbvietu radīšana un pamattiesību un cilvēktiesību, tostarp darba ņēmēju un arodbiedrību tiesību, aizsardzība (sk. [idejas piemēru](#)). Vācu valodā runājošā seminārā dalībnieki apsprieda ES tirdzniecības politiku un tās ietekmi trešās pasaules valstīs, jo īpaši attiecībā uz nozarēm, kurām raksturīgi slikti darba apstākļi, bērnu darbs un negatīva ietekme uz vidi, piemēram, tekstilrūpniecība (sk. [pasākumu](#)). Dažiem respondentiem veselības un klimata krīzes ir izcēlušas ļoti globalizētas un savstarpēji atkarīgas Eiropas ekonomikas robežas. Masku trūkums veselības krīzes laikā, problēmas ar globālajām piegādes ķēdēm pēc pandēmijas un globālās tirdzniecības ietekme uz vidi ir izraisījušas aicinājumus reindustrializēt un palielināt vietējo ražošanu (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā daudzi respondenti aicina uzlabot koordināciju starp ES dalībvalstīm attiecībā uz piegādes ķēžu risku pārvaldību (sk. [idejas piemēru](#)). Cits dalībnieks ierosina izveidot īpašu iestādi, lai prognozētu un novērstu stratēģisko resursu trūkumu. Tas varētu izpausties kā Eiropas novērošanas centrs (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)

Visjaunākās idejas šajā tēmā bija saistītas ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, pastiprinot pēdējā publicētā ziņojuma tēmas. Kopumā jauni ieguldījumi prasīja Eiropas atbalstu Ukrainai, bet arī atbalstīja risinājumus, lai izbeigtu konfliktu (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā devums dažkārt atspoguļoja radikāli atšķirīgas nostājas, un lielākā daļa respondentu atzinīgi novērtēja ES kopējās ārpolitikas iniciatīvas (sk. [idejas piemēru](#)), un daži kritizēja tās (sk. [idejas piemēru](#)). Tika paustas arī bažas par Krievijas ģeopolitiskajām ambīcijām Baltijas valstīs un par Krievijas ietekmi Rietumbalkānos (sk. [ideju](#)). Turklāt bieži tika pieminēta NATO loma saistībā ar konfliktu (sk. [idejas piemēru](#)). Ukrainas, Moldovas un Gruzijas iesniegtie pieteikumi dalībai ES, reaģējot uz Krievijas agresiju Ukrainā, izraisīja vēl biežākas debates par ES paplašināšanos platformā, un daži dalībnieki bija atvērtāki turpmākai Savienības paplašināšanai, un

citi atbalstīja daudz mērenāku paplašināšanās politiku (sk. [idejas piemēru](#)).

Konflikts ir padarījis ES lomu cilvēktiesību un demokrātijas aizsardzībā visā pasaulē par vēl svarīgāku jautājumu. Dažādi pienesumi aizstāvēja to, cik svarīgi ir veidot diplomātiskās attiecības ar citām demokrātijām visā pasaulē, kuru suverenitāti apdraud autokrātiskās valstis, piemēram, Taivāna (sk. [ideju](#)). Citos ieguldījumos tā vietā tika apspriests attiecību raksturs starp ES un tādām neliberālām valstīm kā Irāna, Ķīna un Turcija (sk. [idejas piemēru](#)), cenšoties panākt lielāku dialogu un ekonomisko sadarbību ar šādām valstīm.

Attēls. Mind karte "ES pasaulē" tēma 1. daļa

Veicināt demokrātiskās vērtības un
cilvēktiesības
Veikt pasākumus pret valstīm, kas pārkāpj
starptautiskos līgumus
Stiprināt kopējo ārpolitiku
Veicināt ES stratēģisko autonomiju

ES ārpolitikas vispārējais
mērķis

Izveidot Eiropas armiju
Izveidot specializētākus spēkus vai
aizsardzības iestādes ES līmenī;
piemēram, izlūkošanas dienests
Izveidot kopīgus Eiropas bruņotos
spēkus ar aizsardzību nesaistītiem
mērķiem, piemēram, Eiropas
Zemessardzi;

Aizsardzības un
bruņotie spēki

ES pasaulē

ES kā globālas varas pamanāmības un
ietekmes palielināšana
Veicināt ciešāku sadarbību starp
dalībvalstīm
Pārskatīt vienprātības noteikumu par
absolūtu vai kvalificētu balsu
vairākumu
Piešķirt Eiropas Parlamentam vairāk
ārpolitikas kompetenču

Lēmumu pieņemšana

Attēls. Mind kartes "ES pasaulē" tēma, 2. daļa

Kaimiņattiecību politika un attiecības ar citiem

ES pasaulē

Izveidot vienotu ES vēstniecību, lai pārstāvētu dalībvalstis

Pieņemt pārliecinošu nostāju pret Krieviju un Ķīnu un aizsargāt Eiropas ekonomiskās partnerattiecības ar šīm valstīm

Izstrādāt ES ārvalstu ieguldījumu stratēģiju, lai cīnītos pret Ķīnas ietekmi pasaulē

Veidot spēcīgākas partnerības starp ES un Āfrikas valstīm, kā arī citām valstīm, kas nav Rietumu valstis, tostarp ar tādu organizāciju starpniecību kā Āfrikas Savienība vai Mercosur.

Veicināt ciešākas divpusējas partnerattiecības starp dalībvalstīm un jaunattīstības valstīm

Vienota ES pārstāvība tādās starptautiskās iestādēs kā NATO vai vienota un pastāvīga pārstāvniecība ANO Drošības padomē

Uzņemties vadošo lomu miera veidošanā starp Izraēlu un Palestīnu

Tirdzniecības politika

Paredzēt un rast koordinētus risinājumus resursu trūkumam piegādes ķēdes krīzēs

Veicināt tirdzniecības nolīgumus saskaņā ar ES vērtībām

Veicināt ekonomisko sadarbību un izaugsmi gan ES, gan ārpus tās

Ieguldīt vietējā ražošanā un palielināt rūpniecisko autonomiju

Paplašināšanās

Turpināt paplašināšanos Rietumbalkānu virzienā

Integrēt Ukrainu, Moldovu un Gruziju ES

ES paplašināšanās virzība pret tālāku paplašināšanos Atzīt Kosovu un veicināt tās integrāciju ES;

6. Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība

Temats “Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība” ir radījis kopumā 5351 ieguldījumu (1768 idejas, 2910 komentāri un 673 pasākumi), kuros ieguldītāji virza idejas par dažādām tiesībām un brīvībām, piemēram, LGBTIK un dzimumu līdztiesību, un personu ar invaliditāti iekļaušanu, kā arī apspriež Eiropas vērtību kā pamatprincipa koncepciju. Atspoguļojot viedokļu dažādību platformā, citi respondenti ir aicinājuši ievērot konservatīvākus viedokļus, kas bieži ir saistīti ar reliģisko vērtību aizsardzību. Vēl viens būtisks temats šajā tēmā ir tas, ka ir jāatbalsta un jāaizstāv tiesiskums attiecībā uz to, kas tiek raksturots kā “neliberālo demokrātiju pieauguma draudi ES”, un nepieciešamība stiprināt ES demokrātiskās vērtības. Nesenie darbi ir apsprieduši karu Ukrainā un nepieciešamību ES palielināt savas militārās spējas. Ieguldījumi attiecas uz šādām tēmām:

- **Tiesības un brīvības**
- **Iekļaujoša sabiedrība**
- **Tiesiskuma aizsardzība**
- **Drošība**
- **ES vērtības**
- **Lobēšana un korupcija**

Informācija par pasākumiem

Saistībā ar tematu “Vērtības, tiesības, tiesiskums un drošība” ES vērtības tika apspriestas apaļā galda pasākumā Francijā (sk. [pasākumu](#)), un problēmas, kas izriet no ES kultūras un valodu daudzveidības, tika risinātas arī Vācijas konferencē, kas tika organizēta sadarbībā ar minoritātēm Vācijas un Dānijas pierobežā un kurā īpaša uzmanība tika pievērsta minoritāšu vērtībai un nozīmīgumam sabiedrībā (skatīt [pasākumu](#)).

Iekļaujošā sabiedrība, dzimumu līdztiesība, rasisma apkarošana (sk. [pasākumu](#)) un pret LGTBIQ vērsta fobijas politika bija visbiežākās tēmas pasākumiem, kas organizēti saskaņā ar šo tematu, jo īpaši Grieķijā, Itālijā, Francijā un Beļģijā. Dānijā pasākumi par vērtībām un tiesībām galvenokārt izpaudās kā ceļojoši semināri, lai iesaistītu jauniešus vairākās vidusskolās visā valstī (sk. [pasākumu](#)).

Ar dzimumu saistīta diskriminācija un vardarbība tika plaši apspriesta tiešsaistes pasākumā, kurā tika skarti pamatcēloņi, jaunprātīgas izmantošanas novēršana un reaģēšana uz to (sk. [notikumu](#)). Saistībā ar starptautisko sieviešu tiesību dienu tika organizēts pasākums, lai apspriestu politikas pasākumus dzimumu līdztiesības veicināšanai (sk. [pasākuma piemēru](#)). Kamēr studentu pasākums pievērsās vardarbībai ģimenē un ar dzimumu saistītai vardarbībai (sk. [pasākumu](#)).

Nesen dažos pasākumos tika apspriesti jautājumi, kas saistīti ar drošību un aizsardzību, pieskaroties Krievijas iebrukumam Ukrainā. Jo īpaši vienā pasākumā tika apspriesta Ukrainas kara ietekme uz ES drošību un aizsardzību (sk. [notikumu](#)), bet citā tika aplūkotas izredzes panākt stratēģisko autonomiju (sk. [notikumu](#)).

Tiesības un brīvības

Tiesību un brīvību temats ir ievērojams, jo īpaši tāpēc, ka respondentu izvirzītie tiesību un brīvību veidi ir ļoti dažādi.

Liela daļa ideju par tiesībām un brīvībām apspriež cilvēktiesību un brīvību aizsardzību kopumā (sk. [idejas piemēru](#)). Viena no visvairāk atbalstītajām idejām šajā tēmā ierosina stiprināt dažādu cilvēktiesību instrumentu izpildāmību ES tiesību sistēmā (sk. [ideju](#)), savukārt citas uzskata, ka ir jāatjaunina cilvēktiesības, lai tās atbilstu mūsdienu un nākotnes sabiedrības realitātei (sk. [idejas piemēru](#)).

Tiek skarti dažādi cilvēktiesību veidi, proti, ekonomiskās, sociālās, kultūras, pilsoniskās un politiskās tiesības. Daži dalībnieki vērs uzmanību uz cilvēktiesību pārkāpumiem pie Eiropas robežām, uz kuriem daži respondenti reaģē, nosodot cilvēku kontrabandistus (sk. [idejas piemēru](#)).

Šajā platformā lielā mērā ir pārstāvētas pilsoniskās un politiskās tiesības, no kurām lielākā daļa (sk. [idejas piemēru](#)) ir tiesības uz privātumu un vārda brīvību. Šie komentāri, kuros tiek apspriesta brīvība no diskriminācijas, ir sagrupēti atsevišķā iekļaujošas sabiedrības tēmā, jo tie ir ievērojami apjomīgi.

Ņemot vērā mūsu mainīgo sabiedrību, daudzveidīgais devums koncentrējas uz jautājumiem, kas saistīti ar tiesībām un brīvībām digitālās pārveides kontekstā, jo īpaši saistībā ar tiesībām uz privātumu. Šis apakštēms ir vienlīdz apspriests digitālās pārveides tematā. ES Vispārīgā datu aizsardzības regula tiek uzskatīta par būtisku, lai novērstu to, ka uzņēmumi pārdod personas datus (sk. [ideju](#)). Kopumā respondenti norāda, ka ir vajadzīgi labāki tiesību akti un instrumenti, lai risinātu privātuma problēmas saistībā ar internetu un sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem, kā arī visām jaunajām tehnoloģijām (sk. [ideju](#)). Tiek aicināts ierobežot biometrisku datu izmantošanu uzraudzībai (sk. [ideju](#)) un personas datu vākšanu un apmaiņu plašākā nozīmē (sk. [idejas piemēru](#)). Faktiski datu sniedzēji norāda, ka digitālā uzraudzība, ko veic tehnoloģiju giganti, vācot personas datus, būtiski apdraud iedzīvotāju cieņu, autonomiju un privātumu. Tāpēc viņi aicina pastiprināt noteikumus un datu aizsardzības pasākumus (sk. [ideju](#)). Tas tiek darīts arī, ņemot vērā pausto nepieciešamību palielināt regulējumu attiecībā uz mākslīgo intelektu (sk. [ideju](#)).

Vēl viena ideju grupa apspriež vārda brīvību un šīs brīvības ierobežojumus. Attiecībā uz vārda brīvības nodrošināšanu saistībā ar presi un sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem daži respondenti ir pauduši bažas par to, ka tie tiek apdraudēti, saturs tiek izņemts no platformām (sk. [piemēru](#)).

Citi risina vārda brīvības ierobežojumus, piemēram, cik lielā mērā tiešaistes saturs būtu jāregulē un kā tas ietekmē vārda brīvību, un daži iedzīvotāji

atbalsta vienota Eiropas digitālā satvara izveidi (sk. [pasākumu](#)). Viltus ziņas, piemēram, tiek uztvertas kā drauds demokrātiskām pamatvērtībām (sk. [notikumu](#)). Bieži izvirzītais naida runas jēdziens norāda uz nepieciešamību risināt šo jautājumu un palielināt aizsardzību naida runas upuriem ([idejas](#) un [notikuma](#)piemērs) un naida noziegumos (sk. [notikumu](#)).

Apakštēma attiecas uz ekonomiskajām un sociālajām tiesībām, kas minētas arī jautājumā par spēcīgāku ekonomiku, sociālo taisnīgumu un nodarbinātību, piemēram, tiesībām uz mājokli (sk. [idejas piemēru](#)), darba un privātās dzīves līdzsvara nodrošināšanu (sk. [pasākuma](#)piemēru), sociālo nodrošinājumu pārtikai (sk. [ideju](#)) utt. Daži respondenti pieprasa atjaunināt cilvēktiesības šajā jomā (sk. [ideju](#)) vai pat padarīt sociālās tiesības īstenojamas (sk. [ideju](#)).

No konkrēta iedzīvotāju segmenta tiesību viedokļa vairākas idejas atbalsta bērnu tiesības un norāda uz nepieciešamību palielināt bērnu aizsardzību tiesību aktos un politikā (sk. [idejas piemēru](#)).

Ņemot vērā pamattiesības respektēt kultūru, reliģiju un valodu daudzveidību, platformā plaši atbalstīta ideja ir prasība Eiropas Savienībai atzīt Esperanto par Eiropas pilsoņu valodu (sk. [idejas piemēru](#)). Vēl viena atbilstu grupa uzsver nepieciešamību atcelt Covid-19 pasākumus, tiklīdz pandēmijas ietekme to ļaus, lai nodrošinātu atgriešanos pie normālas situācijas un atjaunotu iedzīvotāju brīvības (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā ir arī aicinājums novērst diskrimināciju pret pilsoņiem, kuri ir izvēlējušies nevakcinēt vai iziet regulārus testus, lai piekļūtu pamata telpām (sk. [idejas piemēru](#)). Jautājumi, kas saistīti ar vakcināciju pret Covid-19, ir sīkāk aplūkoti tematā "Veselība".

Dažās atbildēs ES tiek aicināts uzņemties vadošo lomu dzīvnieku tiesību aizsardzībā (sk. [ideju](#)), piemēram, ieviešot "dzīvnieku licenci" (sk. [ideju](#)). Respondenti uzskata, ka, lai gan ES līgumos dzīvnieki ir atzīti par jutīgām būtnēm, lauksaimniecības un gaļas nozarē joprojām pastāv ļaunprātīga un nežēlīga izturēšanās (sk. [idejas piemēru](#)).

Citi īpaši pievēršas tiesu jautājumiem un ES iekšējās mobilitātes ietekmei, apspriežot nepieciešamību atvieglot procesus, piemēram, saistībā ar mantošanas lietu izskatīšanu (sk. [ideju](#)), [nāvi](#) (sk. [ideju](#)) un ierosinot, ka dalībvalstu laulāto mantisko attiecību un reģistrētu partnerattiecību reģistriem vajadzētu būt savstarpēji saistītiem (sk. [ideju](#)). Atklātā foruma tīmekļseminārā dalībnieki apsprieda procesuālās tiesības kriminālprocesā visā ES (sk. [pasākumu](#)).

Dažādi dalībnieki atbalsta tiesības pašārstēties ar marihuānu (sk. [idejas piemēru](#)) un plašāk apspriež narkotiku dekriminalizāciju un legalizāciju (sk. [idejas piemēru](#)). Šis jautājums tiek risināts arī saistībā ar tematu "Veselība".

Daži iedzīvotāji ierosina, ka skaidras naudas maksāšanas iespējas būtu jāatzīst par demokrātiskām tiesībām (sk. [idejas piemēru](#)).

Iekļaujoša sabiedrība

Dažādi viedokļi aicina pielikt lielākas pūles, lai izveidotu iekļaujošu sabiedrību, risinot tādas jautājumus kā brīvība, diskriminācija un vienlīdzība. Šajā tēmā dominējošais devums ir saistīts ar idejām, kas saistītas ar dzimumu līdztiesību, tostarp ļoti atbalstītu ideju par šo jautājumu (sk. [ideju](#) un [pasākuma piemēru](#)), kā arī pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm (sk. [notikumu](#)). Saistītie ierosinājumi ietver sieviešu skaita palielināšanu politisko un ekonomisko lēmumu pieņēmēju vidū (sk. [idejas piemēru](#)). Dzimumu līdztiesība tiek plaši apspriesta arī attiecībā uz vienādas darba samaksas panākšanu (sk. [idejas piemēru](#)), kā arī izglītības ziņā no bērnības (sk. [ideju](#)). Arī citos jautājumos ir pausts aicinājums izmantot dzimumu līdztiesības pieeju attiecībā uz nozarēm, kurās tradicionāli dominē vīrieši, piemēram, STEM.

Attiecībā uz seksuālajām un reprodūktīvajām tiesībām pilsoņi ir atšķirīgi. Ieguldījumu grupa uzsver, cik svarīga ir seksuālā un reprodūktīvā veselība un tiesības kā būtiski līdzekļi, lai panāktu dzimumu līdztiesību un izbeigtu ar dzimumu saistītu vardarbību, tostarp tiesības uz abortu (sk. [idejas piemēru](#)). Savukārt citi devumi atbalsta cieņas un tiesību uz dzīvību aizsardzību, apturot finansējumu tādās ES pētniecības, attīstības palīdzības un sabiedrības veselības jomās, kas veicina cilvēka embriju iznīcināšanu (sk. [ideju](#)). Papildus abortu tematam idejas, kas saistītas ar seksuālajām un reprodūktīvajām tiesībām, apspriež nepieciešamību īstenot efektīvus pasākumus, lai apkarotu pieaugošo ar dzimumu saistītu vardarbību (sk. [idejas](#) un [notikuma piemēru](#)), kā arī ierosina risināt vīriešu stereotipus (sk. [ideju](#)) un apkarot atreibību un uzmākšanos tiešsaistē (sk. [pasākumu](#)).

Vēl viens temats, kas ir piesaistījis daudzus viedokļus, ir nepieciešamība vēl vairāk veicināt personu ar invaliditāti iekļaušanu, piemēram, to cilvēku iekļaušanu, kurus skārusi Trisomy 21 (sk. [ideju](#)). Respondenti aicina iekļaut personu ar invaliditāti iekļaušanu valstu konstitūcijās (sk. [ideju](#) un [notikumu](#)), kā arī īstenot politiku, lai veicinātu personu ar invaliditāti nodarbinātību (sk. [ideju](#)) un apmācību par invaliditātes izpratni visiem darba ņēmējiem (sk. [ideju](#)). Līdzīgi ideja atbalsta skolotāju apmācību par to, kā skolēnus ar invaliditāti integrēt klasēs (sk. [ideju](#)). Citi priekšlikumi ir šādi: šķēršļu likvidēšana personām ar invaliditāti, padarot produktus un pakalpojumus pieejamākus (sk. [ideju](#) un [notikumu](#)), ii) pienācīga cilvēktiesību aizsardzība (sk. [ideju](#)) un iii) cīņa pret diskrimināciju pret cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem (sk. [ideju](#)). Ļoti komentēts pasākums, kurā dalībnieki piekrīt

komentāru sadaļā, aicina savā atbalstā iekļaut cilvēkus ar Dauna sindromu un likumdošanas iniciatīvas (sk. [pasākumu](#)), lai palielinātu viņu pamanāmību un līdzdalību visos sabiedrības līmeņos (sk. [ideju](#)).

Daži respondenti uzskata, ka dažās dalībvalstīs tiek apdraudētas sieviešu, LGBTIK minoritāšu tiesības un cilvēktiesības (sk. [idejas un idejas piemēru](#)). Kā norādīts turpmāk, daudzi dalībnieki aicina aizsargāt LGBTIK un atzīt viendzimuma laulības visās ES dalībvalstīs (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#)) un atļaut LGBTIK vecāku statusu (sk. [ideju](#)). Viens darbsemināra pasākums bija veltīts LGBTIK tiesību integrēšanai dažādās jomās (sk. [pasākumu](#)). Cita ideja ierosina ieviest multiplās diskriminācijas jēdzienu, t. i., diskrimināciju divu vai vairāku iemeslu dēļ, un veikt konkrētus pasākumus tās apkarošanai (sk. [ideju](#)).

Nemot vērā Eiropas sabiedrības novecošanu, platformai ir iesniegti aicinājumi cīnīties pret vecumu (sk. [ideju](#)). Notika arī pasākums, lai izpētītu demogrāfisko pārmaiņu ietekmi uz sabiedrības strukturālajiem pamatiem (sk. [notikumu](#)).

Dažos pasākumos uzmanība tika pievērsta arī jautājumam par nacionālo un etnisko minoritāšu tiesībām (sk. idejas un [pasākuma piemēru](#)), tostarp romu kopienai (sk. [idejas](#), [pasākuma](#) un [pasākuma piemēru](#)). Tajā pašā laikā dažas idejas aicina pieņemt ES regulējumu, lai nodrošinātu Eiropas minoritāšu valodu tiesības (sk. [idejas piemēru](#)). Viena no ļoti atbalstītajām idejām aicina padarīt katalāņu par oficiālu ES valodu (sk. [ideju](#)).

Tika apspriestas iekļaujošas komunikācijas pārdomas Komisijā, dalībnieki komentēja, ka Eiropas pilsoņiem vajadzētu justies brīviem svinēt reliģiskos svētkus, lai izvairītos no tā, ka Eiropas pilsoņi jūtas apgriezti diskriminēti (sk. [ideju](#), [ideju](#) un [notikumu](#)).

Saistībā ar daudzveidīgas un iekļaujošas Eiropas perspektīvām ieguldītāji apspriež nepieciešamību pēc veiksmīgas integrācijas politikas, jo daži uzsver, ka efektīvas imigrantu integrācijas politikas īstenošanas trūkums rada spriedzi Eiropas sabiedrībā un ar to saistītos drošības riskus (sk. [ideju](#)).

Tiesiskuma aizsardzība

Nepieciešamība atbalstīt tiesiskumu un demokrātisko vērtību ievērošanu ir bieži atkārtojama tēma (sk. [idejas piemēru](#)). Devums atzīst, ka tie veido Eiropas Savienības pamatus (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Lai gan lielākā daļa ieguldījumu rada iekšējus aspektus attiecībā uz tiesiskumu, ir aptverti arī ārējie aspekti, aicinot ES ieņemt stingrāku nostāju attiecībā uz trešām valstīm, piemēram, Krieviju un Ķīnu.

Viena no visvairāk atbalstītajām idejām šajā tēmā aicina izveidot demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību pārskatīšanas mehānismu (sk. [ideju](#)). Ir uzsvērtā arī tiesiskuma nozīme iekšējā tirgus darbībā (sk. [ideju](#)). Līdz ar to doma par kopēja redzējuma noteikšanu tās vērtību un iestāžu aizsardzībai ir plaši izplatīta visā platformā (sk. [idejas piemēru](#)).

Daudzi dalībnieki ir nobažījušies par ES vērtību un tiesiskuma ievērošanu ES (sk. [idejas un idejas piemēru](#)), daži īpaši minēja Ungāriju (sk. [idejas piemēru](#)) un Poliju (sk. [idejas un idejas piemēru](#)).

Ļoti atbalstīta ideja uzsvērt, ka demokrātija un tiesiskums būtu jāatbalsta visām dalībvalstīm, neiesaistoties dubultstandartos (sk. [ideju](#)).

Ņemot vērā šos šķietamos draudus tiesiskumam, respondenti ierosina dažādas stratēģijas pārkāpumu apkarošanai: i) samazinot dotācijas valstīm, ii) atņemot balsstiesības Padomē (sk. [idejas piemēru](#)), iii) izmantojot budžeta aizsardzības mehānismus, kas saistīti ar tiesiskumu (sk. [ideju](#)), iv) pārskatot 7. pantu, lai atvieglotu sankciju piemērošanu valdībām, kas pārkāpj ES vērtības (sk. [ideju](#)), v) ieviešot mehānismu, ar ko dalībvalstis var tikt izraidītas, ja tās pārkāpj demokrātisko tiesiskumu (sk. [ideju](#)), un vi) izveido uzraudzības iestādi, piemēram, Eiropas Savienības Tiesu, lai aizsargātu demokrātiju un tiesiskumu ES (sk. [ideju](#)).

Papildus citām ES vērtībām ir ierosinātas arī vairākas idejas tiesiskuma nodrošināšanai. Dažas no tām ierosina atbalstīt pilsoniskās sabiedrības organizācijas, lai stiprinātu un uzturētu demokrātisku tiesiskumu (sk. [ideju un ideju](#)). Ieguldītājs ir izvirzījis attiecīgu ideju īstenot ES pilsoniskās sabiedrības stratēģiju, lai pilsoniskās sabiedrības organizācijas varētu brīvi darboties un veicināt Eiropas vērtību ievērošanu (sk. [ideju](#)).

Tomēr visizplatītākā ideja aicina atcelt vienprātības noteikumu, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis, kas nav pieskaņotas tiesiskumam, nevar bloķēt lēmumu pieņemšanu ES (sk. [idejas piemēru](#)).

Tiek uzskatīts, ka preses un plašsaziņas līdzekļu brīvības aizsardzība ir saistīta ar tiesiskuma un ES vērtību aizsardzību plašākā nozīmē. Tas bija līdzdalības darbseminārs, un būtiska nozīme bija nepieciešamībai palielināt plašsaziņas līdzekļu plurālisma pārredzamību un nodrošināt žurnālistu lielāku aizsardzību (sk. [pasākumu](#)). Tiek atbalstīta arī lielāka pārredzamība un lielāka iedzīvotāju iesaiste ES lēmumu pieņemšanas procesā (sk. [ideju](#)).

Lai gan dominējošais ideju īpatsvars norāda uz bažām par tiesiskuma pārkāpumiem, citai ideju daļai ir atšķirīga perspektīva, jo tiek uzskatīts, ka ES autoritārā veidā iejaucas dalībvalstu konstitūcijās (sk. [idejas piemēru](#)). Daži aicinājumi pārskatīt Eiropas Savienības Tiesas kompetenci novērst konfliktus ar valstu konstitucionālajām jurisdikcijām tiek reģistrēti platformā (sk. [idejas un notikuma piemēru](#)). Piemēram, viens dalībnieks

uzskata, ka, kamēr tiek ievērota tautas suverenitāte, valda demokrātija (sk. [ideju](#)). Līdzīgi citi apgalvo, ka veto tiesības tiek īstenotas kā politisks instruments, ko piešķir Līgumi, un ka dalībvalstu prerogatīva ir aizsargāt robežas un saglabāt kristīgo reliģiju, kultūru un viendabīgu sabiedrību (sk. [ideju](#)).

Drošība un drošība

Drošības jautājums tiek plaši apspriests citos jautājumos, piemēram, ES pasaulē, tāpēc tas notiek retāk kā tēmas "Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība". Tomēr viena no visvairāk komentētajām idejām šajā tēmā ir priekšlikums izveidot ES armiju (sk. [ideju](#)), lai labāk aizsargātu dalībvalstis no naidīgiem ārvalstu dalībniekiem (sk. [pasākuma piemēru](#)). Turklāt dalībnieki apgalvo, ka ES drošības centralizācija nāktu par labu gan izmaksu ziņā, gan ņemot vērā valstu armiju nozīmes samazināšanos visā Eiropā, jo Eiropas iedzīvotāji mazāk uzticas savas valsts aizsardzībai (sk. [ideju](#)). Tomēr šo ideju komentāru sadaļās citi apšaubīja šo priekšlikumu, galvenokārt komentējot politisko ietekmi un saikni starp ES aizsardzību un valsts aizsardzību. Šā iemesla dēļ dalībnieks atbalsta valstu armiju integrāciju un sadarbību (sk. [ideju](#)).

Respondenti arī apspriež ārpolitikas nākotni un to, kā to var mainīt, lai nodrošinātu, ka Eiropai ir starptautiska loma (sk. [notikumu](#)), un aicina ES pārskatīt savas prioritātes drošības mērķu ziņā, ņemot vērā jautājumus, kas saistīti ar migrantu krīzi un Afganistānu, līdz Ķīnas draudiem Āzijas un Klusā okeāna reģionā (sk. [ideju](#)). Ņemot vērā netradicionālās militārās problēmas, kas tiek vērtspapīrotas, piemēram, terorisms, noziedzīgu organizāciju darbības un neregulēta imigrācija, viens dalībnieks apgalvo, ka tās nevar atrisināt tikai ar tradicionālām militārām stratēģijām, jo tām ir nepieciešami drošības pasākumi, kas noteikti diplomātijā, mediācijā un sabiedrības kohēzijā (sk. [ideju](#)). Svarīgs piemērs ir [energoapgādes drošība](#) (sk. [ideju](#)) un mērķis samazināt atkarību, lai uzlabotu Eiropas Savienības ģeopolitiskās aizsardzības spējas (sk. [ideju](#)). Debatēs par platformu tika novērota arī pacifistu, kas veicina aizsardzības stratēģijas, pretstats tiem, kuri apgalvoja, ka, saskaroties ar lielvarām, piemēram, Ķīnu un Krieviju, ir nepieciešama militarizēta drošība (sk. [ideju](#)). Daži dalībnieki uzskata, ka ES nevajadzētu risināt aizsardzības jautājumus un ka dalībvalstīm ir labāk aizstāvēties ar NATO atbalstu (sk. [ideju](#)).

Platformā ir plaši izplatītas bažas par Krievijas drošību, piemēram, dezinformācijas draudi un Krievijas ietekme un ietekme uz Eiropas valstīm (sk. [ideju un notikumu](#)), kā arī viedokļi, kuros pausta nepieciešamība izstrādāt kopēju politiku (sk. [ideju](#)).

Apspriežot ES iekšējo drošību, daži respondenti norāda, ka ir jāapkarot dažādi draudi, piemēram, kibernetiskie uzbrukumi, uzlabojot koordināciju kibernetiskās drošības jomā (sk. [ideju](#)) un terorisma daudzveidīgās formas ar koordinētām terorisma apkarošanas programmām (sk. [notikuma](#) piemēru). Turklāt tās uzsver, cik svarīgi ir novērst Eiropas sabiedrības radikalizāciju un polarizāciju, piemēram, izveidojot Radikalizācijas izpratnes tīklu, lai apmainītos ar paraugpraksi (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

ES koordinācija ir ierosināta arī policijas spēkiem, lai nodrošinātu vienlīdzību un vienādu darbu visās dalībvalstīs (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā dalībnieki ir ierosinājuši ieviest Erasmus militāro un policijas programmu, lai nostiprinātu uzticību ES un veicinātu labas prakses apmaiņu (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Līdzīgas idejas tiek apspriestas arī tematā "ES pasaulē".

Kā pēdējais ideju virziens platformā ir vairāki aicinājumi atvieglot kriminālvajāšanu un tiesībsardzību pāri valstu robežām (sk. [idejas](#) un [idejas](#) piemērus), piemēram, pieņemot vienotu kriminālkodeksu (sk. [ideju](#)). Ņemot vērā pārvietošanās brīvību Eiropas Savienībā, daži iedzīvotāji atbalsta Eiropas aģentūras izveidi, lai stiprinātu sadarbību starp dalībvalstīm cīņā pret terorismu un organizēto noziedzību (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Dalībnieks arī atzīmē draudus, ko rada ieroču nelikumīga pārdošana (sk. [ideju](#)). Daži dalībnieki ir paredzējuši arī Eiropola — jau esošās Eiropas aģentūras starptautiskās noziedzības un terorisma apkarošanai — stiprināšanu (sk. [ideju](#)).

ES vērtības

Platformā bieži tiek atkārtoti uzsvērta Eiropas vērtību saglabāšanas nozīme un centrālā nozīme (sk. [idejas](#) piemēru). Platformas ideju grupa apspriež, ko nozīmē būt eiropēiskam, un vērtības, kuras ES vajadzētu iemiesot un veicināt (piemēram, skatīt [ideju](#) un [notikumu](#)). Vairāki iedzīvotāji cita starpā min cilvēka cieņas, brīvības, vienlīdzības, demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību, plurālisma, taisnīguma, solidaritātes (sk. [notikumu](#)) un dzimumu paritātes principus, un uzskata, ka tie ir Eiropas Savienības vērtību sistēmas pamatā. Tādējādi ļoti atbalstīts priekšlikums ietver demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību pārskatīšanas mehānisma ieviešanu Eiropas Savienībā (sk. [ideju](#)).

Iedzīvotāji atsaucas arī uz kopīgajām saknēm un neviendabīgajām īpatnībām, kas raksturīgas katrai dalībvalstij (sk. [idejas](#) un [idejas](#) piemēru).

Daži respondenti arī apspriež nepieciešamību pēc Eiropas Konstitūcijas, lai skaidri noteiktu Eiropas pamatvērtības, kas jāievēro ES (sk. [idejas](#) piemēru).

Diskusiju virziens ir vērsts uz reliģijas un reliģisko vērtību vietu Eiropā ar diskusijām par kristiešu vērtību nozīmi un nepieciešamību tās aizsargāt (sk. [ideju](#) un [notikumu](#)), bet arī aicina respektēt kultūras un reliģisko daudzveidību Eiropā (sk. [ideju](#)). Runājot par kristietību, pasākumā tika pētīts, kā Austrumeiropas valstīs saskaņo sabiedriskās reliģiskās izpausmes ar iecietību pret citām reliģijām un ticībām (sk. [notikumu](#)). Reliģija un tās nozīme mūsdienu Eiropas Savienībā tika apspriesta starpreliģiju sanāsmē Dublinā (sk. [pasākumu](#)). Tajā pašā laikā dalībnieki apgalvo, ka arvien vairāk šķelšanās ētikas jautājumi būtu jārisina, izmantojot starpreliģiju dialogus un starpkultūru perspektīvas (sk. [idejas](#) piemēru).

Nesenie ieraksti arī izvirzīja jautājumu par antisemitismu kā lielu apdraudējumu iedzīvotājiem no ebreju kopienām daudzās valstīs, kurās ir palielinājies uzbrukumu un vardarbības gadījumu skaits (sk. [ideju](#)).

Lobēšana un korupcija

Tāpat kā temata "Eiropas demokrātija" gadījumā daži respondenti ir pievērsušies jautājumiem, kas saistīti ar lobēšanu un korupciju. Ir ierosinājumi uzlabot privāto interešu lobēšanas regulējumu un pārredzamību (sk. [ideju](#)) un ierobežot tās ietekmi uz ES politiku (sk. [idejas](#) piemēru). Citi dalībnieki ir apsprieduši, kā apkarot korupciju ES iestādēs, ES līdzekļu izmantošanu un trauksmes cēlēju aizsardzību (sk. [idejas](#) piemēru). Viens dalībnieks ir ierosinājis izveidot Patiesības un izlīguma komisiju, lai izskatītu ES ierēdņu iespējamās ES līgumu pārkāpumus (sk. [ideju](#)).

Papildus korupcijas apkarošanai ES iestāžu līmenī ir daži aicinājumi ES pārbaudīt valstu publiskās pārvaldes iestāžu objektivitāti, lai cīnītos pret favorītismu un patvaļību (sk. [ideju](#) un [notikumu](#)) vai novērstu tiesu iestāžu korupciju (sk. [ideju](#)). Respondenti lūdz ES veikt pasākumus pret nodokļu apiešanu un korupciju dalībvalstīs (sk. [idejas](#) piemēru). Turklāt daži respondenti ir paiduši sašutumu par to, ka viņi nespēj nodrošināt taisnīgu tiesu (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)

Jaunās idejas arvien vairāk apsprieda drošības un robežu aizsardzības jautājumus. Aizsardzības jautājums tika apspriests ne tikai saistībā ar Eiropas

armijas izveidi (sk. [idejas piemēru](#)), bet arī saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā, ar daudziem aicinājumiem stiprināt Eiropas demokrātiskās vērtības (sk. [ideju](#)) un atbalstīt Ukrainu. Tāpēc daži dalībnieki atbalstīja ES aizsardzības sistēmas paplašināšanu (sk. [idejas piemēru](#)). Tika apspriesta arī Ukrainas dalība ES (sk. [ideju](#)).

Papildus tam atbildes attiecās uz tematiem un apakštematiem, kas izvirzīti pēdējā publicētajā ziņojumā.

LGBTIK tiesības (sk. [idejas piemēru](#)), dzimumu līdztiesība (sk. [idejas piemēru](#)), personu ar invaliditāti diskriminācija (sk. [ideju](#)) un minoritāšu (sk. [pasākumu](#)) bieži vien tika izvirzītas platformā iesniegtajās idejās blakus ES vērtībām (sk. [idejas piemēru](#)).

Tiesību un pilsonisko brīvību temata ietvaros daži dalībnieki aicināja vairāk ievērot vārda brīvību, ierosinot veicināt neatkarīgu atspoguļojumu plašsaziņas līdzekļos (sk. [idejas piemēru](#)). Vēl viens ieguldījums atbalstīja lielāku brīvību turēt rokas (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz sociālajām tiesībām tika apspriesta arī demogrāfijas tēma, aicinot ieviest politiku, lai labāk atbalstītu ģimenes (sk. [ideju](#)). Ideja arī uzsvēra nepieciešamību izstrādāt efektīvu politiku, lai apkarotu bezpajumtniecību (sk. [ideju](#)).

Lielā mērā tika apspriesti jautājumi par tieslietām un tiesībaizsardzību (sk. [idejas piemēru](#)). Attiecībā uz tiesiskumu dalībnieki apsprieda jautājumus, kas saistīti ar izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un sociālo dempingu (sk. [ideju](#)), kā arī tiesu sistēmu darbības traucējumus, kā arī progresīvus priekšlikumus, kuru mērķis ir integrēt Eiropas tiesu sistēmas, tostarp iespēju piespriest sodu citā ES valstī (sk. [ideju](#)).

Attēls. Mind kartes temats Vērtības un tiesības, tiesiskums, 1. daļa

Aizsargāt un aizstāvēt cilvēktiesības un brīvības
Stiprināt cilvēktiesību instrumentu izpildāmību ES tiesību sistēmā

Privātuma un personas datu aizsardzība

Biometrisku datu izmantošanas ierobežošana uzraudzībai

Uzturēt apziņas brīvību un vārda brīvību

Naida runas un naida noziegumu apkarošana

Nodrošināt preses un plašsaziņas līdzekļu brīvību,

vienlaikus apkarojot dezinformāciju

Nodrošināt ekonomiskās un sociālās tiesības

Bērnu tiesību īstenošana politikas veidošanā

Aizsargāt dzīvnieku tiesības un atcelt ļaunprātīgu un

nežēlīgu praksi intensīvā lopkopībā

Ņemot vērā COVID-19 pasākumus, tiek nodrošinātas

tiesības brīvi pārvietoties un novērst diskrimināciju

Nodrošināt tiesības uz maksājumiem skaidrā naudā

Standartizēt vēlēšanu tiesības visās dalībvalstīs

Marihuānas legalizācija

Tiesības un brīvības

Lobēšana un korupcija

Korupcijas apkarošana valstu un ES līmenī un lobēšanas darbību regulējuma uzlabošana

Padarīt ES lēmumu pieņemšanas procesu pārredzamāku un atbildīgāku

Cīņa pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas dalībvalstīs

Cīņa pret favorītismu un patvaļību valsts pārvaldes iestādēs

Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība

Iekļaujoša sabiedrība

Nodrošināt brīvību no diskriminācijas

Īstenot dzimumu līdztiesību un stiprināt

sieviešu pārstāvību

Palielināt personu ar invaliditāti iekļaušanu, likvidējot šķēršļus un apkarojot diskrimināciju

Aizstāv LGBTQ tiesības un atzīst

viendzimuma laulības visās dalībvalstīs

Pret Ageism

Veicināt minoritāšu, piemēram, romu, iekļaušanas stratēģijas

Stiprināt seksuālās un reproduktīvās

tiesības salīdzinājumā ar pro-life anti-abortionism

Attiecībā uz migrāciju: nodrošināt efektīvu integrācijas politiku un apkarot dezinformāciju

Attēls. Mind kartes temats *Vērtības un tiesības, tiesiskums, 2. drošības daļa*

Drošība un drošība

Izveidot Eiropas aizsardzības armiju
Izveidot Eiropas aģentūru cīņai pret organizēto noziedzību un terorismu
Integrēt un padarīt valstu armijas sadarbspējīgas
Izveidot Eiropas policijas spēkus
Ieņemt stingru nostāju pret Krieviju attiecībā uz dezinformāciju un militāriem draudiem
Risināt nemilitāras drošības problēmas, piemēram, kibernetiskus uzbrukumus un radikalizāciju
Cīņa pret ieroču nelikumīgu tirdzniecību
Atvieglot pārrobežu kriminālvajāšanu Eiropas Savienībā
Sniegt atbalstu Ukrainai, izmantojot militārus un diplomātiskus līdzekļus, ņemot vērā Krievijas agresiju
Stiprināt ES robežu aizsardzību

Tiesiskuma aizsardzība

Noteikt kopīgu redzējumu unlor iestāde, lai iekšēji aizsargātu tiesiskumu

Atcelt vienprātību, kas vajadzīga demokrātiskākai lēmumu pieņemšanai
Nodrošināt, ka dalībvalstis ievēro demokrātisko tiesiskumu, un veikt represīvas darbības, ja tiek pārkāpti demokrātijas principi;

Iecelt Eiropas Kopienu Tiesu par demokrātijas un tiesiskuma sargu
Atbalstīt pilsoniskās sabiedrības organizācijas kā veidu, kā stiprināt demokrātisku tiesiskumu

Aizstāvēt ES vērtības un tiesiskumu ārēji, ņemot vērā Krievijas un Ķīnas opozīciju

ES skeptiķi aicina atcelt Eiropas tiesību aktus un ES aparātus

Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība

ES vērtības

Nepieciešamība pēc debatēm par reliģijas vietu Eiropas sabiedrībā
Pieņemt preventīvus pasākumus radikalizācijas un polarizācijas novēršanai Eiropas sabiedrībā
Eiropas pamatvērtības, kas jāievēro Eiropas Konstitūcijā
Lai Eiropas Savienības vērtību sistēma virza politikas virzienus: cilvēktiesības, brīvība, vienlīdzība, demokrātija u. c.
Iesaistīties šķelšanās ētiskos jautājumos, izmantojot starpreliģiju dialogus un daloties starpkultūru perspektīvā

7. Digitālā pārveide

Digitālās pārveides tēma ir radījusi 1072 idejas, 1184 komentārus un 390 pasākumus, kas kopumā ir 2646 pienesumi. Kopumā ieguldījumos ir uzsvērtā nepieciešamība pēc digitālās pārveides attiecībā uz nākotnes ekonomiku, sadarbību, veselību un citām dzīves jomām. Tomēr tās ir arī uzsvērušas vairākas problēmas, kas saistītas ar digitālo pārveidi, piemēram, ētiski apsvērumi, pieaugošā digitālā plaisa, VDAR trūkumi un kiberdraudi. Šajā sakarā, izmantojot visizplatītākās tēmas, ieguldītāji ir pauduši nepieciešamību ne tikai ieguldīt digitālajā izglītībā un veicināt digitālās prasmes, bet arī ieguldīt digitālajā inovācijā un virzīties uz digitāli suverēnu Eiropu. Dažādas idejas var sagrupēt pēc šādām tēmām:

- **Izglītība un apmācība: digitālās prasmes**
- **Digitālā suverenitāte un ētika**
- **Vispārējā sabiedrības digitalizācija**
- **Eiropas digitālie rīki: sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija**
- **Digitālie dati**
- **Kiberdrošība**
- **Digitālās tiesības un iekļaušana**
- **Piesārņojums, ilgtspēja un ilgmūžība**
- **Ekonomikas digitalizācija**
- **Digitālā veselība**

Informācija par pasākumiem

Nesenie pasākumi, kas tika organizēti saistībā ar tematu "Digitālā pārveide", atspoguļoja debates par taisnīgas un līdzsvarotas digitālās pārveides izveidi Eiropas Savienībā. Vienā pasākumā Zviedrijā vidusskolēni apsprieda modernu elektronisko iekārtu trūkumu skolās, zemo izpratnes līmeni par jaunajām tehnoloģijām vecāka gadagājuma cilvēku vidū un nepieciešamību pēc ātrdarbīga interneta pieslēguma visā ES (sk. [pasākumu](#)).

Darbseminārā Ungārijas pilsētā Pēčā, ko organizēja vietējā universitāte, tika apspriestas ētikas dilemmas saistībā ar MI regulējumu un izmantošanu. Darbseminārs sastāvēja no sākotnējas ideju vētras sesijas, kam sekoja ideju prezentācija un to turpmāka pārtulkošana konkrētākos priekšlikumos (sk. [pasākumu](#)).

Francijas Bretaņas reģionā tika organizēts pasākums, kas veltīts digitālajai plaīnai (sk. [pasākumu](#)), savukārt Krievijas iebrukuma Ukrainā temats bija galvenā uzmanība diskusijā par Eiropas digitālo suverenitāti, kas notika Francijas pilsētā Agen ar nosaukumu "Digitālā: sliktākais un labākais no pasaules" (skatīt [notikumu](#)).

Izglītība un apmācība: digitālās prasmes

Viena no atkārtotākajām ideju grupām platformā saistībā ar tematu "Digitālā pārveide" ir saistīta ar nepieciešamību nodrošināt ES iedzīvotājiem nepieciešamās prasmes un rīkus, lai tie varētu augt un gūt panākumus arvien digitālākā pasaulē. Vairākas platformas idejas atbalsta visaptverošus ES mēroga digitālās prasmes centienus visās ES valstīs, jo digitālo prasmju attīstīšana un veicināšana tiek uzskatīta par ekonomikas galveno prioritāti (sk. [idejas piemēru](#)). Dalībnieki jo īpaši min nepieciešamību attīstīt jauniešu digitālās prasmes visās ES dalībvalstīs, lai uzlabotu viņu nodarbināmību (sk. [idejas piemēru](#)). Digitālo prasmju uzlabošana un spēja orientēties digitalizētā sabiedrībā ir jūtama ne tikai kā ekonomiskas priekšrocības, bet arī arvien vairāk tiek uzskatīta par priekšnoteikumu, lai nodrošinātu plašāku piekļuvi izglītībai, kultūrai un svarīgiem sabiedriskajiem pakalpojumiem (sk. [idejas piemēru](#)). Idejas ierosina sākt pamatskolas līmenī un turpināt izglītības ceļu (sk. [idejas un pasākuma piemēru](#)), tostarp vecāka gadagājuma iedzīvotāju vidū (sk. [pasākuma piemēru](#), [idejas piemēru](#)). Viens autors atsauca uz ES Prasmju programmu un Digitālās izglītības rīcības plānu 2021.–2027. gadam un lūdz to

paātrināti īstenot attiecībā uz digitālajām prasmēm, jo īpaši ņemot vērā Covid-19 pandēmiju (sk. [ideju](#)). Papildus digitālo prasmju apmācībai tiek aicināts nodrošināt apmācību par interneta bīstamību, piemēram, par dziļiem viltotiem videomateriāliem, un izglītēt par metodēm krāpšanas novēršanai tiešsaistē (sk. [idejas piemēru](#)). Daži respondenti norāda, ka ir vajadzīgi ES tiesību akti digitālās izglītības jomā, lai aizsargātu nepilngadīgos virtuālajā telpā un nodrošinātu augstas kvalitātes izglītību (sk. [ideju](#)).

Tēma, kas vienlīdz apspriesta par izglītību, kultūru, jaunatni un sportu, e-mācīšanās saistībā ar veselības krīzi ir kļuvusi par vairākkārtēju tematu, kurā pausts kopīgs aicinājums palielināt ieguldījumus un centienus veicināt izglītības digitalizāciju (sk. [idejas piemēru](#)). Papildus aparatūras infrastruktūrai respondenti ierosina izveidot vienotu Eiropas attālinātās mācīšanās platformu (sk. [idejas un idejas piemēru](#)), izstrādāt virtuālus un imersīvus pedagoģiskos rīkus (sk. [ideju](#)) vai kopīgu tīmekļa portālu tiešsaistes digitālajiem sertifikātiem (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā respondenti arī ierosina turpināt veicināt zinātnisko karjeru (sk. [idejas un pasākumapiemēru](#)) un izstrādāt zinātniskās pētniecības programmas jauniešiem, ieguldot digitālās un inovācijas jomā (sk. [ideju](#)).

Digitālā suverenitāte un ētika

Digitālās suverenitātes tēma ir bieži sastopama, un vairākas idejas ieguldīt atklātā pirmkoda programmatūrās ir saņēmušas lielu skaitu apstiprinājumu. Platformā iesniegtās idejas digitālās suverenitātes veicināšanai ir vērstas uz Eiropas stratēģisko neatkarību aparatūras, programmatūras un sociālo plašsaziņas līdzekļu platformu ziņā, ar vairākiem aicinājumiem ieviest un veicināt programmatūras noturību un neatkarību, kā arī ieguldījumus inovācijā (sk. [idejas un idejas piemēru](#)). Vairākas idejas aicina veikt ieguldījumus Eiropas atvērtā pirmkoda programmatūrā egalitāru iemeslu dēļ un pastiprināt sadarbību starp dalībvalstīm (sk. ļoti atbalstītas [idejas piemēru](#)), kā arī palielināt digitālo autonomiju (sk. [idejas piemēru](#)). Ideju apakštēma ietver ES digitālās attīstības un ražošanas veicināšanu, rīcību attiecībā uz tīmekļa nozares monopoliem (sk. [idejas un idejas piemēru](#)) attiecībā uz citiem dalībniekiem, piemēram, ASV vai Ķīnu. Tāpat kā citos jautājumos, pienesumi veicina ideju par Eiropai piederošām un vadošām digitālo plašsaziņas līdzekļu platformām, piemēram, Eiropas straumēšanas platformu (sk. [idejas piemēru](#)). Saistīts ar to, ka digitālo pakalpojumu tiesību aktam (DSA) un Digitālo tirgu aktam (DMA) ir jāiet tālāk, lai

ierobežotu ārpus ES esošo digitālo gigantu hegemonisko stāvokli. Lai stimulētu ES digitālo suverenitāti, ieguldītājs aicina veicināt inovāciju, cita starpā ieguldot Eiropas mēroga liela potenciāla jaunizveidotos uzņēmumos un suverēnā mākoņdatošanā (sk. [ideju](#)). Šis aicinājums nodrošināt Eiropas Savienības stratēģisko autonomiju digitālajā jomā un Eiropas digitalizācijas modeli ir arī viena no idejām, ko izvirza Vācijas, Itālijas un Eiropas novērošanas centra organizētā pilsoniskās līdzdalības programma un forums (sk. [pasākumu](#)).

Līdztekus suverenitātei attiecībā uz digitālo programmatūru citi ieguldītāji īpaši uzsver, ka ES ir jāpanāk suverenitāte attiecībā uz aparatūru (sk. [notikumu](#)). Piemēram, viena no visvairāk atbalstītajām idejām ierosina attīstīt un veicināt pašas Eiropas mikroshēmu ražošanu (sk. [ideju](#)), bet vēl viena ideja īpaši norāda uz atkarību no specializētiem metāliem (sk. [ideju](#)). Viens autors apraksta Eiropas Savienībā pilnībā ražotu suverēnu un zaļu Eiropas viedfoto (sk. [ideju](#)).

Saistībā ar aicinājumiem panākt digitālo suverenitāti galvenā nozīme ir nepieciešamībai ieguldīt inovācijā un pētniecībā, vairākkārt minot Eiropas digitālās inovācijas centrus (sk. [idejas piemēru](#)). Lai digitālā suverenitāte un ilgtspēja kļūtu par centrālo vietu Eiropas digitālajā politikā, viens no respondentiem ierosina cieši saistīt ES finansējumu ar digitālās, ilgtspējīgas pārveides projektiem un Eiropas digitālās brīvās tirdzniecības zonām (sk. [ideju](#)). Vēl viens ideju virziens liek lielu uzvaru uz ētisko aspektu. Konkrētāk, respondenti vēlas stiprināt ES digitālo suverenitāti, lai tā pilnībā atbilstu Eiropas vērtībām, standartiem, pārredzamībai un ētikai (sk. [idejas piemēru](#)). Respondenti norāda, ka digitalizācijas jomā ES ir jābūt līderei, kā arī zinātnes un tehnoloģiju tiesību aktu izstrādei (sk. [ideju](#)). Turklāt visvairāk atbalstītā ideja šajā tēmā aicina uz taisnīgu digitalizāciju, kuras pamatā ir cilvēktiesības, tostarp darba tiesības un arodbiedrību tiesības (sk. [ideju](#)), kā arī aicinājumu aizsargāt vārda brīvību ar darbībām, kas vērstas pret naida runas veidiem un viltus ziņu izplatīšanu (sk. [pasākumu](#)).

Vispārēja sabiedrības digitalizācija

Visaptverošais devums digitālās pārveides jomā ir saistīts ar dažādu ES sabiedrības jomu lielāku digitalizāciju, kas iet roku rokā ar nepieciešamajiem inovācijas centieniem. Šajā sakarā respondenti atsaucas uz digitālo desmitgadīgu un aicina paātrināt darbu, cieši uzraugot dalībvalstu progresu (sk. [idejas piemēru](#)). Dažādi dalībnieki arī ierosina digitālo pārkārtošanos ar idejām par ES sabiedriskā transporta digitalizāciju ar kopīgu elektronisko transporta caurlaidi (sk. [ideju](#)). Citi diskutē par

digitalizāciju saistībā ar lauksaimniecību (sk. [pasākuma piemēru](#)), tiesiskumu ES (sk. [pasākuma piemēru](#)) vai saistībā ar ilgtspējīgas, videi nekaitīgākas ekonomikas sasniegšanu (sk. [pasākuma piemēru](#)).

Apakštēma ir saistīta ar digitālo balsošanu, kurā vairāki platformas dalībnieki norāda uz elektroniskās balsošanas, kā arī elektronisko parakstu priekšrocībām (sk. [ideju](#)), jo īpaši pandēmijas kontekstā (sk. [idejas piemēru](#)). Šis jautājums ir pētīts no efektivitātes, drošības un inovācijas viedokļa, nevis no demokrātijas stiprināšanas viedokļa. Tomēr komentāros ir daži pretrunīgi viedokļi, kas norāda uz vairākiem trūkumiem, ko rada elektroniskā balsošana. Respondenti ierosina izmantot blokkēdes tehnoloģiju vai izveidot Eiropas ļoti šifrētu pasta sistēmu kā iespējamu līdzekli, lai nodrošinātu digitālās balsošanas drošību ES.

Jo īpaši attiecībā uz digitālo inovāciju platformā iesniegtās idejas par digitālo izaugsmi pirmām kārtām atbalsta ES nozīmes palielināšanu mākslīgā intelekta (MI) rīku turpmākā izstrādē. Aicinājums īstenot saskaņotus sadarbības centienus ir izteikts ideja par Eiropas MI pētniecības departamentu (sk. [ideju](#)). Dažiem ieguldītājiem mākslīgais intelekts ir būtisks elements, kas veicina ekonomikas izaugsmi un labklājību ES (sk. [idejas piemēru](#)).

Tiek atzīmēts kopīgs aicinājums palielināt plānošanu un regulējumu attiecībā uz pašreizējām MI iespējām un algoritmiskām lēmumu pieņemšanas sistēmām, lai līdz minimumam samazinātu riskus, uzlabotu drošību un pieejamību (sk. [idejas piemēru](#), sk. [pasākuma piemēru](#)). Ir pausta nepieciešamība veikt likumdošanas pasākumus, lai līdz minimumam samazinātu ar mākslīgā intelekta tehnoloģijām saistītos riskus (sk. [notikuma piemēru](#)) un ievērotu pamattiesības. Kā piemēru var minēt aicinājumu uzskaitīt MI aizliegtos lietojumus, piemēram, algoritmisko darbinieku uzraudzību (sk. [notikumu](#)). Daudz atbalstītā ideja šajā tēmā apspriež ētisku AI un ierosina tiesību aktus, lai ierobežotu MI riskus, regulētu datu izmantošanu un izvairītos no nevienlīdzības (sk. [ideju](#)).

Tomēr daži respondenti norāda uz MI priekšrocībām, piemēram, publiskajam sektoram vai neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestiem (sk. [idejas piemēru](#)). Tomēr citi respondenti ir vairāk vilcinājušies un uzsver nākotnes risku radīt mākslīgo intelektu, kas ir pārkāps par cilvēka smadzenēm (sk. [idejas piemēru](#)).

Vēl vienā ļoti atbalstītā doma tiek apspriesta nepieciešamība nodrošināt, ka lielākajām kolektīvās finansēšanas platformām var piekļūt no visām dalībvalstīm (sk. [ideju](#)).

Dažās idejās tiek apspriesti arī sabiedrības digitalizācijas (potenciālie) trūkumi, piemēram, mazāk digitāli informētu cilvēku izslēgšana, vides spiediens, dehumanizācija, robotizācija un personu pastiprināta uzraudzība un uzraudzība (sk. [idejas piemēru](#) un [ideju](#)). Respondenti vēlas, lai tiktu

izmeklētās šīs digitalizācijas negatīvās sekas. Saistībā ar to daži pienesumi vēlas, lai tiesību akti tiktu atjaunināti, ņemot vērā pieaugošo sabiedrības digitalizāciju (sk. [idejas piemēru](#)).

Eiropas digitālie rīki — publiskā sektora digitalizācija

Vairāki respondenti ierosina ES pārvaldības un publiskā sektora digitalizāciju, lai nodrošinātu sadarbību un e-pārvaldi (sk. [idejas un idejas piemēru](#), sk. [notikumu](#)). Pilsoņi ierosina virkni īpašu tehnoloģisko un digitālo rīku Eiropas iedzīvotājiem. ES digitālās vienotības apakštēma tiek plaši apspriesta (sk. [ideju](#)), aicinot panākt lielāku saskaņošanu Eiropas līmenī, pieņemot kopīgus digitālos rīkus: piemēram, specializēts Eiropas Sociālais tīkls sabiedriskās domas paušanai (sk. [ideju](#)), piemēram, izveidojot sistēmu, kas palīdz visām ES valstīm kopīgi strādāt pie IT projektiem. Šī ideja ir pilnveidota ar vairākiem ierosinājumiem visiem, kas aptver digitālos portālus iedzīvotāju iesaistīšanai un ikdienas dzīves identificēšanai (sk. [ideju](#)).

Plašs ideju kopums apspriež digitālā pilsoniskuma izveidi ar idejām par Eiropas mēroga identifikāciju, izmantojot digitālo ID (sk. [idejas un idejas piemēru](#)) vai ļoti drošas (ES) identifikācijas sistēmas, piemēram, pamatojoties uz pirkstu nospiedumu koda izmantošanu (sk. [idejas piemēru](#)). Līdzīgi respondenti ierosina izveidot Eiropas digitālo maku, kurā visi papīra dokumenti aizstāti ar digitāliem dokumentiem (sk. [ideju](#)).

Vēl viena atbilde kategorija ir vērsta uz Eiropas e-pakalpojumiem: piemēram, ar Eiropas vienotās pierakstīšanās identitātes pakalpojumu sniedzēju, kas nodrošina piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem (sk. [ideju](#)), ir nepieciešams saskaņot standartus un izveidot vienotu autentifikācijas kontu Eiropas līmenī (sk. [ideju](#)). Tāpat tiek ierosināts ieviest "digitālo ES pārrobežu pakalpojumu karti", lai vienkāršotu pārrobežu reģionu iedzīvotāju piekļuvi publiskajiem un neatliekamās palīdzības dienestiem (sk. [ideju](#)). Pasākumos tika apspriesta arī tādu digitālo rīku un pakalpojumu izstrāde kā ES digitālā identitāte, Eiropas lietotnes izveide vai Eiropas digitālās pases ieviešana (sk. [pasākuma piemēru](#)).

Digitālie dati

Runājot par digitālo datu tematu, respondenti uzsver līdz šim panākto progresu, norādot, ka ES ir līdere personu aizsardzībā digitālajā pasaulē. Tomēr tiek aicināts veikt turpmākus uzlabojumus šajā jomā (sk. [pasākuma piemēru](#), sk. [idejas piemēru](#)). Piemēram,

ieteikumi ir vērsti uz VDAR tiesību aktu grozīšanu, lai būtu vieglāk atteikties no personas datu vākšanas tiešsaistē (sk. [idejas piemēru](#)). Vēl viens ieguldījums prasa skaidrākus noteikumus attiecībā uz VDAR un darbinieku datiem (sk. [ideju](#)). Vienlaikus vairākās atbildēs ir vajadzīgi saprotamāki tiesību akti, neapgrūtinot lietotājus ar pastāvīgiem piekrišanas pieprasījumiem (sk. [idejas piemēru](#)). Ieteikumi ietver vēl lielāku VDAR izmantošanu un virzību uz lielāku datu autonomiju ES pilsoņiem (sk. [idejas piemēru](#)). Vairāki respondenti aicina ierobežot vai aizliegt ģeogrāfisko bloķēšanu (sk. [idejas piemēru](#)), saskaņot datu aizsardzības sistēmas visā ES un ieviest personīgo mākonu ES iedzīvotājiem (sk. [ideju](#)).

Kiberdrošība

Kopumā atkārtoti tiek aicināts sadarboties Eiropas līmenī attiecībā uz infrastruktūru, zināšanām un cilvēkresursiem, lai stiprinātu kiberdrošību ES (sk. [idejas un idejas piemēru](#)).

Vairākas idejas ierosina stiprināt aizsardzību pret kibernetizāciju, pirmkārt un galvenokārt palielinot tīkla drošību, kas daudziem respondentiem iet roku rokā ar lielāku digitālo suverenitāti (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt būtu jāuzlabo datu sistēmu pārredzamība un pārskatatbildība (sk. [idejas piemēru](#)). Kā daļu no piecu pīlāru priekšlikuma, pamatojoties uz ENISA ieteikumiem attiecībā uz riskiem, ko rada lietiskais internets (IoT) pieslēgtās ierīces, respondenti ierosina izveidot ES marķējumu jebkuram lietu interneta produktam, nodrošinot, ka ierīce atbilst minimālajām interneta drošības un veiktspējas prasībām, kā arī ražotāja pārskatīšanas un kontroles noteikumus attiecībā uz trešo personu programmatūru (sk. [ideju](#)). Tāpat ir ierosināts inspekcijas veids, lai nodrošinātu, ka lietojumprogrammas ir drošas, izmantojot Eiropas tīkla drošības inspekcijas iestādi (sk. [ideju](#)). Tāpat tiek apspriests kibernetizācija ar vairākiem ierosinājumiem par centralizētu ES pieeju, lai aizsargātu ES, tās iedzīvotājus un uzņēmumus tiešsaistes draudu gadījumā (sk. [idejas piemēru](#)). Ieteikumi ietver gan Eiropas kiberarmiju (sk. [ideju](#)), gan ENISA aģentūras darbības jomas paplašināšanu līdz Eiropas Kiberaizsardzības centram (sk. [ideju](#)). Daži respondenti saskata ES lomu globālā kiberdrošības līguma izstrādē, pamatojoties uz 2001. gada Budapeštas konvencijas piemēru (sk. [ideju](#)).

Papildus aizsardzības stratēģijām ir vairāki priekšlikumi likumdošanas pasākumiem, piemēram, atbalstot ES mēroga tiesību aktu ieviešanu, lai aizsargātu pilsoņu privātumu (sk. [ideju](#)). Vairākos pieņēmumos vienlīdz uzsverta nepieciešamība ieviest regulējumu sociālo plašsaziņas līdzekļu platformās, lai apkarotu dezinformāciju, viltus ziņas un panāktu datu suverenitāti (sk. [idejas piemēru](#)).

Viens no šādiem noteikumiem varētu būt digitālā tīkla identifikācijas protokoli, ko pārbauda Eiropas iestāde, lai novērstu neslavas celšanu, digitālu iebiedēšanu vai nepatiesas informācijas izpaušanu (sk. [ideju](#)). Autors saskata Eiropas Prokuratūras (EPPO) lomu Eiropas rīcības pret kibernetizāciju stiprināšanā un ierosina paplašināt savu kompetenci, attiecinot to arī uz pārrobežu kibernetizāciju (sk. [ideju](#)).

Turklāt tiek aicināts nodrošināt stingrāku patērētāju aizsardzību tiešsaistes vidē (sk. [idejas piemēru](#)), piemēram, nākotnē atvieglojot patērētāju pārdomas par pirkumiem.

Digitālās tiesības un iekļaušana

Pēc respondentu domām, ir konstatētas vairākas problēmas saistībā ar digitālās sabiedrības palielināšanos. Viena no problēmām, kas izriet no ieguldījuma, ir digitālā plaisa, kas skar neaizsargātās grupas. Tiešsaistes diskusijā, piemēram, tika apspriesta mūsu sabiedrības pieaugošā digitalizācija un no tā izrietošā dažu iedzīvotāju grupu pieaugošā atstumtība, “digitalizācijas zaudētāji” (sk. [pasākumu](#)).

Tāpēc respondenti uzsver, ka ir jāgarantē brīva un iekļaujoša piekļuve digitālajai telpai un saturam, piemēram, izmantojot aicinājumus pēc pieejamiem un cenas ziņā pieejamiem digitālajiem pakalpojumiem un ierīcēm (sk. [idejas un idejas piemēru](#)). Citi uzskata, ka digitālā piekļuve būtu jāatzīst par pamatvajadzību, nodrošinot sistēmisku finansējumu Eiropas vai valstu līmenī, lai sniegtu digitālos pakalpojumus (sk. [idejas un idejas piemēru](#)). Kā minēts iepriekš, vairākas idejas ierosina uzlabot digitālo pratību un jauniešu un vecāka gadagājuma iedzīvotāju grupu izglītību, lai veicinātu digitālo kohēziju (sk. [idejas un pasākumapiemēru](#)). Viens autors ierosina ieviest uzraudzības mehānismu, lai nodrošinātu taisnīgu un vienlīdzīgu digitalizāciju un digitālo prasmju apguvi (sk. [ideju](#)).

Vēl viens būtisks ideju virziens jo īpaši uzsver digitālo nevienlīdzību starp pilsētu un lauku apvidiem: digitālās savienojamības uzlabošana un piekļuve būtiskiem publiskiem un privātiem pakalpojumiem ir daži no visvairāk apspriestajiem priekšlikumiem šajā tēmā (sk. [pasākumu](#)). Attiecībā uz digitālajām tiesībām daži respondenti vēlētos, lai tiktu ierobežota vai samazināta reklāma digitālo plašsaziņas līdzekļu kanālos (sk. [idejas piemēru](#)), savukārt citi vēlas, lai informācijas brīvības interesēs tiktu izņemti paywalls un darītu informāciju brīvi pieejamu bez nepieciešamības maksāt (sk. [ideju](#)).

Vienā no atbildēm ir pausts aicinājums digitalizācijai piemērot dzimumsensitīvu pieeju ar ierosinājumiem

par tiesisko regulējumu digitālās vardarbības apkarošanai un aicinājumu veicināt dzimumdraudzīgu digitālo dizainu (sk. [ideju](#)). Turklāt respondenti norāda, ka ir jāpalielina sieviešu uzņēmējdarbība un jāveicina sieviešu digitālās prasmes (sk. [pasākumu](#)). Aicinājums palielināt dzimumu līdztiesību tehnoloģiju jomā tika apspriests arī YEP darbseminārā (sk. [pasākumu](#)).

Piesārņojums, ilgtspēja un ilgmūžība

Vairākos gadījumos veicinātāji saista digitalizāciju ar ilgtspējīgāku sabiedrību. Piemēram, tiek aicināts ieviest digitālu produkta pasi, lai veicinātu vietējo patēriņu un aprites ekonomiku, kurai var piekļūt, izmantojot QR kodus, kas sniedz informāciju par produkta izcelsmi, sastāvu, ietekmi uz vidi, pārstrādi un galīgo apstrādi (sk. [ideju](#)).

Tomēr pastāv nozvejas, jo digitalizācija cita starpā arī veicina piesārņojumu. Lai to novērstu, respondenti aicina īstenot ilgtspējīgu digitalizāciju, palielinot pētniecību par digitalizācijas ietekmi uz vidi, un informēt patērētājus par digitālo produktu ietekmi uz vidi (sk. [idejas un notikuma piemēru](#)). Ieteikumi ilgtspējīgai ražošanai, piemēram, aicinot padarīt datu centrus zaļākus ar zaļo enerģiju (sk. [ideju](#)) vai jaunus produktus ražot, izmantojot pārstrādātus elektroniskos atkritumus vai citas ilgtspējīgas alternatīvas (sk. [idejas un idejas piemēru](#)). Vēl viena ideju daļa ir saistīta ar digitālajiem atkritumiem, aicinot, piemēram, paplašināt digitālo preču garantijas (sk. [ideju](#)). Turklāt uzsvērs tiek likts uz izturīgām, remontējamām un taisnīgi un ētiski ražotām digitālajām iekārtām, kuras varētu veicināt, piemēram, ar zemākiem nodokļiem (sk. [ideju](#)). Daži respondenti pievēršas ilgtspējas un pieejamības paplašināšanai ne tikai digitālajām ierīcēm, bet arī digitālajām infrastruktūrām un viedo pilsētu attīstībai (sk. [idejas piemēru](#)). Vēl viena ideju kategorija šajā sakarā ierosina veicināt pieejamu un ilgtspējīgu tehnoloģiju attīstību, ieguldot zemas tehnoloģijas tehnoloģijās (sk. [ideju](#)).

Ekonomikas digitalizācija

Saskaņā ar tematu “Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība”, daudzas idejas aicina izmantot digitālo ekonomiku un vienoto digitālo tirgu (sk. [idejas piemēru](#)). Piemēram, respondenti ir apsprieduši ES blokķēdes platformas īstenošanu (sk. [idejas un idejas piemēru](#)). Tāpat ir pieminēta ideja par digitālā vienotā tirgus programmu e-komercijas veicināšanai, kā arī veidi, kā uzlabot MVU spēju izmantot digitālos rīkus un progresīvas tehnoloģijas (sk. [ideju](#)).

Citi respondenti arī apspriež kriptovalūtas ar pieprasījumiem valdībām pieņemt kriptovalūtas, lai gūtu labumu un attīstītu digitālu un ekonomiski aktīvu sabiedrību (sk. [idejas piemēru](#)), vai aicināt uz Eiropas kriptovalūtu (sk. [ideju](#)). Uz platformas tiek izvirzīti arī pretargumenti, kas apspriež nepieciešamību pēc kriptovalūtas jāregulē vai jāaizliedz (sk. [idejas piemēru](#)).

Turklāt vairākas idejas atbalsta digitāla euro ieviešanu kā drošu un ērtu maksāšanas metodi (sk. [idejas piemēru](#)).

Vēl viena ideju grupa veicina ieguldījumus un palielina Eiropas digitālā tirgus konkurētspēju, veicinot mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) digitalizācijas stratēģiju (sk. [idejas piemēru](#)) un uzlabojot tirgus apstākļus jaunuzņēmumu attīstībai Eiropas digitālās infrastruktūras ietvaros (sk. [ideju](#)). Viens no tiem ir saistīts ar ekonomikas spēcīgāku digitalizāciju ar digitāliem ieņēmumiem, digitālo darījumu vienkāršošanu un tiešsaistes banku pakalpojumiem, kas padarīti pieejamāki pa tālruni (sk. [ideju](#)).

Digitālā veselība

Saistībā ar digitālās veselības tēmu vairākas platformas idejas ierosina konkrētus pasākumus, lai uzlabotu iedzīvotāju veselību digitālajā pasaulē, piemēram, darba ņēmēju tiesības atslēgties no darba (sk. [idejas piemēru](#)), ieviest sociālo plašsaziņas līdzekļu dienu (sk. [ideju](#)), garīgo veselību (sk. [idejas piemēru](#)) vai veicināt jauniešu digitālo apmācību, lai veicinātu veselīgu un apzinātu tehnoloģiju izmantošanu.

Šajā sakarā viens autors aicina pastiprināt datorspēju un videospēju regulējumu, jo īpaši tās, kas paredzētas bērniem (un ir populāras), jo daži no viņiem cita starpā varētu ieviest azartspēju modeļus (sk. [ideju](#)).

Tāpat par tematu "Veselība" pausts aicinājums ES īstenot digitālu veselības integrāciju (sk. [idejas piemēru](#)) vai ieviest digitālu Eiropas veselības apdrošināšanas karti (sk. [idejas piemēru](#)). Sīkāk izstrādātas idejas, ierosina izveidot vienotu platformu elektroniskai veselības pārvaldībai, kas būtu īpaši interesanta daudziem eiropiešiem, izmantojot pārrobežu mobilitātes iespējas (sk. [idejas piemēru](#)). Pēdējā ideja ir paplašināta, lai izveidotu ES elektroniskos sertifikātus (sk. [idejas piemēru](#)). Tomēr komentētāji bieži pauž bažas par privātumu un datu aizsardzību. Ideja par Eiropas digitālo veselības platformu bieži tiek apspriesta saistībā ar Covid-19 vakcināciju un zaļo pasi (sk. [idejas piemēru](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)

Nesenās idejas, kas tika izklāstītas Digitālās pārveides temata ietvaros, atbilda iepriekš minētajām idejām.

Viena no visbiežāk izvirzītajām idejām bija garantēt vienlīdzīgu piekļuvi internetam visā Eiropā un nodrošināt demokrātisku digitalizāciju. Izglītība tiek uzskatīta par digitalizācijas galveno virzītājspēku (sk. [idejas piemēru](#)). Tehnoloģiskā inovācija, ko atbalsta ES mēroga politika, izmantojot efektīvu Eiropas institucionālo un tiesisko regulējumu, parasti tiek uzskatīta par veidu, kā atbalstīt taisnīgu un iekļaujošu Eiropas sabiedrības digitalizāciju (sk. [idejas piemēru](#)).

Darbseminārā Ungārijā par mākslīgo intelektu, kas minēts iepriekš, tika saņemti vairāki priekšlikumi, piemēram, iespēja paplašināt mākslīgā intelekta izmantošanu bija vēl viens atkārtots priekšlikums (sk. [ideju](#)), un tika minēta arī tiesiskā un institucionālā regulējuma izveide MI izmantošanas regulēšanai (sk. [ideju](#)). Vēl vienā pasākumā Bulgārijā tika apspriesta arī nepieciešamība pēc regulējuma (sk. [ideju](#)).

Līdztekus idejām, kas atbalsta tehnoloģisko inovāciju, vairākos pieņēmumos tika aicināts panākt lielāku drošību tiešsaistē, jo īpaši attiecībā uz personas datu vākšanu un izmantošanu (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā tika apspriests jautājums par digitālo suverenitāti, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas Eiropas vērtības, jo īpaši tiesības uz personas privātumu (sk. [ideju](#)).

Attēls. Mind karte "Digitālā pārveide" 1. daļa

Digitālā suverenitāte un ētika

Ieguldīt inovācijā, aparatūras un programmatūras izstrādē un ražošanā ES
Izstrādāt ētiskas sociālo plašsaziņas līdzekļu platformas saskaņā ar Eiropas vērtībām un standartiem
Lielāka ES neatkarība digitālos jautājumos ar saistošiem standartiem, lai pārtrauktu digitālos monopolus
Investēt atklātā pirmkoda programmatūrā

Kiberdrošība

Sadarboties ES līmenī, lai stiprinātu kiberdrošību
Pieņemt neatkarīgus un drošākus publiskos tīklus
Nodrošināt tīklu drošību ES
Pieņemt interneta drošības un veikspējas minimālās prasības attiecībā uz lietu interneta ierīcēm
Izveidot Eiropas kiberarmiju
Apkarot kiberterorismu ar likumdošanas pasākumiem
ES pārliecinošāka nostāja tiešsaistes platformu regulēšanā
Patērētāju aizsardzības uzlabošana tiešsaistes vidē

Sabiedrības digitalizācija

Nodrošināt digitālo attīstību visās dalībvalstīs
Atjaunināt tiesību aktus, ņemot vērā pieaugošo sabiedrības digitalizāciju
Veicināt digitālo balsošanu, izmantojot elektroniskās balsošanas sistēmas
Ieviest ES blokķēdes platformu
Izpētīt mūsu sabiedrības digitalizācijas negatīvās sekas
Ieguldīt digitalizācijā, piemēram, mākslīgo intelektā
ES digitālā apvienošana
Digitalizēt pārvaldību un publiskās iestādes
Izveidot digitālo sociālo plašsaziņas līdzekļu portālus iedzīvotāju līdzdalībai
Izveidot ES digitālo identitāti
Saskaņot standartus un e-pakalpojumus, pieņemot kopīgus digitālos rīkus, piemēram, Eiropas vienotās identifikācijas zīmes nodrošinātāju;
Ieviest vienotu kolektīvās finansēšanas platformu ES iedzīvotājiem un uzņēmumiem
Digitālā pilsoniskuma veidošana ar digitālo inovāciju Eiropas Savienībā

Izglītība un apmācība: digitālās prasmes

Uzlabot digitālo prātību Eiropas Savienībā.
Ieguldīt izglītības sistēmas digitalizācijā
Attīstīt digitālās prasmes izglītības ceļā
Atvieglot e-mācīšanos, izmantojot Eiropas attālinātās mācīšanās platformu

Digitālā pārveide

Eiropas digitālie rīki

Attēls. Mind mape "Digitālā pārveide" 2. daļa

Digitālie dati

Uzlabot datu drošību
Nodrošināt saprotamus tiesību aktus par digitālajiem datiem
Turpināt nodrošināt datu privātumu, grozot VDAR
Ierobežot vai aizliegt ģeogrāfisko bloķēšanu

Digitālā pārveide

Piesārņojums, ilgtspēja un ilgmūžība

Veicināt digitalizāciju, lai samazinātu piesārņojumu
Izpētīt un atbalstīt ilgtspējīgus digitālā aprīkojuma ražošanas veidus
Veicināt videi draudzīgu un ētiski ražotu digitālo aprīkojumu
Samazināt digitālo atkritumu daudzumu
Veicināt digitālo infrastruktūru, viedo pilsētu un zemo tehnoloģiju attīstību

Digitālās tiesības un iekļaušana

Digitālās plaisas un nevienlīdzības novēršana
Nodrošināt pieejamus un cenas ziņā pieejamus digitālos pakalpojumus un ierīces visā ES
Ieguldīt digitālajā prātībā un iedzīvotāju izglītībā
Garantēt brīvu un iekļaujošu piekļuvi digitālajai telpai un saturam
Nodrošināt lauku apvidu digitālo savienojamību
Nodrošināt dzimumu līdztiesību digitālajā un tehnoloģiju jomā

Digitālā ekonomika

Veicināt e-komerciju ar vienoto digitālo tirgu
Regulēt vai pieņemt kriptovalūtas
Veicināt MVU digitalizācijas stratēģiju
Ieviest digitālo eiro

Digitālā veselība

Nodrošināt tiesības atslēgties
Ieviest koncepciju par sociālo mediju brīvdienām
Nodrošināt drošību bērniem tiešsaistē un datorspēles
Digitāli integrēt veselību Eiropas Savienībā, piemēram, ar digitālu veselības identifikācijas numuru

8. Eiropas demokrātija

Eiropas demokrātijas tēma ir radījusi kopumā 2539 idejas, 4606 komentārus un 1060 pasākumus digitālajā platformā. Visbiežāk apspriestās tēmas ir Eiropas Parlamenta vēlēšanas un Eiropas iestāžu pārstrukturēšana (vai pat ES federālizācija), kam seko plašs ieteikumu klāsts, lai palielinātu iedzīvotāju līdzdalību un zināšanas par Eiropas jautājumiem un veicinātu Eiropas kopējo identitāti. Vispārējā mijiedarbība saistībā ar šo tematu ir konstruktīva un tālredzīga, pat ja dažas mijiedarbības ir paudušas bažas par to, ka spriedzes, populisma un nacionālisma dēļ ES ir pakļauta implosijas riskam. Ņemot vērā dažādu tematu pārklāšanos un kopumā salīdzināmus iesaistes līmeņus, devums aptver šādus aspektus:

- Eiropas Parlamenta vēlēšanas
- Eiropas Savienības federālizācija
- Iedzīvotāju līdzdalība un konsultācijas
- Institucionālās reformas
- Kopējas Eiropas identitātes un sabiedriskās telpas veicināšana
- Demokrātijas aizsardzība un stiprināšana

Informācija par pasākumiem

Saistībā ar šo tematu Itālijā notika vairāk nekā trešā daļa no kopējā kopš 21. februāra slēgto pasākumu skaita. Lielākajā daļā šādu pasākumu ar pilsoniskās sabiedrības organizāciju, politisko partiju, bezpeļņas sektora pārstāvjiem tika apspriesta ES

federālizācijas tēma, piemēram, Pāvijas pilsētā organizētā pilsoņu asambleja.

un rūpniecība (sk. [pasākumu](#)).

Citos pasākumos tika apspriesti jautājumi, kas saistīti ar Eiropas demokrātiju no jauniešu perspektīvas. Viena šāda pasākuma laikā Monpeljē pilsētā Francijā jaunie dalībnieki nāca klajā ar dažādiem priekšlikumiem, kā konkrēti uzlabot ES no jauniešu viedokļa (sk. [pasākumu](#)). Rumānijā tika rīkots informācijas un komunikācijas pasākums, kurā piedalījās vidusskolu skolēni, kuri iepazīstināja ar iespējām, ko sniedz Next Generation EU plāns un tiešsaistes platforma konferencei par Eiropas nākotni (sk. [pasākumu](#)). Pasākuma laikā tika izveidots dialogs starp studentiem, profesoriem un organizatoriem, kura laikā studenti koncentrējās uz savu viedokli par ES un tās nākotni arī saistībā ar Ukrainas karu.

Zviedrijā tika organizēta lekcija par cilvēktiesībām un demokrātiju kā Eiropas sadarbības pamatu auditorijai, kurā piedalījās migranti no ES un trešām valstīm (skatīt [pasākumu](#)). Lekciju laikā dalībnieki apmainījās arī ar runātājiem, jo īpaši par to, cik svarīgi ir balsot ES vēlēšanās un būt informētiem par to, kā ES pilsoņi var sniegt ieguldījumu ES.

Vairāku Horvātijā organizēto pasākumu galvenā iezīme bija īpaša uzmanība žurnālistikai un tam, kā ziņot par ES jautājumiem. Zagrebā notika diskusija ar studentiem, un tajā īpaša uzmanība tika pievērsta jautājumam "Kā palielināt žurnālistikas studentu interesi par ziņošanu par ES?" (sk. [pasākumu](#)).

Eiropas Parlamenta vēlēšanas

Ideju grupa tematā “Eiropas demokrātija” apspriež izmaiņas Eiropas Parlamenta vēlēšanu norisē, lai veicinātu iedzīvotāju iesaistīšanos ES demokrātiskajos procesos. Plaši atbalstīta ideja, kas ir piesaistījusi dažādas reakcijas, attiecas uz ES mēroga starptautisku vēlēšanu sarakstu izveidi (sk. [ideju](#)). Ir ierosināts arī izveidot jaunu vēlēšanu apgabalu eiropiešiem, kas dzīvo citā dalībvalstī, lai mudinātu kandidātus koncentrēties uz Eiropas, nevis vietējiem jautājumiem (sk. [ideju](#)). Ir ierosinātas arī citas vēlēšanu reformas idejas, lai veicinātu Eiropas mēroga debates, vienlaikus tuvinot Eiropas Parlamenta deputātus pilsoņiem (sk. [idejas piemēru](#)). Viens no ierosinātajiem vēlēšanu reformas veidiem ir mainīt vietu pārdali Parlamentā, lai pašreizējo proporcionālo sistēmu aizstātu ar galveno sistēmu, kuras pamatā ir koalīcijas (sk. [ideju](#)). Viena ideja atbalsta to, ka Eiropas Parlamenta deputātus izvirza valstu likumdevēji, nevis tieši ievēlēti (sk. [ideju](#)).

Dažos priekšlikumos ir aplūkoti konkrētāki veidi, kā palielināt vēlēšanu aktivitāti Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Tiek pausti aicinājumi ieviest obligātu balsošanu (sk. [ideju](#)), kā arī ierosinājumi, lai atvieglotu līdzdalību, piemēram, atļaujot balsošanu pa pastu (sk. [ideju](#)) un vienas dienas vēlēšanu reģistrāciju, padarot balsošanas dienu par valsts svētku dienu (sk. [ideju](#)) un pat balsojot vienā dienā vairāku veidu vēlēšanās (sk. [ideju](#)). Daži respondenti arī apspriež digitālo balsošanu, tostarp ideju izveidot Eiropas digitālo vēlēšanu kopumu (sk. [ideju](#)). Jautājums par digitālo balsošanu ir aplūkots arī tematā “Digitālā pārveide”.

Ir arī ierosinājumi saskaņot minimālo vecumu, lai varētu balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās (sk. [idejas piemēru](#)), un vēlams to noteikt 16 gadu vecumā (sk. [ideju](#)). Šīs idejas cita starpā ir vērstas uz to, lai mudinātu jauniešus iesaistīties politikā — jautājums, ko dalībnieki bieži uzskata par svarīgu. Darbseminārā Vīnē cita starpā tika apspriesti veidi, kā palielināt jauniešu līdzdalību Eiropas Parlamenta vēlēšanās (sk. [pasākumu](#)). Darbseminārā izvirzītajos priekšlikumos ir uzsvērtā nepieciešamība palielināt jauno Eiropas Parlamenta deputātu skaitu, ļaujot kandidātiem, kas sasnieguši 16 gadu vecumu, kandidēt vēlēšanās. Maltā organizētā [pasākumā](#) dalībnieki apsprieda Eurovoters projekta rezultātus — iniciatīvu, kuras mērķis ir apmācīt jaunos vēlēšanu dalībniekus. Šajā pasākumā tika izvirzīti vairāki ierosinājumi, tostarp nepieciešamība atteikties no “jaunatnes” kā vienas grupas apsvēršanas, kas rada risku, ka īpašās vajadzības konkrētās kopienās netiks ņemtas vērā. Platformā ir pausti aicinājumi sniegt jauniešiem iespēju regulāri paust savu

viedokli Eiropas Parlamentā (sk. [ideju](#)), [bet cita idejaparedz](#) cita veida platformu, kurā jaunie lietotāji tiek iepazīstināti ar Eiropas Parlamenta deputātiem un viņu politiskajiem priekšlikumiem (sk. [ideju](#)). Ar to saistītais ieguldījums ierosina noteikt kvotu Eiropas Parlamenta deputātiem, kuri ir jaunāki par 35 gadiem (sk. [ideju](#)).

Citi dalībnieki risina jautājumu par balsstiesībām no personu ar invaliditāti vai tādu veselības apstākļu viedokļa, kas ierobežo viņu iespējas balsot. Šie ieguldījumi atbalsta Eiropas Parlamenta vēlēšanas, kas ir iekļaujošākas attiecībā uz šīm kategorijām (sk. [idejas piemēru](#)).

Viens dalībnieks ierosina izveidot dzimumu paritātes sarakstu Eiropas Parlamenta vēlēšanām (sk. [ideju](#)). Dažas idejas pievēršas konkrētiem jautājumiem saistībā ar politiskajām partijām. Viens pienesējs, piemēram, ierosina izmantot tikai Eiropas partiju simbolus, nevis valstu partiju simbolus (sk. [ideju](#)), lai vēlreiz nostiprinātu vēlēšanu transnacionālo raksturu. Saskaņā ar citu ieguldījumu partijām būtu jāklūst pieejamākiem cilvēkiem ar atšķirīgu kultūras vai sociālekonomisko izcelsmi (sk. [ideju](#)).

Eiropas Savienības federālizācija

Liels skaits ieguldījumu saistībā ar tematu “Eiropas demokrātija” aicina uz Eiropas Savienības federālizāciju ar atšķirīgu izpratni par šo jēdzienu. Šis ir atkārtots ar šo tematu saistītu notikumu temats (sk. [pasākuma piemēru](#)). “Federālizācija” ir radījusi arī dažas no platformas visvairāk atbalstītajām idejām (sk. [ideju](#) un [ideju](#)), kā arī dažādas dalībnieku piezīmes.

Daži respondenti uzskata, ka federālizācija ir labākais veids, kā ES varētu pilnībā izmantot savu potenciālu (sk. [idejas](#) un [notikuma piemēru](#)), taču tā ir arī līdzeklis, kā nodrošināt ES lielāku uzticamību un ietekmi globālajā politiskajā arēnā un pilnvaras risināt starptautiskās problēmas, ar kurām mēs pašlaik saskaramies, piemēram, klimata pārmaiņas un Covid-19 pandēmija (sk. [ideju](#)). Turklāt to uzskata par veidu, kā pārvarēt eirosepticismu un nacionālistiskos uzskatus saskaņā ar to dalībnieku viedokli, kuri atbalsta šo ideju.

Piemēram, ļoti atbalstīta un apspriesta ideja atbalsta dibināšanas asamblejas izveidi, lai izstrādātu Eiropas Konstitūciju, kurā definēti demokrātiskas Eiropas federācijas galvenie elementi un principi (sk. [ideju](#)). Diskusija ietver arī konkrētākus aicinājumus pēc kopējas fiskālās un ekonomikas politikas (sk. [ideju](#)), tostarp ideju par “Eiropas nodokļu maksātāju Savienību” (sk. [ideju](#)), vienu Eiropas armiju un ārpolitikas federālizāciju, kā arī ES iestāžu pārveidošanu saskaņā ar federālisma principiem.

Tomēr daži respondenti ir skeptiski noskaņoti attiecībā uz federālizāciju. Daži dalībnieki ir nobažījušies, ka tas var novest pie varas pārmērīgas centralizācijas vai nelīdzsvarotības starp dalībvalstīm. Citi uzskata, ka ir daudz problēmu, kas jāpārvar, lai šāda ideja varētu kļūt par realitāti. Daži dalībnieki atbalsta decentralizāciju ar lielākām dalībvalstu pilnvarām, nevis federālizāciju (sk. [idejas piemēru](#)), ar lielāku brīvību un cieņu pret dalībvalstu identitāti un brīvu sadarbību jomās, kurās tā ir noderīga (sk. [idejas piemēru](#)). Viena no šādām idejām pauž bažas par ideju par arvien ciešāku Savienību un par federālo tiesu potenciālo varu, aizstāvojot konfederāciju, nevis federālu Savienību (sk. [ideju](#)).

Ņemot vērā atšķirīgos valstu kontekstus un dalībvalstu gatavības līmeni kļūt par daļu no federālas savienības, daži dalībnieki virza ideju par pakāpenisku federālizāciju ar "pārejas zonu" sistēmu (sk. [ideju](#)). Šāda veida atbalstītāji atbalsta ideju par federālu Eiropu, taču pašreizējā posmā viņi to varētu uzskatīt par nereālistisku, un tāpēc viņi atbalsta daudzpakāpju Savienību, kas īstermiņā uzlabotu ES stratēģisko autonomiju un federālisma izredzes (sk. [ideju](#)).

Iedzīvotāju līdzdalība un konsultācijas

Platformā ir iekļauti vairāki ierosinājumi, kā stiprināt iedzīvotāju līdzdalību un atbildības sajūtu attiecībā uz ES lēmumu pieņemšanu.

Ideju un pasākumu grupa apspriež pastāvīgāku mehānismu izstrādi, kuru pamatā ir līdzdalības demokrātija un iedzīvotāju mijiedarbība, lai stiprinātu un papildinātu pārstāvības demokrātiju, tostarp balstoties uz konferencē par Eiropas nākotni gūto pieredzi. Dalībnieki ierosina, piemēram, sistemātiskāk izmantot pilsoņu asamblejas un paneļdiskusijas, lai sagatavotu svarīgākos un sarežģītākos politiskos lēmumus ES (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks ierosina, ka pilsoņi šādas asamblejas sasauk tieši pēc sekmīgas Eiropas pilsoņu iniciatīvas (sk. [ideju](#)). Daži respondenti ierosina izveidot „Pilsoņu parlamentu”, „sapulci, kas veļtīta pilsoniskās sabiedrības organizācijām” (sk. [ideju](#)) vai “Konstitucionālo asambleju” (sk. [ideju](#)), lai konsultētu Eiropas Parlamentu. Dalībnieki arī apspriež ideju par ES mēroga referendumiem par ES institucionālajiem un politikas tematiem (sk. [idejas piemēru](#)). Daži dalībnieki to uzskata par alternatīvu valsts referendumam par Eiropas jautājumiem, kura rezultāti var bloķēt ES politikas iniciatīvas neatkarīgi no tā, cik lielā mērā ES atbalsta šīm iniciatīvām (sk. [idejas piemēru](#)).

Dažos no šiem komentāriem ir konkrēti aplūkotas daudzvalodu digitālās platformas priekšrocības,

izpelnoties atzinību un kritiku, kā arī ierosināti uzlabojumi. Piemēram, dažādi dalībnieki uzsver, ka ir jāizveido atgriezeniskās saites sistēma, lai konferences laikā sekotu līdzī pilsoņu priekšlikumiem (sk. [idejas piemēru](#)). Cits dalībnieks atbild uz ideju par pastāvīgu konferenci, norādot uz nepieciešamību laiku pa laikam apkopot platformas saturu un izveidot diskusiju par to (sk. [ideju](#)).

Atbildes ietver arī priekšlikumu izveidot tiešsaistes vienas pieturas aģentūras platformu, kas centralizētu visu sabiedrības ieguldījumu, neatkarīgi no tā, vai runa ir par Eiropas pilsoņu iniciatīvām, sūdzībām vai lūgumrakstiem, ES institucionālajā līdzdalības struktūrā (sk. [ideju](#)), savukārt vēl viens pienesums izvirza ideju par platformu, kas paredzēta tikai apvienībām (sk. [ideju](#)).

Viens no tiem tiešsaistes platformām, ko dalībnieki ierosinājuši demokrātiskās līdzdalības veicināšanai, ir izveidot augšupēju lobēšanas sistēmu, ko kopīgi Eiropas pilsoņi finansē, izmantojot individuālus ziedojumus, un apmainīties ar idejām, izmantojot vienu un to pašu portālu (sk. [ideju](#)). Šī platforma ir paredzēta, lai atrisinātu jautājumu par nevienlīdzīgām ietekmēšanas spējām starp atsevišķiem iedzīvotājiem un lielām organizācijām.

Citi respondenti ierosina tiešsaistes digitālo forumu, kurā ES iedzīvotāji varētu apspriest ES tiesību aktus, izmantojot no sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem iegūtu upvotos un komentāru sistēmu (sk. [ideju](#)). Saistīta ideja ietver pilsoņu lobēšanas platformu kā alternatīvu veidu, kā parastiem ES pilsoņiem un mazākiem uzņēmumiem novirzīt savas zināšanas un viedokļus par tiesību aktiem ES lēmumu pieņemšanas procesā (sk. [ideju](#)).

Daudzi dalībnieki apspriež pilsoniskās tehnoloģijas nozīmi, jo īpaši pašreizējā laikmetā, kad pieaug neuzticēšanās politiskajām partijām (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar šo ideju pilsoniskās tehnoloģijas ļautu izprast mūsdienu publiskās pārvaldības pieaugošo sarežģītību un veicināt aktīvu iesaistīšanos un līdzdalību.

Itālijas pilsētā Brindizi organizētajā [pasākumā](#) tika pausts plašs ideju klāsts, lai uzlabotu tiešos demokrātiskos mehānismus ES līmenī, tostarp uzlabojot sabiedrības zināšanas par dažiem jau pastāvošiem instrumentiem, piemēram, par ES lūgumrakstiem, pagaidu komitejām, Eiropas mediatoriem un platformu Solvit.

Attāluma samazināšana starp EP deputātiem un pilsoņiem arī tiek uzskatīta par veidu, kā uzlabot Eiropas demokrātiju. Viens dalībnieks virza dažādas stratēģijas, lai uzlabotu saziņu un veicinātu tiešu ideju apmaiņu starp EP deputātiem un viņu vēlētajiem (sk. [ideju](#)). Starp ierosinātajām idejām EP deputāti savās vēlēšanu kolēģijās izveido vietējos birojus. Šī ideja daļēji atgādina cita dalībnieka priekšlikumu izveidot vietējo ES padomnieku sistēmu (sk. [ideju](#)), lai atkal samazinātu attālumu starp ES iestādēm un Eiropas iedzīvotājiem.

Institucionālās reformas

Ievērojams skaits ideju apspriež arī Eiropas iestāžu reformas, lai padarītu tās efektīvākas un pārredzamākas un tuvinātu tās iedzīvotājiem. Progresīvas institucionālās reformas idejas var ietvert priekšlikumus plašākai institucionālās struktūras pārskatīšanai (sk. [idejas piemēru](#)), kā arī stratēģijas, kuru mērķis ir padarīt politikas veidotājus atbildīgākus par politikas iniciatīvu efektivitāti. Piemēram, viens dalībnieks virza ideju padarīt ietekmes novērtējumus par obligātiem visos likumdošanas procesa posmos (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz Eiropas Parlamentu respondenti visbiežāk aicina tam piešķirt reālas likumdošanas iniciatīvas pilnvaras (sk. [idejas piemēru](#)). Tiek pausts arī aicinājums piešķirt tai fiskālās pilnvaras (sk. [ideju](#)). Tiek apspriesta arī Eiropas Parlamenta atrašanās vieta, un respondenti aicina izvēlēties starp Strasbūru un Briseli (sk. [idejas piemēru](#)), arī kā veidu, kā samazināt loģistikas izmaksas (sk. [ideju](#)).

Apspriežot Eiropadomi un Eiropas Savienības Padomi, atkārtota ideja platformā un Eiropas demokrātijas tematā ir pāreja uz kvalificēta vairākuma balsošanu vismaz konkrētās politikas jomās (sk. [idejas piemēru](#)) un apturēt veto varu (sk. [idejas piemēru](#)). Notiek arī diskusijas par Padomes lomu ES institucionālajā struktūrā (sk. [idejas piemēru](#)) un ierosinājumi padziļināt divpalātu likumdevējus ES (sk. [idejas piemēru](#)).

Runājot par Eiropas Komisiju, viedokļu grupa apspriež Komisijas priekšsēdētāja ievēlšanu un komisāru iecelšanu, tostarp vadošo kandidātu sistēmu (sk. [idejas piemēru](#)), un Komisijas priekšsēdētāja tiešu ievēlšanu, ko veic pilsoņi (sk. [idejas piemēru](#)). Dalībnieki ir arī izvirzījuši jautājumu par komisāru skaitu (sk. [idejas piemēru](#)).

Ļoti apspriesta ideja ir izveidot tieši ievēlētu ES priekšsēdētāju, piemēram, apvienojot Eiropas Komisijas priekšsēdētāja un Eiropadomes funkcijas (sk. [idejas piemēru](#)). Ir arī aicinājumi izveidot vienotu kontaktpunktu, lai ES ārējās attiecībās paustu vienotu nostāju (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks ierosina apvienot Eurogrupas priekšsēdētāja un par euro atbildīgā Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieka lomu, lai izveidotu Ekonomikas un finanšu ministriju, tādējādi uzlabojot koordināciju (sk. [ideju](#)). Turklāt ir minētas Reģionu komitejas un Ekonomikas un sociālo lietu komitejas reformas, piemēram, lai padarītu tās efektīvāku. Priekšlikumi ietver Reģionu komitejas reformu, lai iekļautu piemērotus dialoga kanālus gan reģioniem, gan pilsētām un pašvaldībām (sk. [ideju](#)), vai piešķirt tai lielāku nozīmi (sk. [ideju](#)). Saistībā ar to cits dalībnieks ierosina atzīt eioreģionus par institucionālām struktūrām (sk. [ideju](#)).

Viena ļoti atbalstīta ideja aicina ES izveidot skaidru mehānismu attiecībā uz bezvalstnieku tiesībām uz pašnoteikšanos (sk. [ideju](#)).

Eiropas Kopienų Tiesas loma ir arī kopīgs diskusiju temats (sk. [idejas piemēru](#)), aicinot precizēt vai pat stiprināt tās pilnvaras (sk. [idejas piemēru](#)) un citus, lai tās samazinātu (sk. [idejas piemēru](#)).

Daži respondenti pievēršas Eiropas Centrālās bankas (sk. [ideju](#)) un Eurogrupas lomai (sk. [ideju](#)), ierosinot veidus, kā reformēt šīs iestādes. Viena ideja aicina pabeigt banku savienības izveidi ar Eiropas noguldījumu garantiju sistēmu (sk. [ideju](#)).

Dažādas reformu idejas parāda paaudžu fokusu. Piemēram, viens dalībnieks ierosina ieviest ES politikas un tiesību aktu ietekmes novērtējumu, lai novērtētu to īpašo ietekmi uz jaunatni (sk. [ideju](#)). Tādējādi "Jaunatnes tests" palīdzētu iesaistīt jauniešus iestādēs un padarīt ES politiku iekļaujošāku jauniešiem. Pārejot no jauna uz vecumdienām, cits dalībnieks ierosina izveidot Eiropas komisāru, kas veltīts vecāka gadagājuma cilvēkiem (sk. [ideju](#)).

Kopējas Eiropas identitātes un sabiedriskās telpas veicināšana

Šajā tēmā ieguldītāji apspriež kopēju Eiropas identitāti, pamatojoties uz kopējām Eiropas demokrātijas vērtībām (sk. [pasākumu](#)), kā tas apspriests citās jomās. Tomēr tās arī virza praktiskas idejas, lai veicinātu šādu kopīgu Eiropas identitāti, kā arī kopēju Eiropas publisko telpu, tostarp ar plašsaziņas līdzekļu ieguldījumu.

Valodas tēma ir visvairāk apspriesta. Kopīga valoda tiek uzskatīta par efektīvu (un dažkārt par vienīgo) veidu, kā radīt spēcīgu Eiropas identitāti (sk. [idejas piemēru](#)). Esperanto bieži tiek izvirzīts kā vienojoša valoda (sk. [idejas piemēru](#)), arī lai apietu sadalījumu starp katras valsts valodas atbalstītājiem. Lai gan respondenti var nepiekrīst tam, kura valoda eiropiešiem būtu vēlama, viņi visi piekrīt, ka ir jāveicina valodu apmācība, lai iegūtu kopīgu valodu (sk. [idejas piemēru](#)). Citās atbildēs aicināts labāk ievērot daudzvalodības principu (sk. [idejas piemēru](#)), piemēram, iztulkojot jebkuru oficiālu ES publikāciju visās ES valodās (sk. [ideju](#)).

Turklāt pastāv idejas par ES sporta komandas izveidi (sk. [idejas piemēru](#)), 9. maiju kā valsts svētku dienu visās dalībvalstīs (sk. [ideju](#)), vai izveidot ES pasi (sk. [ideju](#)), lai veicinātu Eiropas garu.

Viens dalībnieks arī ierosina izveidot mērķsadarbības programmas starp darba ņēmējiem, lai eiropieši, kas nav skolas vecumā, varētu iepazīt citas ES valsts kultūru, piemēram, apmeklējot mācību kursu ārvalstīs (sk. [ideju](#)). Nākamās paaudzes tiek uzskatītas par galvenajiem kopīgas

ES identitātes virzītājspēkiem, tāpēc daudzi dalībnieki uzsver, cik svarīgi ir izglītot jauniešus par Eiropas politiskajiem jautājumiem (sk. [ideju](#)), kas ir temats, kuru plaši apspriež arī sadaļā “Izglītība, kultūra, jaunatne un sports”.

Papildus valodām, kultūras produkti tiek uzskatīti arī par kaut ko, kas spēj saistīt eiropiešus kopā. Tādējādi dalībnieka aicinājums veicināt kultūras produktu izplatīšanu Eiropas robežās, izveidojot telpu “brīvai informācijas aprītei”, kas nozīmē autortiesību un licencēšanas ierobežojumu samazināšanu Eiropas Savienībā (sk. [ideju](#)).

Vairāki pienesumi saistībā ar tematu “Eiropas identitāte” skar plašsaziņas līdzekļus un veidu, kā tie var palīdzēt izplatīt zināšanas par ES un radīt Eiropas garu (sk. [idejas piemēru](#)). Viens no atkārtotiem ierosinājumiem, kas saņēmis salīdzinoši lielāku skaitu apstiprinājumu, ir Eiropas mēroga plašsaziņas līdzekļu vai tīklu izveide (sk. [idejas piemēru](#)) vai vienotas publiskas ES raidorganizācijas izveide (sk. [idejas piemēru](#)). Tas galvenokārt ir ierosināts, lai palielinātu iedzīvotāju zināšanas par ES jautājumiem, piemēram, diskusiju un pasākumu tiešraidi, kā arī lai veicinātu kopīgu ES garu, kas svin Eiropas vērtības un Eiropas kultūras, ar dokumentālām filmām par ES valstīm. Daži respondenti arī aicina izveidot ES TV un radio kanālu, lai projicētu tā vērtības ārpus ES robežām (sk. [idejas piemēru](#)).

Citi dalībnieki ierosina apmācīt žurnālistus par ES ziņojumiem vai noteikt pienākumu sabiedriskajām raidorganizācijām veltīt daļu raidlaika ES jautājumiem (sk. [ideju](#)).

Demokrātijas aizsardzība un stiprināšana

Vairākas idejas šajā tēmā attiecas uz demokrātijas aizsardzību ES, aicinot stingri vērsties pret valdībām, kas pārkāpj demokrātijas principus, jo īpaši attiecībā uz Ungāriju un Poliju (sk. [piemēru ideja](#)). Šis jautājums sīkāk aplūkots tematā “Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība”.

Respondenti arī atzīst draudus, ko demokrātijai var radīt dezinformācija un viltus ziņas. Tiek aicināts izmantot stingrāku pieeju, lai apkarotu maldinošas informācijas izplatīšanu, tostarp priekšlikumus izveidot mobilu faktu pārbaudes lietotni (sk. [ideju](#)) vai neatkarīgu ES plašsaziņas līdzekļu faktu pārbaudes institūtu (sk. [ideju](#)). Daži respondenti atbalsta arī īpašu ES regulu par saturu, ko var publicēt sociālajos plašsaziņas līdzekļos (sk. [idejas piemēru](#)).

Vairākās idejās un komentāros tiek apspriesta nepieciešamība regulēt lobēšanu, aicinot izstrādāt politiku rīcības kodeksu vai izveidot neatkarīgu Eiropas struktūru, kuras rīcībā būtu līdzekļi korupcijas un lobiju nevēlamas ietekmes apkarošanai (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks aicina aizliegt sponsorēšanas izmantošanu ES Padomes prezidentūru laikā — praksi, ar kuras palīdzību tās ES dalībvalsts valdība, kura ir prezidentvalsts, saņem finansiālu atbalstu, lai oficiālos tiešsaistes vai fiziskos materiālos (sk. [ideju](#)) parādītu zīmola logotipus.

Tiek arī aicināts veikt vispārējus pasākumus korupcijas apkarošanai, piemēram, piešķirot konkursus vietējā līmenī (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks ierosina ieviest vienotu datubāzi, kurā apvienotas pašreizējās daudzkārtējās ES ziņošanas sistēmas (sk. [ideju](#)). Cita lieta liecina, ka Eiropas politikiem un ierēdņiem, kuri ieņem svarīgus amatus, piemēram, Eiropas Parlamenta deputātiem vai komisāriem, būtu jāaizliedz piederēt krājumiem (sk. [ideju](#)).

Dalībnieks pauž bažas par nevēlamu ārvalstu ietekmi uz Eiropas demokrātiju, pieprasot pārbaudīt, cik liela ES būtiskā infrastruktūra pieder Ķīnai, un lūdzot ES dot priekšroku Indijai kā stratēģiskam ekonomiskam partnerim tirdzniecības darījumos (sk. [ideju](#)).

Briselē organizētā [pasākumā](#) tika uzsvērta pilsētu un vietējo kopienu būtiskā nozīme demokrātijas stiprināšanā un sociālā progresa celšanā. Laikā, kad institucionālais centrs un perifērija ir cieši saistīti, pilsētu un pašvaldību loma varētu būt būtiska, lai veidotu iedzīvotāju uzticēšanos demokrātiskām iestādēm.

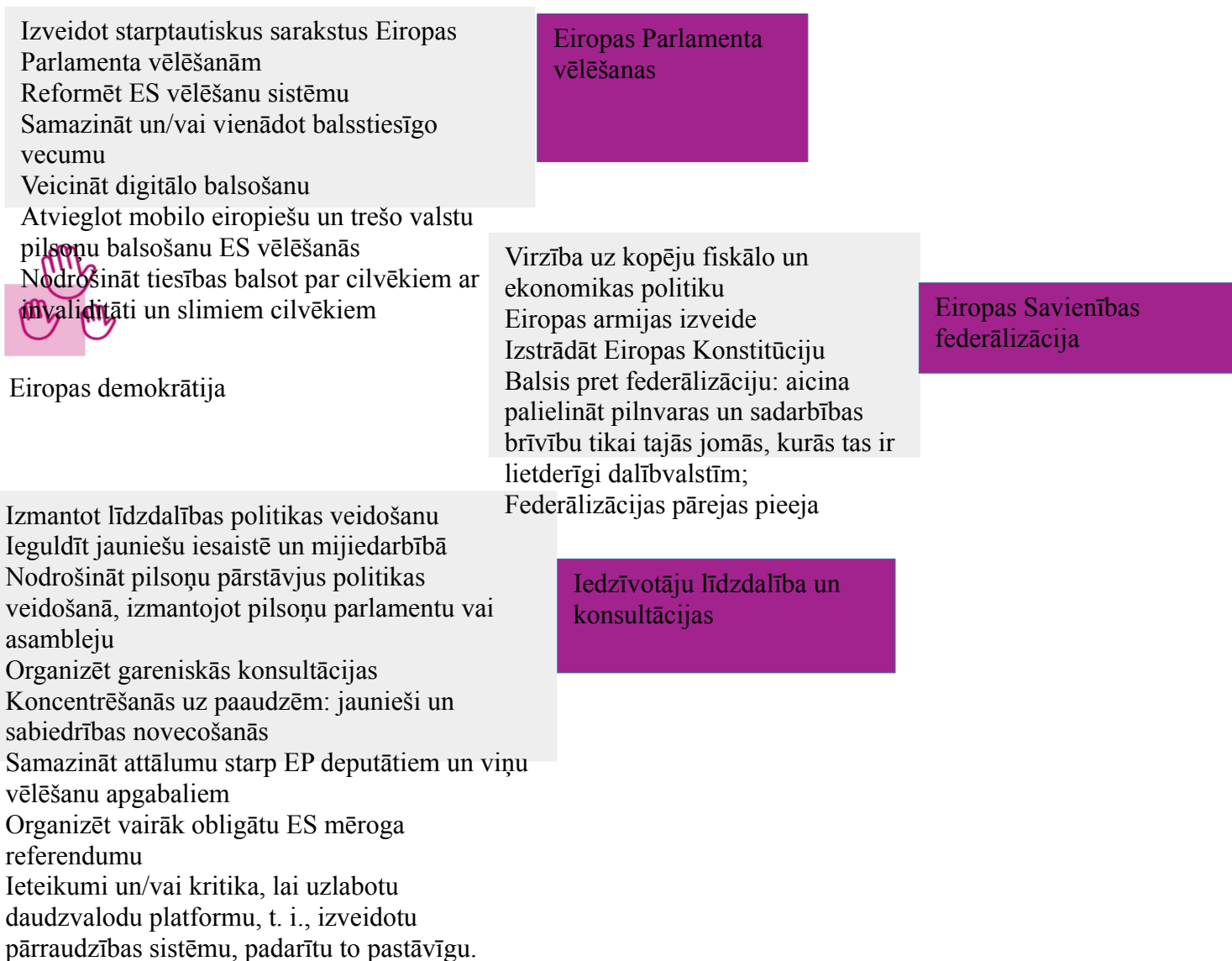
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)

Iepriekšējā periodā lielākā daļa iemaksu, kas iepriekš tika konsolidētas, norādīja uz tematiem. Tomēr tika apspriests jauns ideju virziens, lai valstu valdības un parlamenti vairāk iesaistītos ES politikas veidošanā un būtu atbildīgāki par ES politiku, tādējādi tuvojoties Eiropas demokrātijas tēmai no valsts perspektīvas. Viens no šiem ideju virzieniem paredz noteikt minimālo skaitu sesiju, kas veltītas ES politiskajiem jautājumiem katrā valsts parlamentā

(sk. [ideju](#)). Cita, kurā galvenā uzmanība ir pievērsta valstu parlamentu lomai ES līgumu ratificēšanā, ieviesa ideju par kopīgām sesijām starp Eiropas Parlamentu vai tā īpašajām komitejām un valstu parlamentiem, jo īpaši izmantojot videokonferenču uzaicinājumus (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar pēdējā ziņojumā izklāstītajiem konstatējumiem nesenajos ieguldījumos visbiežāk apspriestais temats bija vispārējs aicinājums aizsargāt un stiprināt demokrātiju ES, kam sekoja nepieciešamība veikt institucionālas reformas (sk. [idejas piemēru](#)). Daudzas idejas apsprieda ierosinātās Eiropas vēlēšanu sistēmas reformas (sk. [idejas piemēru](#)).

Tika uzsvērtā arī nepieciešamība pēc centieniem palielināt iedzīvotāju līdzdalību un apspriešanos (sk. [idejas piemēru](#)). Faktiski pilsoņu iesaistīšanās tika dažkārt apspriesta saistībā ar demokrātijas aizsardzību, piemēram, respondenti, kuri aicināja izveidot pastāvīgu digitālu tiešsaistes platformu konsultācijām ar iedzīvotājiem (sk. [idejas piemēru](#)). Tika ierosināts izveidot unikālu plašsaziņas līdzekļu platformu, kas pārraida Eiropas saturu vairākās valodās, ņemot vērā nozīmi, ko platformas dalībnieki piešķir žurnālistikai un preses brīvībai (sk. [ideju](#)).

21. attēls. Mind karte "Eiropas demokrātija" tēma, 1. daļa

Attēls. Mind karte "Eiropas demokrātija" temata 2. daļa

Institucionālās reformas

Pārskatīt Eiropas Parlamenta lomu, piešķirot tam lielākas likumdošanas un fiskālās pilnvaras
Reformu lēmumu pieņemšana (vienprātība ar vairākuma noteikumiem)
Pārskatīt Eiropadomes lomu
Komisijas priekšsēdētāja un komisāru vēlēšanu reforma (piemēram, Komisijas priekšsēdētāja tieša ievēlēšana)
Atkārtoti izvērtēt Reģionu komitejas (tostarp eiroreģionu institucionalizācijas) un Ekonomikas un sociālo lietu komitejas lomu;
Samazināt komisāru skaitu un ierobežot politiskās pilnvaras
Eiropas Centrālās bankas un Eurogrupas reformu loma

Eiropas demokrātija

Noteikt, ka politikas ietekmes novērtēj
Stiprināt Eiropas Savienības Tiesas pil
Padarīt

Kopējas Eiropas identitātes un sabiedriskās telpas veicināšana

Kopīga ES valoda salīdzinājumā ar daudzvalodības veicināšanu
Izveidot ES sporta komandas
Noteikt ES valsts svētku dienu
Izveidot ES pasi
Izveidot mērķsadarbības un apmaiņas programmas darbiniekiem
Izveidot ES plašsaziņas līdzekļu portālus, kas veltīti ES tematiem
Izveidot vienotu publisku ES raidorganizāciju, lai veicinātu iedzīvotāju iesaistīšanos ES;
Nodrošināt, ka valsts sabiedriskā raidorganizācija velta laiku

Demokrātijas aizsardzība un stiprināšana

Mainīt veidu, kādā tiek piešķirti ES līdzekļi
Cīņa pret dezinformāciju
Regulēt lobēšanu
Cīņa pret korupciju
Izveidot politiķu rīcības kodeksu
Veikt stingrus pasākumus pret valdībām, kas pārkāpj demokrātijas principus
Kontrolēt un ierobežot pretdemokrātisku pasaules lielvaru piederību stratēģiskiem aktīviem

Izveidot obligātas debates par ES lietām katras valsts parlamentā, piedaloties ES komisāriem

9. Migrēšana

Kopš platformas darbības uzsākšanas migrācijas tēma ir radījusi kopumā 2700 ieguldījumu, tostarp 955 idejas, 1539 komentārus un 206 pasākumus. Šajā tematā atkārtotie viedokļi liecina par trim vispārējām tendencēm. No vienas puses, viena mijiedarbības grupa prasa lielāku solidaritāti un labākas integrācijas procedūras, bet, no otras puses, citi ieguldījumi vēlas vairāk rīcības migrācijas kontrolei un samazināšanai. Uzņemoties starposmu, cita dalībnieku grupa vēlētos veicināt starptautisko mobilitāti, bet tikai starp ekonomiski attīstītām demokrātijām. Dalībnieki apsprieda arī Ukrainas bēgļu pieplūdumu. Attiecīgi tiek analizētas šādas tēmas:

- **ES kopējā migrācijas politika**
- **Humānistiska nostāja migrācijas jomā**
- **Integrācija**
- **Migrācija ārpus ES kā drauds**
- **Robežkontrole**
- **Migrācijas pamatcēloņu novēršana**

Informācija par pasākumiem

Nesenie notikumi, kuros tika apspriesta migrācija no Eiropas politiskās perspektīvas, skāra ES bēgļu politiku, norādot uz nepieciešamību pārskatīt bēgļu un patvēruma politiku un nepieciešamību pēc sistēmas kopējam migrantu sadalījumam visā ES. Kanāriju salu parlamentā organizētajā pasākumā dalībnieki apsprieda sarunas par Migrācijas un patvēruma paktu un aicināja uzlabot nepavadītu migrantu bērnu aizsardzību (sk. [pasākumu](#)). Itālijas katoliskās organizācijas rīkotā tiešsaistes pasākumā tika apspriests gaidāmais Eiropas Migrācijas un patvēruma pakts (sk. [pasākumu](#)).

Dānijas debatēs pievērsās arī jautājumam par to, vai Eiropai būtu jāatver vai jāaizver ārējās robežas. Šis pasākums radīja ievērojamu iesaistīšanos dažādās auditorijās un izvirzīja tādus jautājumus kā sekas, ko rada Eiropas robežu eksternalizācija, patvēruma centru izveide trešās valstīs un ES sadarbība ar tādām valstīm kā Turcija un Lībija. (skatīt [pasākumu](#)).

Citā līdzdalības pasākumā tika apspriests, vai migrācija ir iespēja vai drauds, pievēršoties tādiem jautājumiem kā likumīga un nelikumīga migrācija un diferenciācija etniskās piederības un kultūras ziņā, kā tas ir Ukrainas bēgļu gadījumā (sk. [notikumu](#)). Šie jautājumi tika izskatīti arī pasākumā Lietuvā (sk. [pasākumu](#)).

Saistībā ar integrācijas tēmu Francijas pasākumā (sk. [pasākumu](#)) tika izvirzīta nepieciešamība uzlabot integrācijas infrastruktūru un programmas rasu naida un diskriminācijas apkarošanai.

Saistībā ar karu Ukrainā tika organizēts pasākums, lai apspriestu starptautisko solidaritāti un ES reakciju uz karu Ukrainā līdz šim, ar to saistīto migrācijas ietekmi (sk. [notikumu](#)).

Nesens pasākums notika arī Polijā, iesaistot jaunos ukraiņus debatēs par Eiropas integrāciju, migrāciju un bažām par nākotni (sk. [pasākumu](#)).

ES kopējā migrācijas politika

Daudzām idejām saistībā ar šo tematu ir vajadzīga kopēja ES migrācijas politika. Tos bieži papildina aicinājumi vairāk ievērot cilvēktiesības un efektīva pārdales sistēma. Bieži tiek pieminēta arī nepieciešamība reformēt Dublīnas sistēmu.

Saskaņā ar legālās migrācijas apakštematu tie, kas atbalsta stingrāku migrācijas politiku, prasa kopēju ES selektīvas migrācijas politiku ar kvotām, stingrākām atlases un pieņemšanas procedūrām (sk. [idejas piemēru](#)). Ir ierosinātas alternatīvas pieejas likumīgai migrācijai, piemēram, uz Eiropas punktiem balstīta imigrācijas sistēma, kas dažkārt tiek uzskatīta par nepieciešamu migrācijas plūsmu efektīvākai regulēšanai (sk. [ideju](#)). Respondenti arī vēlas izpētīt modeli, kas ļauj patvēruma meklētājus pārvietot uz centriem partnervalstī lietu izskatīšanai (sk. [notikumu](#)).

Ieguldījumiem, kas ir atvērtāki migrācijai, tāpat ir vajadzīga vienota un efektīvāka pieeja, kas tomēr vairāk atbilst Eiropas (sociālajām) vērtībām. Piemēram, pienesumos īpaši apspriesta vienota un efektīva ES patvēruma procedūra (sk. [ideju](#)), norādot arī uz nepieciešamību reformēt Dublīnas regulu, lai novērstu patvēruma meklētāju un migrantu nevienlīdzīgu sadalījumu (sk. [idejas piemēru](#)). Daži no šiem ieguldījumiem ierosina piešķirt migrantiem pagaidu ES pasi, lai piekļūtu darba un uzturēšanās tiesībām (sk. [idejas piemēru](#)). Viena ļoti atbalstīta ideja migrācijas tematā arī aicina izstrādāt konkrētāku un taisnīgāku Eiropas politiku ekonomiskās migrācijas jomā ar likumīgiem ieceļošanas kanāliem un integrācijas politiku, kuras pamatā ir vienlīdzīga attieksme un pilnīga cilvēktiesību ievērošana (sk. [ideju](#)).

Viens ieguldījums virza ideju izveidot Eiropas patvēruma un migrācijas komisāra amatu, kuram būtu jāīstojas saskaņoti ar citām iestādēm, lai uzraudzītu kopēju ES patvēruma sistēmu (sk. [ideju](#)). Pilsoņi atbalsta arī ES darbaspēka migrācijas politiku vai ES darbā pieņemšanas stratēģijas studentiem un kvalificētiem darbiniekiem no trešām valstīm. Šajā sakarā viens no respondentiem uzsver, ka ES ir jāpalielina kompetence migrācijas jomā, lai tā varētu pārvaldīt migrāciju saskaņā ar Savienības principiem un vērtībām (sk. [ideju](#)). Respondentu grupa virza ideju par selektīva imigrācijas veida veicināšanu. Šādi dalībnieki parasti redz migrāciju pozitīvā gaismā, jo tā rada ekonomiskās priekšrocības. Tās ierosina mērķtiecīgi pievērsties konkrētām valstīm, lai piesaistītu savus talantus (sk. [ideju](#)), vai atvieglot mobilitātes kritērijus starp ekonomiski attīstītām demokrātijām gan Rietumos, gan Āzijā, jo īpaši saistībā ar brīvās tirdzniecības nolīgumiem (sk. [ideju](#)).

Humānistiska nostāja migrācijas jomā

Respondenti, kas atbalsta humānistisku skatījumu uz migrāciju, iestājas par to, ka jāmaina vēstījums par migrantiem, jo īpaši ņemot vērā viņu kā veselības aprūpes darbinieku ieguldījumu pandēmijas laikā (sk. [notikumu](#)).

Daži devumi atbalsta humānās palīdzības koridoru izveidi vai pilnvērtīgu atvērto robežu politiku, un tajos kritizē solidaritātes trūkumu pret migrantiem (sk. [idejas piemēru](#)). Starp dalībniekiem, kas dalās ar šīm idejām, iniciatīvas, kuru mērķis ir patrolēt Vidusjūru, lai atgrieztu migrantus, vai vienošanās par migrantu plūsmu kontroli, piemēram, vienošanās starp ES un Turciju, kopumā tiek uzskatītas par ES migrācijas sistēmas neveiksmi (sk. [idejas piemēru](#)). Respondenti aicina ievērot cilvēktiesības, izmantojot risinājumus neregulētas migrācijas apkarošanai un ES imigrācijas politiku ar vieglākām un pieejamākām patvēruma procedūrām izcelsmes valstīs, likumīgiem un drošiem migrācijas ceļiem un cilvēku tirdzniecības apkarošanu, lai izvairītos no bēgļu nāves uz ES robežām (sk. [idejas piemēru](#)). Daži respondenti ierosina tiesisko regulējumu, lai apturētu integrētu personu un ģimeņu piespiedu atgriešanos nedrošās izcelsmes valstīs (sk. [ideju](#)). Citi dalībnieki atbalsta brīvprātīgas, nevis piespiedu atgriešanās stratēģiju, pamatojoties uz to, ka pirmā, ja to īsteno sadarbībā ar izcelsmes valstīm, ir izrādījies daudz efektīvāka (sk. [ideju](#)). Daži no šiem ieguldījumiem pievēršas arī nevienlīdzības jautājumiem, kas ietekmē pašreizējo patvēruma meklēšanas procesu. Piemēram, viņi uzsver, ka patvēruma meklētāju vīriestu īpatsvars ir ievērojami lielāks nekā sieviešu patvēruma meklētāju vai ģimeņu īpatsvars (sk. [ideju](#)). Citi ziņo par grūtībām, ar kurām saskaras LGBTIK patvēruma meklētāji, aicinot nodrošināt lielāku aizsardzību un labāku atbalstu šai grupai (sk. [ideju](#)).

Integrācija

Daudzi priekšlikumi ir saistīti ar migrantu integrāciju. Dalībnieki atzīst nepieciešamību izveidot efektīvākas integrācijas programmas, īpašu uzmanību pievēršot valodu apmācībai. Vairāki dalībnieki apspriež un atbalsta ideju, aicinot ES izveidot integrācijas programmas, izvirzot dažādus viedokļus (sk. [ideju](#)). Starp idejām, kurās tiek apspriesta integrācija, daudzas no tām aicina uzraudzīt migrantu turpmāko rīcību, lai nodrošinātu pilnīgu integrāciju ES dalībvalstīs. Viena no idejām saskata lielu potenciālu, atzīstot un vēl vairāk aktivizējot migrantus un uzņemošo kopienu locekļus kā pārmaiņu veidotājus (sk. [ideju](#)). Migrantu iesaistīšanas nozīme vietējos projektos un

brīvprātīgā darbā ir daudz kārt pāvirzījusies uz priekšu (sk. [idejas piemēru](#)). Viens respondents uzsver, cik svarīgi ir pieņemt transversālu pieeju integrācijai, galveno uzmanību pievēršot vietējā līmenī pieņemto politikas virzienu pārnesamībai, kā arī pieejai, kas aptver gan iestādes, gan vietējās apvienības, un ES ir atbildīga par šāda veida satvara nodrošināšanu (sk. [ideju](#)). Izglītība tiek uzskatīta par integrācijas pamatelementu, kur galvenā nozīme ir valodai un Eiropas vērtībām. Šajā sakarā respondenti uzskata, ka ir vajadzīgas pietiekami finansētas programmas, lai atbalstītu skolas vecuma migrantu bērnu iekļaušanu valsts izglītības sistēmā (sk. [ideju](#)). Citas idejas ir vērstas uz terciāro izglītību kā galveno līdzekli lielākai integrācijai. Šajā sakarā viens dalībnieks atbalsta gados jaunu bēgļu labāku piekļuvi universitāšu programmām (sk. [ideju](#)). Īpašs priekšlikums pievēršas jautājumam par valodas barjerām, veicinot ideju par mākslīgā intelekta izmantošanu, lai pārvarētu valodas plaisu (sk. [ideju](#)).

Migrantu sekmīga integrācija vietējā darba tirgū tiek uzskatīta par labvēlīgu Eiropas ekonomikai. Tas jo īpaši attiecas uz situāciju pēc pandēmijas, kā uzsvērts divu dienu pasākumā, ko kopīgi organizēja Eiropas Komisija un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja Briselē (sk. [pasākumu](#)). Viens dalībnieks jo īpaši uzsver labvēlīgos rezultātus, ko dod imigrācija ekonomiski nomāktās teritorijās (sk. [idejas piemēru](#)). Tiek pausti aicinājumi rīkot informācijas kampaņas un programmas, lai ES pilsoņus informētu par rasisma apkarošanu un virzību uz lielāku sabiedrību. Viens no atbalstītājiem aicina panākt lielāku dažādību starp personālu, kas strādā politikas veidošanas struktūrās un sabiedriskajos dienestos, kas saistīti ar migrāciju (sk. [ideju](#)). Saistībā ar viedokļiem par rasismu un izslēgšanu no darba tirgus ir pausti aicinājumi nodrošināt vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas (sk. [ideju](#)). Attiecībā uz diskrimināciju darba tirgū viens dalībnieks norāda, ka ir vajadzīgi (census) dati par migrantu etnisko izcelsmi, lai efektīvi informētu politikas veidošanu (sk. [ideju](#)).

Daži dalībnieki pauž nožēlu par to, ka ES pastāvīgo iedzīvotāju tiesības ir ierobežotas. Tās norāda, ka Savienība nepiešķir balsstiesības saviem pastāvīgajiem iedzīvotājiem, un pieprasa, lai balsstiesības balstītos uz dzīvesvietu (sk. [ideju](#)). Daži respondenti uzskata, ka šis jautājums ir īpaši aktuāls, ja runa ir par Apvienotās Karalistes pilsoņiem, kuri dzīvoja ES pirms Brexit. Viena no idejām, kas izraisa pretrunīgas debātes, ir paātrinātas procedūras ieviešana, lai iegūtu ES mēroga tiesības Lielbritānijas pilsoņiem, kuri dzīvoja ES pirms Brexit (sk. [ideju](#)).

Migrācija ārpus ES kā drauds

Neraugoties uz dažu migrācijas veicinātāju pausto opozīciju, idejas, kas atklāti definē migrāciju kā apdraudējumu Eiropas civilizācijai vai politiskajai stabilitātei, ir salīdzinoši mazāk atbalstītas nekā idejas, kas saistītas ar integrāciju un cilvēktiesību ievērošanu. Kad norādīts, tiek paustas bažas par Eiropas civilizāciju un politisko stabilitāti, un dalībnieki tās lielā mērā atbalsta (sk. ļoti atbalstītas idejas [piemēru](#)).

Pasākums Ungārijā apsprieda dažus būtiskus juridiskus jautājumus, kas saistīti ar migrāciju. Starp jautājumiem, uz kuriem šis notikums vēlējās atbildēt, bija arī "sabiedrības tiesības saglabāt savu nacionālo kultūru, identitāti un dzīvesveidu", ņemot vērā masveida migrāciju (skat. [notikumu](#)). Komentētāji par šāda veida ieguldījumu ir izskanējuši savās idejās un ieguldījumos par migrācijas tēmu. Viens no novērotajiem tematiem ir sajūta, ka migrācija no trešām valstīm apdraud ES civilizāciju, identitāti, vērtības un kultūru (sk. [idejas piemēru](#)). Šie respondenti aicina veikt pasākumus, lai ierobežotu migrāciju ārpus ES, stingrāku repatriācijas politiku un stratēģijas, kas kavē migrantu mobilitāti, piemēram, stingrāku robežkontroli (sk. [idejas piemēru](#)).

Vairāki dalībnieki brīdina par nelegālās migrācijas izmantošanu par (politisku) ieroci, jo īpaši atsaucoties uz lielo migrantu pieplūdumu no Baltkrievijas uz Lietuvas un Polijas robežām (sk. [idejas piemēru](#)). Runājot par migrantu krīzi pie robežas ar Baltkrieviju, respondentu viedokļi atšķiras.

Robežkontrole

Salīdzinoši liels skaits ideju atbalsta stingru nostāju attiecībā uz imigrāciju. Dalībnieki, kas pieņem šo nostāju, iebilst pret nelegālo imigrantu legalizāciju un aicina piešķirt papildu pilnvaras Eiropas robežkontroles iestādēm, piemēram, Frontex. Tomēr daži no viņiem atbalsta valsts, nevis Eiropas pieeju imigrācijas kontrolei, baidoties, ka ES būtu pārāk pielaidīga pret patvēruma meklētājiem. Kopumā tiek atbalstīti organizētāki un koordinētāki centieni attiecībā uz robežkontroli, aicinot veikt visaptverošāku robežkontroli, tostarp atgriešanas iestādi (sk. [idejas piemēru](#)), lielāku atbalstu Frontex, labāk definējot tās funkcijas (sk. [ideju](#)) un juridiski saistošu pieeju meklēšanas un glābšanas (SAR) centieniem Vidusjūras reģionā (sk. [ideju](#)). Tomēr platformā bieži tiek apspriesta Frontex un jūras patrulēšanas iniciatīvu nozīme, un citi dalībnieki lūdz lielāku kontroli pār to darbību, lai nodrošinātu cilvēktiesību ievērošanu (sk. [ideju](#)). Vairāk atbalstīta ideja prasa ātru izraidīšanu no ES tiem migrantiem,

kuri izdara smagus noziegumus (sk. [idejas piemēru](#)). Līdzīga ideja par neatbilstīgo migrantu atgriešanos rada debates starp respondentiem, kas atbalsta tūlītēju repatriāciju, un tiem, kas iebilst (sk. [ideju](#)). Viens respondents ierosina pārtraukt ārvalstu palīdzību valstīm, kuras nepiekrīt savu valstspiederīgo repatriācijai (sk. [ideju](#)). Citos ieguldījumos ir vajadzīga lielāka solidaritāte un cilvēktiesību ievērošana. Šeit apspriestās idejas ir, piemēram, centralizēta ES sadales sistēma, kuras pamatā ir solidaritāte, finansējums, lai uzlabotu robežu uzņemšanas infrastruktūru (mājoklis un pārtika) vai pārvalstiska aģentūra, kas pārvalda Eiropas bēgļu nometnes, ko kopīgi pārvalda dažādas valstis un finansē no ES resursiem (sk. [idejas piemēru](#)).

Nesenās debates par ES finansējuma paplašināšanu, lai finansētu valstu šķēršļu izveidi pret migrantiem, daļēji atspoguļojas dažos ieguldījumos, kuros prasīts palielināt ES finansiālo atbalstu tās dalībvalstīm, lai stiprinātu fizisko robežu aizsardzību (sk. [ideju](#)).

Tomēr, kad dalībnieki aicina palielināt ES finansiālo atbalstu, lai risinātu migrācijas problēmas pie robežām, viņi ne vienmēr iestājas par jaunu šķēršļu izveidi. Dažas no tām atzīst vietējo un reģionālo pašvaldību, kas darbojas pie valstu robežām, būtisko nozīmi un vēlas palielināt finansējumu projektiem, kas saistīti ar migrantu uzņemšanu un integrāciju (sk. [idejas piemēru](#)).

Budapeštā notikušajā pasākumā "Spēcīgākas robežas, stiprāka Eiropa" dalībnieki atbalstīja pragmatiskāku un stingrāku robežu politiku (sk. [pasākumu](#)).

Migrācijas pamatcēloņu novēršana

Mazāka daļa ideju iedziļinās migrācijas jautājumā un uzskata, ka līdztekus politikas pasākumiem migrācijas pārvaldībai ES ir jāveic pasākumi, lai risinātu migrācijas pamatcēloņus citur. Eiropas un trešo pasaules valstu, jo īpaši Āfrikas valstu, sadarbība tiek uzskatīta par būtisku, lai risinātu migrācijas pamatcēloņus (sk. [idejas piemēru](#)). Domājot par Eiropas nākotni, respondenti uzsver nepieciešamību risināt migrācijas pamatcēloņus, lai risinātu migrācijas problēmas, ar kurām pašlaik saskaras ES. Par starptautisko partnerību, tostarp nolīgumu ar trešām valstīm, lomu imigrācijas plūsmu pārvaldībā tika rīkots pasākums Portugālē (sk. [pasākumu](#)).

Šajā sakarā ieteikumi ietver gan vienlīdzīgu tirdzniecības attiecību izveidi, ieguldījumus attīstības palīdzības plānos un akadēmiskajā apmācībā, gan trešo valstu iedzīvotāju profesionālo izaugsmi (sk. [ideju](#)). Kopīgas bažas ir par to, ka saņēmējvalstis ļaunprātīgi izmanto attīstības palīdzību, padarot to

neefektīvu. Šajā sakarā viens dalībnieks ierosināja uzlabot līdzekļu izsekojamību un tādējādi uzraudzīt to izmantošanu, izmantojot blokķēdes tehnoloģijas un viedos sertifikātus (sk. [ideju](#)). Īpaša ieguldījumu grupa liek ES veikt uzdevumus, pamatojoties uz to, ka tā ir piedalījies reģionālajā destabilizācijā, piemēram, subsidētu lauksaimniecības produktu eksportu uz jaunattīstības valstīm (sk. [ideju](#)). Turklāt, lai novērstu ekonomisko nevienlīdzību starp attīstītajām un jaunattīstības valstīm, daži dalībnieki atbalsta ilgtspējīgas, pret klimata pārmaiņām noturīgas lauksaimniecības veicināšanu trešās pasaules valstīs (sk. [ideju](#)). Tas arī palīdzētu cīnīties pret "klimata migrāciju" (sk. [idejas un notikuma piemēru](#)). "Klimata migrācijas" fenomenu patiešām lielā mērā risina dalībnieki, kuri vēlas lielāku sabiedrības uzmanību pievērst šim jautājumam un klimata bēgļa statusa atzīšanai starptautiskajās tiesībās (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)

Devums par migrācijas tematu iepriekšējā periodā pastiprināja iepriekš novērotās tēmas un apakštēmas.

Daudzi priekšlikumi aicināja uzlabot pašreizējās migrācijas un patvēruma sistēmas. Šajā sakarā par galveno (sk. [ideju](#)) uzskata kopēju Eiropas sistēmu patvēruma pieteikumu izskatīšanai, tostarp Dublinas sistēmas reformu (sk. [idejas piemēru](#)).

Dažas idejas ierosināja savienot katru jaunpienācēju ar "referentu", kurš jau ir apmeties ierašanās valstī (sk. [idejas piemēru](#)). Citi dalībnieki uzsvēra, cik svarīgi ir likumīgi migrācijas ceļi, lai atvieglotu integrācijas procesus (sk. [ideju](#)) un atbalstītu darba vīzu piešķiršanu (sk. [ideju](#)) vai drošāku migrācijas ceļu izveidi, lai ierobežotu migrantu upurus ceļā uz Eiropu, jo īpaši tos, kas atrodas jūrā (sk. [idejas piemēru](#)).

Nesenie ieraksti par migrāciju lielā mērā ir polarizēti, kā minēts iepriekš. No vienas puses, daži dalībnieki uzskata migrāciju par sabiedrības resursu (sk. [idejas piemēru](#)). No otras puses, daži dalībnieki iebilst pret turpmāku migrāciju, jo tiek uzskatīts, ka daudzi migranti nespēj integrēties (sk. [ideju](#)). Lai atvieglotu un veicinātu integrāciju, viens dalībnieks aicināja samazināt birokrātiju, lai samazinātu šķēršļus migrantiem, kas meklē darbu (sk. [ideju](#)). Tika atbalstīta arī pozitīvāka komunikācija par imigrāciju, lai veicinātu vienmērīgāku integrāciju no uzņēmējas valsts puses (sk. [ideju](#)).

Izveidot vienotu ES selektīvās migrācijas politiku: kvotas un stingrākas atlases procedūras
Reformēt Dublīnas Konvenciju par patvēruma meklētāju un migrantu vienlīdzīgāku sadalījumu
Aicinājums izveidot migrācijas sistēmu, kurā tiktu ievērotas cilvēktiesības saskaņā ar ES vērtībām
Paplašinātas ES kompetences migrācijas jomā
Izstrādāt ES darbaspēka migrācijas politiku
Aicinājums ieviest stingrākas likumīgas migrācijas pieņemšanas procedūras
Izveidot kopēju ES imigrācijas politiku ar centralizētu pieteikuma iesniedzēju struktūru un procedūru

ES kopējā migrācijas politika

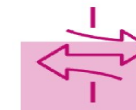
Izveidot partnerību sistēmu, kas ļauj migrantiem pieteikties patvērumam savā izcelsmes valstī
Vieglākas un pieejamākas patvēruma procedūras izcelsmes valstīs un humanitāro koridoru izveide

Humānistiska nostāja migrācijas jomā

Cīņa pret nelegālo migrāciju, cilvēku tirdzniecības un kontrabandistu apkarošana
Izveidot likumīgus un drošus migrācijas ceļus un kanālus, lai izvairītos no nāves
Izveidot tiesisko regulējumu, lai apturētu integrētu personu izraidīšanu uz nedrošām izcelsmes valstīm
Veicināt brīvprātīgu repatriāciju, izmantojot partnerības ar izcelsmes valstīm, nevis piespiedu atgriešanu;

Samazināt birokrātiskās procedūras imigrantiem
Darba meklējumos izveidot integrācijas programmas ES līmenī
ES pilsoņu sensibilizācija: ieguldīt ar iekļaušanu saistītā izglītībā
Izveidot turpmākās rīcības plānu migrantiem un patvēruma meklētājiem
Izveidot izglītības sistēmu, lai atbalstītu migrantu bērnu iekļaušanu skolā, un par prioritāti noteikt valodas un vērtību izglītošanu;
Apkarot diskrimināciju un vienlīdzīgi un taisnīgi izturēties pret migrantiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi uzturas, piemēram, darba tirgū;
Uzlabot migrantu piekļuvi brīvprātīgajam darbam
Palielināt personāla daudzveidību migrācijas dienestos un politiskajās struktūrās
Atbalstīt Lielbritānijas pilsoņus, kas dzīvo ES ilgi pirms Brexit, lai iegūtu ES mēroga tiesības, izmantojot paātrinātu procedūru
Piešķirt balsstiesības pastāvīgajiem iedzīvotājiem ES

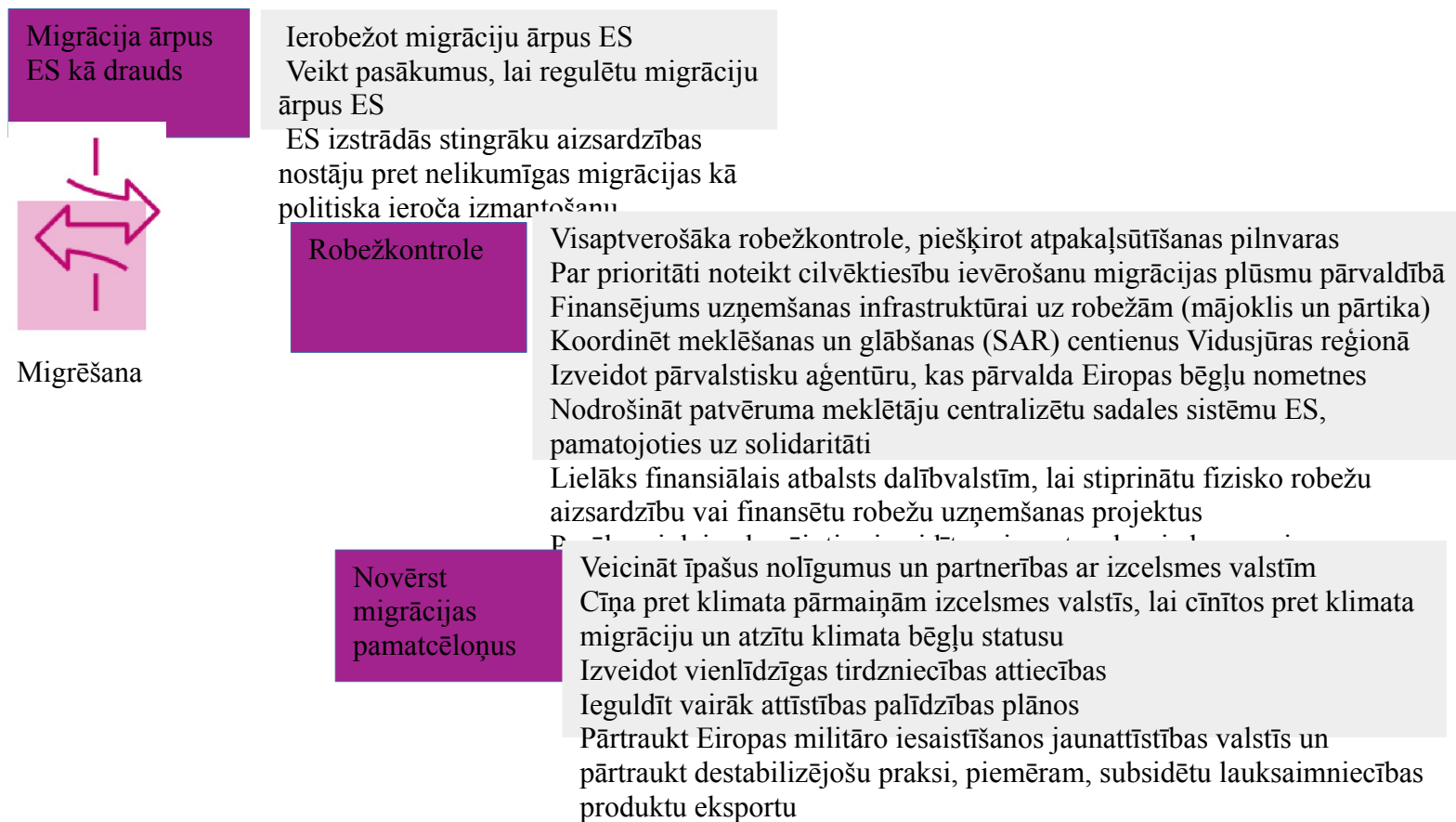
Veicināt ar integrāciju saistītas politikas un labas prakses pārnesamību starp ES valstīm
Savienojiet katru jaunpienācēju ar “referentu” imigrantu, kurš jau ir apmeties

Migrācija

Integrācija

Attēls. Mind mape "Migrācija" 2. daļa

10. Izglītība, kultūra, jaunatne un sports

Idejas, kas publicētas sadaļā “Izglītība, kultūra, jaunatne un sports”, aptver dažādas tēmas, ņemot vērā tās daudztematisko raksturu. Tāpat kā citur platformā aicinājums veicināt vienotu ES identitāti ir vairākkārtējs noskaņojums attiecībā uz šajā tēmā apzinātajiem tematiem, cita starpā saistībā ar apmaiņu, saskari ar dažādām kultūrām un mobilitāti. Šā temata kopējais apjoms ir 4976 komentāri, kas sastāv no 2063 idejām, 1757 komentāriem un 1156 notikumiem. Dažādas idejas var sagrupēt šādās tēmās:

- Veicināt vienotu ES identitāti
- Mobilitāte ES iekšienē
- Nākotnes prasībām atbilstoša izglītība
- Darba nestabilitāte un bezdarbs jauniešu vidū
- Eiropas mantojums
- Piekļuve izglītībai un kultūrai
- Radošie un akadēmiskie profesionāļi

- Iekļautība sportā

Informācija par pasākumiem

Iepriekšējā periodā pasākumos tika apspriesti vairāki temati, piemēram, piekļuve augstākajai izglītībai, mobilitāte un izglītības sistēmu un nosaukumu saskaņošana. Piemēram, lauku pilsētā Francijā tika organizēts līdzdalības darbseminārs, kurā piedalījās 30 jauni dalībnieki, lai apspriestu veidus, kā uzlabot jauniešu mobilitāti lauku apvidos (sk. [pasākumu](#)).

Polijā, vienā no valstīm, kas reģistrēja visvairāk pasākumu saistībā ar šo tematu, dalībnieki apsprieda arī jauno migrantu no Ukrainas lomu, tostarp veidus, kā veicināt viņu integrāciju (sk. [pasākumu](#)). Šajā pasākumā, kas notika debašu veidā, dalībnieki īpaši apsprieda risinājumus, lai palīdzētu bērniem, kuri nezināja valodu, ātri pielāgoties jaunajai situācijai.

Spānijā, citā valstī ar lielu skaitu pasākumu, kas saistīti ar šo tematu, apspriestās tēmas jo īpaši attiecās uz jauniešu iespējām un nodarbinātības iespējām. Vienā pasākumā Navarras reģionā pasākuma jauno dalībnieku vispārējā sajūta bija diezgan pesimistiska, lielākā daļa no viņiem sūdzas par iespēju emancipēt sevi un aicina uzlabot skolas transportu, palielināt stipendiju pieejamību un lielāku palīdzību mobilitātes programmu pieteikšanā (skatīt [pasākumu](#)).

Veicināt vienotu ES identitāti

Runājot par Eiropas identitātes tēmu, viens no visvairāk apspriestajiem tematiem ir valodu apguve. Saskaņā ar jēdzienu “valodu izglītība kā līdzeklis, lai veicinātu starpkultūru apmaiņu un to, kā tā veicina vienotu ES identitāti”, vairākos pieņēmumos uzsvērts, ka ir jāpārvar vienvalodu izglītība, un aicināts atzīt Eiropas neviendabīgo un daudzvalodīgo raksturu kā resursu (sk. [idejas piemēru](#)). Tāpat paneldiskusijā Berlīnē tika pētīta Eiropas daudzvalodība un veidi, kā atpazīt un veicināt daudzvalodu daudzveidību (sk. [pasākumu](#)). Cits dalībnieks, kas atbalsta daudzvalodību, aicina vairāk atbalstīt mazākumtautību valodu mācīšanu skolā (sk. [ideju](#)). Viens no respondentiem ierosina ieviest ES finansētu ceļošanas kuponus valodu apmaiņai (sk. [ideju](#)).

Vienas kopējas Eiropas valodas izveide tiek uzskatīta par tādu, kas varētu veicināt Eiropas integrāciju saskaņā ar daudzu dalībnieku viedokli (sk. [idejas piemēru](#)). Tas tiek plaši apspriests arī sadaļā “Citas idejas” (sk. [idejas piemēru](#)). Diskusijā tiek aplūkotas šādas kopīgas Eiropas valodas un dažādu iespējamo valodu dažādās priekšrocības un trūkumi, tostarp Esperanto (sk. [ideju un ideju, abas ļoti atbalstītas](#)), latīņu (sk. [idejas piemēru](#)) vai angļu valoda (sk. [idejas piemēru](#)). Saruna par Esperanto jo īpaši izraisīja zināmu interesi tiešsaistē, atspoguļojot debašu dzīvīgumu par vienu neitrālu valodu visām ES valstīm (sk. [pasākumu](#)).

Vēl viena no visvairāk atbalstītajām idejām attiecas uz Eiropas sabiedriskās raidorganizācijas izveidi (sk. [ideju](#)). Vairākas idejas ir saistītas ar ES plašsaziņas līdzekļu portālu (TV, radio un sociālo plašsaziņas līdzekļu) izveidi, lai labāk iesaistītu Eiropas iedzīvotājus saistībā ar ES jautājumiem un jautājumiem, kuru galīgais mērķis ir stiprināt Eiropas identitāti un pamatvērtības (sk. [idejas piemēru](#)). Arī daudzu dalībnieku ideja (sk. [idejas piemēru](#)) ir veicināt Eiropas plašsaziņas līdzekļu produkcijas apriti, piemēram, izveidojot vienotu ES plašsaziņas līdzekļu tirgu. Viena no idejām ir īpašas ES plašsaziņas līdzekļu platformas izveide, kas būtu pielāgota valodu apguvei (sk. [ideju](#)).

Ideju apakštēma ir saistīta ar izglītību, kurā respondenti ierosina ieviest obligātu kursu par ES vēsturi un iestādēm visās Eiropas vidusskolās kā rīku, ar kura palīdzību jaunākās paaudzes varētu veidot interesi un piederības sajūtu attiecībā uz ES, tādējādi uzlabojot ES identitātes veidošanas procesu (sk. [idejas piemēru](#)). Eiropas vēstures zināšanas uzskata par svarīgām arī citam dalībniekam, kurš ierosina uzsākt Eiropas mēroga aptauju, lai novērtētu jauniešu vēsturisko apziņu (sk. [ideju](#)), savukārt vēl viens virzītājspēks ir ideja par

oficiālas Eiropas vēstures mācību grāmatas izveidi (sk. [ideju](#)).

Daudzi dalībnieki uzskata, ka skolu pasākumi, kas saistīti ar ES, ir ļoti svarīgi (sk. [idejas piemēru](#)), un viens no tiem ierosina izveidot skolotāju, kas būtu atbildīgs par ES pasākumu un programmu koordinēšanu (sk. [ideju](#)). Daudzas idejas, kas saistītas ar kopējas ES identitātes veicināšanu, liecina par dažāda veida apmaiņu vai mērķsadarbību starp skolām dažādās dalībvalstīs, lai veicinātu draudzību pāri dalībvalstu robežām (sk. [ideju](#)). Viena no idejām ir veicināt Eiropas vēstures izpēti skolu mācību programmās, tostarp katras atsevišķas Eiropas valsts vēsturi (sk. [ideju](#)). Sporta apakštēmā saistībā ar kopējas ES identitātes veicināšanu ir apspriesta transnacionālu, Eiropas mēroga sporta pasākumu organizēšana (sk. [idejas piemēru](#)) un iespēja izveidot Eiropas sporta komandu, kas varētu konkurēt starptautiskos pasākumos (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt ir uzsvērti kopīgu ES simbolu nozīme saistībā ar kopējas ES identitātes izveidi, cita starpā ar ideju iekļaut ES karogus uz sporta aprīkojuma un ES dalībvalstu sportistu formas tērpiem (sk. [ideju](#)).

Vēl viena ideja, kas ir vairāk atbalstīta un plaši pieminēta citos jautājumos, atbalsta Eiropas svētku dienas izveidi 9. maijā, lai veicinātu kopīgu Eiropas garu (sk. [idejas piemēru](#)).

Eiropas kultūras veicināšanu, piemēram, mūziku dažādās Eiropas valodās, min viens dalībnieks, kurš vēlas, lai radio raidījumiem būtu jāraida vismaz 20 % mūzikas, kas nav angļu valoda (sk. [ideju](#)).

Pārtika tiek uzskatīta arī par veidu, kā veidot saikni starp Eiropas valstīm un kultūrām (sk. [ideju](#)), kā rezultātā dalībnieks ierosina izveidot ES finansētu Eiropas recepšu lietotni (sk. [ideju](#)).

Mobilitāte ES iekšienē

Jautājums par mobilitāti ES iekšienē rada salīdzinoši lielu ieguldījumu.

Tās vai nu virza idejas, lai uzlabotu esošās mobilitātes programmas, vai arī nāk klajā ar jauniem sākotnējiem priekšlikumiem.

Daži dalībnieki ierosina izveidot ES vadītu tiešsaistes portālu, lai pieteiktos augstākās izglītības kursiem ES. Šis portāls varētu arī ļaut studentiem vienlaikus pieteikties dažādām programmām Eiropas Savienībā (sk. [idejas piemēru](#)).

Vēl viens apakštēma, ko izvirzīja vairāki respondenti, attiecas uz Erasmus programmas paplašināšanu, lai iekļautu jauniešus, kas nav universitātē, piemēram, attiecinot to arī uz vidusskolēniem, tostarp tiem, kas apgūst profesionālo izglītību. Tas dotu iespēju tiem, kas nav apmeklējuši augstāko izglītību, dzīvot ārzemēs, apmainīties ar labu praksi, apgūt jaunas valodas un kultūras un paplašināt savas prasmes kopumā (sk. [idejas piemēru](#)).

Turklāt dalībnieki ir uzsvēruši nepieciešamību padarīt Erasmus programmu iekļaujošāku studentiem ar zemiem ienākumiem. Viena no idejām ir uzlabot Erasmus stipendiju pielāgošanu dzīves dārdzībai katrā valstī (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā viens dalībnieks ierosina uzticēt galamērķa valsts universitātei uzdevumu piešķirt Erasmus stipendijas, lai kandidāti varētu pieteikties tieši uz vēlamo galamērķa augstskolu, nevis pieteikties savā izcelsmes universitātē (sk. [ideju](#)). Vēlme uzlabot programmas pašreizējo formu izceļ izpratni par izglītības mobilitātes programmu nozīmi. Par to liecina arī dažādi notikumi, kas saistīti ar šo tematu un ir saistīti ar abām iepriekš minētajām idejām (sk. [notikumu](#)).

Viens dalībnieks aicina Apvienotās Karalistes studentus reintegrēt programmā "Erasmus+" (sk. [ideju](#)).

Kopumā bieži atkārtojas idejas par Erasmus programmas pieejamību un iekļautību. Piemēram, jaunākie ieguldījumi liecina, ka Erasmus programmu attiecina arī uz citām apmācības kategorijām, piemēram, lauksaimniecību un citiem amatniekiem (sk. [ideju](#)).

Vēl viena joma, kurai jāpievērš uzmanība, ir iniciatīva "DiscoverEU". Daži dalībnieki ierosina paplašināt iniciatīvu "DiscoverEU", iekļaujot tajā visus Eiropas jauniešus no 18 gadu vecuma (sk. [idejas piemēru](#)).

Visbeidzot, ideja par akadēmisko mobilitāti attiecas uz Lisabonas Konvencijas par atzīšanu ratifikāciju, lai veicinātu profesionālo un akadēmisko mobilitāti Grieķijā (sk. [ideju](#)).

Unikāla ideja par mobilitāti, iespējams, no trešām valstīm, ir saistīta ar Eiropas stipendiju shēmas izveidi studentiem, kuri ir pakļauti riskam un kuri tiek saukti pie atbildības savā valstī, lai aizsargātu akadēmisko brīvību (sk. [ideju](#)).

Nākotnes prasībām atbilstoša izglītība

Daudzas idejas liecina par nepieciešamību pārskatīt izglītību pašreizējā digitalizētajā laikmetā, jo īpaši pēc Covid-19 pandēmijas, kas mainīja mācību praksi skolās un universitātēs. Daudzi respondenti uzskata, ka izglītības pārvērtēšana digitālajā laikmetā ir priekšnoteikums Eiropas nākotnes globālajai konkurētspējai un modernizācijai (sk. [idejas piemēru](#)).

Lai atvieglotu piekļuvi kursiem, dalībnieki ierosina digitālus akreditācijas datus un pētniecības materiālus, kā arī izveidot vienotu visu akadēmisko resursu repozitoriju vai vienotu Eiropas digitālo platformu, kas būtu atvērta visām akreditētajām ES augstākās izglītības iestādēm (sk. [ideju](#)). Šis aicinājums ir cieši saistīts ar nepieciešamību veicināt

IKT skolās un universitātēs, arī subsidējot skolas aparatūras iegādei (sk. [idejas piemēru](#)).

Saistībā ar jautājumu par piemērotu aprīkojumu un telpām izglītībai, platformas lietotāji ir ļoti atbalstījuši priekšlikumu par Eiropas izglītības plānu. Tā būtu "Eiropas stratēģija, kas vērsta uz atbalstu tiešiem ieguldījumiem izglītības infrastruktūrā un izglītības un mūžizglītības pieejamības, savienojamības un kvalitātes uzlabošanu" (sk. [ideju](#)). Vēl viena ļoti atbalstīta ideja ierosina noteikt tiesības uz mūžizglītību un apmācību (sk. [ideju](#)).

Ieguldījumu sniedzēji bieži vien uzskata, ka vispārējo prasmju un jo īpaši māksliniecisko darbību veicināšana ir vēl viens svarīgs solis ES studentu kritiskās domāšanas attīstīšanā un viņu globālo vērtību stiprināšanā, jo īpaši agrā vecumā (sk. [idejas piemēru](#)).

Iekļaujošas izglītības metožu īstenošana un, vispārīgāk, daudzveidības veicināšana izglītībā tiek uzskatīta par svarīgu mērķi izglītības nākotnei ES (sk. [ideju](#)). Tas atspoguļo arī idejas par nepieciešamību apkarot feminicīdus (sk. [ideju](#)) un antisemitismu ar izglītības palīdzību (sk. [ideju](#)).

Ideju apakštemats pievēršas nepieciešamībai reformēt izglītības praksi, lai radītu pieaugušos, kuri spēj būt aktīvi ES pilsoņi. Līdzās apmaiņai un izglītošanai par ES, kā minēts iepriekš, šajā apakšēmā ir iekļautas idejas, kurās apspriesta nepieciešamība veicināt jauniešu aktīvu sociālo līdzdalību skolās (sk. [ideju](#)) vai veicināt starpkultūru prasmes, piemēram, ar lielāku svešvalodu apguves praksi (sk. [ideju](#)). Vairākos pasākumos (sk. [pasākuma piemēru](#)) tika pētīta saistīta doma, proti, valodu daudzveidība un to loma plašsaziņas līdzekļos, lai atvieglotu mācīšanos un kopējas Eiropas identitātes radīšanu. Respondentu grupa ir vērsusi uzmanību uz nepieciešamību pārskatīt pašreizējo izglītības sistēmu, lai sagatavotu jauniešus nākotnes pasaulei. Respondenti aicina izglītēt ekonomiku un finanses (sk. [ideju](#)) un klimata pārmaiņas (sk. [idejas piemēru](#)), tostarp izveidot Eiropas Klimata korpusu (sk. [ideju](#)).

Turklāt viņi aicina izveidot mehānismus, lai uzlabotu jauniešu STEM (zinātne, tehnoloģija, inženierzinātnes un matemātika) prasmes, piemēram, izmantojot ES mēroga STEM pamatprasmju programmu (sk. [ideju](#)). Turklāt, kā minēts digitālās pārveides tematā, respondenti aicina jauniešus apmācīt digitālās labklājības jomā (sk. [idejas piemēru](#)). Digitālās labklājības jautājums var attiekties arī uz vispārīgāku aicinājumu palielināt garīgās veselības atbalstu skolās (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar ideju par nākotnes prasībām atbilstošu izglītību, ko iecerējuši daži dalībnieki, skolu mācību programmas ir elastīgas (sk. [ideju](#)), un skolas atbalsta studentu apvienības un aktivitātes, apmācot skolēnus būt autonomiem pieaugušajiem (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā priekšlikums palielināt pilsoniskās sabiedrības organizāciju ietekmi skolās varētu būt cieši saistīts ar šo skolas "līdzdalības" koncepciju (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar šo

viedokli ir arī ideja veicināt sporta praksi un palielināt sporta nodarbības skolā (sk. [ideju](#)). Skolotāju novērtējumus, ko ideālā gadījumā koordinē Eiropas Savienība, atbalsta arī citi dalībnieki (sk. [ideju](#)). Ideju daļā arī apspriesta (profesionālās) izglītības saskaņošana ar darba pasauli (sk. [idejas piemēru](#)) un nepieciešamība veicināt uzņēmējdarbības prasmes izglītībā (sk. [ideju](#)). Dažas platformā pievienotās idejas ir vērstas uz inovāciju un uzņēmējdarbības apmācību (sk. [idejas piemēru](#)) un uz nepieciešamību labāk atzīt neformālo mācīšanos (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā vēl viens priekšlikums paredz ieviest obligātu profesionālo orientāciju, lai novērtētu skolēnu talantus un intereses skolasursos agrīni (sk. [ideju](#)). Vēl viena tēma, kas radusies pēc tiešsaistes nodarbību izplatīšanas pandēmijas laikā, ir mājas izglītība. Viens dalībnieks aicina atzīt mājas izglītību visās ES valstīs (sk. [ideju](#)). Ideju par standarta gala eksāmena izveidi, kas ir kopīgs visām ES valstīm, ierosina viens dalībnieks (sk. [ideju](#)).

Darba nestabilitāte un bezdarbs jauniešu vidū

Jauniešu nodarbinātība ir regulāri aktuāls jautājums platformā, arī tāpēc, ka tas ir cieši saistīts ar izglītību un apmācību. Daudzas idejas, kurās apspriestas izglītības programmas, ir vērstas arī uz nodarbinātību un pāreju uz darba tirgu (sk. [idejas piemēru](#)). Tomēr, runājot par jaunatni, dalībnieki uzskata, ka svarīgs ir arī jautājums par bezdarbu un jauniešiem, kas “nemācās, nestrādā un neapgūst arodu” (NEET), un dažas ar to saistītas idejas ir ļoti atbalstītas (sk. [idejas piemēru](#)). Jauniešu darba nestabilitātes jautājumu apspriež vairāki dalībnieki, kuri aicina atbalstīt jauniešus nestabilos darba apstākļos, nodrošinot kvalitatīvas darbvietas, taisnīgu atalgojumu un piekļuvi sociālajai aizsardzībai (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Attiecībā uz nestabilu nodarbinātību viens respondents lūdz ES atcelt neapmaksātas prakses (sk. [ideju](#)). Citas ierosina paplašināt konkrētas garantijas un nodarbinātības atbalsta veidus, kas paredzēti jauniešiem (sk. [ideju](#)), vai pat ieviest kvalitātes standartus, kas būtu saistoši visām darbvietaš, kas izveidotas saskaņā ar ES un valstu atveseļošanas plāniem (sk. [ideju](#)). Daži respondenti īpašu uzmanību pievērš tām dalībvalstīm, kuras visvairāk ietekmē jauniešu bezdarbs, piemēram, Vidusjūras reģiona valstīm (sk. [ideju](#)). Pasākumā Lietuvā galvenā uzmanība tika pievērsta daudzajām problēmām, ar kurām jaunieši saskaras pēc pandēmijas, tostarp bezdarbam. Pasākumā tika apspriests, vai Eiropadomes Stratēģiskajā programmā 2019.–2024. gadam ir pilnībā ņemtas vērā jauniešu īpašās problēmas (sk. [pasākumu](#)).

Eiropas mantojums

Salīdzinoši mazāka ieguldījumu kategorija ir tie, kas aicina aizsargāt un svinēt Eiropas kultūru un mantojumu, piemēram, ieviešot ES kultūras komisāru (sk. [ideju](#)) un kopumā palielinot ieguldījumus kopējā ES kultūras mantojuma saglabāšanā. Tiek pausti arī aicinājumi saglabāt tradīcijas, ko jo īpaši pauž mazākumtautību grupas (sk. [pasākumu](#)), kā arī reliģisko kultūras mantojumu (sk. [ideju](#)).

Vispārīgākā līmenī ir ierosināts izveidot virtuālo bibliotēku, kas saistīta ar dažādu ES dalībvalstu bibliotēkām, lai retās grāmatas un mākslas darbus padarītu plašāk pieejamus visiem ES iedzīvotājiem (sk. [ideju](#)).

Piekļuve izglītībai un kultūrai

Izglītības pieejamības tēma ir bieži minēta. Tas ietver dažādus piekļuves nevienlīdzības veidus, kā arī atšķirīgus izglītības līmeņus, īpašu uzmanību pievēršot augstākajai izglītībai. Lai gan idejas, kas saistītas ar šo tematu, ir salīdzinoši mazāk apspriestas, daži dalībnieki atzinīgi novērtēja priekšlikumu nodrošināt, lai izglītība būtu bez maksas visiem (sk. [ideju](#)).

Pāreja, ko dalībnieki uzskata par būtisku, ir pāreja starp vidējo un augstāko izglītību. Šajā sakarā ir vairāki dalībnieku uzaicinājumi atbalstīt studentus šajā svarīgajā pārejā (sk. [idejas piemēru](#)), tostarp izmantojot uzlabotas universitāšu orientācijas programmas (sk. [ideju](#)). Dažas kategorijas ir īpaši nelabvēlīgākā situācijā attiecībā uz piekļuvi augstākajai izglītībai. Šajā sakarā tiek pausti aicinājumi atbalstīt etnisko minoritāšu un invalīdu piekļuvi terciārajai izglītībai (sk. [ideju](#)). Citi dalībnieki apzinās, ka citi šķēršļi izglītībai varētu būt ģeogrāfiski vai ekonomiski. Lai pārvarētu šos šķēršļus, vairāki dalībnieki aicina palielināt izglītības resursus lauku apvidos (sk. [idejas piemēru](#)), un daži ierosina noteikt dažādus ES finansētu sociālo pabalstu veidus, lai garantētu studentu finansiālo autonomiju (sk. [idejas piemēru](#)).

Piekļuves nevienlīdzība ietekmē ne tikai augstāko izglītību, bet arī kultūras iestādes un muzejus. Tādējādi viena dalībnieka aicinājums atvieglot invalīdu piekļuvi muzejiem (sk. [ideju](#)). Tas bija arī temats kampaņai “Mums visiem nepieciešamais teātris” (sk. [pasākumu](#)), kas īpaši veltīta teātru pieejamībai cilvēkiem ar invaliditāti. Vēl viens priekšlikums attiecas uz ES Muzeju caurlaides ieviešanu, lai muzejus padarītu pieejamākus (sk. [ideju](#)). Šī ideja atspoguļo to, ka tiek ieviestas kultūras caurlaides vai vaučeri, ko izstrādājuši

vairāki dalībnieki (sk. [idejas piemēru](#)). Citas idejas mērķis ir risināt šo jautājumu plašākā perspektīvā, ierosinot palielināt publisko finansējumu kultūrai, tādējādi samazinot tās atkarību no privātiem līdzekļiem (sk. [ideju](#)). Īpašs trūkums, ko uzsvēris viens dalībnieks, ir bijušo ieslodzīto stāvoklis. Neskatoties uz to, ka viņi ir izcietuši sodu, daudzi bijušie ieslodzītie cenšas atgriezties normālā sociālajā dzīvē, kas palielina risku kļūt par atkārtotiem likumpārkāpējiem. Tāpēc izglītība un apmācība cietumos ir īpaši svarīga (sk. [ideju](#)).

Lai palielinātu informētību par šiem jautājumiem, viens dalībnieks virza ideju izveidot vienlīdzīgu iespēju dienu Eiropas līmenī (sk. [ideju](#)).

Radošie un akadēmiskie profesionāļi

Kā minēts iepriekš, jautājums par darba nestabilitāti, jo īpaši jauniešu vidū, ir tāds, kas platformas dalībniekiem ir radījis ievērojamu uzmanības līmeni. Jaunrades nozari īpaši ietekmē nestabils darbs. Covid-19 pandēmijas ietekme uz kultūras darbinieku, kā arī radošo kopienu darba apstākļiem ir radījusi nopietnas pārdomas par viņu statusu un ES iestāžu lomu tāda tiesiskā regulējuma nodrošināšanā, kas uzlabotu nozares nestabilitāti (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks lūdz ES atbalstīt radošo nozari, lai nodrošinātu taisnīgu atbildību radošajiem darbiniekiem (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar citu ieguldījumu Atveseļošanas fonda līdzekļi būtu jāizmanto, lai finansētu kultūras nozari un jo īpaši grāmatu nozari (sk. [ideju](#)), savukārt viens ieguldījums īpaši prasa palielināt finansiālo atbalstu deju institūtiem (sk. [ideju](#)).

Kultūras darbinieku profesionalizācija bija svarīgs diskusiju temats vairākos pasākumos, kas tika organizēti visā Eiropā ap kultūru (sk. [pasākuma piemēru](#)). Viens dalībnieks ierosina, ka ES būtu jāatzīst mākslinieku statuss, kas veicinātu arī kultūras apmaiņu (sk. [ideju](#)).

Citi ieteikumi attiecībā uz radošo jomu attiecas gan uz atbalstu organizācijām, kas darbojas vietējā līmenī, gan uz integrētas valsts un reģionālā līdzfinansējuma sistēmas izveidi, kas veicinātu lielāku starptautisko sadarbību kultūras jomā (sk. [idejas piemēru](#)).

Akadēmiskie profesionāļi un pētnieki ir vēl viena profesionālā kategorija, ko ļoti ietekmē darba nestabilitāte. Viena ideja ierosina mainīt veidu, kādā piešķir pētniecības dotācijas, lai tās būtu piemērotākas interseksionālajai pētniecībai (sk. [ideju](#)).

Iekļautība sportā

Idejas, kas saistītas ar sportu, jo īpaši, ja tas tiek apspriests kā temats per se, aizņem nedaudz mazāku telpu uz platformas. Tomēr sporta tēmu ir apsprieduši vairāki dalībnieki.

Kā minēts iepriekš, daudzi dalībnieki atbalsta Eiropas sporta komandu, un citi aicina vairāk sporta praksi skolās, bet sporta temats bieži tiek pieminēts arī saistībā ar citām tēmām, piemēram, iekļautību. Dalībnieki apšaubā sporta spēju būt iekļaujošam (sk. [idejas piemēru](#)) un ierosina idejas sporta iekļautības uzlabošanai (sk. [idejas piemēru](#)). Vienā no atbildēm ES tiek lūgts nodrošināt dzimumu līdztiesību sportā, tostarp izveidojot īpašu Eiropas iestādi (sk. [ideju](#)). Europa Press organizētajā sanāksmē dalībnieki diskutēja par to, vai sporta mode ir seksuālistiska. Vēl viens pienesums ir ļoti daudzveidīgs, dažos gadījumos augstās universitāšu nodokļu sistēmas ES, aicinot uz taisnīgu universitāšu aplūkšanu ar nodokļiem (sk. [ideju](#)).

Vēl viens bieži pieminēts sporta aspekts ir nevienlīdzīgas sabiedrības zināšanas par mazāk izplatītiem sporta veidiem (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā saskaņā ar vienu ideju iestādēm būtu jāiejaucas, lai atbalstītu mazāk izplatītus sporta veidus (sk. [ideju](#)).

Pasākumā Vācijā tika apspriesti veidi, kā sports var veicināt rīcību klimata jomā, un dalībnieki, kas lielākoties bija sporta klubu biedri, dalās ar labas prakses piemēriem (sk. [pasākumu](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21/02/2022–09/05/2022)

Jaunākajās atbildēs netika izvirzīti jauni temati vai apakštēmas.

Attiecībā uz idejām vairāki ierosinājumi saistībā ar izglītības nākotnes vajadzībām tematu, piemēram, skolu mācību programmu modernizāciju (sk. [idejas piemēru](#)) vai atšķirīgu izglītības sistēmu reformu un saskaņošanu (sk. [idejas piemēru](#)). Tika ierosināta arī skolotāju apmācības shēmu izveide, un viena pasākuma dalībnieki Itālijā uzsvēra nepieciešamību apmācīt skolotājus par ES piedāvātajām iespējām (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)). Tāpat tika izvirzīta tēma par garīgo veselību, un autors ieteica bezmaksas psiholoģisko palīdzību skolās (sk. [ideju](#)).

Vēl viena tēma, kas bieži parādījās, ir saistīta ar kopējas ES identitātes veicināšanu (sk. [idejas piemēru](#)). Kā ziņots iepriekš, respondenti uzskata, ka apmaiņas programmām ir būtiska nozīme

daudzveidības veicināšanā un iedzīvotāju uzticēšanās ES palielināšanā (sk. ideju).

Daudzas idejas, kas saistītas ar mobilitāti ES iekšienē, un dalībnieki aicina paplašināt apmaiņas iniciatīvas (sk. idejas piemēru).

“Europe Direct” Neapolē rīkotās jaunatnes debates radīja vairākas idejas par izglītības tematu, piemēram, nepieciešamību izveidot kopēju Eiropas izglītības sistēmu, atzīstot akadēmisko kvalifikāciju dažādās ES valstīs, kas minētas kā būtisks solis šajā virzienā (sk. ideju). Citā priekšlikumā tika pausta nepieciešamība palielināt piekļuvi augstākajai izglītībai un kultūrai (sk. ideju).

Par tematu “Jaunatne” pienesumos tiek apspriesti jautājumi par jauniešu nodarbinātību, kas aplūkoti arī citos jautājumos. Turklāt atbalstītājs iestājas par jauniešu lomas stiprināšanu plašsaziņas līdzekļos, lai nodrošinātu taisnīgu pārstāvību un mazāk stereotipiskus un negatīvus ziņojumus (sk. [ideju](#)).

Sporta un brīvā laika pavadīšanas pasākumu nozīmi uzsvēra arī daudzi dalībnieki, kuri uzsvēra sporta izglītības būtisko nozīmi, kā arī ar to saistītās Eiropas mēroga darbības (sk. [idejas](#) par sporta izglītību piemēru).

Retāk pieminētas idejas, kas saistītas ar radošiem un akadēmiskiem profesionāļiem, kā arī atbalsts pārrobežu akadēmiskajai pētniecībai un sadarbībai zinātnē (sk. [idejas piemēru](#)).

Attēls. Mind karte "Izglītība, kultūra, jaunatne un sports" 1. daļa

Izveidot vairāk ES plašsaziņas līdzekļu portālu
Veicināt zināšanas par Eiropas vēsturi, ieviešot kursu par ES vēsturi skolā un izveidojot Eiropas vēstures rokasgrāmatu
Valodas: pieņemt kopīgu valodu (angļu/Esperanto) vai veicināt daudzvalodību
Institūt Eiropas svētku dienu 9. maijā
Grant Discover EU bezmaksas starpdzelzeļu caurlaide visiem 18 gadus veciem cilvēkiem ES
Organizēt vairāk starpvalstu, Eiropas sporta pasākumu
Veidojiet Eiropas komandas starptautiskiem konkursiem

Veicināt svešvalodu izglītību, lai veicinātu starpkultūru
Veicināt draudzību pāri dalībvalstu robežām, izmantojot apmaiņu vai n

Atzīt akadēmisko kvalifikāciju visās ES valstīs
Veicināt Eiropas mēroga mobilitāti izglītības jomā
Veicināt Eiropas mēroga mobilitāti izglītības jomā, izmantojot ES vadītu tiešsaistes portālu, kas vāc augstākās izglītības kursus
Padarīt Erasmus stipendiju iekļaujošāku un pieejamāku
Ratificēt Lisabonas Konvenciju par atzīšanu, lai veicinātu profesionālo un akadēmisko mobilitāti Grieķijā;
Reintegrēt studentus Erasmus+ programmā

Mobilitāte ES iekšienē

Veicināt vienotu ES identitāti

Izglītība, kultūra, jaunatne un sports

Nākotnes prasībām atbilstoša izglītība

Labāk saskaņot (profesionālo) izglītību ar darba pasauli
Ieguldīt izglītības un izglītības infrastruktūrā ar Eiropas investīciju stratēģiju izglītībai
Integrēt mīksto prasmju mācīšanos
Izglītības digitalizācijas palielināšana
Integrēt STEM prasmju attīstību izglītības sistēmā
Integrēt klimata pārmaiņas izglītības sistēmā
Veicināt starpkultūru prasmes un veicināt aktīvu sociālo līdzdalību
Ieviest iekļaujošas izglītības metodes un veicināt daudzveidību izglītībā
Elastīgākas skolu mācību programmas ar plašāku skolu nodarbību izvēli
Izveidot standarta gala eksāmenu katrai ES valstij
Veicināt un nostiprināt mūžizglītību un apmācību kā tiesības

Attēls. Mind mape "Izglītība, kultūra, jaunatne un sports" 2. daļa

Darba nestabilitāte un bezdarbs
jauniešu vidū

Tūlītējas un konkrētas darbības cīņai pret
jauniešu bezdarbu
Nodrošināt labākus darba apstākļus
jauniešiem Eiropas Savienībā
Atzīt neoficiālo mācīšanos

Izglītība, kultūra,
jaunatne un sports

Eiropas mantojums

Svinēt, aizsargāt un novērtēt
Eiropas kultūru un mantojumu
Iepazīstināt ar ES kultūras
komisāru
Minoritāšu un reliģisko grupu
tradīciju un kultūras mantojuma

Radošie un
akadēmiskie
profesionāļi

Nodrošināt tiesisko regulējumu, lai mazinātu
neaizsargātību kultūras, radošajās un
radošajās nozarēs un
akadēmiskais sektors
Kultūras darbinieku profesionalitāte
Uzlabot pārrobežu un starptautisko sadarbību
kultūras jomā
Finansēt akadēmisko pētniecību un mainīt
veidu, kādā līdzekļi tiek piešķirti
Izmantot Atveseļošanas fonda līdzekļus
kultūras nozares atbalstam

Pieklūve augstākajai
izglītībai un kultūrai

Atbalstīt pāreju no vidējās uz augstāko
izglītību, izmantojot īpašas ievirzes
programmas
Apsvērt etniskās, fiziskās un
sociālekonomiskās nevienlīdzības nozīmi,
nosakot nevienlīdzīgu pieklūvi augstākajai
izglītībai;
Uzlabot kultūras objektu, piemēram, teātru,
pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti
Apdrošināt apmācību un izglītību
ieslodzītajiem
Atzīt neoficiālo mācīšanos

Iekļautība
sportā

Veicināt mazāk vispārējo
sportu
Palielināt etnisko un
dzimumu iekļautību sportā
Sports kā transportlīdzeklis
ar iekļautību

I PIELIKUMS: Saraksts ar pašlaik visvairāk atbalstītajām un komentētajām idejām par katru tēmu

Visvairāk komentēto un apstiprināto ideju par katru tematu (19/04/2021–09/05/2022)

Šajā pielikumā ir izklāstītas visvairāk atbalstītās un komentētās idejas par katru tematu no 2022. gada 9. maija, tostarp indivīdu ierosinājumi, kā arī organizāciju atbalstītās idejas. Tas ietver arī idejas, kas reģistrētas tematā "Citas idejas"; pārējā ziņojuma daļā idejas par šo tematu ir iekļautas vienā no deviņām tematiskajām tēmām vai vairākās jomās transversālu jautājumu gadījumā. Šā pielikuma mērķis ir atspoguļot lielu interesi par dažām platformas idejām vai debates par tām.

Ņemiet vērā, ka apstiprinājumi ir līdzīgi "līdzīgam/up-balsojumam" sociālajos plašsaziņas līdzekļos. Tie norāda uz dalībnieku interesi un vispārēju labvēlīgu attieksmi pret ideju, vienlaikus nesniedzot norādes par jebkādiem iebildumiem pret to. Tāpēc apstiprinājumu skaits nav rādītājs, kas liecina par vispārēju atbalstu šai idejai, bet tikai viens no daudzajiem aspektiem, kas jāņem vērā, analizējot platformu ieguldījumu. Komentāri var attiekties uz virkni atgriezenisko saiti, sākot no neitrāla līdz piekrišanai vai stingri nepiekrītot. Plašāku informāciju par platformā sniegto ieguldījumu analīzi skatīt II pielikumā.

	Lielākā daļa atbalstīto	Lielākā daļa komentēja
Klimata pārmaiņas un vides aizsardzība	Ideja: Taisnīga pāreja (sk. ideju) Indikācijas: 477 Komentāri par: 19	Ideja: Kodolenerģijas izmantošanas veicināšana gadījumos, kad atjaunojamo enerģiju nevar izmantot (tulkota) (sk. ideju) Indikācijas: 120 Komentāri par: 162
	Ideja: Pārtraukt visas fosilā kurināmā subsīdijas (tulkotas) (sk. ideju) Indikācijas: 326 Komentāri: 28	Ideja: Uzlabot dabas, vides, bioloģiskās daudzveidības un cilvēku aizsardzību, attīstot rūpnieciskās vēja spēkstacijas Eiropā (sk. ideju) Indikācijas: 36 Komentāri: 96
	Ideja: Padarīt Eiropas dzelzceļa tīklu pieejamāku un ieteicamu, lai aizstātu ES iekšējos savienojumus (sk. ideju) Indikācijas: 240 Komentāri: 35	Ideja: Padarīt kodolenerģiju zaļās pārveides uzmanības centrā (sk. ideju) Indikācijas: 37 Komentāri: 79
	Ideja: Euro Trainscanner (tulkots) (sk. ideju) Indikācijas: 203 Komentāri: 63	Ideja: Samazināt vides piesārņojumu ar imigrācijas politiku (sk. ideja) Indikācijas: 8 Komentāri par: 74
	Ideja: Dzīvu ēsmu zvejas aizliegums ES (sk. ideju) Indikācijas: 177 Komentāri: 23	Ideja: Euro Trainscanner (tulkots) (sk. ideju) Indikācijas: 203 Komentāri: 63

	Lielākā daļa atbalstīto	Lielākā daļa komentēja
Veselība un veselība	<p>Ideja: Zinātnes ietilpīgas veselīgas ilgmūžības tehnoloģijas: attīstība un piekļuve (sk. ideja)</p> <p>Indikācijas: 603</p> <p>Komentāri:83</p>	<p>Ideja: Pārtraukt vasaras laiku izmaiņas: Pieņemt astronomiski pareizu laiku un pēc izvēles pilnvarot pārvietot darba laiku uz 1 stundu agrāk (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 41</p> <p>Komentāri par: 131</p>
	<p>Ideja: Vienlīdzīga piekļuve cenas ziņā pieejamiem un kvalitatīviem sabiedriskajiem pakalpojumiem, tostarp veselības aprūpei (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 462</p> <p>Komentāri: 17</p>	<p>Ideja: Zinātnes ietilpīgas veselīgas ilgmūžības tehnoloģijas: izstrāde un pieejamība (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 603</p> <p>Komentāri:83</p>
	<p>Ideja: Pētījumi par mialģisko encefalomiēlītu (ME/CFS) (sk. ideju)</p> <p>Endorsements:217</p> <p>Komentāri: 5</p>	<p>Ideja: Efektīvāka palīdzība, pateicoties kopīgai valodai: Esperanto (tulkots) (skatīt ideju)</p> <p>Indikācijas: 43</p> <p>Komentāri: 36</p>
	<p>Ideja: Koncentrēšanās uz pretnovecošanās un ilgmūžības pētījumiem (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 168</p> <p>Komentāri: 32</p>	<p>Ideja: Daudzvalodība slimnīcā: Medicīnas personāls, kas tiek izglītots starptautiskajā valodā Esperanto (tulkots) (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 22</p> <p>Komentāri: 35</p>
	<p>Ideja: Izmaiņas Līgumā, lai stiprinātu ES pilnvaras veselības jomā (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 117</p> <p>Komentāri: 7</p>	<p>Ideja: Koncentrēšanās uz pretnovecošanās un ilgmūžības pētījumiem (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 168</p> <p>Komentāri par: 32</p>

	Lielākā daļa atbalstīto	Lielākā daļa komentēja
Spēcīgāka ekonomika, sociālā tiesiskums un nodarbinātība	Ideja: Panākt, lai ES budžets darbotos Eiropas iedzīvotāju labā: Fiskālā savienība (sk. ideju) Indikācijas: 581 Komentāri par: 33	Ideja: Beznosacījumu pamatienākumi (UBI) visā ES, kas nodrošina ikvienas personas materiālo eksistenci un iespēju piedalīties sabiedrības dzīvē (sk. ideju) Indikācijas: 319 Komentāri par: 127
	Ideja: Jauns ES ekonomikas modelis un pārvaldība (sk. ideju) Indikācijas: 561 Komentāri: 34	Ideja: Cik daudz Esperanto ietaupītu Eiropas Savienību? (skatīt ideju) Indikācijas: 79 Komentāri: 85
	Ideja: Eiropas sociālo tiesību pīlārs sociālai tirgus ekonomikai (sk. ideju) Indikācijas: 557 Komentāri: 37	Ideja: Beznosacījumu pamatienākums (tulkots) (sk. ideju) Indikācijas: 77 Komentāri: 83
	Ideja: Atjaunots Sociālais līgums Eiropai taisnīgai atveseļošanai (sk. ideju) Indikācijas: 528 Komentāri: 32	Ideja: Sociālo protokolu Līgumos, lai apturētu algu un nosacījumu dempingu (sk. ideju) Indikācijas: 329 Komentāri: 66
	Ideja: Sociālo protokolu Līgumos, lai apturētu algu un nosacījumu dempingu (sk. ideju) Indikācijas: 329 Komentāri: 66	Ideja: Sākt cīņu pret nodokļu oāzēm ES un ārpus tās (sk. ideju) Indikācijas: 269 Komentāri: 52

	Lielākā daļa atbalstīto	Lielākā daļa komentēja
ES pasaulē	Ideja: Eiropas Arodbiedrību konfederācija aicina reformēt ESTirdzniecības un ieguldījumu politiku un atsākt globālo multilaterālismu (sk. sk. Indikācijas: 463 Komentāri: 17	Ideja: Eiropas armijas izveide (sk. ideju) Indikācijas: 441 Komentāri par: 204
	Ideja: Eiropas armijas izveide (sk. ideju) Indikācijas: 441 Komentāri: 204	Ideja: Interneta portālam “Eiropas Savienība — Ziņas” būtu arī jāinformē pasaules palīgvalodā Esperanto (tulkots) (sk. ideju) Indikācijas: 40 Komentāri: 64
	Ideja: Darbojoties kā viens: ES kā pasaules mēroga dalībniece (sk. ideju) Indikācijas: 301 Komentāri: 25	Ideja: Eiropas vienotība: Turpināt ES paplašināšanos (sk. ideju) Indikācijas: 230 Komentāri: 61
	Ideja: Ārpolitika ES līmenī, pamatojoties uz absolūtu balsu vairākumu, nevis vienprātīgu lēmumu (sk. ideju) Indikācijas: 258 Komentāri: 51	Ideja: Ārpolitika ES līmenī, pamatojoties uz absolūtu balsu vairākumu, nevis vienprātīgu lēmumu (sk. ideju) Indikācijas: 258 Komentāri: 51
	Eiropas vienotība: Turpināt ES paplašināšanos (sk. ideju) Indikācijas: 230 Komentāri: 61	Ideja: Dalībvalstu bruņoto spēku integrācija Eiropas līmenī (sk. ideju) Indikācijas: 22 Komentāri: 33

	Lielākā daļa atbalstīto	Lielākā daļa komentēja
Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība	Ideja: 10 miljoni balsis: padarīt katalāņu par oficiālu ES valodu (sk. ideju) Indikācijas: 923 Komentāri par: 119	Ideja: Neaizsargātu cilvēku dzīvības aizsardzība: Eiropasvērtība (sk. i dea) Indikācijas: 244 Komentāri par: 190
	Ideja: Nav dubultstandartu demokrātijas aizsardzībā un tiesiskuma (sk. ideju) Indikācijas: 628 Komentāri: 48	Ideja: Kopējas Eiropas armijas izveide (sk. ideju) Indikācijas: 68 Komentāri: 183
	Ideja: Stiprināt cilvēktiesību instrumentu izpildāmību (sk. ideju) Indikācijas: 480 Komentāri: 14	Ideja: Trisomija 21: Mēs gribam vairāk... (skatīt ideju) Indikācijas: 82 Komentāri: 142
	Ideja: Dzimumu līdztiesība (sk. ideju) Apstiprinājumi: 468 Komentāri par: 21	Ideja: Mūsu pamatvērtību aizsardzība: Demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību mehānisms (sk. ideju) Indikācijas: 257 Komentāri: 116
	Ideja: Mūsu pamatvērtību aizsardzība: Demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību mehānisms (sk. ideju) Indikācijas: 257 Komentāri: 116	Ideja: Esperanto atzīšana par vienu no ES pilsoņu kultūras valodām. (skatīt ideju) Indikācijas: 223 Komentāri: 90

	Lielākā daļa atbalstīto	Lielākā daļa komentēja
Digitālā pārveide	Ideja: Taisnīga digitalizācija (sk. ideju) Indikācijas: 494 Komentāri par: 43	Ideja: EU-CAP = Eiropas pilsoņu izpratnes platforma (sk. ideju) Apstiprinātments: 1 Komentāri par: 81
	Ideja: Publiskā sektora atbalsts atklātā pirmkoda programmatūrai un aparatūrai (tulkota) (sk. ideju) Indikācijas: 153 Komentāri par: 9	Ideja: Aizliegt kriptovalūtas (sk. ideju) Indikācijas: 14 Komentāri par: 53
	Ideja: Ceļā uz ētisku mākslīgo intelektu: veicināt debates un izvairīties no nevienlīdzības (sk. ideju) Indikācijas: 125 Komentāri par: 6	Ideja: Veicināt radio un televīzijas programmas, kas informē Esperanto, izmantojot digitālo izplatīšanas kanālu (DAB+ vai DVB-T2) arī pasaules papildu valodā (tulkota) (skatīt idea) Indikācijas: 26 Komentāri par: 47
	Ideja: Eiropas mikroshēmu ražošana (tulkota) (sk. ideju) Indikācijas: 120 Komentāri par: 34	Ideja: Universālie ienākumi atklātā pirmkoda uzturētājiem (sk. ideju) Indikācijas: 59 Komentāri par: 43
	Ideja: VISPĀRĪGĀ DATU AIZSARDZĪBAS REGULA: Personas datu vākšanas mazināšana būtu jāpadara vismaz tikpat vienkārša kā to akceptēšana. Indikācijas: 105 Komentāri par: 5	Ideja: Taisnīga digitalizācija (sk. ideju) Indikācijas: 494 Komentāri par: 43

	Lielākā daļa atbalstīto	Lielākā daļa komentēja
Eiropas demokrātija	Ideja: Skaidrības mehānisms par tiesībām uz pašnoteikšanos (sk. ideju) Indikācijas: 1009 Komentāri: 211	Ideja: Skaidrības mehānisms par tiesībām uz pašnoteikšanos (sk. ideju) Indikācijas: 1,009 Komentāri par: 211
	Ideja: Stiprāka kopā: Demokrātiska Eiropas federācija (sk. ideju) Indikācijas: 946 Komentāri: 184	Ideja: Mums ir vajadzīga kopīga Eiropas valoda (sk. ideju) Indikācijas: 121 Komentāri: 191
	Ideja: Atcelt Padomes Veto! (Lūgumraksts konferences pārstāvjiem) (sk. ideju) Indikācijas: 784 Komentāri: 88	Ideja: Stiprāka kopā: Demokrātiska Eiropas federācija (sk. ideju) Indikācijas: 946 Komentāri: 184
	Ideja: Reformu plāns Eiropas demokrātijai, kas balstīta uz iedzīvotājiem (sk. ideju) Indikācijas: 613 Komentāri: 62	Ideja: Tieši ievēlē Eiropas Savienības priekšsēdētāju (sk. ideju) Indikācijas: 222 Komentāri: 114
	Ideja: Reāla Eiropas demokrātija nevar pastāvēt bez autonomas ES fiskālās varas (tulkota) (sk. ideju) Indikācijas: 588 Komentāri: 38	Ideja: Labākas valodu prasmes — labāka demokrātija. Angļu un esperanto! (skatīt ideju) Indikācijas: 180 Komentāri: 110

	Lielākā daļa atbalstīto	Lielākā daļa komentēja
Migrēšana	<p>Ideja: Kopēja migrācijas un patvēruma politika, kuras pamatā ir tiesību ievērošana un vienlīdzīga attieksme (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 484 Komentāri par: 56</p>	<p>Ideja: Vairs nav imigrācijas no valstīm, kas nav Eiropas valstis, vai no valstīm, kas nav pirmās pasaules valstis (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 135 Komentāri par: 139</p>
	<p>Ideja: Vairs nav imigrācijas no valstīm, kas nav Eiropas valstis, vai no valstīm, kas nav pirmās pasaules valstis (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 135 Komentāri par: 139</p>	<p>Ideja: Neatļautu patvēruma meklētāju/migrantu (tulkota) (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 45 Komentāri par: 91</p>
	<p>Ideja: Nav robežu cilvēcei: vienota imigrācijas politika (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 90 Komentāri par: 12</p>	<p>Ideja: Migrācija un integrācija (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 76 Komentāri par: 71</p>
	<p>Ideja: Izraidīšana no ES (tulkota) (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 90 Komentāri par: 40</p>	<p>Ideja: Valsts valodas mācīšana, izmantojot Esperanto: Veicināt organizācijas, kas to dara (tulkotas) (skatīt idea)</p> <p>Indikācijas: 28 Komentāri par: 59</p>
	<p>Ideja: Migrācija un integrācija (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 77 Komentāri par: 71</p>	<p>Ideja: Kopēja migrācijas un patvēruma politika, kuras pamatā ir tiesību ievērošana un vienlīdzīga attieksme (sk. ideju)</p> <p>Indikācijas: 484 Komentāri par: 56</p>

	Lielākā daļa atbalstīto	Lielākā daļa komentēja
Izglītība, kultūra, jaunatne un sports	Ideja: ES ir jāuzlabo valodu apguve (sk. ideju) Indikācijas: 729 Komentāri par: 157	Ideja: ES ir jāuzlabo valodu apguve (sk. ideju) Indikācijas: 729 Komentāri par: 157
	Ideja: Jaunatne. ES nevar finansēt nestabilitāti (sk. ideju) Indikācijas: 477 Komentāri par: 20	Ideja: Laimīgāki valodu apguvēji, veiksmīgāki valodu skolotāji (tulkoti) (sk. ideju) Indikācijas: 141 Komentāri par: 98
	Ideja: Mūžizglītība un tiesības uz apmācību, lai kļūtu par realitāti ikvienam Eiropā (sk. ideju) Indikācijas: 466 Komentāri par: 21	Ideja: Valodu mācīšana Eiropā (tulkota) (sk. ideju) Indikācijas: 184 Komentāri par: 83
	Ideja: Mācība par Esperanto Eiropas Savienības skolēniem (sk. idea) Indikācijas: 238 Komentāri par: 62	Ideja: Mācība par Esperanto Eiropas Savienības skolēniem (sk. ideju) Indikācijas: 235 Komentāri par: 62
	Ideja: Izveidots Eiropas Publiskajā apraidē (sk. idea) Indikācijas: 195 Komentāri par: 54	Ideja: Esperanto — Starptautiskā palīgvaloda (sk. ideju) Indikācijas: 111 Komentāri par: 61

	Lielākā daļa atbalstīto	Lielākā daļa komentēja
Citas idejas	Ideja: Par Eiropas suverenitāti. Nepieciešamās reformas (tulkotas) (sk. ideju) Indikācijas: 508 Komentāri par: 26	Ideja: Esperanto, kopīga neitrāla valoda, kas izstrādāta tā, lai būtu viegli mācīties, instruments vienotāki Eiropas Savienībai (sk. ideju) Indikācijas: 261 Komentāri par: 233
	Ideja: Esperanto oficiāla atzīšana par vienu no ES pilsoņu valodām (sk. ideju) Indikācijas: 325 Komentāri par: 138	Ideja: Esperanto oficiāla atzīšana par vienu no ES pilsoņu valodām (sk. ideju) Indikācijas: 325 Komentāri par: 138
	Ideja: Esperanto, kopīga neitrāla valoda, kas izstrādāta tā, lai būtu viegli mācīties, instruments vienotāki Eiropas Savienībai (sk. ideju) Indikācijas: 261 Komentāri par: 233	Ideja: Eiropas karoga apsveikumi (tulkoti) (sk. ideju) Indikācijas: 1 Komentāri par: 120
	Ideja: Rīcības plāns pārejai uz zinātņi, kurā neizmanto dzīvniekus (sk. ideju) Indikācijas: 236 Komentāri par: 23	Ideja: Eiropas Savienība — Federālā valsts (tulkota) (sk. ideju) Indikācijas: 126 Komentāri par: 82
	Ideja: Apturēt dzīvnieku ciešanas eksotisko mājdzīvnieku tirdzniecībā ar pozitīvu sarakstu (sk. ideju) Indikācijas: 228 Komentāri par: 8	Ideja: Eiropas valodaspieņemšana (tulkota) (sk. ideju) Indikācijas: 75 Komentāri par: 73

II pielikums: Metodikas izstrāde

Šajā ziņojumā analīzei izmantotie rādītāji ir iegūti no tiešsaistes platformas, kurā dati tiek pastāvīgi regulēti un atjaunināti, pat visā pētniecības grupas datu analīzes laikā. Tas var izraisīt nelielas novirzes skaitliskos datos.

Galvenie kvantitatīvās analīzes parametri ir šādi:

- Skaitliski dati par idejām, ko augšupielādējuši respondenti, neatkarīgi no tā, vai tie ir privātpersonas vai organizācijas pārstāvji. Skaitliskie dati sastāv no ideju skaita — kopumā un dažādās tēmās.
- Skaitliskie dati par apstiprinājumiem: apstiprinājumi ir līdzīgi “līdzīgam/up-balsojumam” sociālajos plašsaziņas līdzekļos. Tie palīdz norādīt dalībnieku interesi un vispārējo labvēlību pret ideju, vienlaikus nesniedzot norādes par jebkādiem iebildumiem pret to. Tāpēc apstiprinājumu skaits pats par sevi nav vispārējās idejas atbalsta rādītājs, bet tikai viens no daudzajiem aspektiem, kas tiek ņemti vērā, analizējot platformas ieguldījumu. Skaitliskos datus veido apstiprinājumu skaits — kopumā dažādās jomās un saistīti ar konkrētu ideju (izmanto arī ideju uzskaitīšanai pēc apstiprinājumu skaita).
- Skaitliski dati par dalībnieku komentāriem: analīze aptver arī dalībnieku komentāru skaitu par otras puses idejām, jo tie norāda uz aktīvas iesaistīšanās līmeni attiecībā uz ideju. Attiecībā uz būtību komentāri var aptvert virkni atsauksmju, sākot no neitrālas līdz piekrišanai vai stingrai nepiekrišanai. Tas ir atspoguļots kvalitatīvajā analīzē (sk. turpmāk). Skaitliskos datus veido komentāru skaits — kopumā dažādos tematos un saistīti ar konkrētu ideju

(izmanto arī ideju uzskaitīšanai pēc komentāru skaita).

- Skaitliskie dati par notikumiem: datu sniedzēji platformā var izveidot pasākumus un augšupielādēt notikumu pārskatus. Skaitliskie dati aptver notikumu skaitu — kopumā un dažādu tēmu ietvaros.
- Sociāldemogrāfiskie dati (anonimizēti): Pirms sadarbības ar platformas dalībniekiem tiek lūgts sniegt informāciju par viņu dzīvesvietas valsti, izglītību, vecumu, dzimumu un nodarbinātības statusu. Dati tiek apstrādāti anonīmi. Tā kā šī informācija tiek izplatīta brīvprātīgi (ap 70,5 % dalībnieku to sniedz), pastāv ierobežojumi attiecībā uz ieskatu, ko var sniegt dalībnieku profilos. Īpaši maz ticams, ka respondenti sniegs informāciju par savu profesiju, izglītību un dzīvesvietas valsti. Organizācijām var norādīt tikai dzīvesvietas valsti.

Ziņojumā galvenā uzmanība pievērsta **kvalitatīvai analīzei**, pamatojoties uz idejām, komentāriem un notikumu ziņojumiem, lai sniegtu pārskatu par platformas saturu. Temati un apakštēmas ir identificētas iepriekš noteiktajās tēmās.

Praksē katrā tēmā pētniecības grupa ir veikusi manuālu tekstuālu analīzi un visu ierosināto ideju un slēgto pasākumu apkopošanu ar notikumu ziņojumiem. Lai atbalstītu šo darbu, platformā pieejamo saturu apstrādā automatizēta teksta analīzes sistēma, kas izmantota, lai palīdzētu analītiķiem izprast lielus teksta ievades apjomus. Tas ļauj grupēt (kompokas) dažādās valodās un ļauj meklēt līdzīgu saturu platformā un dažādās valodās. Analītiķi izmanto teksta analīzes sistēmu, lai atvieglotu daudzvalodu satura analīzi un ērtāk identificētu līdzīgas idejas daudzos gadījumos dažādos pienesumos. Tas palīdz novērtēt noteiktas tēmas vai apakštemata rašanās līmeni. Teksta analīzes sistēma izvērtē tikai saturu, kas iesniegts, izmantojot platformu. Tas ietver pseidonimizētas atbildes uz sociodemogrāfisko anketu, ko izmanto, lai apkopotu sociāldemogrāfiskos datus, un citu platformā iesniegto saturu (idejas, komentārus un apstiprinājumus) (tostarp saistītos metadatus, piemēram, ievades laiku). Pēc tam pētniecības grupa ir izlasījusi idejas identificētajā kopā, kā arī notikumu aprakstus un to notikumu pārskatus, lai sniegtu kopsavilkumu par kopīgajām tēmām un iespējamajām apakštēmām, norādot arī atšķirības un iespējamās nesaskaņas punktus komentāru sadaļās. Tiek minētas arī ļoti vai bieži atbalstītas idejas, kas aptver tēmu vai apakštematu. Identificētās tēmas un apakštēmas ir sakārtotas sastopamības līmeņa secībā, ko analītiķis novērtējis ar teksta analīzes sistēmas palīdzību.

Šīs kvalitatīvās pieejas galīgais mērķis ir ne tikai fiksēt tēmas vai idejas, kas piesaista vislielāko uzmanību platformā, bet arī reģistrēt ideju plašumu un daudzveidību vienā tēmā. Ja vairākas platformā

iesniegtās idejas praksē ir vienas un tās pašas idejas vai apakštēmas izpausmes, kopsavilkumā ir sniegtas kvalitatīvas norādes par to, atsaucoties uz “atkārtotu” vai “nozīmīgu” ideju vai apakštematu. Kopsavilkumi ietver arī saites uz ilustratīvām idejām vai notikumiem, kas apraksta konkrētu priekšlikumu vai sniedz labu kopsavilkumu par identificētās tēmas vai apakštemata vispārējo argumentu.

Analizējot notikumus, pētniecības komanda koncentrējas uz slēgtiem pasākumiem ar notikuma atskaiti. Īpaša uzmanība tiek pievērsta vairāk līdzdalības un apspriešanās konsultatīvajiem pasākumiem, lai iekļautu to iedzīvotāju balsis un viedokļus, kuri citādi nevarētu atrast ceļu uz digitālo platformu.

Tēmas sadalījums tēmās un apakštēmās vai idejās ir vizuāli attēlots attiecīgajā prāta kartē.